Chulalongkorn University
Chula Digital Collections

Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)

2021

แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ภัทรธีรา ตีสัว
คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd

Part of the Other Education Commons

Recommended Citation

ตีสัว, ภัทรธีรา, "แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย" (2021). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 5153.
https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/5153

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

น.ส.ภัทรธีรา ดีสัว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Guidelines on Conducting Music Activities for Early Childhood Students Using Thai Songs

Miss Pattera Disua

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Music Education
Department of Art,Music, and Dance Education
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University
Academic Year 2021
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย
โดย	น.ส.ภัทรธีรา ดีสัว
สาขาวิชา	ดนตรีศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชฏาลัมพก์ เหล่าวานิช

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

---------- คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

---------- ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์)

---------- อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชฏาลัมพก์ เหล่าวานิช)

---------- กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์อรวรรณ บรรจงศิลป)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภัทรธีรา ดีสัว : แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย . (Guidelines on Conducting Music Activities for Early Childhood Students Using Thai Songs) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.วิชฎาลัมพก์ เหล่าวานิช

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก 2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยและนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา 6 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัย 2) วิเคราะห์และคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กเพื่อนำมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ฉบับนำร่อง 3) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล 4) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ 5) ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ และ 6) นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เพลง เกณฑ์ในการคัดเลือกเพลง แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินมาตรประมาณค่า

ผลการวิจัยพบว่า 1) เพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กจากจำนวน 16 เพลง เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง พบว่า มีจำนวน 4 เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก จำนวน 9 เพลง มีความสอดคล้องระดับปานกลาง และจำนวน 3 เพลง มีความสอดคล้องกับระดับพอใช้ 2) ผู้วิจัยได้นำเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมากและปานกลาง จำนวนทั้งสิ้น 5 เพลง สร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย 5 แผน และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ผลจากการประเมินพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำนี้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก และแนวทางการจัดกิจกรรมประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) แนวทางด้านการกำหนดแนวคิด 2) แนวทางด้านการกำหนดจุดประสงค์ 3) แนวทางด้านการกำหนดสาระการเรียนรู้ 4) แนวทางด้านการกำหนดกิจกรรม 5) แนวทางด้านการกำหนดสื่อการเรียนรู้ 6) แนวทางด้านการกำหนดการวัดและประเมินผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา	ดนตรีศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต .....
ปีการศึกษา	2564	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6280113427 : MAJOR MUSIC EDUCATION
KEYWORD:

Pattera Disua : Guidelines on Conducting Music Activities for Early Childhood Students Using Thai Songs . Advisor: Asst. Prof. VITCHATALUM LAOVANICH, Ph.D.

The purposes of this research were to 1) analyze the musical elements and songs in Song of Siam for children and to 2) design music lesson plans for early childhood students by using Thai songs, and present as a guideline for conducting music activities. A research and development research methodology was implemented in 6 processes were to: 1) study theories, concepts and researches 2) analyze, and select songs from Song of Siam for children book for designing pilot lesson plans version 3) interview experts, collecting data and analyzing the data 4) improve lesson plans 5) check qualities of lesson plans, and 6) present guidelines on conducting music activities for early childhood students by using Thai songs.
The data was collected by music analysis form, criteria for selecting songs, expert interview form, and rating scale evaluation form.

The result of this research found that (1) Sixteen Thai songs in Songs of Siam for children, when the researcher analyzed the musical elements and songs were found that Four songs are consistent with criteria for selecting songs which created by researcher in high level. Nine songs are consistent with criteria for selecting songs in moderate level, and Three songs are consistent with criteria for selecting songs in fair level. (2) The researcher has used Five songs that are consistent with the criteria for selecting songs in high and moderate level. They were created lesson plans for early childhood music activities by using 5 Thai songs. Lesson plans have been evaluated by experts in very good condition, and guideline for conducting music activities consists of 6 aspects: 1) Guidelines in Conceptual prescription 2) Guidelines in objectives prescription 3) Guidelines in learning content prescription 4) Guidelines in music activities prescription 5) Guidelines in learning facilitators prescription, and 6) Guidelines in measurement and evaluation prescription.

Field of Study:	Music Education	Student's Signature .....
Academic Year:	2021	Advisor's Signature .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตาของ ผศ. ดร. วิชฏาลัมพก์ เหล่าวานิช รศ. ดร. ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์ และ รศ. อรวรรณ บรรจงศิลป ที่สละเวลาให้คำปรึกษาและช่วยปรับแก้วิทยานิพนธ์เล่มนี้จนความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ผศ. ดร. พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล อาจารย์ ดร. สยา ทันตะเวช อาจารย์มินทรา ทันตะเวช อาจารย์กีฏะ เพิ่มพูน และอาจารย์วิชชุวรรณ ศรีมาศ ที่เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้แก่ผู้วิจัย อีกทั้งยังคอยชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผศ. วิทยา ไล้ทอง อาจารย์จิรกานต์ สิริกวินกอบกุล อาจารย์ณัชชา เตชะอาภรณ์ชัย ที่เสียสละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน โดยเฉพาะ ผศ. ดร. ศศิรัตน์ บรรยายกิจ ผศ. ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน ผศ.ดร. ดนีญา อุทัยสุข ที่ให้ความเมตตากรุณา ชี้แนะแนวทางการเรียนแก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมถึงเจ้าหน้าที่ รุ่นพี่ และรุ่นน้อง ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญด้านเพลงไทย ดร. ดุษฎี สว่างวิบูลย์พงศ์ อาจารย์ภมรรัตน์ โพธิ์สัตย์ นายวสันต์ วรรณคำ และนายสมชาญ แมทธิว วรรณรักษ์ สำหรับการให้คำปรึกษาในเรื่องเพลงไทยแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ รุ่นพี่และรุ่นน้อง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณคุณครูสุรีรัตนา ศรีรัตนฆร ผู้อำนวยการสถาบันดนตรีบ้านเก่งขิม ที่คอยให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเรื่องอุปกรณ์และสถานที่ทำกิจกรรม อีกทั้งยังช่วยลดภาระการสอนให้ผู้วิจัยมีเวลาทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้ปกครองและเด็ก ๆ บ้านเก่งขิม ที่พร้อมจะเข้าใจและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนครุฯ ดนตรี รุ่น 12 นางสาวธฤดี อัศวนภ นายชยธร สระน้อย นางสาวพรรณพัชร กฤษณ์เพ็ชร์ นางสาวน้ำเพชร ชื่นแพ นางสาววรจสมน ปานทองเสม และนายจิรายุ มีเผือก ที่อยู่เคียงข้างกันเสมอมา

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา

ขอขอบคุณคุณแม่ คุณพ่อ นางพจนา ดีสัว นายผณินทร ทองใบ รวมถึงนายอมรินทร์ หมอกอ่อน และครอบครัว ที่เป็นกำลังใจสำคัญ คอยช่วยเหลือและให้การสนับสนุนในทุกด้าน ขอบคุณเหล่าสัตว์เลี้ยงสี่ขา ขนมครก ขนมเบื้อง หวีเป๋ ที่เป็นแหล่งเติมพลังชั้นเยี่ยมให้กับผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ นายยะ นาคเกตุ ครูขิมและครูดนตรีคนแรกของผู้วิจัย ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ จนผู้วิจัยสามารถนำมาต่อยอดทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและสามารถประกอบอาชีพได้จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยจะระลึกถึงพระคุณของตายะเสมอและตลอดไป

ภัทรธีรา ดีสัว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ง
กิตติกรรมประกาศ ..... จ
สารบัญ ..... ฉ
สารบัญตาราง ..... ซ
สารบัญรูปภาพ ..... ญ
บทที่ 1 12
ความเป็นมาและความสำคัญ 12
คำถามการวิจัย 14
วัตถุประสงค์ของการวิจัย 14
ขอบเขตการวิจัย 14
นิยามศัพท์ 15
ประโยชน์ที่จะได้รับ 15
บทที่ 2 16
ตอนที่ 1 หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก 17
ตอนที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย 20
ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย 25
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง 37
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 41
ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย 45
บทที่ 3 46

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 4 67
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก.....68
ตอนที่ 2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย 93
ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย..... 143
บทที่ 5 152
สรุปผลการวิจัย 153
อภิปรายผลการวิจัย 160
ภาคผนวก 166
บรรณานุกรม 311
ประวัติผู้เขียน 315

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 พัฒนาการด้านดนตรีของเด็กอายุ 3-6 ปี 30
ตารางที่ 2 ตัวอย่างเกณฑ์การคัดเลือกเพลง 52
ตารางที่ 3 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ 59
ตารางที่ 4 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินมาตรประมาณค่า 65
ตารางที่ 5 ชื่อเพลง ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง 68
ตารางที่ 6 ลักษณะเนื้อร้อง 70
ตารางที่ 7 เนื้อหาของเพลง 71
ตารางที่ 8 ความยาวของทำนองเพลง 1 72
ตารางที่ 9 ความยาวของทำนองเพลง 2 73
ตารางที่ 10 ประเภทของบทเพลง 74
ตารางที่ 11 กิจกรรมการเคลื่อนไหว 75
ตารางที่ 12 อัตราจังหวะ 76
ตารางที่ 13 การจัดเรียงของเสียง 77
ตารางที่ 14 บันไดเสียง 78
ตารางที่ 15 ช่วงกว้างของเสียง 1 79
ตารางที่ 16 ช่วงกว้างของเสียง 2 80
ตารางที่ 17 ช่วงกลุ่มตัวโน้ต 1 81
ตารางที่ 18 ช่วงกลุ่มตัวโน้ต 2 82
ตารางที่ 19 ลักษณะทำนอง 83
ตารางที่ 20 รูปแบบทำนอง 1 84
ตารางที่ 21 รูปแบบทำนอง 2 85

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 22 การคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก 87

ตารางที่ 23 ทักษะในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ 94

ตารางที่ 24 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์..... 101

ตารางที่ 25 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง 110

ตารางที่ 26 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 2 เพลงวันเกิด..... 115

ตารางที่ 27 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู 119

ตารางที่ 28 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์ 123

ตารางที่ 29 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 5 เพลงกราวนอก..... 128

ตารางที่ 30 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย ฉบับภาพรวม 133

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก....17
ภาพที่ 2 กิจกรรมการเล่นของเด็ก....19
ภาพที่ 3 กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค....20
ภาพที่ 4 สัญญาณมือ....36
ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย....45
ภาพที่ 6 ตัวอย่างแบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง....51
ภาพที่ 7 ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์....56
ภาพที่ 8 ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นหรือแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ....57
ภาพที่ 9 ตัวอย่างแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผน....61
ภาพที่ 10 ตัวอย่างแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวม....62
ภาพที่ 11 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรับปรุง)....63
ภาพที่ 12 ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย....64
ภาพที่ 13 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงต้อยตริ่ง (ฉบับนำร่อง)....96
ภาพที่ 14 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงวันเกิด (ฉบับนำร่อง)....97
ภาพที่ 15 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู (ฉบับนำร่อง)....98
ภาพที่ 16 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงสุพรรณหงส์ (ฉบับนำร่อง)....99
ภาพที่ 17 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงกราวนอก (ฉบับนำร่อง)....100
ภาพที่ 18 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงต้อยตริ่ง (ฉบับปรับปรุง)....104
ภาพที่ 19 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงวันเกิด (ฉบับปรับปรุง)....105
ภาพที่ 20 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู (ฉบับปรับปรุง)....106

ภาพที่ 21 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงสุพรรณหงส์ (ฉบับปรับปรุง)..... 107

ภาพที่ 22 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงกราวนอก (ฉบับปรับปรุง)..... 108

ภาพที่ 23 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงต้อยตริ่ง (ฉบับสมบูรณ์) 138

ภาพที่ 24 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงวันเกิด (ฉบับสมบูรณ์)..... 139

ภาพที่ 25 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู (ฉบับสมบูรณ์)..... 140

ภาพที่ 26 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงสุพรรณหงส์ (ฉบับสมบูรณ์) 141

ภาพที่ 27 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงกราวนอก (ฉบับสมบูรณ์)..... 142

ภาพที่ 28 แผนภาพสรุปแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย 151

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

เด็กปฐมวัย คือวัยที่ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญากำลังเริ่มต้นพัฒนาอย่างเต็มที่ จึงควรได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากผู้ปกครอง โดยสถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนอนุบาลคือสถานที่ที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กให้เหมาะสม และเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยมีหลายประเภท ได้แก่ สถานเลี้ยงเด็ก โรงเรียนเด็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนบ้าน สถานศึกษาเหล่านี้ล้วนเป็นสถานที่สำหรับการอบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัยในการใช้ชีวิตและเป็นการต่อยอดทางการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยจะไม่เน้นเนื้อหาวิชาการแต่จะเน้นประสบการณ์ เด็กจะได้ลงมือปฏิบัติ ทดลอง เล่น หรือการเล่นปนเรียน เพราะการเล่นจะทำให้เด็กได้นำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งวิชาดนตรีคือประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ด้วยการฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เป็นต้น การให้เด็กได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมทางดนตรีจะช่วยในเรื่องของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ช่วยให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายและยังช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ ด้านอารมณ์ เสียงของดนตรีจะช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวและช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ด้านสังคม ได้ฝึกการสื่อสารและการเข้าสังคมเพราะกิจกรรมดนตรีมักทำเป็นกลุ่ม และด้านสติปัญญา กิจกรรมการแต่งเพลงหรือคิดจังหวะใหม่จะช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เพลงไทยมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของมนุษย์มาอย่างยาวนานและมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของวงดนตรี จุดมุ่งหมายและโอกาสที่ใช้ในการบรรเลง และเมื่อพูดถึงเพลงไทยที่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่จะถูกจัดอยู่ในรูปแบบกิจกรรมการละเล่นของเด็กไทย เช่น งูกินหาง มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร เป็นต้น (กัญฐิตา โกมลพันธุ์, 2563) และเพลงไทยสำหรับเด็กประเภทอื่น ๆ ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็ก (เพลงหยอกเด็ก) เพลงร้องเล่นเด็ก และเพลงประกอบการละเล่นของเด็ก เป็นต้น ซึ่งในการนำเพลงไทยมาสอนเด็กปฐมวัยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางดนตรีและพัฒนาการของเด็กหลายอย่างประกอบกัน กล่าวคือ เกณฑ์ในการเลือกเพลง มีนักวิชาการทางด้านดนตรีหลายท่านให้ความคิดเห็นในการเลือกเพลงที่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ ควรเป็นเพลงที่สั้น คำง่าย เนื้อร้องง่าย มีความสนุกสนาน เนื้อหาของเพลงควรเป็นเรื่อง

ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เช่น ธรรมชาติ สัตว์ พืช มีนิทานและท่าทางประกอบ (ธวัชชัย นาควงษ์, 2543; ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544; ไพเราะ พุ่มมั่น, 2544) ด้วยวัยนี้เป็นวัยที่กำลังเรียนรู้และมักจะไม่อยู่นิ่ง การสอนเพลงไทยเพื่อให้เด็กร้องตามเพียงอย่างเดียวอาจทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายเพราะธรรมชาติของเด็กวัยนี้เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ โดยที่ร่างกาย จิตใจ สติปัญญากำลังได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด กิจกรรมที่จัดขึ้นจึงควรควบคู่ไปกับการเล่น การทดลอง เช่น การเคลื่อนไหวตามจังหวะ การเคลื่อนไหวอย่างอิสระ การเล่นเครื่องดนตรี เป็นต้น

"หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก" จัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยอาจารย์ลูเซีย ทังสุพานิช และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ที่เล็งเห็นว่ายังไม่เคยมีใครทำหนังสือเพลงไทยสำหรับเด็กเป็นรูปเล่มมาก่อน จึงรวบรวมเพลงไทยไว้สำหรับผู้ที่สนใจที่จะนำเพลงมาให้เด็กอนุบาลไปจนถึงระดับประถมศึกษาได้ฝึกร้องหรือนำไปประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ประกอบไปด้วยเพลงไทยจำนวน 16 เพลง โดยที่ในแต่ละเพลงประกอบไปด้วยโน้ตสากล เนื้อร้อง และความหมายของเพลงภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจารย์ลูเซีย ทังสุพานิช มีจุดมุ่งหมายในการรวบรวมเพลงเหล่านี้ 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อให้เด็กได้นำดนตรีไปใช้ในทางที่เกิดประโยชน์ 2) เพื่อเป็นการแนะนำเพลงไทยอันเป็นมรดกของชาติไทย 3) เพื่อบันทึกโน้ตเพลงไทยเป็นลายลักษณ์อักษร และ 4) เพื่อให้เพลงไทยเป็นที่รู้จักชื่นชอบ นำไปสู่การเรียนภาษาไทย อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อชาวต่างชาติเพราะมีการแปลความหมายเป็นภาษาอังกฤษไว้เป็นที่เรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสอนดนตรีของโคดายในการนำเพลงพื้นบ้านมาใช้ในการสอนพื้นฐานทางดนตรี ด้วยเหตุผลที่ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นภาษาแม่ทางดนตรีของเด็ก หลังจากที่เด็กเข้าใจเพลงดีแล้วจึงเริ่มศึกษาวรรณคดีดนตรีของนานาชาติ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537) ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าควรที่จะศึกษาเพลงที่มรดกของชาติ ของชุมชนให้ดีเสียก่อนแล้วจึงสนใจที่จะศึกษาเพลงของชาติต่าง ๆ

โดคายยังกล่าวอีกว่าวัฒนธรรมทางดนตรีควรให้เด็กได้ศึกษาและสัมผัสตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล เพราะหากเริ่มศึกษาในชั้นมัธยม ถือว่าเป็นความพยายามที่สายเกินไป การที่จะปลูกฝังให้เด็กรู้จักชื่นชมในเพลงไทยก็ ควรเริ่มให้เด็กได้สัมผัสประสบการณ์ตั้งแต่ชั้นอนุบาล สอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยเกิดจากการเล่น การทำกิจกรรม เด็กจะได้ซึมซับประสบการณ์จากการฟัง การพูด การสังเกต การสัมผัส และการใช้ความคิด ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นจะอยู่ในรูปแบบของการเล่นปนเรียน เพราะจะสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุด (เยาวพา เดชะคุปต์, 2528) ด้วยเหตุนี้หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กจึงน่าสนใจที่จะมาทำเป็นแนวทางการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างยิ่ง

จากการศึกษาบทความ งานวิจัย และการสัมภาษณ์ พบว่าเป็นที่น่าเสียดายที่หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ยังไม่ถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากนัก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กมาวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบของดนตรี จากนั้นนำเพลงที่เหมาะสมมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรม ฉบับนำร่อง โดยนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย และนำคำสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรม ฉบับนำร่อง ให้ดียิ่งขึ้น และนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ซึ่งประโยชน์ของแนวทางการจัดกิจกรรมนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กไทยได้รู้จักเพลงไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย และเป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาดนตรีในระดับปฐมวัยต่อไป

คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบของเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กมีอะไรบ้าง
2. แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยควรมีลักษณะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
2. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยและนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก จำนวน 16 เพลง โดยใช้แบบวิเคราะห์เพลงร้องของณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2563) เป็นต้นแบบ และเกณฑ์การจัดระดับความเหมาะสมของเพลงร้องของ ธัญพร ทองเพ็ง (2555) และยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543)

2. ขอบเขตด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล งานวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จึงทำให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาตำรา บทความ งานวิจัย และการสัมภาษณ์

3. ขอบเขตด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้นโดยเน้นด้านทักษะพิสัยเป็นหลัก

4. ขอบเขตด้านการวิเคราะห์เพลง ผู้วิจัยวิเคราะห์เพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก 16 เพลง โดยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do) ทุกเพลง ยกเว้นเพลงชาติ

นิยามศัพท์

แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นวิถีปฏิบัติสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วยแนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุแรกเกิดถึง 6 ปี ในงานวิจัยชิ้นนี้เจาะจงถึงเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนชั้นอนุบาล ตั้งแต่ อนุบาล 1 - อนุบาล 3

เพลงไทย หมายถึง เพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย บรรเลง และขับร้องด้วยวิธีการแบบไทย และประพันธ์ตามหลักการของดนตรีไทย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เพลงบรรเลงและเพลงขับร้อง ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้กล่าวถึงเพลงขับร้องที่ปรากฏในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กเป็นหลัก

หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก หมายถึง เอกสารที่รวบรวมเพลงไทยดั้งเดิมที่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัยและประถมศึกษา เขียนโดยอาจารย์ลูเซีย ทังสุพานิช และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เมื่อปี พ.ศ. 2526 ในหนังสือประกอบไปด้วยเพลงทั้งสิ้น 16 เพลง ในแต่ละเพลงประกอบด้วย ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ประพันธ์คำร้อง โน้ตสากล เนื้อร้องภาษาไทย เนื้อร้องภาษาอังกฤษ และคำแปลภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง หมายถึง การแจกแจงสาระดนตรีที่ปรากฏในบทเพลง สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบทางดนตรี และ องค์ประกอบของบทเพลง ซึ่งองค์ประกอบทางดนตรีจะประกอบด้วย อัตราจังหวะ การจัดเรียงของเสียง บันไดเสียง ช่วงกว้างของเสียง ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ลักษณะทำนอง รูปแบบทำนอง ส่วนองค์ประกอบของบทเพลงประกอบด้วย ชื่อเพลง ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง ลักษณะเนื้อร้อง ประเภทของบทเพลง เนื้อหาของเพลง กิจกรรมการเคลื่อนไหว เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ความยาวของทำนองเพลง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้ทราบองค์ประกอบของดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
2. ได้ทราบจำนวนบทเพลงที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
3. ได้ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย
4. ได้แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

1.1 ประวัติของหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

1.2 บทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ตอนที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย

2.1 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดกิจกรรม

3.2 องค์ประกอบและขั้นตอนของการจัดกิจกรรม

3.3 กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เพลงและการคัดเลือกเพลง

4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

4.2 การคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

1.1 **ประวัติของหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก**

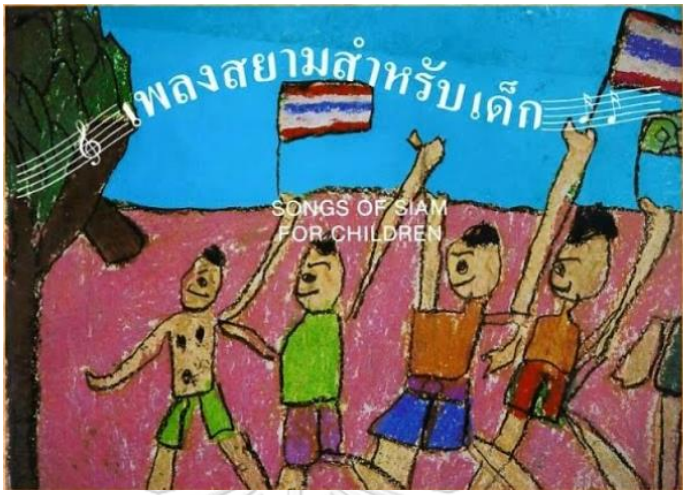

ภาพที่ 1 หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
(ลูเซีย ทังสุพานิช และเจริญใจ สุนทรวาทิน, 2526)

หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก เป็นหนังสือที่รวบรวมเพลงไทยที่เหมาะสำหรับระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษา เกิดจากความตั้งใจของอาจารย์ลูเซีย ทังสุพานิช และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟและธนาคารกสิกรไทยเมื่อปี พ.ศ. 2526 ที่เล็งเห็นว่ายังไม่เคยมีใครทำหนังสือเพลงไทยสำหรับเด็กเป็นรูปเล่มมาก่อน จึงรวบรวมเพลงไทยไว้สำหรับผู้ที่สนใจที่จะนำเพลงมาหัดร้องหรือนำไปประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งในหนังสือยังกล่าวถึงสิ่งสำคัญที่ใช้เป็นแนวทางการสอนดนตรี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวิธีการปฏิบัติ ได้แก่

1. กิจกรรมการร้องเพลง ควรให้เด็กได้เรียนรู้จากตัวอย่าง ได้เรียนรู้เสียงสูง-ต่ำ เบา-ดัง ยาว-สั้น และจังหวะช้า-เร็ว ได้เรียนรู้การร้องเพลงจากเพลงที่รู้จักหรือคุ้นเคย ควรได้ฝึกการสังเกตลักษณะทำนอง เช่น ทำนองที่คล้ายคลึงกันและทำนองที่แตกต่างกัน และควรได้ฝึกร้องเพลงจากการละเล่น
2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวตามจังหวะ ควรให้เด็กได้ฝึกการเคลื่อนไหวตามจังหวะของดนตรีด้วยการเดิน วิ่ง กระโดด หรือในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น รำ เต้น การละเล่น
3. กิจกรรมการฝึกให้เด็กได้รู้จักเสียงดนตรีในหลาย ๆ ด้าน เช่น ระดับเสียง จังหวะ และเสียงเครื่องดนตรี
4. กิจกรรมที่ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ โดยใช้อุปกรณ์สำหรับเคาะจังหวะ

5. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น สร้างสรรค์จังหวะ บทเพลง การละเล่น ตามจินตนาการอย่างอิสระ

การรวบรวมเพลงไทยครั้งนี้ อาจารย์ลูเซีย ทังสุพานิช มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญด้วยกัน 4 ประการ ได้แก่

1. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้นำดนตรีและศิลปะไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์
2. เพื่อแนะนำให้เด็กได้รู้จักกับเพลงไทยดั้งเดิม ซึ่งเป็นมรดกของชาติ
3. เพื่อรักษาทำนองเพลงให้คงอยู่ด้วยการบันทึกเป็นโน้ต
4. เพื่อให้เกิดความนิยมในดนตรีไทย อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาไทย และเป็นประโยชน์ต่อชาวต่างชาติที่จะใช้หนังสือเล่มนี้ เนื่องจากมีการเขียนการออกเสียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และการแปลความหมายของเพลงเป็นภาษาอังกฤษไว้ด้วย

อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน กล่าวในคำปรารภของหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กว่า การเลือกเพลงไทยมาบรรจุในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กเป็นเรื่องยากเพราะเพลงที่เหมาะสำหรับเด็กนั้นควรเป็นเพลงที่สั้นและง่าย เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนและจริยธรรม อีกทั้งต้องแทรกเพลงที่สนุกสนาน แต่เนื่องจากบทร้องส่วนใหญ่เป็นกาพย์ ฉันท์ จึงต้องใช้เวลาในการหาและรวบรวมเพื่อให้ได้บทร้องที่มีความเหมาะสม

1.2 บทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กประกอบด้วย 16 เพลง ในแต่ละเพลงประกอบไปด้วยชื่อผู้ประพันธ์ทำนองภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ ชื่อผู้ประพันธ์เนื้อร้องภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ โน้ตเพลงสากล เนื้อร้องภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ และคำแปลภาษาอังกฤษ ซึ่งมีประวัติเพลงพอสังเขป ดังนี้

1. เพลงชาติ เป็นเพลงประจำชาติไทย ประพันธ์ทำนองโดยพระเจนดุริยางค์ ประพันธ์เนื้อร้องโดยหลวงสารานุประพันธ์ มีเนื้อหาปลุกใจ ให้คนไทยเกิดความรักชาติบ้านเมือง มีความเสียสละและความสามัคคี

2. เพลงสรรเสริญพระบารมี ประพันธ์เนื้อร้องโดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ประพันธ์ทำนองทางไทยโดยครูยุเซนและพระประดิษฐไพเราะ (มี ดุริยางกูร) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการถวายความเคารพแด่องค์พระมหากษัตริย์

3. เพลงวันเกิด ประพันธ์เนื้อร้องโดยท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา นำทำนองเพลงมาจาก เพลงลาวดวงเดือน ชั้นเดียว เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการอวยพรเนื่องในวันเกิด

4. เพลงหงษ์ทอง นำมาจากทำนองเพลงไทยดั้งเดิม บทร้องจากวรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหงษ์สีทองที่กำลังหาสาหร่ายและสัตว์น้ำกินเป็นอาหาร

5. เพลงต้อยตริ่ง นำทำนองมาจากเพลงไทยดั้งเดิม ประพันธ์เนื้อร้องโดยครูเจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็กที่สำคัญคือการศึกษา

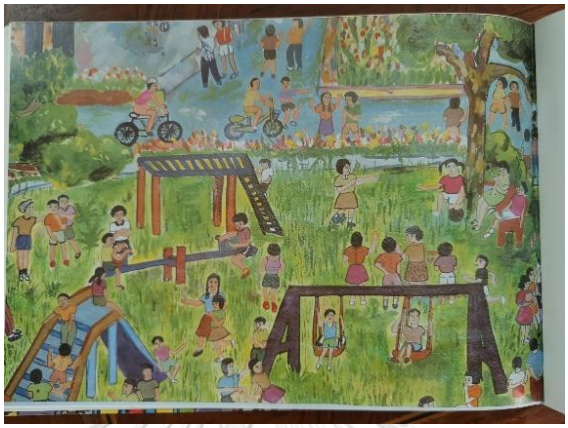

ภาพที่ 2 กิจกรรมการเล่นของเด็ก
(ลูเซีย ทังสุพานิช และเจริญใจ สุนทรวาทิน, 2526)

6. เพลงกะเกย นำทำนองมาจากเพลงไทยดั้งเดิม บทร้องจากวรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย ใช้ประกอบการละเล่นซ่อนหาในสมัยก่อน

7.เพลงร้องแม่ศรี นำทำนองมาจากเพลงไทยดั้งเดิม เนื้อร้องนำมาจากวรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงดอกไม้นานาชนิด

8. เพลงร้องเชื้อ นำทำนองมาจากเพลงไทยดั้งเดิม เนื้อร้องนำมาจากวรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงดอกไม้นานาชนิด

9. เพลงเทพทอง นำทำนองมาจากเพลงไทยเดิมดั้งเดิม รวบรวมโดยนายอินทร์หล่อ สรรพศรี เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความกตัญญูต่อพระเจ้าแผ่นดิน พ่อแม่ และครูบาอาจารย์

10. เพลงนกเขาขันจุ้กกรู ทำนองและเนื้อร้องจากเพลงไทยดั้งเดิม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา

11. เพลงกราวนอก นำทำนองมาจากเพลงไทยเดิมดั้งเดิม เนื้อร้องนำมาจากสมุดเพลงไทยเดิม รวบรวมโดย นายอินทร์หล่อ สรรพศรี เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการอุปมาว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย

ภาพที่ 3 กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค
(ลูเซีย ทังสุพานิช และเจริญใจ สุนทรวาทิน, 2526)

12. เพลงสุพรรณหงส์ สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่ง แกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ ทำนองและเนื้อร้องมาจากกาพย์เห่เรือ ตอน เห่ชมเรือกระบวน ประพันธ์โดยเจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริ-ยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ

13.เพลงกล่อมเด็ก นำทำนองเพลงมาจากเพลงกล่อมเด็กภาคกลาง เนื้อร้องนำมาจากเพลงกล่อมเด็กซึ่งรวบรวมโดยศาสตราจารย์ พ.ต. ผะอบ โปษะกฤษณะ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงนกเขาที่ขันตั้งแต่เช้าถึงเย็นและให้ความรู้สึกเย็นจับใจ

14. เพลงนอนนิ่งนิ่ง นำทำนองเพลงมาจากเพลงกล่อมเด็กภาคกลาง เนื้อร้องนำมาจากเพลงกล่อมเด็กซึ่งรวบรวมโดยศาสตราจารย์ พ.ต. ผะอบ โปษะกฤษณะ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงแม่ที่กำลังไกวเปลเพื่อให้เด็กหลับ

15.เพลงงามแสงเดือน ทำนองและเนื้อร้องโดยกรมศิลปากร เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงแสงจันทร์ที่ส่องมายังโลกทำให้โลกนี้ดูสวยงาม ผู้คนที่มาเล่นรำวงยามที่แสงจันทร์ส่องก็มีความงดงามด้วย การรำวงนี้เพื่อให้มีความสนุกสนาน ความสามัคคีกัน และละทิ้งความทุกข์ให้หมดสิ้นไป

16. เพลงคืนเดือนหงาย ทำนองและเนื้อร้องโดยกรมศิลปากร เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงลมเย็นยามค่ำคืน ไม่เย็นเท่าได้ผูกมิตรกับผู้อื่น

ตอนที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย

2.1 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เป็นวัยที่ร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญามีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด เด็กวัยนี้ชอบความเป็นอิสระ ชอบช่วยเหลือตนเอง และมี

ความเป็นตัวของตัวเอง จนบางครั้งได้รับสมญานามว่าเป็น “วัยช่างปฏิเสธ” อย่างไรก็ตามเด็กปฐมวัยนี้เป็นวัยที่กำลังน่ารัก กำลังเริ่มเรียนรู้การอยู่รวมกันเป็นสังคม เรียนรู้การรู้จักแพ้รู้จักชนะ และการถูกลงโทษเมื่อทำไม่ถูก กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551); (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549) สอดคล้องกับเพียเจท์ที่มองว่าเด็กในวัยนี้ (อายุ 3-5 ปี) เป็นวัยที่สติปัญญาอยู่ในขั้นเตรียมการ (Preoperational Stage) คือ มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งที่แปลกใหม่ เช่น การเล่นในสิ่งใหม่ การกินของที่ไม่เคยกิน เด็กวัยนี้ยังคงเอาตนเองเป็นที่ตั้ง โดยยังขาดเหตุผลและยังไม่รู้ว่าสิ่งใดถูกและสิ่งใดผิด (มาลินี จุฑะรพ, 2539)

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านอย่างเหมาะสมและควรได้รับการดูแลที่ดีจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการนั้นประกอบไปด้วยด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมทุกทักษะที่จำเป็น 2) การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาโดยเน้นลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคนเป็นสำคัญ 3) การพัฒนาเด็กผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย 4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้ใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพและมีความสุข และ 5) การประสานงานกับทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ดังนี้

1. พัฒนาการทางร่างกาย หมายถึง น้ำหนัก ส่วนสูง รอบอก ประสาทสัมผัส สุขภาพอนามัยความสะอาด การบังคับกล้ามเนื้อ ลักษณะท่าทาง กล่าวโดยรวมคือการเจริญเติบโตของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของเด็กก่อนปฐมวัยจะไม่รวดเร็วเหมือนเด็กทารก แต่จะเป็นไปในอัตราที่คงที่ ซึ่งอาจมีปัจจัยที่มีผลต่อกับพัฒนาการทางด้านร่างกาย ได้แก่ โภชนาการ โรคภัยไข้เจ็บ การป้องกันโรคและต่อมต่าง ๆ ที่จะควบคุมการเจริญเติบโต

2. พัฒนาการทางอารมณ์ หมายถึง พัฒนาการที่มีรากฐานมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูกในช่วงแรกเริ่มของชีวิต เด็กวัยนี้จะแสดงอารมณ์อย่างทันทีและเปิดเผย ตรงไปตรงมา อารมณ์จึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของเด็กทุกคน ปัจจัยที่ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ต่าง ๆ คือ สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก นักจิตวิเคราะห์เชื่อว่าพื้นฐานทางอารมณ์ของบุคคลจะเริ่มต้นขึ้นในช่วงอายุนี้ อารมณ์ที่มักพบในเด็กวัยนี้ คือ ความกลัว ความวิตกกังวล ความโกรธและความอิจฉาริษยา โดยอารมณ์เหล่านี้เกิดจากการที่เด็กยังขาดทักษะทางด้านร่างกายและสติปัญญา

3. พัฒนาการทางสังคม หมายถึง พัฒนาการการเรียนรู้ทางสังคมจากความรู้สึกผูกพันใกล้ชิดภายในครอบครัวที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ไปสู่การพึ่งพาตนเองและการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น มักขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูจากทางบ้าน เราสามารถรู้พฤติกรรมของครอบครัวเด็กได้จากการแสดงออกของ

เด็ก เช่น ครอบครัวที่เจ้าระเบียบ ส่งผลให้เด็กเป็นคนเรียบร้อย ครอบครัวที่ชอบสั่งการ ส่งผลให้เด็กชอบเป็นผู้นำหรือคอยสั่งเพื่อนเด็กวัยนี้เริ่มพัฒนาความรู้สึกของตัวเอง ชอบความเป็นอิสระ มีความมั่นใจในตนเอง เพราะเด็กวัยนี้ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง มีอารมณ์แปรปรวนได้ง่าย ยังไม่รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความคิดของผู้อื่น

4. พัฒนาการทางสติปัญญา หมายถึง การที่เด็กมีความคิดเชื่อมโยงกับสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับรู้ แต่ความเข้าใจนั้นยังไม่สมบูรณ์ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาด้านสติปัญญา คือ ทักษะพื้นฐานเบื้องต้นและการได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่สำคัญบางอย่างเพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ เช่น ความจำ ความคิดริเริ่ม การสังเกต การแก้ปัญหา การเข้าใจ เชาว์ปัญญา ความสนใจ การตัดสินใจ ซึ่งลักษณะที่สำคัญของความคิดในวัยนี้ มักจะเพ้อฝัน ช่างจินตนาการ และมีความสนใจใคร่รู้

นอกจากพัฒนาการทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมานั้น ทอดด์และเฮอฟเฟอร์แนน (Todd & Heffernan, 1977 อ้างถึงใน เยาวพา เดชะคุปต์, (2542) ได้เพิ่มพัฒนาการอีก 2 ด้าน คือ พัฒนาการในแง่ความเป็นบุคคลและพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

5. พัฒนาการในแง่ความเป็นบุคคล พัฒนาการในด้านนี้รวมพัฒนาการของทุกด้านไว้ด้วยกัน เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับพัฒนาการของเด็กและช่วยหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อพัฒนาให้เป็นสมาชิกที่ดีของบ้าน สมาชิกที่ดีของครอบครัว เป็นเพื่อนร่วมงานที่ดี เป็นคนที่ดีของสังคมและเป็นคนที่ดีของประเทศชาติ โดยเยาวพา เดชะคุปต์ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า จิตใจและสังคมคือส่วนที่สำคัญในการพัฒนาการของเด็ก เพราะถ้าเด็กมีสภาพจิตใจและสภาพสังคมที่ดีย่อมมีส่วนช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพต่อไป

ซึ่งสอดคล้องกับนักจิตวิทยาพัฒนาการอีริคสัน ที่เรียกพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพว่าเป็นวัยแห่งการเป็นผู้คิดริเริ่มการรู้สึกผิด เพราะเป็นวัยที่เต็มไปด้วยพลังแห่งความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งใหม่ ๆ ชอบความเป็นอิสระ พ่อแม่และครูควรที่จะพยายามช่วยเหลือหรือสนับสนุนมากกว่าการดุหรือห้าม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกผิดและเก็บกดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไว้ โดยพีอาเจต์ได้อธิบายว่าเด็กวัยนี้ไม่สามารถเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ยากที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การส่งเสริมให้เด็กวัยนี้ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวัย จะช่วยให้การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กลดลง

เพราะฉะนั้น พ่อ แม่ ครู และเพื่อนร่วมชั้น มีอิทธิพลมากสำหรับเด็กวัยนี้ ควรให้เด็กได้เรียนรู้การสังเกตพฤติกรรมทางสังคมต่าง ๆ เช่น การแสดงความเมตตาต่อเพื่อนและต่อสัตว์ การ

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปันสิ่งของหรือขนม เพราะจะทำให้เด็กได้เรียนรู้จากตัวแบบจริง ครูอาจเสริมด้วยการเล่านิทานโดยมีการใช้บทบาทสมมติในการช่วยสอนเพื่อให้เด็กได้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

6. พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมเรื่องบุคลิกภาพให้มาก เพราะการส่งเสริมเรื่องบุคลิกภาพจะเป็นแนวทางให้เด็กได้เติบโตไปเป็นบุคคลที่รู้จักการแสดงความรู้สึกนึกคิดและความสามารถของตนอย่างเต็มที่ ซึ่งควรจะปลูกฝังตั้งแต่วัยนี้

สรุปได้ว่าพัฒนาการในทุก ๆ ด้านของเด็กปฐมวัยกำลังอยู่ในช่วงพัฒนา เป็นช่วงวัยที่เหมาะสมสำหรับการปูพื้นฐานให้เด็กได้ลองทำ คิด เล่น สร้างสรรค์ โดยมีครูหรือผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำอยู่ใกล้ ๆเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจ และนำไปสู่การแสดงออกที่เหมาะสม เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรักและความอบอุ่น เพราะสิ่งเหล่านี้จะหล่อหลอมพฤติกรรมและการแสดงออกในอนาคต

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ซับซ้อน นิยามของคำนี้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย โดยจะยกตัวอย่างดังนี้ (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542)

กู๊ด (Good) กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม

ฮิลการ์ดและโบเวอร์ (Hilgard & Bower) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่พฤติกรรมนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกฝนและประสบการณ์ แต่ไม่ใช่การตอบสนองตามธรรมชาติ

ธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยกฎ 3 ประการ ได้แก่

1. กฎแห่งความพร้อม เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ วุฒิภาวะ ความพึงพอใจในการเรียนรู้ จะทำให้การเรียนรู้เป็นไปได้ด้วยดี

2. กฎของการฝึก การเรียนรู้จะอยู่ถาวรก็ต่อเมื่อเกิดการกระทำซ้ำ ๆ หรือเรียกว่า กฎของการใช้ เพราะเมื่อเรานำความรู้ไปใช้บ่อย ๆ เราจะสามารถจำได้ แต่ถ้าเมื่อไหร่ที่เราไม่ได้นำความรู้นั้นไปใช้ จะทำให้เกิดการลืม หรือเรียกว่า กฎของการไม่ใช้ นั้นเอง

3. กฎแห่งผล ผลของการเรียนรู้ย่อมส่งผลต่อผู้เรียน ถ้าผู้เรียนทำได้ดีในวิชาใดก็ตาม ย่อมทำให้รู้สึกเกิดความอยากที่จะเรียนรู้ต่อ แต่เมื่อไหร่ที่ผู้เรียนรู้สึกไม่พอใจกับวิชาใดแล้ว ย่อมเกิดความรู้สึกเบื่อและไม่อยากที่จะเรียนรู้วิชานั้น ๆ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551)

แลนเดร็ธ (Landreth) ยังกล่าวอีกว่า เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ได้ดี ก็ต่อเมื่อมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

1. เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้จากความต้องการบางสิ่งบางอย่าง ได้แก่ ต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ต้องการเป็นที่ยอมรับและทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ ต้องการเป็นเหมือนคนที่เขารัก เป็นต้น

2. เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้จากการสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในข้อนี้มีสิ่งที่ควรระวังคือ 1) การเรียนรู้ที่เกิดจากความตั้งใจจะส่งผลดีกว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ 2) ครูควรจะกำหนดสิ่งที่เด็กควรจะสนใจ 3) ประสบการณ์และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม จะช่วยขยายความสนใจของเด็กให้กว้างขึ้น 4) การถามคำถามที่ถูกที่ ถูกเวลา จะช่วยเร้าให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ 5) สิ่งที่จะช่วยกระตุ้นความสนใจของเด็กคือสิ่งที่ตรงกันข้าม สิ่งที่เหลือเชื่อ สิ่งที่แปลกประหลาด สิ่งที่ไม่อยู่นิ่ง 6) เกมที่เน้นความตั้งใจและมีการตัดสินแพ้ชนะจะเป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี

3. เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้จักการกระทำและการเล่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1) มักจะทำสิ่งใดซ้ำ ๆ เดิม ๆ ชอบเลียนแบบ และนำมาหาแนวทางในการทำเป็นของตนเอง 2) ชอบค้นหาปฏิบัติทดลองและเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ 3) ชอบแยกแยะ หาวิธีการและหาข้อสรุปสิ่งต่าง ๆ และเมื่อเขาได้เผชิญกับปัญหาที่แก้ไม่ได้เขาจะทดลอง ทดสอบ 4) มีความคิดเปลี่ยนไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่พบเจอ 5) มักจะรับประสบการณ์เข้าไว้เป็นภาพในสมองหรือแสดงออกโดยการกระทำ

4. เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้จากการที่เด็กพร้อมที่จะเรียน เปียเจต์เชื่อว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีความพร้อมหรือเกิดวุฒิภาวะที่เกิดจากการทำหน้าที่ของสมองหรืออวัยวะต่าง ๆ ที่เกิดจากการควบคุมของสมอง โดยแลนเดร็ธแนะนำว่า 1) ครูควรจัดประสบการณ์เพื่อช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ 2) เด็กปฐมวัยพร้อมที่จะเรียนในสิ่งที่ยากขึ้นและในสิ่งที่แตกต่างจากสิ่งที่เขาเคยเรียนไปแล้ว 3) เด็กปฐมวัยควรได้รับการฝึกฝนในทักษะต่าง ๆ ที่เรียนรู้มาแล้ว โดยครูควรจัดประสบการณ์เหล่านั้นแตกต่างไปจากเดิม

ฟินี่ย์และคนอื่น ๆ (Feeney & other, 1987 อ้างถึงในเยาวพา เดชะคุปต์, 2542) กล่าวว่า การเล่นถือเป็นกระบวนการทำงานของเด็กและถือเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้เด็กเข้าใจและรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพราะขณะที่เด็กเล่น เด็กจะได้รับการกระตุ้นและเกิดสมาธิที่เกิดจากการทำซ้ำหรือเลียนแบบ การเล่นนั้นทำให้เด็กได้พัฒนาการทางร่างกายและพัฒนาการทางสังคม ได้แสดงออกซึ่งความคิดและการสร้างสรรค์ โดยที่ครูไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วม การเล่นทำให้เด็กได้เป็นตัวของตัวเอง ทำให้ครูรู้ว่าเด็กคิดอะไร และเด็กจะแสดงออกซึ่งสิ่งนั้น โดยครูเป็นผู้ส่งเสริมการเล่นโดยการจัดหาอุปกรณ์ให้พร้อม นอกจากนี้ เรื่องเวลาในการเล่นถือเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะถ้าน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เกินไปอาจจะไม่ช่วยให้เกิดประสบการณ์ ดังนั้น ควรจัดเวลาที่เหมาะสมและกระตุ้นความอยากรู้ของเด็กด้วยการตั้งคำถามที่ไม่ง่ายเกินไปหรือยากเกินไป เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้คิดและจินตนาการตาม

โฟรเบล ผู้ซึ่งเป็นบิดาการศึกษาปฐมวัย ได้จัดตั้งโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็กอายุ 3 ถึง 8 ปี ขึ้นในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในเมือง Blackenburg ประเทศเยอรมนี โดยอาศัยความคิดพื้นฐานของเปสตาลอซซี่ โฟรเบลเรียกโรงเรียนอนุบาลของเขาว่า “kindergarten” ซึ่งแปลว่า “สวนเด็ก” เขาพยายามจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นธรรมชาติมากที่สุดให้เหมือนกับว่าเด็กเล่นอยู่ในสวน ไม่ได้มาโรงเรียน โดยเขาจะเน้นให้เด็กได้ทำกิจกรรม เพราะเขาเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความสามารถอยู่ภายในตัวและจะแสดงออกได้ถ้าได้รับการสนับสนุน ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของโฟรเบลมี 3 ประการ (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542) ดังนี้

1. ในฐานะที่เด็กคือมนุษย์คนนึง ควรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และได้รับความสำเร็จจากการมีส่วนสัมพันธ์ทางสังคม

2. การเล่นถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเด็ก การเล่นเป็นสิ่งที่มีคุณค่าเพราะประกอบด้วยกิจกรรมที่บริสุทธิ์

3. โรงเรียนอนุบาลคือสังคมของเด็ก ควรมีส่วนช่วยให้เด็กไม่ถูกจำกัดอยู่ในวงประเพณีหรือระเบียบต่าง ๆ มากจนเกินไป

สรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยคือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีหลายองค์ประกอบ เช่น ความพร้อม ความสนใจ การฝึกฝน ซึ่งเด็กวัยนี้มักจะเรียนรู้ได้ดีผ่านการเล่น การสัมผัส การทดลองซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ การเล่นจะช่วยพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ครูจึงมีหน้าที่เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กด้วยการสร้างบรรยากาศที่ดี สนองความต้องการของเด็กในสิ่งที่เขาสนใจและมีความเป็นกันเอง บทเรียนควรมีความสนุกสนานที่สอดแทรกเนื้อหาการฝึกวินัยในตนเองและวินัยของกลุ่ม ฝึกให้รู้จักการยอมรับ การให้ การเสียสละ และมารยาทในสังคม

ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรม หมายถึง การเรียนรู้จากการสัมผัส การทดลอง การกระทำ จนเกิดกระบวนการเรียนรู้ การเล่นหรือกระทำการใด ๆ ย่อมก่อให้เกิดภาวะแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในกิจกรรมสำหรับเด็ก 6 ปีแรก ไม่ควรเน้นเรื่องการอ่านออก เขียนได้ แต่ควรเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ

ด้วยตนเอง หรือ “การเล่นปนเรียน” เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551; เยาวพา เดชะคุปต์, 2528)

จิรภัทร แก้วกู่ (2547) กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ 3 ประการ คือ 1) เป็นวิธีการสอนในแบบต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดขึ้น 2) เป็นขั้นตอนของการกระทำที่มีผลสืบเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ 3) เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางคำพูด ความคิด และการกระทำ จนบรรลุจุดประสงค์ของกิจกรรมนั้น ๆ

กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยมักไม่เน้นเนื้อหา แต่เน้นเรื่องการบูรณาการผ่านการเล่น กิจกรรมที่จัดจึงต้องมีการวางแผนอย่างครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน เช่น วิธีดำเนินการและสื่อการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมสามารถแบ่งได้อย่างน้อย 5 กลุ่มกิจกรรม (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551) ได้แก่ กิจกรรมเตรียมความพร้อม กิจกรรมการเรียน กิจกรรมเสรี กิจกรรมสุขอนามัย และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป และเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือทำ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจึงมีหลักสำคัญอยู่ 9 ประการ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551) ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม กล่าวคือ เด็กจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด ทั้งในเรื่องความคิดและการกระทำ เพราะการที่เด็กได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมจะทำให้เด็กพัฒนาการในเรื่องของอารมณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความมั่นใจในการกล้าแสดงออก และการใช้ภาษา นอกจากจะทำให้เด็กมีส่วนร่วมในด้านความคิดและการกระทำแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีความเสมอภาคในการเรียนอีกด้วย

2. การส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม กล่าวคือ กิจกรรมที่จัดขึ้นควรเกิดจากการบูรณาการพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน เข้าด้วยกัน ไม่ควรแยกเป็นกิจกรรมต่อหนึ่งพัฒนาการ

3. ตอบสนองความต้องการของเด็ก กล่าวคือ กิจกรรมที่จัดสำหรับเด็กปฐมวัยควรสอดคล้องกับความต้องการในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่หรือสังคม เช่น ความต้องการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ความต้องการตอบสนองความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

4. พัฒนาการเรียนรู้ ถึงแม้เด็กปฐมวัยจะเป็นวัยที่พร้อมเรียนรู้ แต่การพาเด็กเข้าไปในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคยอย่างเช่นโรงเรียน อาจทำให้เด็กเกิดความสับสน ขาดความสามารถในการเรียนรู้อันเนื่องมาจากคำสั่งหรือคำถามของครู ซึ่งอาจทำให้โรงเรียนกลายเป็นสถานที่ทำลายความสามารถทาง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สติปัญญาของเด็ก ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องออกแบบวิธีการเรียนการสอนที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยที่วิธีนั้นต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก

5. พัฒนากระบวนการคิด กิจกรรมการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความคิด พัฒนาปัญญา ไม่ใช่สอนให้เด็กจำ ซึ่งการสอนให้เด็กมีความคิดเป็นหน้าที่ของครู ครูจะต้องเข้าใจแนวความคิดของเด็กและกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อขยายความคิด เช่น คำถามปลายเปิด เพื่อให้เด็กตอบได้อย่างหลากหลาย

6. ตรงกับความสนใจของเด็ก กล่าวคือ กิจกรรมจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพราะเด็กแต่ละวัยย่อมมีความต้องการและความสามารถที่แตกต่างกัน ครูจึงจำเป็นต้องเข้าใจและใช้ความสนใจของเด็กเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

7. มีความหลากหลาย กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้สามารถจัดได้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ขึ้นอยู่กับสาระการเรียนรู้ หรือจัดเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ โดยครูสามารถบูรณาการกิจกรรมนั้น ๆ ได้จาก การเรียนรู้ การคิด การกระทำ และพัฒนาการของเด็ก

8. การผ่อนคลายและความสนุกสนาน โดยธรรมชาติเด็กมักชอบการเล่น การได้เคลื่อนไหว การได้พูด การได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู การเล่นจึงเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็ก ครูจึงควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการ ผลของการเล่นนอกจากจะช่วยลดความเครียด ยังทำให้เด็กเบิกบานทางความคิดอีกด้วย

9. การได้ลงมือทำ กล่าวคือ เด็กวัยนี้กำลังเป็นวัยของการพัฒนาความคิดหรือความรู้สึกผิด มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากลอง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดจึงควรให้เด็กได้คิด ได้ลงมือทำ และได้วางแผนร่วมกับผู้อื่น ผลที่ได้คือเด็กจะได้พัฒนาการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี แต่ถ้ากิจกรรมที่จัดสร้างความหวาดกลัว เด็กจะหันมาพึ่งหาครู ส่งผลให้จินตนาการและการพัฒนาด้านสังคมถูกจำกัด ดังนั้นกิจกรรมที่ดีคือกิจกรรมที่เกิดจากประสบการณ์ตรง

สามารถสรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องมีความรู้เรื่องพัฒนาการของเด็กปฐมวัย มองเห็นศักยภาพและข้อจำกัดของเด็กปฐมวัย แล้วสร้างเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประโยชน์ของกิจกรรมนอกจากเด็กจะสนุกสนานที่ได้ลงมือทำอะไรด้วยตนเองแล้ว ยังช่วยส่งเสริมการฝึกเข้าสังคม ฝึกความกล้า และพัฒนากระบวนการคิดอีกด้วย

3.2 องค์ประกอบและขั้นตอนของการจัดกิจกรรม

สำลี รักสุทธีและคณะ (2545) กล่าวว่า กิจกรรมคือส่วนหนึ่งของแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่ดีผู้สอนควรทราบว่ากิจกรรมนั้นมีจุดประสงค์เพื่ออะไร ใช้อุปกรณ์อะไร วัดประเมินผลอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไหร่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างไร ในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้มีด้วยกัน 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบบรรยาย แบบตาราง และแบบพิสดาร ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย คือลำดับกิจกรรมของการเรียนการสอนจะเขียนเป็นเชิงบรรยาย โดยไม่ระบุชัดเจนว่านักเรียนต้องทำอะไร ประกอบด้วย เรื่องที่จะใช้ในการเรียนการสอน ระยะเวลา คาบที่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง เนื้อหาสาระ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะ และบันทึกหลังการสอน

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง คือการเขียนโดยใช้หัวข้อเรื่องตามที่กำหนด มาบรรจุลงในตารางที่มีลักษณะเป็นแนวนอน ประกอบด้วย เรื่องที่จะใช้ในการเรียนการสอน ระยะเวลา คาบที่ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่ออุปกรณ์ กระบวนการ และการวัดผลประเมินผล

3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบพิสดาร คือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรายละเอียดและขั้นตอนมากขึ้น การจัดลำดับกิจกรรมแยกเป็นของผู้สอนและของผู้เรียนซึ่งมีความสอดคล้องกัน ส่วนประกอบคล้ายคลึงกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย แต่เพิ่มเติมในส่วนของลำดับกิจกรรม ได้แก่ ขั้นตอนจุดประสงค์นำทาง กิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน และวิธีวัดผลระหว่างเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ของ เอกรินทร์ สี่มหาศาล และคณะ, 2552 อ้างถึงใน ณัฐพร สุดดี (2562) ซึ่งได้อธิบายความหมายของหัวข้อต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. สาระสำคัญ คือการเขียนความคิดรวบยอด หรือ concept
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ คือการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ
3. สาระการเรียนรู้ คือการเขียนสิ่งที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ ออกมาในรูปแบบประเด็นสำคัญ
4. กิจกรรมการเรียนรู้ คือการระบุวิธีการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคที่ใช้ในการสอน
5. สื่อการสอน คือสิ่งที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะ เอกสาร

6. การวัดและประเมินผล คือหลักฐานการเรียนรู้หรือร่องรอยของการเรียนรู้

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีด้วยกัน 3 แบบ ขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะเลือกแผนการจัดการเรียนรู้แบบไหนไปใช้ ซึ่งการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนสามารถกำหนดได้เอง โดยอาศัยแนวทางจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูอาจารย์ท่านอื่น ๆ ได้ทำไว้ ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้จึงมีดังต่อไปนี้ (สำลี รักสุทธีและคณะ, 2545)

1. กำหนดหรือเลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนการสอน (มีด้วยกัน 3 แบบ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย แผนการจัดการเรียนการสอนแบบตาราง แผนการจัดการเรียนการสอนแบบพิสดาร)

2. กำหนดชื่อสาระการเรียนรู้ หรือ ชื่อเรื่อง

3. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ แล้วจึงเขียนเป็นจุดประสงค์

4. กำหนดมาตรฐานหรือจุดประสงค์ที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้แล้ว และนำไปเขียนลงในแผนการจัดการเรียนรู้

5. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้สำหรับนำไปจัดการเรียนรู้

6. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และกำหนดเทคนิคต่าง ๆ

7. กำหนดเรื่องให้มีความเหมาะสมกับสาระ

8. ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ธรรมชาติวิทยา
- ผู้เรียนเป็นสำคัญ
- การเชื่อมโยงการเรียน
- การเรียนรู้แบบองค์รวม 1 บูรณาการ

9. กำหนดวิธีการวัดประเมินผล

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของกิจกรรมต้องประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น ได้แก่ สาระสำคัญหรือแนวคิด จุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล และสามารถมีนอกเหนือจากนี้ได้ตามความเหมาะสม โดยขั้นตอนการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้สอน ผู้สอนควรวิเคราะห์สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากนั้นจึงนำมาลำดับและเขียนออกมาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3.3 กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 วิชาดนตรีถูกจัดอยู่ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อที่ 4 คือ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้เด็กได้เกิดความสนใจ มีความสุข สามารถแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะหรือดนตรีได้

Campbell and Scott-Kassner (2002) ได้กล่าวถึงพัฒนาทางด้านดนตรีของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 พัฒนาการด้านดนตรีของเด็กอายุ 3-6 ปี

ช่วงอายุ	พัฒนาการด้านจังหวะ	พัฒนาการด้านเสียง	พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว	พัฒนาการด้านการเล่นเครื่องดนตรี
3 ปี	สามารถเลียนแบบจังหวะสั้น ๆ ได้	แต่งเพลงในแบบของตัวเอง ซึ่งอาจไม่ตรงระดับเสียง ไม่ตรงจังหวะ และอาจไม่ไพเราะ	ฝึกการเคลื่อนไหวจากการทำซ้ำ, ประดิษฐ์และเลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวใหม่ๆ, เริ่มพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่จากการกระโดด	มีความสม่ำเสมอของจังหวะนานขึ้น, ลักษณะการเล่นที่เหมาะสม ได้แก่ การตี การถู การเขย่า
4 ปี	สามารถเคาะได้ตรงจังหวะ	เข้าใจความแตกต่างของเสียงพูดและเสียงร้อง		
5 ปี	สามารถตบมือเป็นจังหวะและมีรูปแบบได้	ร้องเพลงช่วงเสียงเรถึงลาได้	ตบมืออย่างเป็นจังหวะ, สามารถเต้นรำพื้นบ้านได้, มีพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กจากการวาดภาพ	มีความสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา, เครื่องดนตรีที่เหมาะสม ได้แก่ ฉาบ ฉิ่งนิ้วมือ กลองบองโก คีย์บอร์ด เป็นต้น
6 ปี	สามารถแยกแยะจังหวะช้า-เร็ว สั้น-ยาว ได้	ร้องเพลงช่วงเสียงโดถึงทีได้ สามารถควบคุมเสียงที่ออกมาได้		

จากตารางจะเห็นได้ว่าเด็กปฐมวัยสามารถเข้าใจเรื่องจังหวะ เข้าใจเรื่องเสียงร้อง และมีความสามารถทางดนตรีเพิ่มมากขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ สุรีรัตนา ศรีรัตนฆร (2553) ยังกล่าวว่าการเริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่เด็กจะได้เปรียบกว่าผู้ใหญ่เพราะกล้ามเนื้อมือและการเรียนรู้ของเด็กสามารถพัฒนาได้ดีกว่าผู้ใหญ่ ทั้งในเรื่องเทคนิค ทฤษฎีและฝีมือในการบรรเลงที่จะสามารถพัฒนาขึ้นได้เรื่อย ๆ แต่สำหรับเด็กปฐมวัย ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2540) กล่าวว่าเนื้อหาของกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นทางด้านดนตรี เช่น การเรียนรู้เสียงรอบตัว ความ

สม่ำเสมอของจังหวะ เช่น การพูด การเดิน และเนื้อหาดนตรีในขั้นพื้นฐาน เช่น จังหวะที่สม่ำเสมอ จังหวะเน้น จังหวะเบา จังหวะหยุด จังหวะของทำนอง ความดัง-ค่อย ความสูง-ต่ำ และสัญลักษณ์อย่างง่าย ที่ใช้ในการสื่อความหมายทางดนตรี โดยกิจกรรมดนตรีที่จัดให้เด็กปฐมวัยควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เตรียมความพร้อมด้านดนตรีในระยะแรก และจึงเริ่มเรียนเนื้อหาดนตรีในเวลาต่อมา
2. เป็นกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนานเพื่อเป็นการปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อดนตรี
3. ควรเน้นการฝึกปฏิบัติเพราะเด็กวัยนี้ไม่ชอบอยู่นิ่ง
4. ควรผสมผสานกิจกรรมดนตรีหลาย ๆ อย่างเข้ากันอย่างกลมกลืนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทักษะดนตรีที่หลากหลาย ซึ่งควรใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที ต่อ 1 คาบ และ 2-3 คาบ ต่อสัปดาห์
5. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีควรอยู่ในสภาพสมบูรณ์ พร้อมใช้งาน และเป็นของจริงเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัส

สอดคล้องกับณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2549) ที่กล่าวว่าการสอนดนตรีสำหรับเด็กเล็กควรอาศัยการด้นสดจากประสบการณ์ของครูเป็นสำคัญ ควรมุ่งเน้นไปที่การทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีกับดนตรี ปลูกฝังความรู้พื้นฐานให้เด็กสามารถที่จะเรียนรู้ดนตรีด้วยตัวเองหรือนำไปสู่การศึกษาขั้นสูงต่อไป สุดท้ายคือการนำดนตรีไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

อรวรรณ บรรจงศิลป (2550) กล่าวถึงการเตรียมการเรียนการสอนไว้ว่า ครูควรคำนึงถึงสิ่งที่เด็กควรได้รับ 3 ประการ ได้แก่ มโนทัศน์ ทักษะดนตรี และวรรณคดีดนตรี จึงได้เสนอแนวทางการเตรียมการสอนไว้ดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตมโนทัศน์ที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ โดยพิจารณาจากความสามารถทางสติปัญญา ว่าเด็กสมควรที่จะเรียนรู้เรื่องอะไร

2. การพิจารณาว่าเด็กควรได้เรียนรู้ทักษะใด เพราะการเรียนรู้ด้านทักษะจะช่วยส่งเสริมความใจเรื่องมโนทัศน์ได้ดี และควรให้เด็กได้ทำกิจกรรมทางด้านทักษะหลาย ๆ ด้าน

3. การเลือกวรรณคดีดนตรี เด็กควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของบทเพลง โดยพิจารณาจากคุณค่าทางดนตรีในเพลงนั้นและความสอดคล้องของวรรณคดีกับมโนทัศน์

จากการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้เรื่องราวของดนตรีได้ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงสร้างดนตรี ทักษะดนตรี และวรรณคดีดนตรี ซึ่งการที่เด็กจะสามารถเข้าใจโครงสร้างของดนตรี

ได้ ส่วนหนึ่งมาจากการที่เด็กได้เห็นภาพทักษะทางดนตรีจากผู้สอน การให้เด็กได้เห็นภาพที่ชัดเจนจะช่วยให้เด็กค้นพบความถนัดทางดนตรีที่ซ่อนอยู่ในตนเอง ซึ่งทักษะทางดนตรีมีด้วยกัน 6 ด้าน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2561; ธวัชชัย นาควงษ์, 2543; เยาวพา เดชะคุปต์, 2528) ดังนี้

ทักษะการฟัง

การฟังเป็นพื้นฐานทางภาษาที่สำคัญมากสำหรับเด็ก เพราะการฟังจะนำไปสู่การมีพื้นฐานทางการพูด การอ่าน และการเขียน เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากการฟังและการพูด (ศศิธร บุญญเขตต์, 2556) ซึ่งการฟังถือเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดทางด้านดนตรี เพราะดนตรีเป็นเรื่องราวของเสียงและประสาทในการรับรู้ กิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจึงควรเริ่มจากการให้เด็กได้ฟังเพลงหรือดนตรีที่มีความยาวของทำนองเพลงไม่มากนัก จากนั้นครูจึงหัดให้เด็กรู้จักเครื่องดนตรีและแยกแยะเสียงของเครื่องดนตรี เมื่อเด็กเริ่มคุ้นเคยกับเพลง ครูจึงแนะนำให้รู้จักเสียงหนัก-เบา ดัง-ค่อย อารมณ์ของเพลง เช่น เศร้า สนุก อีกทั้งกิจกรรมการฟังที่จัดขึ้นสามารถจำแนกได้หลายวัตถุประสงค์ เช่น การฟังเพื่อรับรู้อารมณ์ช้า-เร็ว การฟังเพื่อรับรู้อารมร์สนุก-เศร้า การฟังเพื่อจับใจความ การฟังเพื่อฝึกการแยกแยะเสียง เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนควรให้เด็กได้มีประสบการณ์การฟังดนตรีจากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การฟังจากเครื่องบันทึกเสียง การฟังจากเครื่องดนตรีสด เป็นต้น

โดยธวัชชัย นาควงษ์ (2543) ได้ศึกษาเพลงที่เด็กชอบฟังว่าควรเป็นเพลงที่มีจังหวะสนุกสนาน ชวนให้เต้นตาม มีอารมณ์เพลงที่ชัดเจน ฟังง่าย ทำนองเพลงไพเราะ ร้องตามได้ง่าย คุณภาพเสียงดี มีนิทานประกอบ เนื้อหาเกี่ยวข้องกับชีวิตของเด็ก และเป็นเพลงที่สั้น

ทักษะการร้อง

เสียงร้องเป็นทักษะที่ทุกคนมีติดตัวมาตั้งแต่เกิดและเมื่อนำมาผนวกกับการสอนยิ่งก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น ทำให้เด็กสนใจที่จะเรียนรู้ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เด็กอยากที่จะพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังช่วยพัฒนาเรื่องภาษาและจังหวะดนตรี โดยเริ่มจากการร้องเพลงตามต้นฉบับ ช่วงแรกอาจจะเหมือนการท่องเพลง โดยครูแบ่งคำร้องเป็นวรรคเพื่อสะดวกต่อการจำ จากนั้นจึงเริ่มให้เด็กปรับเสียงให้เหมือนต้นฉบับ และฝึกฝนจนสามารถร้องคนเดียวได้ ประเด็นที่ควรคำนึงถึงในทักษะการร้อง คือ 1) การร้องเพลงที่ถูกต้อง ไพเราะ และน้ำเสียงที่มีคุณภาพ 2) รักษาระดับเสียงให้พอดี ไม่เบาจนเกินไป และไม่ตะโกน กิจกรรมการร้องเพลงจึงเป็นกิจกรรมที่เด็ก ๆ มักให้ความสนใจเพราะมีความสนุกสนานและเปรียบเสมือนการได้ปลดปล่อย อีกทั้งยังสามารถจัดการเรียนการสอนได้ในทุกระดับชั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เช่นเดียวกับโคดายที่ให้ความสำคัญเรื่องการร้องเพลง เพราะเสียงร้องเป็นเครื่องดนตรีที่ทุกคนมีติดตัวมาตั้งแต่เกิด ซึ่งเพลงที่โคดายนำมาสอนให้เด็กร้องคือเพลงพื้นเมือง โดยโคดายและบาร์-ท็อคได้รวบรวมและจัดหมวดหมู่เพลงพื้นเมืองของประเทศฮังการีไว้จำนวนมากเพื่อเด็กได้รู้จักกับเพลงพื้นเมืองอันเป็นมรดกประจำชาติ (ธวัชชัย นาควงษ์, 2541)

โดยณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544 อ้างถึงใน ธัญพร ทองเพ็ง, 2555) และ ไพเราะ พุ่มมั่น (2544) ได้กล่าวถึงวิธีการคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมและวิธีการสอนร้องเพลงสำหรับเด็กไว้ว่า ควรเป็นเพลงที่มีเนื้อร้องสั้น แต่ได้ใจความ มีถ้อยคำที่ทำให้เกิดความสนุกสนานและอารมณ์ขัน ใช้คำง่าย เนื้อเพลงเป็นเรื่องราวที่เด็กสนใจ เช่น ตนเอง ธรรมชาติ และสัตว์ ทำนองเพลงง่าย เสียงไม่ต่ำหรือสูงเกินไป มีความหมายดีและให้ความรู้แก่เด็ก สอดแทรกความรู้และปลูกฝังคุณธรรมผ่านกิจกรรมการร้องเพลงแสดงท่าทางประกอบ อย่างไรก็ตามเด็กที่มาร่วมกิจกรรมย่อมมีความสามารถที่แตกต่างกัน ครูจึงไม่ควรคาดหวังว่าเด็กจะสามารถทำได้ดีหรือทำได้เหมือนกันทุกคน

ไพเราะ พุ่มมั่น (2544) ได้กล่าวว่าการสอนให้เด็กร้องเพลงนั้นไม่ควรแยกเป็นวิชาใดวิชาหนึ่ง ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้ โดยมีขั้นตอนในการสอนร้องเพลง ดังนี้

1. สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง ผู้สอนอาจเตรียมสื่อต่าง ๆ มาประกอบการสอนร้องเพลง เพื่อให้เด็กได้เห็นภาพ เช่น รูปภาพ สิ่งของจริง ๆ หรือเนื้อเพลง
2. ผู้สอนร้องให้ฟังก่อน 1 รอบ
3. ผู้สอนบอกเนื้อเพลงให้เด็กพูดตามทีละวรรค และทบทวน 2-3 เที่ยว
4. ให้เด็กออกเสียงตามผู้สอน
5. ให้เด็กร้องเพลงตามผู้สอน ทบทวน 2-3 เที่ยว
6. ให้เด็กร้องเพลงพร้อม ๆ กัน หรือร้องเดี่ยว
7. ให้เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมกับผู้สอน
8. ให้เด็กร้องเพลงและทำท่าทางประกอบด้วยตนเอง

ทักษะการเคลื่อนไหว

เด็กปฐมวัยมักอยู่ไม่นิ่ง ชอบการวิ่ง การกระโดด และตอบสนองต่อการเคลื่อนไหวทางด้านร่างกายได้เป็นอย่างดี กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรีจึงได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เช่น การละเล่นพื้นบ้าน การรำ การเต้น เป็นต้น เนื่องจากการเคลื่อนไหวเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาด้านร่างกายของเด็กวัยนี้ ครูจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ กิจกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การเคลื่อนไหวมีทั้งการเดิน การวิ่ง การกระโดด ซึ่งเด็กบางคนสามารถกระโดดได้ บางคนกระโดดไม่ได้ ครูจึงควรให้อิสระแก่เด็กในการเลือกท่าทางบนพื้นฐานของความเข้าใจที่ว่าเด็กทุกคนมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน

เยาวพา เดชะคุปต์, 2542 (อ้างถึงใน อัญชนา สุตมาตร, 2546) ได้จำแนกการเคลื่อนไหวออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การปูพื้นฐานการเคลื่อนไหวเบื้องต้น
   1.1 การเคลื่อนไหวแบบไม่เคลื่อนที่ เช่น การโยกตัว การยืด การเหยียดตัว
   1.2 การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น การวิ่ง การกระโดด
2. การปูพื้นฐานการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
   2.1 การแสดงความรู้สึกผ่านสีหน้าและท่าทาง
   2.2 การเลียนแบบคน สัตว์ สิ่งของ กิริยาอาการ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ
   2.3 การเล่นบทบาทสมมติ
   2.4 การเล่นตามจินตนาการหรือชีวิตประจำวัน
   2.5 การเคลื่อนไหวโดยใช้อุปกรณ์ เช่น ลูกบอล ห่วงเชือก เป็นต้น
3. การเคลื่อนไหวตามเสียงดนตรี

ควรให้เด็กได้ลองทำท่าด้วยตนเองมากกว่าการเลียนแบบครู โดยที่ครูควรบอกถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่เคลื่อนไหวได้ เช่น ศีรษะ มือ แขน เท้า ประกอบกับให้เด็กจินตนาการการเคลื่อนไหวในลักษณะอื่น ๆ เช่น หนัก เบา เร็ว ช้า สูง ต่ำ นิ่มนวล และหยาบ เป็นต้น แล้วนำมาทำประกอบกัน เช่น การก้าวเท้าอย่างช้า ๆ หรือการยกเท้าอย่างนิ่มนวล นอกจากนี้ครูยังสามารถใช้เครื่องดนตรีเพื่อช่วยในการฝึกเรื่องอัตราจังหวะได้อีกด้วย

ทักษะการเล่น

การเล่นถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเด็ก เพราะการเล่นจะช่วยพัฒนาการทางด้านร่างกายและสังคม ทำให้เด็กได้เป็นตัวของตัวเอง และเป็นการรวบรวมประสบการณ์เข้าไว้ด้วยกัน ครูจึงควรจัดกิจกรรมดนตรีที่ให้เด็กได้ทดลองเล่นเครื่องดนตรี เพื่อให้เด็กได้เข้าใจถึงความแตกต่างของเสียง ซึ่งเครื่องดนตรีที่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัยคือเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะง่าย ๆ เช่น กลอง กิ๋ง ฉิ่ง กรับ รำมะนา หรือเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง เช่น ระนาด เปียโน เป็นต้น และในบางครั้งครูควรแนะนำเครื่องดนตรีที่ผู้ใหญ่เล่นให้เด็กได้รู้จักเพื่อสร้างความสนใจ โดยใช้รูปภาพ

หรือคลิปวิดีโอเป็นสื่อการสอน ซึ่งครูยังมีหน้าที่จัดเตรียมเครื่องดนตรีที่หลากหลายเพื่อให้เด็กสามารถหยิบเล่นได้อย่างสะดวก ในการเริ่มต้นควรปล่อยให้เด็กได้จับเครื่องดนตรีตามอิสระแบบไม่มีกฎเกณฑ์ เด็กจะเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองและจะเลือกวิธีที่ทำให้เสียงออกมาดีที่สุด จากนั้นครูควรเล่นเครื่องดนตรีให้เด็กฟัง พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นว่าชอบเครื่องดนตรีไหนมากที่สุด และให้เด็กได้ลองเล่นเครื่องดนตรีนั้นไปพร้อม ๆ กัน โดยอาจจะมีการฝึกเป็นรายบุคคลก่อนแล้วจึงมาเล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม นอกจากนี้การเชิญนักร้องหรือนักดนตรีมาร่วมแสดงให้เด็กดูหรือการพาไปฟังการแสดงดนตรีถือเป็นประสบการณ์ที่ดีของเด็กเช่นกัน

ทักษะการสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการรับรู้สิ่งต่าง ๆ และนำมารวบรวมเป็นสิ่งใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีคือการที่เด็กได้ฟังเพลง ได้ร้องเพลง ได้เคลื่อนไหวประกอบบเพลง หรือได้เล่นเครื่องดนตรี แล้วนำมาคิดสิ่งใหม่ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก เนื่องจากวัยนี้เป็นวัยที่เต็มไปด้วยพลังแห่งความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งใหม่ ๆ ชอบความเป็นอิสระ พ่อแม่และครูควรที่จะพยายามช่วยเหลือหรือสนับสนุนมากกว่าการดุหรือห้าม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกผิดและเก็บกดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไว้ อรวรรณ บรรจงศิลป (2538) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการช่วยให้เด็กคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีไว้ดังนี้

1. แต่งเพลงร้อง โดยผู้สอนอาจแนะนำหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างคำร้องหรือทำนองให้สัมพันธ์กัน
2. ดัดแปลงจังหวะหรือทำนองเพลงที่รู้จัก
3. สร้างสรรค์การเต้นหรือการรำให้เหมาะสมกับเพลง
4. ช่วยกันแต่งเพลงสำหรับเล่นกันในห้องเรียน
5. นำเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้พบเจอในวิชาอื่น ๆ มาสร้างสรรค์ทางดนตรี

ทักษะการอ่าน

โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยมักจะยังอ่านหนังสือไม่ออกหรือใช้ภาษายังไม่คล่อง การสอนสัญลักษณ์ทางดนตรีจึงยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร วัยนี้จึงจำเป็นต้องทำการสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์ เริ่มจากการให้เด็กได้ฟังระดับเสียงจนเกิดความเคยชิน จากนั้นจึงเริ่มการสอนสัญลักษณ์ภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มีเกียรติ เวสารัช และคณะ (2556) ที่ศึกษาผลของการนำภาพแทนสัญลักษณ์ตัวโน้ตในการเล่นอังกะลุงของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของเด็กใน

การเล่นอังกะลุงโดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวโน้ต สูงกว่าเด็กที่เล่นอังกะลุงด้วยการอ่านโน้ตเพลง และเมื่อเด็กเกิดความเข้าใจในสัญลักษณ์ภาพแล้ว จึงค่อยเริ่มสอนสัญลักษณ์ทางดนตรีในลำดับต่อไป สอดคล้องกับลักษณะเด่นในการสอนดนตรีของโคดาย (สิชฌน์เศก ย่านเดิม, 2558) ที่สอนโดยใช้สัญลักษณ์ก่อนเรียนรู้ตัวโน้ตจริง เช่น การสอนสัญญาณมือ (Hand Signs) เพื่อช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ

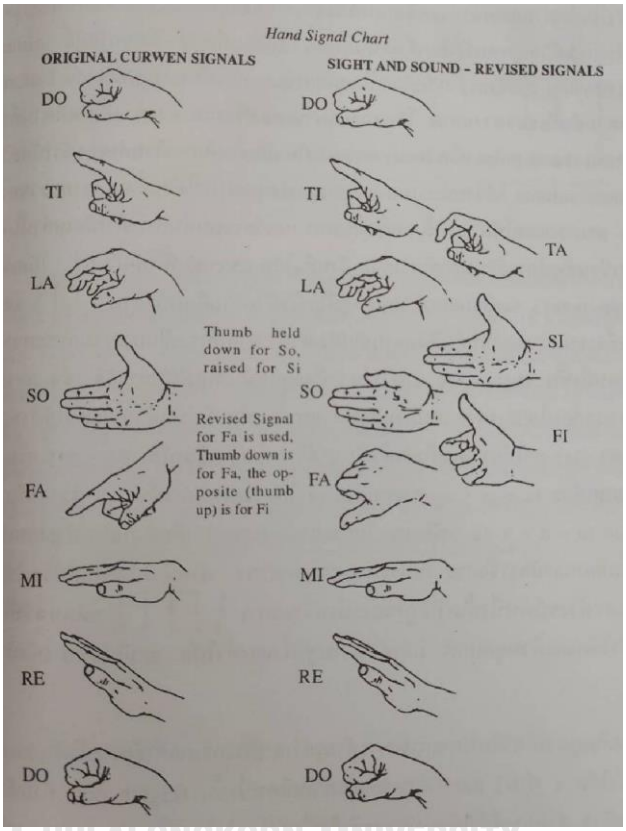

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 4 สัญญาณมือ

(ธวัชชัย นาควงษ์, 2541)

สรุปได้ว่าการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยไม่มีกฎเกณฑ์บังคับ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานและความสามารถของเด็กปฐมวัย ครูควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำในสิ่งที่เด็กชอบ ได้แก่ การฟังเพลงที่เด็กชอบ การร้องเพลงที่สนุกสนาน การเคลื่อนไหวตามเสียงดนตรี การสร้างสรรค์ท่าทางอย่างอิสระ การเล่นเครื่องดนตรี รวมถึงการอ่านสัญลักษณ์อย่างง่ายทางดนตรี สิ่งเหล่านี้ทำเพื่อให้เด็กรู้สึกชอบและรักที่จะเล่นดนตรี ซึ่งในหนึ่งกิจกรรมดนตรีอาจประกอบด้วยทักษะทางดนตรีที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลง การตบมือให้เข้ากับจังหวะ และการเคลื่อนไหว เป็นต้น

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

มานพ วิสุทธิแพทย์ (2556) กล่าวว่าการวิเคราะห์คือการแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยแยกตามลักษณะ หน้าที่ หรือบทบาท

ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543)กล่าวว่าการวิเคราะห์เพลงร้องคือการแยกย่อยรายละเอียดต่าง ๆ ขององค์ประกอบดนตรีที่ปรากฏในแต่ละบทเพลงและเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการดนตรี โดยอธิบายอย่างมีระบบ ทำให้เห็นลักษณะของเพลงที่ชัดเจน เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบดนตรีของเพลงร้อง เช่น การจัดเรียงเสียง อัตราจังหวะ บันไดเสียง เป็นต้น

ณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2549) กล่าวว่าการวิเคราะห์เพลงเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้เข้าใจบทเพลงมากขึ้น ความละเอียดในการวิเคราะห์เพลงขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้วิเคราะห์

แบบวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดหลักมาจากแบบวิเคราะห์เพลงร้องของ รศ. ดร. ณรุทธ์ สุทธจิตต์ โดยสร้างขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1987 และพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยผู้วิจัยเลือกใช้แบบวิเคราะห์เพลงร้องที่สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 28 เม.ย 2563 โดยแบบวิเคราะห์เพลงร้องนี้มีผู้วิจัยหลายท่านได้นำมาใช้ในงานวิจัยต่าง ๆ ได้แก่ พงษ์ลดา นาควิเชียร (2537) ในงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เพลงเพื่อคัดเลือกบรรจุในแผนการสอน, พงษ์ลดา นาควิเชียร (2537) ในงานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของโคดายกับการสอนตามแนวคิดของเบอร์เกตันและบอร์ดแมน, ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) ในงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในกิจกรรมการสอนร้องเพลงในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร และ ธัญพร ทองเพ็ง (2555) ในงานวิจัยเรื่องบทเพลงแห่งสติ: การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรีและการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยแบ่งแบบวิเคราะห์เพลงร้องออกเป็น 2 ประเด็น คือองค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง โดยมีหัวข้อในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์บทเพลง

1) ชื่อเพลง หมายถึง คำที่ไว้สำหรับเรียกเพลง
2) ผู้ประพันธ์ทำนอง หมายถึง ผู้ที่แต่งทำนองของเพลง
3) ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง หมายถึง ผู้ที่แต่งเนื้อร้องของเพลง
4) ลักษณะเนื้อร้อง หมายถึง ลักษณะการเปล่งเสียงของทำนองเพลง แบ่งได้ 3 ชนิด คือ 1) การร้องเนื้อเต็ม หมายถึง การร้องโน้ต 1 ตัว ต่อเนื้อร้อง 1 พยางค์ 2) การร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนเล็กน้อย) หมายถึง การร้องโน้ต 1 ตัว ต่อ

เนื้อร้อง 1 พยางค์ และมีบางครั้งอาจมีการร้องโน้ตมากกว่า 1 ตัว ต่อเนื้อร้อง 1 พยางค์ แต่พบไม่บ่อยนัก และ 3) การร้องเนื้อเอื้อน หมายถึง การร้องโน้ตมากกว่า 1 ตัว ต่อเนื้อร้อง 1 พยางค์

5) ประเภทของบทเพลง หมายถึง การจัดหมวดหมู่ให้กับบทเพลง เช่น เพลงไทย เพลงเฉพาะ เพลงการละเล่น เพลงเห่เรือ เพลงกล่อมเด็ก เพลงรำวง
6) เนื้อหาของเพลง หมายถึง การสรุปเนื้อหาของบทเพลงว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใด เช่น กล่าวถึงคุณธรรมจริยธรรม การชื่นชมอวยพร กิจวัตรประจำวัน หรือธรรมชาติ
7) กิจกรรมการเคลื่อนไหว หมายถึง กิจกรรมหรือท่าทางที่ใช้ประกอบการเคลื่อนไหวของเพลง เช่น เคลื่อนไหวโดยการละเล่น หรือเคลื่อนไหวโดยการรำวง
8) เนื้อเพลงท่อนอื่น ในงานวิจัยเล่มนี้ผู้วิจัยปรับคำโดยใช้คำว่า “เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม” หมายถึง เนื้อร้องอื่นที่แต่งเพิ่มแต่ใช้ทำนองเดิม เนื่องจากเพลงบางเพลงมีทำนองเดียวกันแต่มีเนื้อร้องที่ต่างกัน ซึ่งเป็นการเพิ่มความยาวของเพลง
9) ความยาวของทำนองเพลง หมายถึง จำนวนห้องเพลงตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1) อัตราจังหวะ หมายถึง การระบุอัตราจังหวะของเพลงโดยใช้เครื่องหมายประจำจังหวะซึ่งเครื่องหมายประจำจังหวะจะอยู่ด้านหน้าของบทเพลง มีลักษณะคล้ายเศษส่วน ประกอบด้วย 2 ส่วน

1.1) เลขตัวบน คือการแสดงจำนวนจังหวะในหนึ่งห้อง

1.2) เลขตัวล่าง คือการแสดงค่าตัวโน้ตและค่าตัวหยุดที่ต้องการให้เป็นหนึ่งจังหวะ

อัตราจังหวะสามารถแบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 แบบ ได้แก่ 1) อัตราจังหวะไม่แน่นอน คือเพลงที่ไม่มีตัวเลขอัตราจังหวะกำหนดมาให้ บรรเลงได้อย่างอิสระ ซึ่งเพลงส่วนใหญ่ที่ใช้อัตราจังหวะนี้มักเป็นเพลงโบราณประเภทเพลนซอง และ 2) อัตราจังหวะแน่นอน คือเพลงที่มีตัวเลขของอัตราจังหวะเป็นตัวกำหนด แบ่งได้หลายชนิด เช่น อัตราจังหวะธรรมดา อัตราจังหวะผสม อัตราจังหวะเชิงซ้อน (สมชาย อมะรักษ์, 2532) ซึ่งอัตราจังหวะที่พบบ่อยในเพลงไทยได้แก่อัตราจังหวะ 2/4 และ 4/4

2) การจัดเรียงของเสียง หมายถึง โน้ตทุกตัวที่ปรากฏในเพลงเรียงจากโน้ตเสียงต่ำสุดไปยังเสียงสูงสุด ถ้าตัวโน้ตที่ต่ำกว่าเสียงหลักจะมีขีดข้างล่างท้ายตัวโน้ต เช่น ด, ร, และถ้าโน้ตที่สูงกว่าเสียงหลักจะมีขีดบนท้ายตัวโน้ต เช่น ด’ ร’

3) บันไดเสียง หมายถึง กลุ่มเสียงที่ปรากฏในเพลง วิเคราะห์ได้จากการจัดเรียงของเสียง

3.1) บันไดเสียงเตตราโทนิก คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 4 เสียง และไม่เรียงลำดับกัน มีการกระโดด ล ด ร ม

3.2) บันไดเสียงเตตราคอร์ด คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 4 เสียง และเรียงลำดับกัน เช่น ด ร ม ฟ

3.3) บันไดเสียงเพนตาโทนิก คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 5 เสียง และไม่เรียงลำดับกัน มีการกระโดด เช่น ด ร ม ซ ล

3.4) บันไดเสียงเพนตาคอร์ด คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 5 เสียง และเรียงลำดับกัน เช่น ด ร ม ฟ ซ

3.5) บันไดเสียงเฮกซะโทนิก คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 6 เสียง และไม่เรียงลำดับกัน มีการกระโดด เช่น ด ร ม ซ ล ท

3.6) บันไดเสียงเฮกซะคอร์ด คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 6 เสียง และเรียงลำดับกัน เช่น ด ร ม ฟ ซ ล

3.7) บันไดเสียงเมเจอร์ คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 7 เสียง ที่พบบ่อยได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท

3.8) บันไดเสียงไมเนอร์ คือบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียง 7 เสียง ที่พบบ่อยได้แก่ ล ท ด ร ม ฟ ซ

4) ช่วงกว้างของเสียง หมายถึง ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงนับจากเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุดและแสดงผลเป็นคู่เสียง

5) ช่วงกลุ่มตัวโน้ต หมายถึง ความถี่ของเสียงที่ปรากฏมากที่สุดในบทเพลง นับจากเสียงต่ำที่ปรากฏบ่อยที่สุดและเสียงสูงที่ปรากฏบ่อยที่สุด ในที่นี้นับความถี่จาก 5 ครั้งขึ้นไป และแสดงผลเป็นคู่เสียง

6) ลักษณะทำนอง หมายถึง การเคลื่อนที่ของระดับเสียง เช่น การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต โดยลักษณะทั้งหมดนี้จะปรากฏในทุกบทเพลง สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ความแตกต่างอยู่ที่การกระโดดของโน้ต โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ การ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 4, การกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 5, การกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 6 และ การกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 8

7) รูปแบบทำนอง หมายถึง สังคีตลักษณ์หรือลักษณะโครงสร้างของเพลง ใช้สัญลักษณ์ทางดนตรีเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบคือ อักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์เล็ก คือจำนวนห้องเพลงอยู่ที่ระหว่าง 4-6 ห้อง เช่น aa, ab และอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ คือจำนวนห้องเพลงตั้งแต่ 7 ห้องขึ้นไป เช่น AA AB โดยรูปแบบทำนองสามารถแบ่งได้ดังนี้

7.1) สังคีตลักษณ์ตอนเดียว (One Part Form) หมายถึง เพลงที่มีรูปแบบทำนองสำคัญเพียงทำนองเดียวและจบบริบูรณ์ เช่น A

7.2) สังคีตลักษณ์สโตรฟิก (Strophic Form) หมายถึง เพลงที่มีรูปแบบทำนองเดียวมีลักษณะการซ้ำทำนอง แต่เปลี่ยนเนื้อร้อง เช่น AAA

7.3) สังคีตลักษณ์สองตอน (Binary Form) หมายถึง เพลงที่มีรูปแบบทำนอง 2 ท่อน เช่น AB, AABB, ABAB

7.4) สังคีตลักษณ์สามตอน(Ternary Form) หมายถึง เพลงที่มีรูปแบบทำนอง 3 ท่อน เช่น ABC

7.5) สังคีตลักษณ์อิสระ (Through Composed) หมายถึง เพลงที่มีรูปแบบทำนองต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ เช่น ABCD

4.2 การคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยศึกษาเกณฑ์การคัดเลือกเพลงสำหรับเด็กจากงานวิจัย 2 เล่ม ได้แก่ ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) จากงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในกิจกรรมการสอนร้องเพลงในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร และ ธัญพร ทองเพ็ง (2555) จากงานวิจัยเรื่องบทเพลงแห่งสติ : การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรีและการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย โดยประเด็นที่นำมาใช้ ได้แก่

1. บันไดเสียง บันไดเสียงที่เหมาะสมกับการเปล่งเสียงของเด็ก ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับบันไดเสียงเพนตาโทนิค เฮกซะโทนิก (ที่ไม่มีเสียงฟาและเสียงที)
2. ช่วงกว้างของเสียง ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงนับจากเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุด ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับช่วงเสียงที่ไม่เกินคู่ 8
3. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงบ่อย ๆ ซึ่งเด็กปฐมวัยควรร้องอยู่คู่ที่ 1 - คู่ 8

4. อัตราจังหวะ จังหวะยืนที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ 2/4 2/4 (อนาครูชีส) 4/4 4/4 (อนาครูชีส)
5. รูปแบบทำนอง ควรเป็นรูปแบบทำนองที่ซ้ำ เช่น 1 หรือ 2 รูปแบบทำนอง
6. ลักษณะเนื้อร้อง การเปล่งเสียงของทำนองเพลงควรมีลักษณะเนื้อร้องเต็ม
7. เนื้อหาของเนื้อร้อง เนื้อร้องของเพลงควรมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัวเด็ก เช่น กิจวัตรประจำวัน สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ สัตว์ พืช เป็นต้น
8. ภาษา ควรเป็นภาษาที่ง่าย สื่อสารชัดเจน ไม่ต้องแปลความหมายมาก
9. จำนวนห้อง ไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป ประมาณ 8-24 ห้อง

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบงานวิจัยเรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่มีความเชื่อมโยงในบางประเด็นหรือตรงกับหัวข้อที่ผู้วิจัยศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เพลง

ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในกิจกรรมการสอนร้องเพลงในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร กล่าวถึงการวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในกิจกรรมการสอนร้องเพลง จำนวน 163 เพลง ที่ใช้ในกิจกรรมการสอนร้องเพลงกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 วิจัยเล่มนี้ได้ศึกษาองค์ประกอบของดนตรีและประเมินเพลงร้องที่ใช้ในกิจกรรม ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบองค์ประกอบของเพลงร้องทั้ง 17 หัวข้อและเพลงร้องที่เหมาะสมกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 มี 82 เพลง โดยที่เพลงร้องที่เหมาะสมกับระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 มี 81 เพลง

ธัญพร ทองเพ็ง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทเพลงแห่งสติ : การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรีและการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย เป็นงานวิจัยที่กล่าวถึงบทเพลงของสถานปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน จำนวน 21 เพลง โดยได้ทำการวิเคราะห์โน้ตเพลงเพื่อให้ทราบองค์ประกอบดนตรีและเนื้อหาของเพลง ผลการวิจัยพบว่าอัตราจังหวะส่วนใหญ่คืออัตราจังหวะ 4/4 ช่วงกว้างของโน้ตคือคู่ที่ 9 เมเจอร์ ช่วงกลุ่มคือคู่ที่ 6 เมเจอร์ มีลักษณะทำนองคือ เรียง กระโดด ซ้ำ รูปแบบทำนองสังคีตลักษณ์แบบสองตอน มีลักษณะเนื้อร้องแบบเนื้อเต็ม เนื้อเพลงกล่าวถึงธรรมชาติและธรรมะ จากการประเมินพบเพลงที่มีความเหมาะสมกับเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 เพลง เพลงที่มีความเหมาะสมมาก

จำนวน 9 เพลง เพลงที่มีความเหมาะสมปานกลาง จำนวน 1 เพลง และเพลงที่มีความเหมาะสมน้อย จำนวน 5 เพลง

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงไทย

กัญฐิตา โกมลพันธุ์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้เพลงไทยสำหรับเด็กเพื่อเสริมสร้างทักษะ เครื่องกระทบขั้นพื้นฐานสำหรับครูประถมศึกษา โดยได้ทำการพัฒนาชุดกิจกรรมจากการสำรวจความต้องการครูดนตรีจำนวน 30 คน ประกอบด้วยครูในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน โรงเรียนนานาชาติ สถาบันดนตรี ครูพิเศษวงโยธวาทิต และได้วิเคราะห์เพลงไทยที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมดนตรีสำหรับชั้นประถมศึกษามีหลักสูตรและกิจกรรมที่น้อยมาก อีกทั้งครูยังขาดแคลนแหล่งข้อมูลในการจัดกิจกรรมและขาดแคลนสื่อการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับจังหวะ ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดกิจกรรมสร้างจังหวะที่ง่ายต่อการเรียนรู้และนำเสนอบทเพลงไทยซึ่งเป็นเพลงที่ผู้เรียนคุ้นเคย เพื่อตอบสนองปัญหาด้านความขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนรู้ โดยชุดกิจกรรมประกอบด้วย 1) แผนการสอนระยะยาว 2) แผนการสอนรายคาบ 3) เนื้อหาดนตรี และ 4) บทเพลงไทย

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย

นันทิรัตน์ คมขำ (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล จากตัวอย่างประชากรจำนวน 858 คน พบว่าครูอนุบาลส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จบการศึกษาสาขาประถมศึกษา และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนเด็กอนุบาลมาแล้ว 7-10 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพลงเพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนานมากที่สุด ซึ่งวัตถุประสงค์ที่ใช้เพลงช่วยส่งเสริมความสามารถในการร้องเพลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนไม่ได้จบจากวุฒิการศึกษาดนตรีโดยตรงและด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กช่วงวัยนี้ยังไม่จำเป็นต้องมุ่งเน้นความสามารถทางการร้องเพลง แต่ควรมุ่งที่ความสนุกสนานและการสร้างเสริมลักษณะนิสัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประทิน พวงสำลี (2516) วิรัช ชุยสูงเนิน (2529) และวิรัฒน์ โรยสกุล (2526) และจากการตอบแบบสัมภาษณ์พบว่าครูส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าอบรม สัมมนาหรือศึกษาดูงานเกี่ยวกับการนำเพลงสำหรับเด็กไปใช้ในการเรียนการสอน

อัญชนา สุตมาตร (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาหลักสูตรและกระบวนการศึกษาดนตรีสำหรับปฐมวัยของสถาบันจินตการดนตรี สถาบันดนตรีมีฟ้า และสถาบันดนตรีเคพีเอ็น ซึ่งผ่านการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยเลือกศึกษาหลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า 1) สถาบันจินตการดนตรี เป็นหนักสูตรที่สร้างโดยคนไทย แต่มีความ

คล้ายคลึงกับการจัดหลักสูตรมาตรฐานด้านทักษะดนตรีนานาชาติ (MENC) โดยมีหลักสูตรตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลถึงเกรด 12 เน้นกิจกรรมทางด้านทักษะดนตรีทุกด้าน กิจกรรมการฟังเน้นเรื่ององค์ประกอบของเสียงและดนตรี กิจกรรมการร้องเพลงผสมกิจกรรมการเคลื่อนไหวเน้นให้เด็กร้องเพลงถูกต้องตามจังหวะและระดับเสียง กิจกรรมการเล่นเน้นการเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ และกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สอนเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของจังหวะ ทำนอง การอิมโพรไวเซชั่น และการทำท่าทางประกอบเพลงใหม่ ๆ 2) สถาบันดนตรีมีฟ้า เป็นหลักสูตรที่สร้างโดยคนไทยและคนต่างชาติ โดยเน้นการร้องเพลงผสมการเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องประกอบจังหวะ ทำให้มีเพลงร้อง 2 ภาษา จุดประสงค์หลักของโปรแกรมคือการพัฒนาการได้ยินภายในโดยใช้ความสัมพันธ์ของระบบ Solfa และสัญญาณมือ ใช้สัญลักษณ์แสดงจังหวะแทนการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี เน้นทฤษฎีและการขับร้องโดยใช้สัญญาณมือของโคดาย รวมถึงเน้นเรื่องเพลงการละเล่นของไทย กิจกรรมการคิดสร้างสรรค์ฝึกให้ออกแบบและคิดท่าทางใหม่ ๆ ให้เข้ากับบทเพลง แต่ใช้หลักการอิมโพรไวเซชั่น 3) สถาบันดนตรีเคพีเอ็น เป็นหลักสูตรของต่างชาติโดยขอลิขสิทธิ์มาจาก Alfred Piblishing Inc. ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยออกแบบมาเพื่อเตรียมความสมดุลระหว่างการฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรี (คีย์บอร์ดหรือเปียโน) และความสนุกสนานผ่านกนะบวนการเรียนรู้ทางโครงสร้างของดนตรี สำหรับหลักสูตรนี้ไม่เน้นการเรียนการสอนด้านความคิดสร้างสรรค์ แต่จะเน้นเรื่องการฟังเพลงสำหรับร้องและเพลงสำหรับเล่นเครื่องดนตรี

ศราพงศ์ อิศรศักดิ์ ณ อยุธยา (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยของครูโรงเรียนเอกชน โดยเลือกศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 85 โรงเรียน ผลการสำรวจสถานสภาพทั่วไปพบว่า ครูที่มีหน้าที่จัดการเรียนรู้วิชาดนตรีส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20-30 ปี และเป็นผู้หญิง วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่คือระดับปริญญาตรี จบการศึกษาทางด้านดนตรีร้อยละ 50.59 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์มาแล้ว 5-10 ปี ใช้หนังสือเรียนที่จัดพิมพ์โดยเอกชน ร้อยละ 40.00 จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 คาบ ร้อยละ 71.76 ระยะเวลาในการสอน 50 นาที/คาบ ร้อยละ 57.65 ผลการจัดการเรียนรู้ด้านความพร้อมพบว่าครูส่วนใหญ่มุ่งเน้นจัดการเรียนรู้ดนตรีเพื่อสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มากกว่าเน้นพัฒนาสาระดนตรี ผลการจัดการเรียนรู้ด้านสาระดนตรีพบว่าครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากในเรื่องจังหวะ ให้เด็กได้ฟังทำนองหรือจังหวะสั้น ๆ และขยับร่างกายตามลักษณะทำนอง ให้เด็กร้องเพลงตามครูทีละวรรค ให้เด็กใช้ร่างกายแทนเครื่องดนตรีถึงร้อยละ 84.71 ให้เด็ก

เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง แต่สำหรับการสร้างสรรค์ มีครูจำนวนร้อยละ 12.94 ที่ไม่ได้จัดการเรียนรู้ในเรื่องนี้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่าเพลงกับเด็กปฐมวัยเป็นของคู่กัน ทักษะดนตรีช่วยพัฒนาเด็กในหลาย ๆ ด้าน ทั้งนี้เพลงและกิจกรรมที่คัดสรรมาเพื่อจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยควรมีความเหมาะสม ไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป วิจัยชิ้นนี้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมดนตรีของเด็กปฐมวัยและการใช้เพลงไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะวิเคราะห์เพลงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยเพื่อนำมาสร้างเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมและนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ที่สนใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนและการศึกษาดนตรีต่อไปในอนาคต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก และนำผลจากการวิเคราะห์ มาคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมจากนั้นจึงสร้างเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

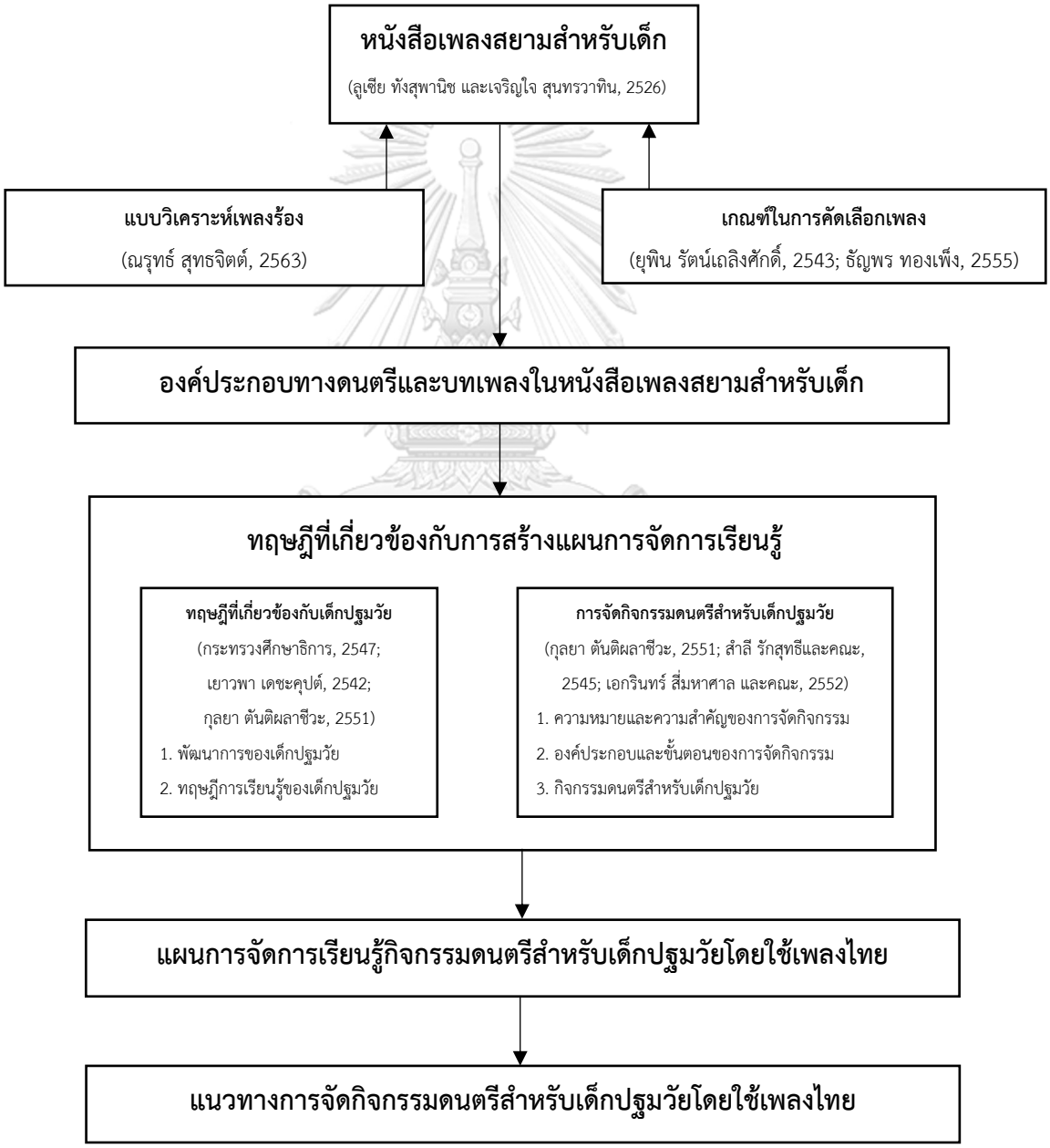

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย พร้อมทั้งนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (R1)

1. หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย
3. การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย
4. การวิเคราะห์เพลงและการคัดเลือกเพลง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

↓

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพลง การคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (D1) และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับนำร่อง)

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เพลงและการคัดเลือกเพลง
2. สร้างแบบวิเคราะห์เพลงและเกณฑ์การคัดเลือกเพลง
3. วิเคราะห์เพลงและคัดเลือกเพลง
4. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์และคัดเลือกเพลง มาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง)

↓

ขั้นตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและเก็บข้อมูล (R2)

1. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์ดังนี้
   1.1 มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทางด้านดนตรีหรือดนตรีศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญามหาบัณฑิต
   1.2 มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยไม่ต่ำกว่า 5 ปี
2. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. สร้างแบบสัมภาษณ์
4. นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและนำกลับมาแก้ไข
5. นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

↓

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (D2)

1. นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์
2. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับนำร่อง) จากผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ นำไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง)

↓

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (R3)

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale)
2. สร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่า
3. นำแบบประเมินมาตรประมาณค่าไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำกลับมาแก้ไข
4. ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับปรับปรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับสมบูรณ์) (D3)

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (ระดับความคิดเห็น) และเชิงคุณภาพ (ข้อเสนอแนะ)
2. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

   จากผลการวิเคราะห์แบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวมและฉบับรายแผน นำไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับสมบูรณ์)
3. นำเสนอรูปแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

โดยรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยและหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (R1)

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาและวิจัย แบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

1. ศึกษาประวัติและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
2. ศึกษาพัฒนาการและทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
3. ศึกษาความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ ขั้นตอนของการจัดกิจกรรม และกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัย
4. ศึกษาบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เพลง เพลงไทย และการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์และการคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (D1)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง เพื่อให้ทราบองค์ประกอบของเพลงและนำไปสู่การเลือกเพลงที่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เพลง

ผู้วิจัยศึกษาแบบวิเคราะห์เพลงร้องจากงานวิจัย ได้แก่ ธัญพร ทองเพ็ง (2555) ที่ทำการวิจัยเรื่องบทเพลงแห่งสติ : การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรีและการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย และ ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เพลงที่ใช้กิจกรรมการสอนร้องเพลง ในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้วิจัยทั้ง 2 ท่าน ใช้แบบวิเคราะห์เพลงร้องของณรุทธ์ สุทธจิตต์ ซึ่งแบบวิเคราะห์เพลงร้องฉบับแรกสร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1987 ประกอบกับผู้วิจัยได้มีโอกาสเรียนวิชาแนวคิดโคดาย1 (2737632 Kodaly Concept I) กับ รศ. ดร. ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ผู้วิจัยจึงเลือกแบบวิเคราะห์เพลงฉบับล่าสุดมาใช้เป็นต้นแบบในการวิเคราะห์เพลง นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยจากการศึกษางานวิจัยของธัญพร ทองเพ็ง (2555) และ ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) จึงได้ออกมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เพลงและเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสม

2. สร้างแบบวิเคราะห์และเกณฑ์การคัดเลือกเพลง

เมื่อผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการศึกษามาอธิบายเป็นข้อ ๆ โดยมีประเด็นในการวิเคราะห์และคัดเลือกเพลง ดังนี้

2.1 **แบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง**

การวิเคราะห์บทเพลง

1) ชื่อเพลง หมายถึง คำที่ไว้สำหรับเรียกเพลง
2) ผู้ประพันธ์ทำนอง หมายถึง ผู้ที่แต่งทำนองของเพลง
3) ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง หมายถึง ผู้ที่แต่งเนื้อร้องของเพลง
4) ลักษณะเนื้อร้อง หมายถึง ลักษณะการเปล่งเสียงของทำนองเพลง เช่น การร้องเนื้อเต็ม การร้องเนื้อเอื้อน
5) ประเภทของบทเพลง หมายถึง การจัดหมวดหมู่ให้กับบทเพลง เช่น เพลงไทย เพลงเด็ก เพลงเฉพาะ เป็นต้น
6) เนื้อหาของเพลง หมายถึง เนื้อร้องของเพลงมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอะไร เช่น เทศกาล คุณธรรม จริยธรรม คำสอน เป็นต้น
7) กิจกรรมการเคลื่อนไหว หมายถึง ท่าทางที่ใช้ในการประกอบเพลง
8) เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม หมายถึง เนื้อร้องอื่นที่แต่งเพิ่มแต่ใช้ทำนองเดิม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

9) ความยาวของทำนองเพลง หมายถึง ความยาวของห้องเพลงตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1) อัตราจังหวะ หมายถึง จังหวะยืน เช่น 2/4 3/4 4/4
2) การจัดเรียงของเสียง หมายถึง โน้ตทุกตัวที่ปรากฏในเพลงเรียงจากโน้ตเสียงต่ำสุดไปยังเสียงสูงสุด
3) บันไดเสียง หมายถึง กลุ่มเสียงที่ปรากฏในเพลง ได้แก่ บันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์ บันไดเสียงเพนทาโทนิก
4) ช่วงกว้าง หมายถึง ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงนับจากเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุด
5) ช่วงกลุ่มตัวโน้ต หมายถึง ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงบ่อย ๆ
6) ลักษณะทำนอง หมายถึง การเคลื่อนที่ของระดับเสียง เช่น การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต
7) รูปแบบทำนอง หมายถึง ลักษณะโครงสร้างของเพลง เช่น ไบนารี เทอร์นารี สัญลักษณ์ทางดนตรี คือ AB ABA

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง .....
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง.....
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง.....
4. ลักษณะเนื้อร้อง.....
5. เนื้อหาของเพลง.....
6. ความยาวของทำนองเพลง.....
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ..... ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ ..... รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ.....
2. การจัดเรียงของเสียง[1].....
3. บันไดเสียง.....
4. ช่วงกว้างของเสียง.....
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต.....
6. ลักษณะทำนอง.....
7. รูปแบบทำนอง.....

	ฟ,	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด'	ร'	ม'	ฟ'	ซ'
รอยคะแนน[2]																
ความถี่																

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

ภาพที่ 6 ตัวอย่างแบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

2.2 **เกณฑ์การคัดเลือกเพลงร้อง**

ผู้วิจัยคัดเลือกเกณฑ์การคัดเลือกเพลงร้องจำนวน 9 เกณฑ์ โดยที่แต่ละเพลงจะต้องมีความสอดคล้องกับความสามารถของเด็กปฐมวัย รายละเอียดดังนี้

1) บันไดเสียง บันไดเสียงที่เหมาะสมกับการเปล่งเสียงของเด็ก ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับบันไดเสียงเพนตาโทนิค เฮกซะโทนิก (ที่ไม่มีเสียงฟาและเสียงที)

2) ช่วงกว้างของเสียง ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงนับจากเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุด ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับช่วงเสียงที่ไม่เกินคู่ 8
3) ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงบ่อย ๆ ซึ่งเด็กปฐมวัยควรร้องอยู่คู่ที่ 1 - คู่ 8
4) อัตราจังหวะ จังหวะยืนที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ 2/4 2/4 (อนาครูซีส) 4/4 4/4 (อนาครูซีส)
5) รูปแบบทำนอง ควรเป็นรูปแบบทำนองที่ซ้ำ เช่น 1 หรือ 2 รูปแบบทำนอง
6) ลักษณะเนื้อร้อง การเปล่งเสียงของทำนองเพลงควรมีลักษณะเนื้อร้องเต็ม
7) เนื้อหาของเนื้อร้อง เนื้อร้องของเพลงควรมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัวเด็ก เช่น กิจวัตรประจำวัน สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ สัตว์ พืช เป็นต้น
8) ภาษา ควรเป็นภาษาที่ง่าย สื่อสารชัดเจน ไม่ต้องแปลความหมายมาก
9) จำนวนห้อง ไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป ประมาณ 8-24 ห้อง

ตารางที่ 2 ตัวอย่างเกณฑ์การคัดเลือกเพลง

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้านความยาวของเพลงร้อง	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนห้อง	

โดยผู้วิจัยแบ่งกลุ่มเพลงที่เหมาะสมตามคะแนนดังนี้

เพลงที่เข้าเกณฑ์ 7-9 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

เพลงที่เข้าเกณฑ์ 4-6 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง

เพลงที่เข้าเกณฑ์ 1-3 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้

3. วิเคราะห์และคัดเลือกเพลงที่เหมาะสม

หลังจากได้เครื่องมือที่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยจึงนำมาวิเคราะห์และคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์เพลงจำนวน 16 ประเด็น และคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 9 เกณฑ์

4. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์และคัดเลือกเพลง มาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง)

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนการจัดการเรียนรู้ (สำลี รักสุทธีและคณะ, 2545; เอกรินทร์ สี่มหาศาล, 2545)

2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง) ประกอบด้วย 1) สาระสำคัญหรือแนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและเก็บข้อมูล (R2)

เมื่อผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง) เสร็จสมบูรณ์ จึงนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจงจำนวน 5 ท่าน

ผู้วิจัยทำการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความถนัดในการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย แบบเจาะจง จำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) คุณวุฒิทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ทางด้านดนตรีหรือดนตรีศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญามหาบัณฑิต และ 2) มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก ไม่ต่ำกว่า 5 ปี โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยม) สาขาดนตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีระดับชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มาเป็นเวลา 23 ปี และเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเวลา 16 ปี ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษ สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นกรรมการสมาคมครูดนตรี (ประเทศไทย) รวมถึงเป็นวิทยากรกิตติมศักดิ์ให้หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดกิจกรรมทางดนตรีศึกษา เป็นอดีตผู้อำนวยการโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ เป็นประธานจัดโครงการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์กับสถาบันต่าง ๆ ในต่างประเทศ โดยเฉพาะกับระดับประถมศึกษา มานานกว่า 40 ปี

สยา ทันตะเวช (อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เหรียญทอง) และปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยเป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาด้านกลวิธีการสอนดนตรีและจิตวิทยาการสอนดนตรีที่คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเป็นผู้อบรมอาจารย์สอนดนตรีของสถาบันดนตรียามาฮ่า มีประสบการณ์ในการสอนเปียโนและสอนดนตรีสำหรับเด็กเล็กมาเป็นเวลากว่า 18 ปี ในหลายสถาบัน เช่น สถาบันดนตรียามาฮ่า สถาบันดนตรีเคพีเอ็น นอกจากนี้ยังเปิดสตูดิโอสอนเปียโนส่วนตัว (Piano Room by Saya & Mintra T.) เคยได้รับรางวัล Award for Excellence in Music Teaching Music ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้ครูผู้สอนที่มีนักเรียนได้รับคะแนนสูงสุดระดับประเทศจากการสอบวัดมาตรฐานของสถาบัน Trinity College London อย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปีขึ้นไป ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำ สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

มินทรา ทันตะเวช (อาจารย์พิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันกำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีระดับชั้นปฐมวัยที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มาเป็นเวลากว่า 9 ปี เป็นอดีตอาจารย์พิเศษ วิชาการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (หลักสูตรเก่า) อดีตผู้ฝึกครูสอนดนตรีเด็กเล็ก โรงเรียนดนตรีคาไว (Kawai music school) ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม อาจารย์พิเศษสอนวิชาทักษะดนตรี (เปียโน) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อาจารย์พิเศษสอนวิชาทักษะดนตรี (เปียโน) โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ และเป็นเจ้าของสถาบันเปียโนรูม (Piano Room by Saya & Mintra T.) เคยได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันแต่งเพลงสอบเปียโนของ Trinity College และได้นำผลงานไปใช้เป็นเพลงสอบในระดับเกรด Initial

กีฏะ เพิ่มพูล (อาจารย์ประจำ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีระดับชั้นประถมศึกษา มาเป็นเวลากว่า 16 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีและนาฏศิลป์) โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

วิชชุวรรณ ศรีมาศ (อาจารย์ประจำ โรงเรียนจิตตเมตต์ ปฐมวัย) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดุริยศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีระดับชั้นปฐมวัยมาเป็นเวลากว่า 13 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครูดนตรี (Music And Movement) โรงเรียนจิตตเมตต์ (ปฐมวัย)

2. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์ (สุภางค์ จันทรานิช, 2561; สุวิมล ติรกานันท์, 2557) โดยผู้วิจัยต้องการข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง ดังนั้นจึงเลือกประเภทแบบสัมภาษณ์เป็นแบบการสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง (non structure interview)

3. สร้างแบบสัมภาษณ์

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการข้อมูลที่ละเอียดและเป็นข้อมูลเชิงลึก จึงเลือกการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นหรือแนวคิดในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้แสดงความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) สาขาวิชาที่จบการศึกษา และ 4) หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่สอน

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นหรือแนวคิด

ในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

บทนำ

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการวิจัย เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย โดยทำการเก็บข้อมูลจากครูสอนดนตรีเด็กปฐมวัย ประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและแนวทางในการสร้างกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้แสดงความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 21 – 30 ปี
   ☐ 31 – 40 ปี
   ☐ 41 – 50 ปี
   ☐ มากกว่า 50 ปี
3. สาขาวิชาที่จบการศึกษา
   ☐ ปริญญามหาบัณฑิต ด้านดนตรี
   ☐ ปริญญามหาบัณฑิต ด้านดนตรีศึกษา
4. หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่สอน
   ☐ รัฐบาล
   ☐ เอกชน

ภาพที่ 7 ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นหรือแนวคิดในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นหรือแนวคิดในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อแนวคิดที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
2. ท่านคิดว่าการกำหนดจุดประสงค์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อจุดประสงค์ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
3. ท่านคิดว่าการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสาระการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
4. ท่านคิดว่าการกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
5. ท่านคิดว่าการกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
6. ท่านคิดว่าการกำหนดการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
7. การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ควรมีลักษณะและขั้นตอนอย่างไร
8. สิ่งที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีโดยใช้เพลงไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คืออะไร

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 8 ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นหรือแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและนำกลับมาแก้ไข

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นหรือแนวคิดในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยไปตรวจสอบคุณภาพเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

+1 หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยนำคะแนนและข้อเสนอแนะที่ได้จากการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ นำกลับมาแก้ไข แล้วจึงส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบก่อนนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านต่อไป

5. นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้อยู่ในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญจึงเป็นการสัมภาษณ์โดยใช้เทคโนโลยีโปรแกรมพูดคุยแบบเห็นหน้า โปรแกรม Zoom จำนวน 3 ท่าน โทรคุยทางโทรศัพท์ จำนวน 1 ท่าน และเดินทางไปพบด้วยตนเอง จำนวน 1 ท่าน โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียงและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อนำข้อมูลหรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับนำร่อง)

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (D2)

1. นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งบันทึกเป็นเสียงและลายลักษณ์อักษร มาใส่ในตารางตามข้อคำถามทั้ง 8 ข้อ เพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 3 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

คำถาม	ชื่อเพลง																								
	เพลงต้อยตริ่ง					เพลงวันเกิด					เพลงนกเขาขันจุ๊กกรู					เพลงสุพรรณหงส์					เพลงกราวนอก				
	ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน																								
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ท่านคิดว่าการกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อแนวคิดที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้																									
2. ท่านคิดว่าการกำหนดจุดประสงค์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อจุดประสงค์ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้																									
3. ท่านคิดว่าการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสาระการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้																									
4. ท่านคิดว่าการกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้																									
5. ท่านคิดว่าการกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้																									
6. ท่านคิดว่าการกำหนดการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้																									
7. การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ควรมีลักษณะและขั้นตอนอย่างไร																									
8. สิ่งที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีโดยใช้เพลงไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คืออะไร																									

2. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับนำร่อง) จากผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ นำไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับปรับปรุง)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตาราง แล้วจึงนำมาปรับปรุงใช้กับแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง) โดยเลือกประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นตรงกัน การใช้คำ ข้อควรระวัง เมื่อปรับปรุงเสร็จ จึงกลายเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรับปรุง)

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (R3)

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale)

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่าที่นิยมใช้กันมาก เรียกว่า Rating Scale ซึ่งส่วนประกอบของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนของข้อความ และ 2) ส่วนของคำตอบ (สุวิมล ติรกานันท์, 2557)

2. สร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่า

ผู้วิจัยมีความตั้งใจให้แผนการจัดการเรียนรู้ฯ สามารถนำไปใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่ต้องการจะสอนเด็กผ่านกิจกรรมเพลงไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่าซึ่งมีด้วยกัน 2 แบบ เพื่อให้ครบคลุมเนื้อหาทั้งแบบรายแผนและแบบภาพรวม เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งแบบประเมินมาตรประมาณค่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผน

ประกอบด้วยแบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย จำนวน 5 เพลง 5 แบบฟอร์มฯ ซึ่งรายการประเมินในแต่ละแบบฟอร์มฯ มีประเด็นในการประเมิน ดังนี้ 1) แนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรม 5) สื่อการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล และ 7) ข้อเสนอแนะ

โดยระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญสามารถใส่ความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ในช่องข้อเสนอแนะ

แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับรายแผน

สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฉบับนี้จะถูกนำเสนอเป็นผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใดต่อผู้ประเมิน จึงขอความกรุณาท่านทำแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

ตอนที่ 2 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

ตอนที่ 3 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

ตอนที่ 4 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

ตอนที่ 5 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมในการสร้างแนวทางการจัดกิจกรรมหรือไม่ หากเห็นด้วย ใส่เครื่องหมาย ✓ 5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

ภาพที่ 9 ตัวอย่างแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2.2 แบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวม

ประกอบด้วยแบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย จำนวน 1 แบบฟอร์มฯ ซึ่งรายการประเมินในแบบฟอร์มฯ มีประเด็นในการประเมิน ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาดนตรีและบทเพลงไทย 2) ด้านทักษะดนตรี 3) ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ และ 4) ด้านคุณค่าและประโยชน์การใช้งาน โดยระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญสามารถใส่ความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ในช่องข้อเสนอแนะ

แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับภาพรวม

สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฉบับนี้จะถูกนำเสนอเป็นผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใดต่อผู้ประเมิน จึงขอความกรุณาท่านทำแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามถามของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมในการสร้างแนวทางการจัดกิจกรรมหรือไม่ หากเห็นด้วย ใส่เครื่องหมาย ✓

5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ด้านเนื้อหาดนตรีและบทเพลงไทย						
1. เพลงที่เลือกใช้มีความน่าสนใจ						
2. เพลงที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
3. เนื้อหาด้านดนตรีมีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
4. จังหวะยืน (Beats) , ตัวโน้ต , สัญลักษณ์มือ (Hand signs) , การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ , การสร้างสรรค์ท่าทาง และการเล่นเครื่องดนตรี ที่เลือกมามีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
5. มีการเรียงลำดับจากเนื้อหาง่ายไปเนื้อหายาก						
6. เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
ด้านทักษะดนตรี						
1. ทักษะการฟังส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม						
2. ทักษะการร้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป และยังช่วยให้รู้จักรูปประโยคและจังหวะการพูด						

ภาพที่ 10 ตัวอย่างแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวม

3. นำแบบประเมินมาตรประมาณค่าไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำกลับมาแก้ไข

เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบประเมินมาตรประมาณค่าทั้ง 2 รูปแบบเสร็จ จึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ จากนั้นจึงนำกลับมาแก้ไขและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

4. ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับปรับปรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรับปรุง) ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว พร้อมกับแบบประเมินมาตรประมาณค่าฉบับรายแผนและฉบับภาพรวมส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ด้วยวิธีการส่งเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 ท่าน และส่งไปรษณีย์ จำนวน 2 ท่านนอกจากนี้ผู้วิจัยยังแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ ภาพการกิจกรรม เพื่อเป็นเอกสารประกอบการประเมิน โดยสรุปผู้วิจัยส่งเอกสารไปทั้งหมด 4 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผน 2) แบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวม 3) แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรับปรุง) และ 4) ภาพการจัดกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง การอ่านและการทำสัญญาณมือ

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง 3. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 4. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงต้อยตริ่งได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่งได้	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยที่มีมาแต่สมัยโบราณ ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก มีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **สัญลักษณ์มือ** การใช้สัญลักษณ์มือ (Hand signs) แทนระดับเสียง ช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทางจำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกันพร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของเด็ก เช่น "หนู ๆ รู้ไหม ว่าเด็กมีหน้าที่อะไรบ้าง" เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถาม โดยครูจะสรุปในตอนท้ายว่า "หน้าที่สำคัญของเด็กคือการเรียนหนังสือ" เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้ 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 3. ครูเปิดเพลงต้อยตริ่งอีกครั้ง พร้อมกับพานักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats) 4. ครูอธิบายเรื่องตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำนักเรียนเปล่งเสียงตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ ด ร ม ซ 5. ครูชวนพูดคุยถึงเรื่องการร้องโน้ต โดยสอบถามว่านักเรียนในที่นี้สามารถร้องโน้ตได้หรือไม่ ครูมีตัวช่วยที่จะทำให้การจำระดับเสียงง่ายขึ้น นั่นคือ การใช้สัญญาณมือ (Hand	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) เฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ 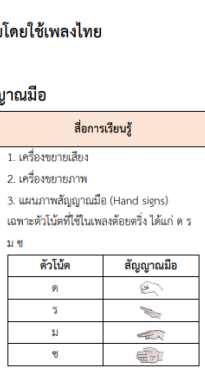 4. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 1 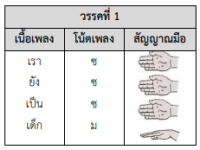	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 4. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 5. นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้อย่างถูกต้องตามตัวโน้ต	ผู้สอนสามารถเปลี่ยนชื่อเพลง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง เป็นต้น

ภาพที่ 11 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรับปรุง)

ภาพการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

เพลงต้อยตริ่ง คลิปการจัดกิจกรรมเพลงต้อยตริ่ง

ขั้นนำ

1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกัน พร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของเด็ก เช่น “หนู ๆ รู้ไหม ว่าเด็กมีหน้าที่อะไรบ้าง” เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถาม โดยครูจะสรุปในตอนท้ายว่า “หน้าที่สำคัญของเด็กคือการเรียนหนังสือ” เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้

2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

ภาพที่ 12 ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย
เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2565

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับสมบูรณ์) (D3)

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (ระดับความคิดเห็น) และเชิงคุณภาพ (ข้อเสนอแนะ)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผนและฉบับภาพรวม มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำระดับความคิดเห็นของทั้ง 5 ท่านมารวมกัน ซึ่งคะแนนเต็มอยู่ที่ 25 คะแนนมาทำเป็นร้อยละ โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ซึ่งผู้วิจัยแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก
ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 - 80	ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60	ผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

ส่วนข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คัดเลือกประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อนำมาปรังปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 4 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินมาตรประมาณค่า

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

2. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวมและฉบับรายแผน มาเพิ่มเติม แก้ไข และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับปรับปรุง) จนมาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับสมบูรณ์)

3. นำเสนอรูปแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้การศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสารวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบประเมินมาตรประมาณค่า และข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับสมบูรณ์) มาสังเคราะห์เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก และ 2. เพื่อสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยและนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผู้วิจัยศึกษาตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนั้นจึงสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับนำร่อง) เพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นจึงนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนำกลับมาพัฒนาเป็นแผนการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง) สุดท้ายจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวขาญประเมินด้วยแบบประเมินมาตรประมาณค่า แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้งจนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับสมบูรณ์) โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

1.2 การคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ตอนที่ 2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

2.2 การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

2.3 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เพลงไทยจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก จำนวน 16 เพลง โดยใช้แบบวิเคราะห์เพลงร้องของ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2563) เป็นต้นแบบ สามารถแบ่งการวิเคราะห์เพลงออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์บทเพลงและการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี โดยวิเคราะห์ออกมาได้ดังนี้

การวิเคราะห์บทเพลง

1. การวิเคราะห์ชื่อเพลง ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง

ตารางที่ 5 ชื่อเพลง ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง

ลำดับ	ชื่อเพลง	ผู้ประพันธ์ทำนอง	ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง
1.	เพลงชาติ	พระเจนดุริยางค์	หลวงสารานุประพันธ์
2.	เพลงสรรเสริญพระบารมี	ครูยุเซนและพระประดิษฐ์ไพเราะ	สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
3.	เพลงวันเกิด	-	คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา
4.	เพลงหงษ์ทอง	-	-
5.	เพลงต้อยตริ่ง	-	ครูเจริญใจ สุนทรวาทิน
6.	เพลงกะเกย	-	-
7.	เพลงร้องแม่ศรี	-	-
8.	เพลงร้องเชื้อ	-	-
9.	เพลงเทพทอง	-	-
10.	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	-	-
11.	เพลงกราวนอก	-	-
12.	เพลงสุพรรณหงส์	เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์*	
13.	เพลงกล่อมเด็ก	-	-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเพลง	ผู้ประพันธ์ทำนอง	ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง
14.	เพลงนอนนิ่งนิ่ง	-	-
15.	เพลงงามแสงเดือน	ครูมนตรี ตราโมท*	จมื่นมานิตย์นเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์)*
16.	เพลงคืนเดือนหงาย		

* ชื่อผู้ประพันธ์ทำนองและเนื้อร้องที่ไม่ได้ระบุในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กพบว่าเพลงที่ระบุชื่อผู้ประพันธ์ทำนองหรือผู้ประพันธ์เนื้อร้อง มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด และเพลงต้อยตริ่ง ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยทำการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมพบว่ามีเพลงที่สามารถระบุชื่อผู้ประพันธ์ทำนองหรือชื่อผู้ประพันธ์เนื้อร้องได้ ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ ประพันธ์ทำนองและเนื้อร้องโดยเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก, ม.ป.ป) เพลงคืนเดือนหงาย เพลงงามแสงเดือน ประพันธ์ทำนองโดยครูมนตรี ตราโมท และประพันธ์เนื้อร้องโดย จมื่นมานิตย์นเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) (ณัฎฐา ระกำพล, 2562) จึงทำให้ทราบชื่อผู้ประพันธ์ทำนองหรือผู้ประพันธ์เนื้อร้องเพิ่มอีก 3 เพลง รวมเป็น 7 เพลง

นอกจากนี้ยังมีบทเพลงที่ไม่ทราบชื่อผู้ประพันธ์ทำนองและเนื้อร้อง แต่ในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กได้ระบุแหล่งที่มาของเพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงกราวนอก นำเนื้อร้องมาจากสมุดเพลงไทยเดิมที่ถูกรวบรวมโดยนายอินทร์หล่อ สรรพศรี เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง นำเนื้อร้องมาจากเพลงกล่อมเด็กซึ่งถูกรวบรวมโดย พ.ต.ผะอบ โปษะกฤษณะ เพลงหงษ์ทอง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี และเพลงร้องเชื้อ นำเนื้อร้องมาจากวรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2. การวิเคราะห์ลักษณะเนื้อร้อง

ตารางที่ 6 ลักษณะเนื้อร้อง

ลักษณะเนื้อร้อง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
การร้องเนื้อเต็ม	10	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกะเกย เพลงหงษ์ทอง เพลงกราวนอก เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย
การร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย)	4	เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ
การร้องเนื้อเอื้อน	2	เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะเนื้อร้องพบว่า ลักษณะเนื้อร้องมีด้วยกัน 3 ลักษณะ ได้แก่ การร้องเนื้อเต็ม การร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย) และการร้องเนื้อเอื้อน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าเพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเต็ม มีจำนวน 10 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกะเกย เพลงหงษ์ทอง เพลงกราวนอก เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย) มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ และเพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเอื้อน มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3. การวิเคราะห์เนื้อหาของเพลง

ตารางที่ 7 เนื้อหาของเพลง

เนื้อหาของเพลง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
คุณธรรม จริยธรรม	4	เพลงเทพทอง เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย เพลงกราวนอก
ชื่นชม อวยพร	4	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสุพรรณหงส์ เพลงวันเกิด
กิจวัตรประจำวัน	3	เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงนอนนิ่งนิ่ง
ธรรมชาติ	5	เพลงหงษ์ทอง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกล่อมเด็ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหาของเพลงพบว่า เนื้อหาของเพลงมีด้วยกัน 4 ประเภท ได้แก่ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) การชื่นชม อวยพร 3) กิจวัตรประจำวัน และ 4) ธรรมชาติ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าเพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับธรรมชาติ มีจำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกล่อมเด็ก เพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย เพลงกราวนอก เพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการชื่นชมอวยพร มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสุพรรณหงส์ เพลงวันเกิด และเพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงนอนนิ่งนิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4. การวิเคราะห์ความยาวของทำนองเพลง

ตารางที่ 8 ความยาวของทำนองเพลง 1

ลำดับ	ชื่อเพลง	ความยาวของทำนองเพลง (ห้อง)
1.	เพลงชาติ	16
2.	เพลงสรรเสริญพระบารมี	22
3.	เพลงวันเกิด	8
4.	เพลงหงษ์ทอง	32
5.	เพลงต้อยตริ่ง	8
6.	เพลงกะเกย	18
7.	เพลงร้องแม่ศรี	16
8.	เพลงร้องเชื้อ	16
9.	เพลงเทพทอง	39
10.	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	12
11.	เพลงกราวนอก	24
12.	เพลงสุพรรณหงส์	16
13.	เพลงกล่อมเด็ก	-
14.	เพลงนอนนิ่งนิ่ง	-
15.	เพลงงามแสงเดือน	16
16.	เพลงคืนเดือนหงาย	12

ความยาวของทำนองเพลงมีจำนวนที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงจัดเป็นกลุ่ม สามารถแบ่งได้ 4 กลุ่ม ได้แก่ เพลงที่มีความยาว 1-10 ห้อง เพลงที่มีความยาว 11-20 ห้อง เพลงที่มีความยาว 21-30 ห้อง และเพลงที่มีความยาว 31-40 ห้อง นอกจากนี้ยังมีเพลงที่ไม่สามารถระบุความยาวของทำนองเพลงได้ ดังตารางด้านล่างนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 9 ความยาวของทำนองเพลง 2

ความยาวของทำนองเพลง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
เพลงที่มีความยาว 1-10 ห้อง	2	เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง
เพลงที่มีความยาว 11-20 ห้อง	8	เพลงชาติ เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงสุพรรณ-หงส์ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย
เพลงที่มีความยาว 21-30 ห้อง	2	เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงกราวนอก
เพลงที่มีความยาว 31-40 ห้อง	2	เพลงหงษ์ทอง เพลงเทพทอง
ไม่สามารถระบุจำนวนได้	2	เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความยาวของทำนองเพลง พบว่าเพลงที่มีความยาว 1-10 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงที่มีความยาว 11-20 ห้อง มีจำนวน 8 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีความยาว 21-30 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงกราวนอก และเพลงที่มีความยาว 31-40 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงเทพทอง และเพลงที่ไม่สามารถระบุจำนวนได้ 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

5. การวิเคราะห์ประเภทของบทเพลง

ตารางที่ 10 ประเภทของบทเพลง

ประเภทของบทเพลง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
เพลงเฉพาะ	2	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี
เพลงไทย	8	เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก
เพลงการละเล่น	1	เพลงกะเกย
เพลงเห่เรือ	1	เพลงสุพรรณหงส์
เพลงกล่อมแด็ก	2	เพลงกล่อมแด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง
เพลงรำวง	2	เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทของเพลงพบว่ามีด้วยกัน 6 ประเภท ได้แก่ เพลงเฉพาะ เพลงไทย เพลงการละเล่น เพลงเห่เรือ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงรำวง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าประเภทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กส่วนใหญ่เป็นเพลงไทย จำนวน 8 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก ประเภทเพลงเฉพาะ จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ประเภทเพลงกล่อมเด็ก จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมแด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง ประเภทเพลงรำวง มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย ประเภทเพลงการละเล่น จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงกะเกย และประเภทเพลงเห่เรือ จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

6. การวิเคราะห์กิจกรรมการเคลื่อนไหว

ตารางที่ 11 กิจกรรมการเคลื่อนไหว

กิจกรรมการเคลื่อนไหว	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
การละเล่น	1	เพลงกะเกย
พายเรือ	1	เพลงสุพรรณหงส์
รำวง	2	เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย
ไม่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหว	12	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมการเคลื่อนไหวพบว่ากิจกรรมการเคลื่อนไหวมีด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมการละเล่น จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงกะเกย กิจกรรมพายเรือ จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ กิจกรรมรำวง จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย

ซึ่งเพลงที่ไม่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวมีจำนวนทั้งสิ้น 12 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. การวิเคราะห์อัตราจังหวะ

ตารางที่ 12 อัตราจังหวะ

อัตราจังหวะ	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
2/4	12	เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย
4/4	2	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญ
จังหวะอิสระ (Free Rhythm)	2	เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านอัตราจังหวะพบว่าเพลงที่มีอัตราจังหวะ 2/4 มีจำนวน 12 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีอัตราจังหวะ 4/4 มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญ และเพลงที่มีลักษณะจังหวะอิสระ มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2. การวิเคราะห์การจัดเรียงของเสียงและบันไดเสียง

ตารางที่ 13 การจัดเรียงของเสียง

ลำดับ	ชื่อเพลง	การจัดเรียงของเสียง
1.	เพลงชาติ	ซ, ล, ด ร ม ฟ ซ ล ท ด’ ร’ ม’
2.	เพลงสรรเสริญพระบารมี	ท, ด ร ม ฟ ซ ล ด’ ร’
3.	เพลงวันเกิด	ด ร ม ซ ล ด’ ร’
4.	เพลงหงษ์ทอง	ล, ด ร ม ฟ ซ ล ด’
5.	เพลงต้อยตริ่ง	ล, ด ร ม ซ
6.	เพลงกะเกย	ร ม ฟ ซ ล ด’ ร’ ม’ ซ’
7.	เพลงร้องแม่ศรี	ล, ด ร ม ซ
8.	เพลงร้องเชื้อ	ด ร ม ซ ล
9.	เพลงเทพทอง	ด ร ม ซ
10.	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	ซ, ล, ด ร ม ซ
11.	เพลงกราวนอก	ซ, ล, ด ร ม ซ
12.	เพลงสุพรรณหงส์	ม, ซ, ล, ท, ด ร ม ซ
13.	เพลงกล่อมเด็ก	ล, ด ร ม
14.	เพลงนอนนิ่งนิ่ง	ล, ด ร ม
15.	เพลงงามแสงเดือน	ซ, ล, ด ร ม ซ ล ด’
16.	เพลงคืนเดือนหงาย	ซ, ล, ด ร ม ฟ ซ ล ด’ ร’

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดเรียงของเสียงพบว่าการจัดเรียงของเสียงมีความแตกต่างกัน จึงไม่สามารถจัดกลุ่มของการจัดเรียงเสียงได้ แต่สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาบันไดเสียงได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3. การวิเคราะห์บันไดเสียง

ตารางที่ 14 บันไดเสียง

บันไดเสียง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
C tetratonic	1	เพลงเทพทอง
A minor tetratonic	2	เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง
C pentatonic	7	เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงงามแสงเดือน
C hexatonic	3	เพลงหงษ์ทอง เพลงกะเกย เพลงคืนเดือนหงาย
A natural minor hexatonic	1	เพลงสุพรรณหงส์
C major	2	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบันไดเสียง สามารถสรุปได้ว่า เพลงที่อยู่ในบันไดเสียง C tetratonic มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงที่อยู่ในบันไดเสียง A minor tetratonic มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง เพลงที่อยู่ในบันไดเสียง C pentatonic มีจำนวน 7 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงงามแสงเดือน เพลงที่อยู่ในบันไดเสียง C hexatonic มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงกะเกย เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่อยู่ในบันไดเสียง A natural minor hexatonic มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ และเพลงที่อยู่ในบันไดเสียง C major มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4. การวิเคราะห์ช่วงกว้างของเสียง

ตารางที่ 15 ช่วงกว้างของเสียง 1

ลำดับ	ชื่อเพลง	ช่วงกว้างของเสียง	
1.	เพลงชาติ	ซ, - ม’	คู่ 13
2.	เพลงสรรเสริญพระบารมี	ท, - ร’	คู่ 10
3.	เพลงวันเกิด	ด - ร’	คู่ 9
4.	เพลงหงษ์ทอง	ล, - ด’	คู่ 10
5.	เพลงต้อยตริ่ง	ล, - ซ	คู่ 7
6.	เพลงกะเกย	ร - ซ’	คู่ 11
7.	เพลงร้องแม่ศรี	ล, - ล	คู่ 8
8.	เพลงร้องเชื้อ	ด - ล	คู่ 6
9.	เพลงเทพทอง	ด - ซ	คู่ 5
10.	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	ซ, - ซ	คู่ 8
11.	เพลงกราวนอก	ซ, - ซ	คู่ 8
12.	เพลงสุพรรณหงส์	ม, - ซ	คู่ 10
13.	เพลงกล่อมเด็ก	ล, - ม	คู่ 5
14.	เพลงนอนนิ่งนิ่ง	ล, - ม	คู่ 5
15.	เพลงงามแสงเดือน	ซ, - ด’	คู่ 11
16.	เพลงคืนเดือนหงาย	ซ, - ร’	คู่ 12

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าช่วงกว้างของเสียงมีตั้งแต่คู่ 5 – 13 ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้ดังตารางด้านล่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 16 ช่วงกว้างของเสียง 2

ช่วงกว้างของเสียง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
คู่ 5	3	เพลงเทพทอง เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง
คู่ 6	1	เพลงร้องเชื้อ
คู่ 7	1	เพลงต้อยตริ่ง
คู่ 8	3	เพลงร้องแม่ศรี เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก
คู่ 9	1	เพลงวันเกิด
คู่ 10	3	เพลงหงษ์ทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงสรรเสริญพระบารมี
คู่ 11	2	เพลงกะเกย เพลงงามแสงเดือน
คู่ 12	1	เพลงคืนเดือนหงาย
คู่ 13	1	เพลงชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านช่วงกว้างของเสียง พบว่าเพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 5 มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 6 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงร้องเชื้อ เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 7 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 8 มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงร้องแม่ศรี เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกราวนอก เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 9 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 10 มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 11 มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกะเกย เพลงงามแสงเดือน เพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 12 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงคืนเดือนหงาย และเพลงที่มีช่วงกว้างของเสียง คู่ 13 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ

5. การวิเคราะห์ช่วงกลุ่มตัวโน้ต

ตารางที่ 17 ช่วงกลุ่มตัวโน้ต 1

ลำดับ	ชื่อเพลง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	
1.	เพลงชาติ	ด - ร’	คู่ 9
2.	เพลงสรรเสริญพระบารมี	ด - ด’	คู่ 8
3.	เพลงวันเกิด	ม - ซ	คู่ 3
4.	เพลงหงษ์ทอง	ล, - ซ	คู่ 7
5.	เพลงต้อยตริ่ง	ด - ซ	คู่ 5
6.	เพลงกะเกย	ซ - ร’	คู่ 5
7.	เพลงร้องแม่ศรี	ล, - ม	คู่ 5
8.	เพลงร้องเชื้อ	ล, - ม	คู่ 5
9.	เพลงเทพทอง	ด - ซ	คู่ 5
10.	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	ล, - ซ	คู่ 7
11.	เพลงกราวนอก	ด - ซ	คู่ 5
12.	เพลงสุพรรณหงส์	ล, - ม	คู่ 5
13.	เพลงกล่อมเด็ก	ล, - ม	คู่ 5
14.	เพลงนอนนิ่งนิ่ง	ล, - ม	คู่ 5
15.	เพลงงามแสงเดือน	ล, - ซ	คู่ 7
16.	เพลงคืนเดือนหงาย	ด - ล	คู่ 6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าช่วงกลุ่มตัวโน้ตมีตั้งแต่คู่ 3 – 9 ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 18 ช่วงกลุ่มตัวโน้ต 2

ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
คู่ 3	1	เพลงวันเกิด
คู่ 5	9	เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงกราวนอก เพลงสุพรรณหงส์ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง
คู่ 6	1	เพลงคืนเดือนหงาย
คู่ 7	3	เพลงหงษ์ทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงงามแสงเดือน
คู่ 8	1	เพลงสรรเสริญพระบารมี
คู่ 9	1	เพลงชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านช่วงกลุ่มตัวโน้ต โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า เพลงที่มีช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 มีจำนวน 9 เพลง ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงกราวนอก เพลงสุพรรณหงส์ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง เพลงที่มีช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 7 มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงงามแสงเดือน เพลงที่มีช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 3 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิดเพลงที่มีช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 6 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 8 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงที่มีช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 9 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ

CHULALONGKORN UNIVERSITY

6. การวิเคราะห์ลักษณะทำนอง

ตารางที่ 19 ลักษณะทำนอง

ลักษณะทำนอง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต (กระโดดไม่เกินคู่ 4)	3	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง
การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต (กระโดดไม่เกินคู่ 5)	9	เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย
การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต (กระโดดไม่เกินคู่ 6)	3	เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงกราวนอก
การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต (กระโดดไม่เกินคู่ 8)	1	เพลงชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะทำนองพบว่าทุกเพลงมีลักษณะทำนองที่ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ได้แก่ การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต แตกต่างกันที่ความกว้างของคู่เสียงในการกระโดดของโน้ต พบว่า เพลงที่มีการกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 4 มี 3 เพลง ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง เพลงที่มีการกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 5 มี 9 เพลง ได้แก่ เพลงหงษ์ทอง เพลงต้อยตริ่ง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีการกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 6 มี 3 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงวันเกิด เพลงกราวนอก และเพลงที่มีการกระโดดของโน้ตไม่เกินคู่ 8 มีจำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ

7. การวิเคราะห์รูปแบบทำนอง

ตารางที่ 20 รูปแบบทำนอง 1

ลำดับ	ชื่อเพลง	รูปแบบทำนอง
1.	เพลงชาติ	aa’bc
2.	เพลงสรรเสริญพระบารมี	abcd
3.	เพลงวันเกิด	ab
4.	เพลงหงษ์ทอง	aabbccdd
5.	เพลงต้อยตริ่ง	aa’bb’
6.	เพลงกะเกย	abc
7.	เพลงร้องแม่ศรี	abcd
8.	เพลงร้องเชื้อ	abcd
9.	เพลงเทพทอง	AA*A’A”
10.	เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	aab
11.	เพลงกราวนอก	AB
12.	เพลงสุพรรณหงส์	aBa
13.	เพลงกล่อมเด็ก	A
14.	เพลงนอนนิ่งนิ่ง	A
15.	เพลงงามแสงเดือน	aabc
16.	เพลงคืนเดือนหงาย	aa’b

ผลการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบทำนองมีด้วยกัน 5 ลักษณะ ได้แก่ สังคีตลักษณ์ตอนเดียว (One Part Form) สังคีตลักษณ์สโตรฟิก (Strophic Form) สังคีตลักษณ์สองตอน (Binary Form) สังคีตลักษณ์สามตอน (Ternary Form) และ สังคีตลักษณ์อิสระ(Through - Compose) โดยสามารถแบ่งได้ดังตารางด้านล่างดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 21 รูปแบบทำนอง 2

รูปแบบทำนอง	จำนวนเพลง	ชื่อเพลง
สังคีตลักษณ์ตอนเดียว (One Part Form)	2	เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง
สังคีตลักษณ์สโตรฟิก (Strophic Form)	1	เพลงเทพทอง
สังคีตลักษณ์สองตอน (Binary Form)	6	เพลงวันเกิด เพลงกราวนอก เพลงต้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงสุพรรณหงส์ เพลงคืนเดือนหงาย
สังคีตลักษณ์สามตอน (Ternary Form)	3	เพลงกะเกย เพลงงามแสงเดือน เพลงชาติ
สังคีตลักษณ์อิสระ (Through - Compose)	4	เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงหงษ์ทอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเพลงที่มีสังคีตลักษณ์ตอนเดียว (One Part Form) จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงนอนนิ่งนิ่ง เพลงที่มีสังคีตลักษณ์สโตรฟิก (Strophic Form) จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงเทพทอง เพลงที่มีสังคีตลักษณ์สองตอน (Binary Form) จำนวน 6 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงกราวนอก เพลงต้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลงสุพรรณหงส์ เพลงคืนเดือนหงาย เพลงที่มีสังคีตลักษณ์สามตอน (Ternary Form) จำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงกะเกย เพลงงามแสงเดือน เพลงชาติ และเพลงที่มีสังคีตลักษณ์อิสระ (Through - Compose) จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ และเพลงหงษ์ทอง

1.2 การคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เพลงมาใส่ลงในตารางซึ่งเป็นเกณฑ์ในการเลือกเพลงของ ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์ (2543) และ ธัญพร ทองเพ็ง (2555) ดังนี้

1. บันไดเสียง บันไดเสียงที่เหมาะสมกับการเปล่งเสียงของเด็ก ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับบันไดเสียงเพนตาโทนิค เฮกซะโทนิก (ที่ไม่มีเสียงฟาและเสียงที)
2. ช่วงกว้างของเสียง ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงนับจากเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุด ซึ่งเด็กปฐมวัยเหมาะสมกับช่วงเสียงที่ไม่เกินคู่ 8
3. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ความกว้างของเสียงที่ปรากฏในเพลงบ่อย ๆ ซึ่งเด็กปฐมวัยควรร้องอยู่คู่ที่ 1 - คู่ 8
4. อัตราจังหวะ จังหวะยืนที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ 2/4 2/4 (อนาครูซีส) 4/4 4/4 (อนาครูซีส)
5. ลักษณะเนื้อร้อง การเปล่งเสียงของทำนองเพลงควรมีลักษณะเนื้อร้องเต็ม
6. เนื้อหาของเนื้อร้อง เนื้อร้องของเพลงควรมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัวเด็ก เช่น กิจวัตรประจำวัน สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ สัตว์ พืช เป็นต้น
7. ภาษา ควรเป็นภาษาที่ง่าย สื่อสารชัดเจน ไม่ต้องแปลความหมายมาก
8. รูปแบบทำนอง ควรเป็นรูปแบบทำนองที่ซ้ำ เช่น 1 หรือ 2 รูปแบบทำนอง
9. จำนวนห้อง ไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป ประมาณ 8-24 ห้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

โดยผู้วิจัยแบ่งกลุ่มเพลงที่เหมาะสมตามคะแนนดังนี้

เพลงที่เข้าเกณฑ์ 7-9 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

เพลงที่เข้าเกณฑ์ 4-6 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง

เพลงที่เข้าเกณฑ์ 1-3 เกณฑ์ หมายถึง เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้

ตารางที่ 22 การคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้านความยาวของเพลงร้อง	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนห้อง	
1. เพลงชาติ	c major	ซ,-ม' คู่ 13	ด-ร' คู่ 9	4/4	การร้องเนื้อเต็ม	ประเทศไทยมีอิสระเสรี	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก	aa'bc	16	
	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	3
2. เพลงสรรเสริญพระบารมี	c major	ด-ร' คู่ 10	ด-ด' คู่ 8	4/4	การร้องเนื้อเต็ม	สรรเสริญพระมหากษัตริย์	ใช้คำราชาศัพท์	abcd	22	
	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	4
3. เพลงวันเกิด	c pentatonic	ด-ร' คู่ 9	ม-ซ คู่ 3	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	วันสำคัญ	ใช้คำศัพท์เข้าใจง่าย	ab	8	
	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
4. เพลงหงษ์ทอง	c hexatonic	ล,-ด' คู่ 10	ล,-ซ คู่ 7	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	นกหงษ์สีทอง	ใช้คำศัพท์เข้าใจง่าย	aabbccdd	32	
	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	4
5. เพลงต้อยตริ่ง	c pentatonic	ล,-ซ คู่ 7	ด-ซ คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	หน้าที่ของเด็ก	ใช้คำศัพท์เข้าใจง่าย	aa'bb'	8	
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
6. เพลงกะเกย	c hexatonic	ร-ซ' คู่ 11	ซ-ร' คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	การละเล่นสมัยก่อน	ใช้ศัพท์เฉพาะ	abc	18	
	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	4
7. เพลงร้องแม่ศรี	c pentatonic	ล,-ซ คู่ 7	ล,-ม คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม (เอื้อนเล็กน้อย)	วรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย	ใช้คำศัพท์ยาก, ชื่อดอกไม้ที่เด็กอาจไม่รู้จัก	abcd	16	
	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	5

ตารางที่ 23 (ต่อ)

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้านความยาวของเพลงร้อง	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนห้อง	
8. เพลงร้องเชื้อ	c penta tonic	ล,-ซ คู่ 7	ล,-ม คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม(เอื้อนเล็กน้อย)	วรรณคดีเรื่องสังข์ศิลป์ชัย	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก	abcd	16	5
	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	
9. เพลงเทพทอง	c tetra tonic	ด-ซ คู่ 5	ด-ซ คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม(เอื้อนเล็กน้อย)	ความกตัญญู	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยากสำหรับเด็ก	AA*A'A"	39	5
	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗	
10. เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	c penta tonic	ซ,-ซ คู่ 8	ล,-ซ คู่ 7	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	นกเขา	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจได้ง่าย	aab	12	
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
11. เพลงกราวนอก	c penta tonic	ซ,-ซ คู่ 8	ด-ซ คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	โรงเรียน	ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก	AB	24	
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	8
12. เพลงสุพรรณหงส์	A natural minor hexa tonic	ม,-ซ คู่ 10	ล,-ม คู่ 5	2/4	การร้องเนื้อเต็ม(เอื้อนเล็กน้อย)	เรือสุพรรณหงส์	ใช้ศัพท์ที่เข้าใจยาก	aBa	16	
	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	4
13. เพลงกล่อมเด็ก	A minor tetra tonic	ล,-ม คู่ 5	ล,-ม คู่ 5	-	การร้องเอื้อน	นกเขาที่ขันเช้าถึงเย็น	คำแต่ละคำห่างกันเกินไป	A	-	
	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗*	✗	3

ตารางที่ 23 (ต่อ)

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้านความยาวของเพลงร้อง	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนห้อง	
14. เพลงนอนนิ่งนิ่ง	A minor tetra tonic	ล,-ม คู่ 5	ล,-ม คู่ 5	-	การร้องเอื้อน	กล่อมเด็ก	คำแต่ละคำห่างกันเกินไป	A	-	
	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗*	✗	3
15. เพลงงามแสงเดือน	c penta tonic	ซ,-ด' คู่ 11	ล,-ซ คู่ 7	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	กิจกรรมรำวงทำให้สนุกสนานและสามัคคี	ใช้คำศัพท์ยากบ้าง ง่ายบ้าง	aabc	16	
	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	6
16. เพลงคืนเดือนหงาย	c hexa tonic	ซ,-ร' คู่ 12	ด-ล คู่ 6	2/4	การร้องเนื้อเต็ม	การผูกมิตร	ใช้ศัพท์ที่เข้าใจยาก	aa'b	12	6
	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	

* ถึงแม้จะเป็นเพลงที่มีสังคีตลักษณ์ตอนเดียว แต่อยู่ในรูปแบบทำนอง Free Form ผู้วิจัยจึงจัดให้อยู่ในเพลงที่มีความเหมาะสมพอใช้

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกโดยเกณฑ์การคัดเลือกเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 9 เกณฑ์ โดยมีรายละเอียดการคัดเลือกเพลงแต่ละเพลง ดังนี้

เพลงชาติ ผ่านเกณฑ์ 3 เกณฑ์ ได้แก่ อัตราจังหวะ 4/4 ลักษณะเนื้อร้องเป็นแบบการร้องเนื้อเต็ม และมีจำนอนห้อง 16 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียง C major ช่วงกว้างของเสียงคู่ 13 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 9 เนื้อหาของเพลงมีลักษณะปลุกใจ ภาษาที่ใช้เป็นคำศัพท์ที่ยาก รูปแบบทำนอง aa'bc (Ternary Form) เพลงชาติจึงเหมาะสำหรับการสอนร้องในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 และสอนอย่างจริงจังในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 (ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์, 2543)

เพลงสรรเสริญพระบารมี ผ่านเกณฑ์ 4 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 8 อัตราจังหวะ 4/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 22 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียง C major ช่วงกว้างของเสียงคู่ 10 เนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวกับการสรรเสริญพระมหากษัตริย์ ใช้คำราชาศัพท์ และรูปแบบทำนอง abcd (Through - Compose)

เพลงวันเกิด ผ่านเกณฑ์ 8 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 3 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับวันสำคัญคือวันเกิด การใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย รูปแบบทำนอง ab (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลง 8 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ ช่วงกว้างของเสียงคู่ 9

เพลงหงษ์ทอง ผ่านเกณฑ์ 4 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 7 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียง C hexatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 10 เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงนกหงษ์ทอง ซึ่งไม่ได้พบเห็นได้บ่อยนัก รูปแบบทำนอง aabbccdd (Through - Compose) และจำนวนห้องเพลงมากถึง 32 ห้อง

เพลงต้อยตริ่ง ผ่านเกณฑ์ทั้ง 9 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 7 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบทำนอง aa’bb’ (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 8 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เพลงกะเกย ผ่านเกณฑ์ 4 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 18 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียง C hexatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 11 เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับการละเล่นสมัยก่อน ซึ่งใช้คำศัพท์เฉพาะและเข้าใจยาก ซึ่งมีรูปแบบทำนอง abc (Ternary Form)

เพลงร้องแม่ศรี ผ่านเกณฑ์ 5 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 8 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 และมีจำนวนห้องเพลง 16 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการ

คัดเลือก ได้แก่ ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม (เอื้อนเล็กน้อย) เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับชื่อดอกไม้ซึ่งเด็กอาจจะไม่รู้จัก ใช้ภาษาที่สละสลวยซึ่งอาจจะเข้าใจได้ยาก และมีรูปแบบทำนอง abcd (Through - Compose)

เพลงร้องเชื้อ ผ่านเกณฑ์ 5 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 6 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 16 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม (เอื้อนเล็กน้อย) เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับชื่อดอกไม้ซึ่งเด็กอาจจะไม่รู้จัก ใช้ภาษาที่สละสลวยซึ่งอาจจะเข้าใจได้ยาก และมีรูปแบบทำนอง abcd (Through - Compose)

เพลงเทพทอง ผ่านเกณฑ์ 5 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกว้างของเสียงคู่ 5 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 เนื้อหาของเกี่ยวกับความกตัญญู มีรูปแบบทำนอง AA*A’A” (Strophic Form) จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียง C tetratonic ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม (เอื้อนเล็กน้อย) การใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก และมีจำนวนห้องเพลงถึง 39 ห้อง

เพลงนกเขาขันจุ้กกรู ผ่านเกณฑ์ทั้ง 9 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 8 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 7 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงสัตว์คือนกเขา ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบทำนอง aab (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 12 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เพลงกราวนอก ผ่านเกณฑ์ 8 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 8 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงสัตว์คือนกเขา รูปแบบทำนอง AB (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลง 24 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจในยากบางคำและใช้คำเชิงอุปมา

เพลงสุพรรณหงส์ ผ่านเกณฑ์ 4 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 อัตราจังหวะ 2/4 รูปแบบทำนอง aBa (Binary Form) และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 16 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียง A natural minor hexatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 10 ลักษณะเนื้อร้อง

แบบการร้องเนื้อเต็ม (เอื้อนเล็กน้อย) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเรือสุพรรณหงส์ และใช้คำศัพท์ที่เข้าใจยาก

เพลงกล่อมเด็ก ผ่านเกณฑ์ 3 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกว้างของเสียงคู่ 5 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 และเนื้อหาของเพลงกล่าวถึงนกเขาที่ขันตั้งแต่เช้าถึงเย็น จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ เป็นบันไดเสียง A minor tetratonic ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเอื้อน และการใช้คำที่ห่างกันในแต่ละคำ รูปแบบทำนอง A (One Part Form) อัตราจังหวะอิสระ (Free Rhythm) ซึ่งไม่สามารถวิเคราะห์จำนวนห้องเพลงได้

เพลงนอนนิ่งนิ่ง ผ่านเกณฑ์ 3 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกว้างของเสียงคู่ 5 ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 5 และเนื้อหาของเพลงเป็นเพลงกล่อมเด็ก จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ เป็นบันไดเสียงซึ่งเป็น A minor tetratonic ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเอื้อน และความห่างของคำ รูปแบบทำนอง A (One Part Form) อัตราจังหวะอิสระ (Free Rhythm) ซึ่งไม่สามารถวิเคราะห์จำนวนห้องเพลงได้

เพลงงามแสงเดือน ผ่านเกณฑ์ 6 เกณฑ์ ได้แก่ บันไดเสียง C pentatonic ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 7 อัตราจังหวะ 2/4 ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการรำวงทำให้เกิดความสนุกสนานและสามัคคี และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 16 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ ช่วงกว้างของเสียงคู่ 11 การใช้คำศัพท์ที่ง่ายและยากผสมกัน รวมถึงรูปแบบของทำนองที่เป็น aabc (Ternary Form)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เพลงคืนเดือนหงาย ผ่านเกณฑ์ 6 เกณฑ์ ได้แก่ ช่วงกลุ่มตัวโน้ตคู่ 6 อัตราจังหวะ 2/4 รูปแบบของทำนอง aa’b (Ternary Form) ลักษณะเนื้อร้องแบบการร้องเนื้อเต็ม เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการผูกมิตร และมีจำนวนห้องเพลงเพียง 12 ห้อง จึงจัดอยู่ในเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งเกณฑ์ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ บันไดเสียงซึ่งเป็น C hexatonic ช่วงกว้างของเสียงคู่ 12 การใช้คำศัพท์ที่เข้าใจได้ยาก

บทเพลงที่มีความเหมาะสมในแต่ละระดับได้ ดังนี้

1. เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก (7-9 เกณฑ์) มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู และเพลงกราวนอก
2. เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง (4-6 เกณฑ์) มีจำนวน 9 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงหงษ์ทอง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย
3. เพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ (1-3 เกณฑ์) มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่งนิ่ง

ตอนที่ 2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย โดยนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสังเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 การกำหนดกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การฟัง การร้อง และการอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรมการฟังเพลงไทย การร้องเพลงไทย การตบมือให้ลงจังหวะ และการทำสัญญาณมือเพลงไทยที่ใช้ประกอบกิจกรรม ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว ประกอบด้วยกิจกรรมการฟังเพลงไทย การร้องเพลงไทย การตบมือให้ลงจังหวะ และการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เพลงไทยที่ใช้ประกอบกิจกรรม ได้แก่ เพลงวันเกิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์ ประกอบด้วยกิจกรรมการฟังเพลงไทย การร้องเพลงไทย การตบมือให้ลงจังหวะ และการสร้างสรรค์ท่าทางอย่างอิสระ เพลงไทยที่ใช้ประกอบกิจกรรม ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์ ประกอบด้วยกิจกรรมการฟังเพลงไทย การร้องเพลงไทย และการสร้างสรรค์ท่าทางให้ลงจังหวะ เพลงไทยที่ใช้ประกอบกิจกรรม ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การฟังและการเล่น ประกอบด้วยกิจกรรมการฟังเพลงไทย และการเล่นเครื่องดนตรี เพลงไทยที่ใช้ประกอบกิจกรรม ได้แก่ เพลงกราวนอก

ตารางที่ 23 ทักษะในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชื่อเพลง	ทักษะดนตรี
1	ต้อยตริ่ง	ฟัง ร้อง อ่าน
2	วันเกิด	ฟัง ร้อง เคลื่อนไหว
3	นกเขาขันจุ้กกรู	ฟัง ร้อง สร้างสรรค์
4	สุพรรณหงส์	ฟัง ร้อง สร้างสรรค์
5	กราวนอก	ฟัง เล่น

จากตารางจะเห็นได้ว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้เน้นไปที่กิจกรรมการฟังเพลงไทย เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับเพลงไทย สามารถฟังและเข้าใจเอกลักษณ์ของเพลงไทยได้

2.1.2 การกำหนดองค์ประกอบ

เมื่อผู้วิจัยสังเคราะห์กิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กปฐมวัยได้แล้ว จากนั้นจึงเริ่มสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ในแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย มีทั้งหมด 5 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 6 หัวข้อ ได้แก่ แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แนวคิด เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมดนตรีที่เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหากับกิจกรรม เพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งจะเชื่อมโยงกันกับจุดประสงค์และการวัดประเมินผล

2) จุดประสงค์ เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในแต่ละคาบ ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้เน้นที่จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ จุดประสงค์ที่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ เป็นต้น
3) สาระการเรียนรู้ เป็นขอบเขตของเนื้อหาที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในแต่ละคาบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด จุดประสงค์ และกิจกรรม
4) กิจกรรม เป็นการจัดเรียงลำดับการสอนอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป โดยที่ขั้นนำเป็นการเกริ่นเข้าสู่บทเรียนหรือการทบทวนบทเรียนที่ได้สอนไปในคาบที่แล้ว ขั้นสอนเป็นการจัดกิจกรรมตามเนื้อหาสาระและทักษะดนตรีที่จัดเตรียมไว้ และขั้นสรุปเป็นการทบทวนเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ปฏิบัติไปในคาบเรียนนี้
5) สื่อการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำหน้าที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนและผู้สอน เช่น ภาพ คลิปวิดีโอ หรือโน้ตเพลง
6) การวัดและประเมินผล เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งทำได้หลายวิธี ได้แก่ การสังเกต การสอบถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง และการทำสัญญาณมือ

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนาน จนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวก	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทย ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. นักเรียนรู้จักสัญญาณมือ (Hand signs) และสามารถทำสัญญาณมือได้ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยสำเนียงลาวที่มีมาแต่สมัยโบราณ ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก ว่ามีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **Hand signs** การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง ช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทาง จำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครูนำนักเรียนวอร์มเสียงโดยการฝึกทำสัญญาณมือ (Hand signs) จากแผนภาพสัญญาณมือ 2. ครูถามนักเรียนว่ารู้จักเพลงไทยหรือไม่ และให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของเพลงไทยตามที่นักเรียนเข้าใจ 3. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงต้อยตริ่งหรือไม่ 4. ครูเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่ง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 1) เรายังเป็นเด็ก 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา 3. นักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่งตามครูทีละวรรคอีกครั้งโดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะยืน (Beats) อย่างสม่ำเสมอ	1. เครื่องขยายเสียง 2. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) 3. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงต้อยตริ่ง 	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตสัญญาณมือ (Hand signs) ว่าถูกต้องตามตัวโน้ตหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

ภาพที่ 13 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงต้อยตริ่ง (ฉบับนำร่อง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็กสนใจที่จะ	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทย ได้แก่ เพลงวันเกิด ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. ส่งเสริมการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่และความเข้าใจเรื่องจังหวะ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงวันเกิด** ประพันธ์เนื้อร้องโดย ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยดนตรีไทยหรือชินหูแก่เด็กและประชาชนทั่วไป เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการอวยพรวันเกิด **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น	**ขั้นนำ** 1. ชวนนักเรียนคิดท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ จากนั้นครูนำท่าทางที่นักเรียนร่วมกันคิด ไปเขียนบนกระดานไวท์บอร์ด 2. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงวันเกิดหรือไม่ 3. ครูเปิดเพลงวันเกิดให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงวันเกิดให้นักเรียนฟัง 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงวันเกิด ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน 3. นักเรียนร้องเพลงวันเกิดตามครูทีละวรรคอีกครั้งโดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะยืน (Beats) อย่างสม่ำเสมอ	1. เครื่องขยายเสียง 2. กระดานไวท์บอร์ด 3. ปากกาไวท์บอร์ด 4. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงวันเกิด เพลง วันเกิด - - - - | - - ซ ล์ | - - - ซ | - ซ - ม | - - - ล | - ซ - ม | - - - ซ | - ม - ร วันนี้ เป็น วันเกิด มี- สุขเถิด ทั้ง ใจกาย - - - - | - ซ - ม | - - - ล | - ซ - ซ | - - - ซ | - ล - ม | - - - ร | - ล์ - ล์ หวังใด ได้ สมหมาย อา- ยุมั่น ขวัญ ยืนนาน	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนองด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ว่าถูกต้องตามจังหวะหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

ภาพที่ 14 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงวันเกิด (ฉบับนำร่อง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

เรื่องการฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลงการขับร้องที่เป็นแบบไทยและแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมา	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทยได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้ก-กรู ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากการร่วมกิจกรรม	**เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** เพลงไทยดั้งเดิม ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่า (การแสดงพื้นบ้านภาคใต้ประเภทหนึ่ง) สำหรับบทเดินป่าหรือบทชมธรรมชาติ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การสร้างสรรค์** ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้นและรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น	**ขั้นนำ** 1. ชวนนักเรียนคิดท่าทางและเสียงร้องของสัตว์ เช่น เสือ ลิง นก 2. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงนกเขาขัน-จุ้กกรู หรือไม่ 3. ครูเปิดเพลงนกเขาขันจุ้กกรูให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมาและความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ให้นักเรียนฟัง 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 1) โอเจ้านกเขาขัน-จุ้กกรู้ 2) ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง 3) ฟังแต่เสียงฟังแต่เสียงที่เราฟัง 4) ที่เราฟัง แสนวังเวง 3. นักเรียนร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ตามครูทีละวรรคอีกครั้งโดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะ	1. เครื่องขยายเสียง 2. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลง นกเขาขันจุ้กกรู - - - - | - - - - | - ซ ซ ค | - ร - ม | - ซ - ซ | - ซ - ม | - ค ม ร | - ล - ล โอเจ้านก | เขาขัน | จุ้กกรู้ | ขันแล้ว | เจ้าก็บิน | สู่รัง - - - - | - - - - | - ล ซ ค | - ร - ม | - ซ - ซ | - ซ - ม | - ค ม ร | - ล - ล | | โอเจ้านก | เขาขัน | จุ้กกรู้ | ขันแล้ว | เจ้าก็บิน | สู่รัง - - - ล | ล ร - - | - ล ล ร | - ซ ล ล | - - - ซ | ล ล - - | - ร - - | - ล - ล ฟัง | แต่เสียง | ฟังแต่เสียง | ที่เราฟัง | ที่ | เราฟัง | แสน | วังเวง	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตว่านักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์ท่าทางจากเนื้อเพลงหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

ภาพที่ 15 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู (ฉบับนำร่อง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

เรื่องการฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็ก	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทย ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงสุพรรณหงส์** สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่งแกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทำนองและเนื้อร้องของเพลงสุพรรณหงส์มาจากกาพย์เห่เรือ ตอน เห่ชมเรือกระบวน ของ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) การเห่เรือมีจุดประสงค์เพื่อการให้จังหวะแก่ฝีพายจำนวนมาก ในการพายเรือพระราชพิธี ซึ่งเป็นพระราชประเพณีดั้งเดิม ในการใช้กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค เพื่อประกอบพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats)	**ขั้นนำ** 1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ด้วยการนำผ้าสีฟ้าขนาดใหญ่วางเปรียบเสมือนแม่น้ำ และนำเรือกระดาษขนาดใหญ่วางทับลงบนผ้าสีฟ้าคล้ายกับเรือกำลังลอยอยู่บนแม่น้ำ 2. ชวนนักเรียนนั่งบนเรือพร้อมกับจินตนาการท่าทางของคนที่กำลังพายเรือ 3. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงสุพรรณหงส์หรือไม่ 4. ครูเปิดเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง 2. ครูแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่	1. เครื่องขยายเสียง 2. ผ้าสีฟ้าขนาดใหญ่ 3. เรือกระดาษขนาดใหญ่ 4. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงสุพรรณหงส์ เพลง สุพรรณหงส์ - - - ม | - - - ร | - ม - ร | ด ล ด ร | - - - ร | - ร - ร | - ม - ร | ด ล ด ร เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ - - - - | ม ม ม ซ | - - - ม | - ฟ - ม | - - - ร | - ม - ฟ | - ร - ร | - - - ซ สุพรรณหงส์ | พรง | ชูพื้อง | งาม | ขจรจ้อง | ดอยหลัง | ลิ่นคู่ - - - - | - ม - ซ | - - - ม | - ม - ม | - - - ร | - ฟ - ร | - ร - ร | - - - ม เสียงเพราะ | พระ | พวงหรีบหร่ | ลิ่น | อาหลีลม | เลียบหา | ชม - - - ม | - - - ร | - ม - ร | ด ล ด ร | - - - ร | - ร - ร | - ม - ร | ด ล ด ร เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้องทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตว่านักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์ท่าทางหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

ภาพที่ 16 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงสุพรรณหงส์ (ฉบับนำร่อง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

เรื่องการฟังและการเล่น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟัง เป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็ก	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและจังหวะ 2. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะตามจังหวะทำนองของเพลงและตามจังหวะยืน ได้ถูกต้อง 3. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 4. นักเรียนรู้จักการแบ่งหน้าที่หรือลำดับก่อนหลังการเล่นเครื่องดนตรีของตนเอง 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงกราวนอก** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประเภทกราว ใช้ประกอบการยกทัพในการแสดงโขน นอกจากนี้เพลงกราวนอกยังใช้เป็นเพลงประจำกัณฑ์มหาราชในเทศน์มหาชาติ และพิธีไหว้ครูดนตรีและ เนื้อหาของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเปรยว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ คน **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเล่น** การเล่นเครื่องดนตรีถือเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่เด็กควรได้ลอง	**ขั้นนำ** 1. ครูจัดเตรียมเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะ ได้แก่ มาราคัส (ลูกแซ็ก) แทมโบรีน (กลองฉิ่ง) และ กรับไม้ 2. ครูถามนักเรียนว่ารู้จักเครื่องดนตรีอะไรบ้าง และแต่ละเครื่องดนตรีมีวิธีการเล่นอย่างไร 3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเครื่องดนตรีที่ชื่นชอบและกลับไปนั่งประจำที่ 4. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงกราวนอกหรือไม่ 5. ครูเปิดเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟัง 2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มมาราคัส (ลูกแซ็ก) 2) แทมโบรีน (กลองฉิ่ง) และ 3) กรับไม้ ครูแนะนำเครื่องดนตรี สาธิตวิธีการจับและเล่นเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง 3. ครูแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ได้แก่	1. เครื่องขยายเสียง 2. มาราคัส (ลูกแซ็ก) 3. แทมโบรีน (กลองฉิ่ง) 4. กรับไม้ขนาดเล็ก 	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนจับและเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องตามจังหวะทำนองของเพลงและตามจังหวะยืนหรือไม่ 3. สังเกตว่านักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องตามลำดับก่อนหลังหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

ภาพที่ 17 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงกราวนอก (ฉบับนำร่อง)

2.2 การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

เมื่อผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผนเสร็จแล้ว จึงนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 5 ท่าน เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความครบถ้วนมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์ตอนที่ 1 : สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตารางที่ 24 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	**เพศ**		
	ชาย	1	20
	หญิง	4	80
2.	**อายุ**		
	21 – 30 ปี	-	-
	31 – 40 ปี	3	60
	41 – 50 ปี	1	20
	มากกว่า 50 ปี	1	20
3.	**สาขาวิชา**		
	ปริญญามหาบัณฑิต ดนตรีศึกษา	4	80
	ปริญญามหาบัณฑิต ประถมศึกษา	1	20
4.	**หน่วยงาน**		
	รัฐบาล	2	40
	เอกชน	3	60

จากตารางพบว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน เพศชาย 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 20 เพศหญิง 4 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 80 อายุของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 60 นอกจากนี้ยังมีช่วงอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปี ช่วงละ 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 20 สาขาที่จบการศึกษาส่วนใหญ่คือปริญญามหาบัณฑิต ดนตรีศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80 และปริญญามหาบัณฑิต ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20 หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่

แบ่งเป็นหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน โดยผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 40 ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานรัฐบาล และอีกร้อยละ 60 ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานเอกชน

ผลการสัมภาษณ์ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นหรือแนวคิดในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน 8 คำถาม ผู้วิจัยสามารถสรุปคำสัมภาษณ์เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมได้ดังนี้

1. **แนวคิด**

   ในการเขียนแนวคิดควรจับประเด็นให้ดี เขียนโดยเรียงลำดับให้สอดคล้องกับแนวคิด จุดประสงค์ กิจกรรม และการวัดประเมินผล โดยให้อยู่ในแนวนอนเป็นระนาบเดียวกัน อีกทั้งควรเขียนทักษะที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รู้อย่างครบถ้วน

2. **จุดประสงค์**

   การเขียนจุดประสงค์สามารถเขียนได้หลายแบบ ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้เน้นไปที่จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ดังนั้นควรใช้คำที่เป็นกิริยา

3. **สาระการเรียนรู้**

   ในการเขียนสาระการเรียนรู้ควรเน้นไปที่การสอนปฏิบัติมากกว่าการสอนทฤษฎีหรือประวัติของเพลงเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามช่วงวัย และควรสอนเฉพาะเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

4. **กิจกรรม**

   ในการเขียนกิจกรรมควรสอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก นอกจากนี้ผู้สอนควรมีการเชื่อมโยงเรื่องราวเพื่อเข้าสู่เนื้อหาที่น่าสนใจ อีกทั้งควรมีการทบทวนกิจกรรมก่อนหน้าก่อนเริ่มกิจกรรมใหม่ในทุกครั้ง

5. **สื่อการเรียนรู้**

   ควรมีสื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นตัวอย่าง ได้แก่ ภาพ คลิปวิดีโอ หรือสื่อการเรียนรู้ที่จัดต้องได้ นอกจากนี้ควรใช้เครื่องดนตรีให้เหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ ได้แก่ เครื่องดนตรีไทย

6. **การวัดและประเมินผล**

   ควรวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในแต่ละกิจกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

7. ลักษณะและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ลักษณะของการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยควรเป็นเพลงที่มีอักขระทางภาษาและเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เพราะเด็กปฐมวัยมีประสบการณ์ทางภาษาค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ควรเป็นเพลงเนื้อเต็มและไม่ยาวจนเกินไป ควรอยู่ในบันไดเสียง pentatonic และมีจังหวะที่สม่ำเสมอ

สำหรับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ควรเริ่มจาก 1) กิจกรรมเตรียมความพร้อม เพื่อเตรียมเด็กสู่เนื้อหาใหม่ 2) กิจกรรมผ่อนคลาย เพื่อบรรเทาความเหนื่อยล้าจากกิจกรรมก่อนหน้านี้ และ 3) กิจกรรมทบทวน เพื่อให้ความรู้ที่เรียนไปคงอยู่ ควรดึงธรรมชาติของเด็กออกมา ผ่านการร้อง การเล่น และการเคลื่อนไหว โดยเริ่มจากการฟังเพลง จากนั้นจึงหัดอ่านเนื้อเพลงตามครูทีละวรรค แล้วจึงร้องเพลงเป็นทำนองตามครูทีละวรรค หากมีเครื่องดนตรี สามารถให้เล่นพร้อมกับร้องเพลงได้ และถ้ามีการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง อาจให้เด็กทำตามครูในเบื้องต้น หลังจากนั้นลองให้เด็กคิดท่าทางและแสดงออกอย่างอิสระ ทั้งนี้แผนที่ใช้ในการสอนควรมีความน่าสนใจประกอบด้วยเรื่องราวและเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาของกิจกรรม และอาจจัดกิจกรรมในลักษณะเกมหรือมีการให้รางวัลตอบแทน

8. สิ่งที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีโดยใช้เพลงไทย

1) บทเพลง ควรเป็นเพลงไทยสำหรับเด็กโดยเฉพาะ ทำนองเพลงเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ซ้ำทำนองเดิม โดยที่ความยาวของเพลงควรอยู่ที่ 4-16 ห้อง 2) เนื้อเพลงและภาษา ควรเป็นเรื่องที่ใกล้เคียงชีวิตประจำวัน คำศัพท์เข้าใจได้ง่าย สื่อสารอย่างตรงไปตรงมา หากต้องใช้สำนวนสุภาษิต คำสอน หรือวรรณกรรม ควรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจผ่านการเล่าเรื่องหรือเล่านิทาน 3) ความร่วมสมัย ควรนำเสนอในรูปแบบที่ทันสมัยกลมกลืนและเข้ากับวิถีชีวิตของผู้เรียนในปัจจุบัน อาจจะเรียบเรียงเสียงประสานหรือจังหวะใหม่ และออกแบบท่าที่กำลังเป็นที่นิยม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมคือการเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองและเข้าใจเอกลักษณ์ของชาติไทย

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำสัมภาษณ์แล้วจึงนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น โดยเพิ่มองค์ประกอบที่ 7 ของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นทางเลือกหรือข้อควรระวังสำหรับผู้สอนในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง การอ่านและการทำสัญญาณมือ

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง 3. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 4. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้องไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่าง	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงต้อยตริ่งได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่งได้	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยสำเนียงลาวที่มีมาแต่สมัยโบราณ ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก ว่ามีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **สัญลักษณ์มือ** การใช้สัญลักษณ์มือ (Hand signs) แทนระดับเสียง ช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทางจำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกันพร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของเด็ก เช่น “หนู ๆ รู้ไหม ว่าเด็กมีหน้าที่อะไรบ้าง” เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถาม โดยครูจะสรุปในตอนท้ายว่า “หน้าที่สำคัญของเด็กคือการเรียนหนังสือ” เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้ 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 3. ครูเปิดเพลงต้อยตริ่งอีกครั้ง พร้อมกับพานักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats) 4. ครูอธิบายเรื่องตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำนักเรียนเปล่งเสียงตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ ด ร ม ซ 5. ครูชวนพูดคุยถึงเรื่องการร้องโน้ต โดยสอบถามว่านักเรียนในที่นี้สามารถร้องโน้ตได้	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) เฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ ตัวโน้ต / สัญญาณมือ ด ร ม ซ 4. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 1 วรรคที่ 1 เนื้อเพลง / โน้ตเพลง / สัญญาณมือ เรา ซ ยัง ซ เป็น ซ เด็ก ม	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 4. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 5. นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้อย่างถูกต้องตามตัวโน้ต	ผู้สอนสามารถเปลี่ยนชื่อเพลง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง เป็นต้น

ภาพที่ 18 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงต้อยตริ่ง (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 3. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง 4. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงวันเกิดได้อย่างถูกต้อง 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงวันเกิด** ประพันธ์เนื้อร้องโดย ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยดนตรีไทยหรือชินหูแก่เด็กและประชาชนทั่วไป เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการอวยพรวันเกิด **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง และการทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง 2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องวันเกิด เช่น “ใครเกิดวันนี้หรือเกิดเดือนนี้บ้าง” จากนั้นชวนนักเรียนคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างในงานวันเกิด เช่น เป่าเค้ก ร้องเพลง หรือจัดปาร์ตี้ ซึ่งในงานปาร์ตี้วันเกิดเรามักจะเต้น วิ่งเล่น และกระโดด เพื่อความสนุกสนาน จากนั้นจึงนำเข้าสู่การเคลื่อนไหว 3. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ได้แก่ การตบมือ การผงกศีรษะ พร้อมภาพประกอบและสาธิต 4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกระโดดขาคู่ การกระโดดไปข้างหน้า พร้อมภาพประกอบและสาธิต 5. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. ภาพการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ตบมือ ผงกศีรษะ ที่มา : shorturl.at/ktxIX 4. ภาพการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ กระโดดขาคู่ กระโดดไปข้างหน้า ที่มา : shorturl.at/hwxBX 5. เนื้อเพลงวันเกิด **เพลงวันเกิด** วันนี้เป็นวันเกิด มีสุขเถิดทั้งใจกาย หวังใดได้สมหมาย อายุมั่นขวัญยืนนาน	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 3. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ	1. ผู้สอนสามารถเพิ่มรูปภาพการเคลื่อนไหวทั้งแบบอยู่กับที่และเคลื่อนที่ได้ตามความเหมาะสม 2. ผู้สอนสามารถตกแต่งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องให้น่าสนใจด้วยการแบ่งฝั่ง เปรียบเสมือนดินแดนแห่งการเคลื่อนที่และดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่

ภาพที่ 19 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงวันเกิด (ฉบับปรับปรุง)

ผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ 3. การส่งเสริมให้เด็กได้หัดคิดสร้างสรรค์หรือให้อิสระทางความคิด ส่งผลให้เด็กแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ท่าทางการเคลื่อนไหวและ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ 3. เพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระ	**เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** เพลงไทยดั้งเดิม ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่า (การแสดงพื้นบ้านภาคใต้ประเภทหนึ่ง) สำหรับบทเดินป่าหรือบทชมธรรมชาติ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น **การสร้างสรรค์** ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้นและรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงด้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงด้อยตริ่ง 2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 3. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเสียงของนกเขา เช่น "เด็ก ๆ ทราบหรือไม่ว่านกเขาร้องอย่างไร" โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง 4. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาและความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยที่ครูเป็นผู้ร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู หลังจากครูร้องเพลงจบ ให้นักเรียนร้อง	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. หมวกนกเขาปีกสีเทาและหมวกนกเขาปีกสีเขียว ที่มา : https://bit.ly/3K79Drf , https://bit.ly/3M9zKQ4 4. ผ้าโปร่ง 	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ 3. นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระ	1. นักเรียนสามารถสลับกันใส่หมวกเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน 2. การใช้ผ้าโปร่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น จับผ้าด้วยนิ้วชี้และนิ้วโป้งทั้ง 2 มือ

ภาพที่ 20 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องและท่องเพลงสุพรรณหงส์ได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**การเห่เรือ** การเห่เรือมีจุดประสงค์เพื่อการให้จังหวะแก่ฝีพายจำนวนมากในการพายเรือพระราชพิธี ซึ่งเป็นพระราชประเพณีดั้งเดิม ในการใช้กระบวนพยุหยาตราทางชลมารคเพื่อประกอบพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย **เพลงสุพรรณหงส์** สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่ง แกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทำนองและเนื้อร้องของเพลงสุพรรณหงส์มาจากกาพย์เห่เรือ ตอน เห่ชมเรือกระบวนของ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงด้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงด้อยตริ่ง 2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 3. ทบทวนการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ๊กกรู 4. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องพระราชพิธีของไทยว่าเด็ก ๆ รู้จักพระราชพิธีใดบ้าง จากนั้นจึงโยงเข้าสู่การเห่เรือ ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเรื่องการเห่เรือโดยการเปิดคลิปวิดีโอการพายเรือพระราชพิธี 5. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. คลิปวิดีโอ 4. ภาพเรือสุพรรณหงส์ ที่มา : https://bit.ly/3C7KXw0 5. เชือกยางยืด 	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 3. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ	1. เรือ 1 ลำ สำหรับนักเรียน 5 คน หากมีนักเรียนจำนวนมาก ให้สลับกันทำกิจกรรมเป็นรอบ ๆ 2. ครูสามารถเปลี่ยนจากเรือเป็นเก้าอี้สำหรับเด็กได้

ภาพที่ 21 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงสุพรรณหงส์ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการเล่น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเล่นเครื่องดนตรีทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างตรงจังหวะ 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงกราวนอก** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประเภทกราว ใช้ประกอบการยกทัพในการแสดงโขน นอกจากนี้เพลงกราวนอกยังใช้เป็นเพลงประจำกัณฑ์มหาราช ในเทศน์มหาชาติ และพิธีไหว้ครูดนตรีและ เนื้อหาของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเปรยว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ คน **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่ เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเล่น** การเล่นเครื่องดนตรีถือเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่เด็กควรได้ลองปฏิบัติ เพราะเด็กจะต้องประมวลทักษะ ความรู้ และ	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) 2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 3. ทบทวนการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ๊กกรู 4. ทบทวนการร้องและการท่องเพลงสุพรรณหงส์ พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ได้แก่ ท่ายกมือทั้งสองข้างขึ้น–ลง ท่าเตรียม และท่าพาย 5. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงกราวนอก พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 6. ครูชวนนักเรียนย่ำเท้าอยู่กับที่ในจังหวะ	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. ฉิ่ง 4. กรับไม้ (ขนาดเล็ก) 5. กลอง (ขนาดเล็ก) 	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ตรงจังหวะ 4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ	1. หากมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเป็นรอบ ๆ เพื่อให้พอดีกับจำนวนเครื่องดนตรี 2. ผู้สอนอาจตัดเชือกฉิ่งออกเพื่อให้นักเรียนมีพื้นที่ในการเคลื่อนไหว หรือเพื่อเอื้อต่อเด็กที่มีรูปร่างใหญ่

ภาพที่ 22 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงกราวนอก (ฉบับปรับปรุง)

2.3 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ผู้วิจัยนำคำสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้ง และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินด้วยแบบประเมินมาตรประมาณค่า ซึ่งจะแบ่งการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผนและการประเมินมาตรประมาณค่าฉบับภาพรวม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ดังนี้

ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก
ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 - 80	ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60	ผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับรายแผน สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน

สำหรับแบบประเมินมาตรประมาณค่าฉบับรายแผน มีทั้งหมด 5 เพลง ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งรายการประเมินออกเป็น 6 ด้าน คือ แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ผู้วิจัยเพิ่มข้อเสนอแนะเข้าไป เพื่อให้ผู้สนใจหรือผู้สอนนำไปประกอบการพิจารณา ซึ่งสามารถดูระดับผลการประเมินทั้ง 5 เพลง ได้จากตารางดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 25 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
แนวคิด										
1.	แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม	2	2	1	-	-	21	84	-	ดีมาก
2.	แนวคิดเรื่อง การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
3.	แนวคิดเรื่อง การตบมือตามจังหวะของเพลงช่วยให้เด็กเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอแนะว่า สามารถเคลื่อนไหวแบบอื่นได้ นอกจากการตบมือ	ดีมาก
4.	แนวคิดเรื่อง การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
5.	แนวคิดเรื่อง การทำสัญญาณมือ (Hand signs) ทำให้ง่ายต่อการจดจำระดับเสียงของเด็ก มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
จุดประสงค์										
1.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก
2.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
3.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
4.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้อง มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
5.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
สาระการเรียนรู้										
1.	เพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
2.	จังหวะยืน (Beats) ที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
3.	ตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งทั้ง 4 ตัวโน้ต ได้แก่ ด ร ม ซ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 ให้ระวัง นร. เข้าใจผิดว่าโน้ตมีเพียง 4 โน้ต	ดีมาก
4.	สัญญาณมือ (Hand signs) ที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งทั้ง 4 ตัวโน้ต ได้แก่ ด ร ม ซ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
กิจกรรม										
1.	มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
2.	ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
3.	ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
4.	ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก

โน้ตเพลง	สัญญาณมือ
ด	
ร	
ม	
ซ	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น 5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด	คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
สื่อการเรียนรู้									
1. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) เฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสม	4	-	1	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้เรียงโน้ตเป็นแนวตั้งตามระดับเสียง	ดีมาก
2. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 1 มีความเหมาะสม	4	-	1	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้เรียงเนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือในลักษณะแนวนอน	ดีมาก
3. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 2 มีความเหมาะสม	4	-	1	-	-	23	92	-	ดีมาก
4. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 3 มีความเหมาะสม	4	-	1	-	-	23	92	-	ดีมาก

โน้ตเพลง	สัญญาณมือ
ด	
ร	
ม	
ซ	

วรรคที่ 1		
เนื้อเพลง	**โน้ตเพลง**	**สัญญาณมือ**
เรา	ซ	
ยัง	ซ	
เป็น	ซ	
เด็ก	ม	

วรรคที่ 2		
เนื้อเพลง	**โน้ต**	**สัญญาณมือ**
เล็ก	ซ	
เล็ก	ซ	
ต้อง	ซ	
เรียน	ม	

วรรคที่ 3		
เนื้อเพลง	**โน้ต**	**สัญญาณมือ**
หัด	ด	
อ่าน	ด	
หัด	ด	
เขียน	ม	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น 5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)	คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
5. เนื้อเพลง โน้ตเพลงและสัญญาณมือวรรคที่ 4 มีความเหมาะสม	4	-	1	-	-	23	92	-	ดีมาก
6. เนื้อเพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ นร. ร้องเพลงตามครู โดยมีภาพสัญญาณมือของแต่ละวรรคช่วยในการจำเนื้อเพลง	ดีมาก
การวัดและประเมินผล									
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงต้อยตริ่งได้นั้นมีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้นั้นมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
4. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียงนั้นมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
5. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้อย่างถูกต้องตามตัวโน้ตนั้นมีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88		ดีมาก

วรรคที่ 4		
เนื้อเพลง	**โน้ต**	**สัญญาณมือ**
ร่ำ	ด	
เรียน	ด	
วิ	ร	
ชา	ด	

เพลงต้อยตริ่ง

เรายังเป็นเด็ก
เล็กเล็กต้องเรียน
หัดอ่านหัดเขียน
ร่ำเรียนวิชา

ตารางที่ 26 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
ข้อเสนอแนะ									
6. ผู้สอนสามารถเปลี่ยนชื่อเพลง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง มีความเหมาะสม	2	2	1	-	-	21	84	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 แนะนำให้ยกตัวอย่างชื่อเพลงพร้อมเหตุผลในการเปลี่ยนชื่อเพลง - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าหากมีการปรับเปลี่ยนเพลงในรูปแบบใหม่จึงค่อยตั้งชื่อใหม่	ดีมาก

จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่งนั้นมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยสามารถพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องของท่าทางประกอบจังหวะที่มีหลากหลายนอกเหนือจากการตบมือ เช่น ตบตัก ตบไหล่ ดีดนิ้ว หรือย่ำเท้า นอกจากนี้ผู้สอนควรให้ความรู้ผู้เรียนในเรื่องตัวโน้ตทั้ง 7 เสียง ถึงแม้ในเพลงต้อยตริ่งใช้โน้ตเพียง 4 เสียง ซึ่งผู้เรียนอาจเกิดการเข้าใจผิดได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 26 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
แนวคิด										
1.	แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
2.	แนวคิดเรื่อง การตบมือตามจังหวะของเพลงช่วยให้เด็กเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
3.	แนวคิดเรื่อง การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
4.	แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
จุดประสงค์										
1.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้อง มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
4. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
สาระการเรียนรู้									
1. เพลงวันเกิด มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	2	3	-	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ดูพื้นฐานของ นร. ที่เข้าร่วมกิจกรรม	ดีมาก
2. จังหวะยืน (Beats) ที่ใช้ในเพลงวันเกิด มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	3	1	-	1	-	21	84	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้มีการทบทวนการสอนเรื่องจังหวะ เนื่องจากในเพลงมีการทอดลงตอบจบ แต่ควรเน้นไปที่การสอนร้องเพลงให้เกิดความไพเราะมากกว่า - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ดูพื้นฐานของ นร. ที่เข้าร่วมกิจกรรม	ดีมาก
3. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท คือ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	4	-	1	-	-	23	92	-	ดีมาก
กิจกรรม									
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
2.	ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำมีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
3.	ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม	1	4	-	-	-	21	84	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 แนะนำว่าควรให้ นร. ทำตามจนคล่องก่อน แล้วจึงให้สร้างสรรค์ด้วยตนเอง	ดีมาก
4.	ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
สื่อการเรียนรู้										
1.	ภาพการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ มีความเหมาะสม 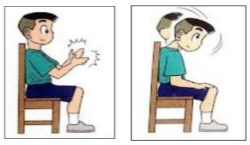	1	3	1	-	-	20	80	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เสนอว่าควรเลือกการเคลื่อนไหวแบบใดแบบหนึ่งสำหรับจัดกิจกรรม	ปานกลาง
2.	ภาพการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสม	1	3	1	-	-	20	80	-	ปานกลาง
3.	เนื้อเพลงวันเกิด มีความเหมาะสม **เพลงวันเกิด** วันนี้เป็นวันเกิด มีสุขเถิดทั้งใจกาย หวังใดได้สมหมาย อายุมั่นขวัญยืนนาน	2	3	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 แนะนำให้เว้นวรรคตามจังหวะทำนอง	ดีมาก
การวัดและประเมินผล										
1.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงวันเกิดได้นั้น มีความเหมาะสม	4	-	1	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
2.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
3.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียงนั้นมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
4.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
ข้อเสนอแนะ										
1.	ผู้สอนสามารถเพิ่มรูปภาพการเคลื่อนไหวทั้งแบบอยู่กับที่และเคลื่อนที่ได้นั้นมีความเหมาะสม	2	2	1	-	-	21	84	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ทำให้ นร. ดูเป็นตัวอย่าง	ดีมาก
2.	ผู้สอนสามารถตกแต่งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องให้น่าสนใจด้วยการแบ่งฝั่งเปรียบเสมือนดินแดนแห่งการเคลื่อนที่และดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “ดินแดนแห่งการเดิน” แทน “ดินแดนแห่งการเคลื่อนที่” และ “ดินแดนแห่งการหยุด” แทน “ดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่”	ดีมาก

จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 2 เพลงวันเกิดนั้นมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีข้อเสนอแนะว่าผู้สอนควรประเมินพื้นฐานของผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะประสบการณ์การเรียนรู้ทางดนตรีที่แต่ละคนมีไม่เท่ากัน นอกจากนี้การนำเพลงไทยมาใช้ในการจัดกิจกรรมจะมีลักษณะการบรรเลงในตอนจบที่ค่อย ๆ ช้าลงหรือที่เรียกว่า “การทอด” ซึ่งทำให้ตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเกิดความไม่สม่ำเสมอของจังหวะ ผู้เชี่ยวชาญจึงแนะนำว่าในเพลงนี้ควรให้เน้นที่การร้องเพลงให้เกิดความไพเราะมากกว่าเน้นเรื่องการตบมือให้ตรงจังหวะ

ตารางที่ 27 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
แนวคิด									
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
2. แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
3. แนวคิดเรื่อง การส่งเสริมให้เด็กได้หัดคิดสร้างสรรค์หรือให้อิสระทางความคิด ส่งผลให้เด็กแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ท่าทางการเคลื่อนไหว และความสามารถของตนอย่างเต็มที่ และทำให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้น รวมถึงรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
จุดประสงค์									
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก

ตารางที่ 28 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
สาระการเรียนรู้									
1. เพลงนกเขาขันจุ้กกรู มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
2. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
3. การสร้างสรรค์ท่าทางและนำมาบูรณาการกับเพลงนกเขาขันจุ้กกรู มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
กิจกรรม									
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำมีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เสนอให้เน้นเรื่องนกเขาเป็นหลัก	ดีมาก
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอนมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุปมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
สื่อการเรียนรู้									
1. หมวกนกเขาปีกสีเทาและหมวกนกเขาปีกสีเขียว มีความเหมาะสม 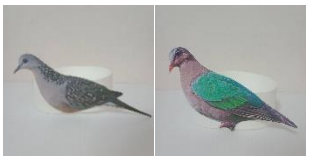	4	1	-	-	-	24	96	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าควรมีหลายสีและหลายขนาด	ดีมาก
2. ผ้าโปร่ง มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก

ตารางที่ 28 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
3.	ต้นไม้ปลอมหรือต้นไม้กระดาษ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
4.	รังนกกระดาษสีเทาและสีเขียว มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
5.	เนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู มีความเหมาะสม **เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง ฟังแต่เสียง ฟังแต่เสียงที่เราฟัง ที่เราฟัง แสนวังเวง	4	1	-	-	-	24	96	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้มีภาพประกอบในเนื้อเพลง เพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น	ดีมาก
การวัดและประเมินผล										
1.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรูได้นั้นมีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก
2.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระนั้นมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
3.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถสร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระนั้นมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
ข้อเสนอแนะ									
1. นักเรียนสามารถสลับกันใส่หมวกเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าควรใช้วัสดุที่มีคุณภาพ เพราะอาจจะเกิดการขาดได้	ดีมาก
2. ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ผ้าโปร่งได้หลายวิธี มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 เสนอแนะให้เพิ่มกิจกรรมบิน โดยสังเกตเงาจากผ้าโปร่ง	ดีมาก

จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรูนั้นมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีข้อเสนอแนะด้านสื่อการเรียนรู้ว่าหมวกนกเขาควรใช้วัสดุที่ดี มีคุณภาพ เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในวัยที่อยากรู้ อยากลอง หากใช้วัสดุไม่มีคุณภาพประกอบกับวัยกำลังซนอาจจะทำให้หมวกนกเขาพังได้ ควรมีหลายสีและหลายขนาด เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความยาวรอบศีรษะที่แตกต่างกัน ควรมีรูปภาพประกอบเนื้อเพลง เนื่องจากภาพประกอบถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยสื่อสารและยังเป็นกระบวนการทางชีววิทยาที่สมองสร้างขึ้น ภาพประกอบจึงมีความจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัยในการจับคู่ความหมายกับภาพ (นาถศจี สงค์อินทร์ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ สุภัทรา คงเรือง, 2561)

ตารางที่ 28 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
แนวคิด										
1.	แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
2.	แนวคิดเรื่อง การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
3.	แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรี ในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
จุดประสงค์										
1.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม	1	3	1	-	-	20	80	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ปานกลาง
2.	จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้องมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
สาระการเรียนรู้									
1. สาระความรู้เรื่องการเห่เรือในการพายเรือพระราชพิธี มีความเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 คิดเห็นว่าเพลงสุพรรณหงส์มีคำศัพท์ที่ค่อนข้างยาก จึงเสนอให้เน้นเรื่องการเคลื่อนไหวและการร้องท่อนรับแทน	ดีมาก
2. เพลงสุพรรณหงส์ มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
3. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
กิจกรรม									
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน	3	2	-	-	-	23	92	_	ดีมาก
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 แนะนำให้ทบทวนเฉพาะเพลงที่เรียนล่าสุด เพราะการทบทวนทุกเพลงอาจใช้เวลานาน	ดีมาก
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 แนะนำให้เลือกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ยางยืดหรือไม้พาย อย่างใดอย่างหนึ่ง	ดีมาก
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	_	ดีมาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
สื่อการเรียนรู้									
1. คลิปวิดีโอ มีความเหมาะสม	2	2	1	-	-	21	84	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้ตัดคลิปให้สั้นลงและตกแต่งคลิปให้มีความน่าสนใจ	ดีมาก
2. ภาพเรือสุพรรณหงส์ มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าควรเป็นภาพที่เห็นเรือสุพรรณหงส์ทั้งลำพร้อมกับวิธีการพาย	ดีมาก
3. เชือกยางยืด มีความเหมาะสม	2	1	2	-	-	20	80	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เสนอให้ใช้ริบบิ้นหรือผ้าโปร่ง เพราะพลิ้วไหวคล้ายผิวน้ำและป้องกันอุบัติเหตุ - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้ใช้เป็นผ้าหรือพาราชูต - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 แนะนำให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระ	ปานกลาง
4. ผ้าสีฟ้า มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	_	ดีมาก
5. เรือ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าให้วาดลายไทยลงบนเรือ	ดีมาก
6. ไม้พายกระดาษ มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าควรเป็นสีเดียวกับเรือ	ดีมาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
7.	เนื้อเพลงสุพรรณหงส์ มีความเหมาะสม **เพลงสุพรรณหงส์** (เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่) สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อย ลอยหลังสินธุ์ เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเดือนดาษม (เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่)	2	2	1	-	-	21	84	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 แนะนำให้ใส่ icon ประกอบเพื่อให้ นร. เข้าใจได้ง่ายขึ้น	ดีมาก
การวัดและประเมินผล										
1.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ได้นั้นมีความเหมาะสม	1	3	1	-	-	20	80	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ปานกลาง
2.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียงได้นั้นมีความเหมาะสม	1	4	-	-	-	21	84	-	ดีมาก
3.	การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
ข้อเสนอแนะ										
1.	ครูสามารถจัดสรรนักเรียนให้ได้ขึ้นเรือเป็นรอบ ๆ มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เสนอแนะว่าควรหากิจกรรมให้กลุ่ม นร. ที่กำลังนั่งรอทำกิจกรรม เช่น โบกผ้าหรือร้องเพลง - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 เสนอแนะว่าควรจัดเป็นฐานกิจกรรม (ขั้นนำ-ริบบิ้น/ขั้นสอน-ไม้พาย) เพื่อให้นักเรียนที่รอขึ้นเรือได้มีโอกาสทำกิจกรรมอื่นด้วย	ดีมาก
2.	ครูสามารถเปลี่ยนจากเรือกระดาษเป็นเก้าอี้สำหรับเด็ก มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 เสริมว่าอาจใช้เป็นเก้าอี้ยาวแทนก็ได้	ดีมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์นั้นมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีข้อเสนอแนะในส่วนของกิจกรรมว่าควรเน้นที่การเคลื่อนไหวและการร้องท่อนรับ (เห่) และใช้คำศัพท์ที่ง่ายขึ้นหรือตัดเนื้อหาที่ใช้คำราชาศัพท์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 29 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
แนวคิด									
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
2. แนวคิดเรื่อง การเล่นเครื่องดนตรีทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
3. แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรี ในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
จุดประสงค์									
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ดีมาก
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างตรงจังหวะ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก

ตารางที่ 30 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
4. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
สาระการเรียนรู้									
1. เนื้อหาของเพลงกราวนอก มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	1	4	-	-	-	21	84	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 คิดเห็นว่าเพลงกราวนอกมีคำศัพท์ที่ค่อนข้างยาก จึงเสนอให้เน้นเรื่องการเคลื่อนไหวและการร้องท่อนรับแทน	ดีมาก
2. จังหวะยืน (Beats) ที่ใช้ในเพลงกราวนอก มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
3. การให้เด็กได้ลองเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะ มีความเหมาะสม	5	-	-	-	-	25	100	-	ดีมาก
4. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
กิจกรรม									
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน	3	2	-	-	-	23	92	_	ดีมาก
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 แนะนำให้ทบทวนเฉพาะเพลงที่เรียนล่าสุด เพราะการทบทวนทุกเพลงอาจใช้เวลานาน	ดีมาก
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอนมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุปมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก

ตารางที่ 30 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
สื่อการเรียนรู้										
1.	ฉิ่ง มีความเหมาะสม	3	1	1	-	-	22	88	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 แนะนำว่า นร. ที่ไม่คุ้นเคยกับฉิ่งและกรับอาจเกิดอุบัติเหตุได้ จึงเสนอให้เป็นเครื่องดนตรีแบบเดียวกัน - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 ให้ระวังเรื่องอุบัติเหตุเพราะมือเด็กยังเล็กและอาจจะจับไม่ถนัด อาจเกิดการหนีบได้	ดีมาก
2.	กรับไม้ (ขนาดเล็ก) มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
3.	กลอง (ขนาดเล็ก) มีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
4.	เนื้อเพลงกราวนอก **เพลงกราวนอก** *(นอย นอย นอย นอย) โรงเรียนเรานี้หรือคือเรือใหญ่ ลูกเรือไซร้ดุจหมู่ผู้ศึกษา ครูอาจารย์ท่านคล้ายนายนาวา ควบคุมพาเพื่อลุถึนอุดม *(นอย นอย นอย นอย) การจะไปให้ตลอดรอดฝั่งได้ ต้องร่วมใจกันจริงทุกสิ่งสม ทำหน้าที่ทุกทางอย่างเกลียวกลม ผลปรารมภ์เรือไปได้ดังใจปอง	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก

ตารางที่ 30 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
การวัดและประเมินผล									
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงกราวนอกได้นั้นมีความเหมาะสม	1	3	1	-	-	20	80	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1, 4 แนะนำให้ใช้คำว่า “บอก,ตอบคำถาม” แทน “อธิบาย”	ปานกลาง
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องได้นั้นมีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ตรงจังหวะได้นั้นมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
4. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
ข้อเสนอแนะ									
1. ครูสามารถจัดสรรให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรีเป็นรอบ ๆ เพื่อให้พอดีกับจำนวนเครื่องดนตรี มีความเหมาะสม	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 เสนอแนะให้จัดกิจกรรมเป็นฐาน เช่น ฐานที่ 1 ตีกรับ ฐานที่ 2 ตีกลอง	ดีมาก
2. ผู้สอนอาจตัดเชือกฉิ่งออกเพื่อให้นักเรียนมีพื้นที่ในเคลื่อนไหวหรือเพื่อเอื้อต่อเด็กที่มีรูปร่างใหญ่มีความเหมาะสม	2	2	1	-	-	21	84	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 แนะนำเครื่องดนตรีที่ใกล้เคียง เช่น finger chime หรือ triangle - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 ให้ระวังเรื่องฉิ่งหนีบนิ้วเด็ก จึงแนะนำให้ครูเป็นคนตีกำกับจังหวะ	ดีมาก

จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 5 เพลงกราวนอกนั้นมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีข้อเสนอแนะว่าระวังเรื่องเครื่องประกอบนั้นคือฉิ่ง เนื่องจากฉิ่งเป็นเครื่องดนตรีที่ทำจากโลหะซึ่งค่อนข้างมีน้ำหนัก อาจเกิดการหนีบนิ้วของผู้เรียนได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับภาพรวม สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน

สำหรับแบบประเมินมาตรประมาณค่าฉบับภาพรวม ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งรายการประเมินออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาดนตรีและบทเพลงไทย ด้านทักษะดนตรี ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านคุณค่าและประโยชน์การใช้งาน ดังนี้

ตารางที่ 30 ตารางวิเคราะห์แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย ฉบับภาพรวม

รายการประเมิน		ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5	4	3	2	1				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ด้านเนื้อหาดนตรีและบทเพลงไทย										
1.	เพลงที่เลือกใช้มีความน่าสนใจ	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
2.	เพลงที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย	1	4	-	-	-	21	84	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 ให้ความคิดเห็นว่า นร. อาจไม่คุ้นเคยกับบางเพลง เช่น เพลงสุพรรณหงส์ เนื่องจากเนื้อหาที่ไกลตัว - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าควรทำเพลงให้เป็นวรรคและมีรูปแบบจังหวะที่ชัดเจน - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 คิดเห็นว่าทำนองเพลงมีความน่าสนใจ จึงอยากให้ลองนำเฉพาะทำนองเพลงมาใช้ในการทำกิจกรรม	ดีมาก
3.	เนื้อหาด้านดนตรีมีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ใช้คำพูดที่เข้าใจง่ายและจัดกิจกรรมเป็นฐาน	ดีมาก

ตารางที่ 31 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
4.	จังหวะยืน (Beats) , ตัวโน้ต , สัญลักษณ์มือ (Hand signs) , การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ , การสร้างสรรค์ท่าทาง และการเล่นเครื่องดนตรีที่เลือกมามีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้ออกแบบกิจกรรมทั้งหมดให้ต่อเนื่องกัน	ดีมาก
5	มีการเรียงลำดับจากเนื้อหาง่ายไปเนื้อหายาก	1	4	-	-	-	21	84	-	ดีมาก
6.	เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
ด้านทักษะดนตรี										
1.	ทักษะการฟังส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	2	2	1	-	-	21	84	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 ให้ความคิดเห็นในเรื่องการใช้คำศัพท์ในบางคำที่ออกเสียงยาก เมื่อนำมาร้องอาจเกิดความผิดเพี้ยนได้	ดีมาก
2.	ทักษะการร้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป และยังช่วยให้รู้จักรูปประโยคและจังหวะการพูด	3	2	-	-	-	23	92	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 เสนอให้มีกิจกรรมแปลความหมายของเพลงให้ออกมาในรูปแบบนิทาน มีตัวละครและบทสนทนา	ดีมาก
3.	ทักษะการเคลื่อนไหวส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรี โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก

ตารางที่ 31 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
4. ทักษะการสร้างสรรค์ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกท่าทางได้อย่างอิสระ ส่งผลให้เด็กได้แสดงความรู้สึกนึกคิดและแสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่	2	3	-	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำให้เสริมแรงด้วยการชื่นชม เพื่อให้ นร. รู้สึกมั่นใจ ซึ่งจะนำไปสู่ความภูมิใจในตนเอง	ดีมาก
5. ทักษะการเล่นส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง	3	1	1	-	-	22	88	-	ดีมาก
6. ทักษะการอ่านส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคุ้นตาและนำไปสู่การปฏิบัติตามสัญลักษณ์ได้อย่างถูกต้อง	1	3	1	-	-	20	80	- ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 แนะนำให้เพิ่มการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี - ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 แนะนำว่าไม่ควรเร่งรัดเรื่องการอ่านจนเกินไป ควรเน้นไปที่การฟังและการเล่น	ปานกลาง
ด้านแผนการจัดการเรียนรู้									
1. ความเหมาะสมของแนวคิดและวัตถุประสงค์ของแต่ละแผน	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
2. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์และการวัดประเมินผลของแต่ละแผน	2	3	-	-	-	22	88	-	ดีมาก
3. แผนการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
4. แผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับชัดเจน	3	2	-	-	-	23	92	-	ดีมาก
ด้านคุณค่าและประโยชน์การใช้งาน									
1. มีการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะดนตรีทั้ง 6 ด้าน (การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ การเล่น การอ่าน)	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก

ตารางที่ 31 (ต่อ)

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด				
2.	มีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยที่จะได้รู้จักเพลงไทยมากยิ่งขึ้น	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
3.	มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนวิชาดนตรีปฐมวัยที่สนใจจะนำเพลงไทยไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ตามความเหมาะสม	4	1	-	-	-	24	96	-	ดีมาก
4.	สามารถนำไปปรับใช้ได้กับการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน	3	1	1	-	-	22	88	ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 และ 3 เสนอให้มีการเรียบเรียงเสียงร้อง เสียงประสานและเปลี่ยนเครื่องดนตรี เพื่อให้มีความทันสมัยโดยใช้ทำนองเพลงเดิม เพื่อให้เด็กปฐมวัยฟังง่ายและร้องตามได้ง่าย	ดีมาก

จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยโดยภาพรวมนั้นมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีข้อเสนอแนะและข้อติชมที่ผู้วิจัยสามารถนำมาพัฒนาและต่อยอดได้ในครั้งต่อไป ด้านข้อเสนอแนะมีใจความดังนี้

“น่าสนใจมาก ๆ ที่นำเอาเพลงไทยมาให้เด็กได้รู้จัก”

“เนื้อหาของเหมาะสม แต่ถ้าครูผู้สอนใส่ความขี้เล่นและ energy มากกว่านี้จะน่าสนใจมากขึ้น”

“ชอบที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นเครื่องดนตรีที่หลากหลาย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ซึ่งจากคะแนนของแบบประเมินนมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผน และแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง และการอ่าน

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง 3. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 4. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะยืน 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงต้อยตริ่งได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่งได้	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยที่มีมาแต่สมัยโบราณ ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็กที่ต้องศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **สัญญาณมือ (Hand signs)** การใช้สัญลักษณ์มือ แทนระดับเสียงช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทาง จำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกันพร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของนักเรียน เช่น “หนู ๆ รู้ไหม ว่าตนเองมีหน้าที่อะไรบ้าง” เมื่อนักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ครูควรกล่าวคำชื่นชมและสรุปในตอนท้ายว่า “หน้าที่สำคัญของนักเรียนคือการเรียนหนังสือ” เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้ 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ดั้งเดิม) ให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่า เพลงต้อยตริ่งเป็นเพลงไทยที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ แต่งเนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน ความหมายของเพลงพูดถึงหน้าที่ของเด็กที่จะต้องทำ ได้แก่ การเรียนหนังสือ การหัดอ่านและหัดเขียน	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ดั้งเดิม) 5. สื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ใหม่) หมายเหตุ : จัดทำขึ้นเนื่องจากในตอนท้ายของเพลงต้นฉบับมีการทอดลง นักเรียนอาจเกิดการสับสนได้	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การอ่านโน้ตและการอ่านสัญญาณมือ 3. การตบมือให้ตรงกับจังหวะยืน 4. การร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 5. การทำสัญญาณมือ (Hand signs)	1. ครูควรให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโน้ตและสัญญาณมือทั้ง 7 เสียง 2. ครูสามารถเปลี่ยนชื่อเพลงเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงได้ เช่น เพลงต้อยตริ่งมีเนื้อหาที่สื่อความหมายถึงหน้าที่ของนักเรียน นั้นคือ การศึกษาหาความรู้ ชื่อเพลงจึงอาจเปลี่ยนจากต้อยตริ่ง เป็น หน้าที่เด็กไทย เป็นต้น

ภาพที่ 23 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงต้อยตริ่ง (ฉบับสมบูรณ์)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 3. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้นักเรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะยืน 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงวันเกิดได้อย่างถูกต้อง 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงวันเกิด** ประพันธ์เนื้อร้องโดย ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยดนตรีไทยหรือซินหูแก่เด็กและประชาชนทั่วไป เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการอวยพรวันเกิด **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่งประกอบกับตบมือ และการทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง 2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องวันเกิด เช่น "ใครเกิดวันนี้หรือเกิดเดือนนี้บ้าง" จากนั้นชวนนักเรียนคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างในงานวันเกิด เช่น เป่าเค้ก ร้องเพลง หรือจัดปาร์ตี้ ซึ่งในงานปาร์ตี้วันเกิดเรามักจะเต้น วิ่งเล่น และกระโดด เพื่อความสนุกสนาน จากนั้นจึงนำเข้าสู่การเคลื่อนไหว 3. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ได้แก่ การผงกศีรษะ พร้อมภาพประกอบและสาธิต 4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกระโดดขาคู่ พร้อมภาพประกอบและสาธิต 5. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ดั้งเดิม) 5. สื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ใหม่) หมายเหตุ : จัดทำขึ้นเนื่องจากในตอนท้ายเพลงของต้นฉบับมีการทอดลง นักเรียนอาจเกิดการสับสนได้ 6. ภาพการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ผงกศีรษะ ที่มา : shorturL.at/ktxIX	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การตบมือให้ตรงกับจังหวะยืน 3. การร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 4. การเคลื่อนไหวร่างกายให้ลงจังหวะ	1. ครูสามารถเพิ่มรูปภาพหรือสาธิตการเคลื่อนไหวทั้งแบบอยู่กับที่และเคลื่อนที่ ได้ตามความเหมาะสม 2. ครูสามารถตกแต่งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องให้น่าสนใจด้วยการแบ่งฝั่ง เปรียบเสมือนดินแดนแห่งการเคลื่อนที่และดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่ 3. ครูสามารถเพิ่มกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ได้ หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมข้างต้นจนคล่องแล้ว

ภาพที่ 24 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงวันเกิด (ฉบับสมบูรณ์)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ 3. การส่งเสริมให้นักเรียนได้หัดคิดสร้างสรรค์หรือให้อิสระทางความคิด ส่งผลให้นักเรียนแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ท่าทางการเคลื่อนไหวและความสามารถของตน	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ 3. เพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ	**เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** เพลงนกเขาขันจุ้กกรูเป็นเพลงไทยดั้งเดิม ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่า (การแสดงพื้นบ้านภาคใต้ประเภทหนึ่ง) สำหรับบทเดินป่าหรือบทชมธรรมชาติ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น **การสร้างสรรค์** ครูสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนกิจกรรมล่าสุด คือการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเสียงของนกเขา เช่น "นักเรียน ๆ ทราบหรือไม่ว่านกเขาร้องอย่างไร" โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง โดยครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ร่วมกันตอบคำถาม 3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยที่ครูเป็นผู้ร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู หลังจากครูร้องเพลงจบ ให้นักเรียนร้องเสียงนกตามจินตนาการทีละคน สลับกันจนครบทุกกลุ่มและทุกคน 4. จากนั้นครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงนกเขาขันจุ้กกรูให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่าเป็นเพลงไทยเดิมดั้งเดิม	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงนกเขาขันจุ้กกรู 5. หมวกนกเขาปีกสีเทาและหมวกนกเขาปีกสีเขียว 6. ผ้าโปร่ง 	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การเคลื่อนไหวร่างกายตามอิสระ 3. การสร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ	1. นักเรียนสามารถสลับกันใส่หมวกเพื่อให้เกิดความสนุกสนานได้ 2. หมวกนกสามารถมีได้หลายสีและหลายขนาด 3. ควรใช้วัสดุที่มีคุณภาพ 4. การใช้ผ้าโปร่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ใช้ผ้าโปร่งยาว 1 ผืน ผูกปลายผ้าที่นิ้วกลางทั้ง 2 มือ แล้วกางแขนไป-มา หรือใช้ผ้าโปร่งเล็ก 2 ผืน จับผ้าโดยใช้นิ้วชี้และนิ้วโป้งทั้ง 2 มือ แล้วชูไป-มา เป็นต้น

ภาพที่ 25 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู (ฉบับสมบูรณ์)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้นักเรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงสุพรรณหงส์ได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**การเห่เรือ** การเห่เรือมีจุดประสงค์เพื่อการให้จังหวะแก่ฝีพายจำนวนมาก ในการพายเรือพระราชพิธี ซึ่งเป็นพระราชประเพณีดั้งเดิมในการใช้กระบวนพยุหยาตราทางชลมารคเพื่อประกอบพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย **เพลงสุพรรณหงส์** สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่งแกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทำนองและเนื้อร้องของเพลงสุพรรณหงส์มาจากกาพย์เห่เรือ ตอน เห่ชมเรือกระบวน ของ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่ง	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนกิจกรรมล่าสุดคือการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ๊กกรู 2. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการเสด็จไปยังที่ต่าง ๆ ของพระมหากษัตริย์ ซึ่งแบ่งเป็นทางบกและทางน้ำ จากนั้นจึงโยงเข้าสู่การเห่เรือ โดยครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เรือสุพรรณหงส์ให้นักเรียนดู 3. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นของเพลงว่า เพลงสุพรรณหงส์มาจากชื่อเรือสุพรรณหงส์ ซึ่งเรือนี้ใช้สำหรับการเดินทางทางน้ำของพระมหากษัตริย์ เพลงสุพรรณหงส์จึงใช้สำหรับการให้จังหวะแก่คนที่พายเรือ ผู้ประพันธ์เพลงนี้คือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ ความหมายของเพลงกล่าวถึงการเปรียบเทียบความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่เคลื่อนไปบนผิวน้ำ ดุจพญาหงส์อันเป็นพาหนะของพระพรหม	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงสุพรรณหงส์ 5. สื่อวิดีทัศน์เรือสุพรรณหงส์ 6. ภาพเรือสุพรรณหงส์ ที่มา : https://bit.ly/3F4u2Ma	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 3. การเคลื่อนไหวร่างกายได้ลงจังหวะ	1. เรือ 1 ลำ สำหรับนักเรียน 5 คน หากมีนักเรียนจำนวนมาก ให้สลับกันทำกิจกรรมเป็นรอบหรือฐาน 2. ครูสามารถเปลี่ยนจากเรือเป็นเก้าอี้เด็กหรือเก้าอี้ม้าได้ 3. ครูสามารถเปลี่ยนจากริบบิ้นเป็นผ้าโปร่งหรือพาราชูตได้ตามความเหมาะสม ที่มา: https://bit.ly/3vWxbK9

ภาพที่ 26 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงสุพรรณหงส์ (ฉบับสมบูรณ์)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการเล่น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเล่นเครื่องดนตรีทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและตรงจังหวะ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงกราวนอก** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประเภทกราวใช้ประกอบการยกทัพในการแสดงโขน นอกจากนี้เพลงกราวนอกยังใช้เป็นเพลงประจำกัณฑ์มหาราช ในเทศน์มหาชาติ และพิธีไหว้ครูดนตรี เนื้อหาของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเปรยว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ คน **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเล่น** การเล่นเครื่องดนตรีถือเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่นักเรียนควรได้ลองปฏิบัติ เพราะนักเรียนจะต้องประมวลทักษะ ความรู้ และความกล้าแสดงออกเพื่อให้ได้ซึ่งเสียงดนตรี	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนกิจกรรมล่าสุดคือการร้องเพลงสุพรรณหงส์ พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ได้แก่ ท่ายกมือทั้งสองข้างขึ้น – ลง ท่าเตรียม และท่าพาย 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงกราวนอก พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงกราวนอกให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่าเพลงกราวนอกเป็นเพลงไทยโบราณ ใช้บรรเลงประกอบการแสดงโขน แต่ความหมายของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเทียบโรงเรียนเหมือนกันเรือใหญ่ ครูมีหน้าที่ขับเรือ เพื่อที่จะส่งลูกเรือหรือนักเรียนไปให้ถึงฝั่ง 3. ครูชวนนักเรียนย่ำเท้าอยู่กับที่ในจังหวะยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ 4. ครูชวนนักเรียนจินตนาการว่ากำลังจะเดินไป	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงกราวนอก 5. ฉิ่งนิ้วมือ 6. กรับไม้ (ขนาดเล็ก) 7. กลอง (ขนาดเล็ก) 	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การเล่นเครื่องดนตรีได้ตรงตามจังหวะยืน 3. การเคลื่อนไหวร่างกายได้ลงจังหวะ	1. หากมีนักเรียนจำนวนมาก ครูควรจัดกิจกรรมเป็นรอบ ๆ เพื่อให้พอดีกับจำนวนเครื่องดนตรี 2. ในการเล่นกิจกรรมเป็นฐาน ครูสามารถให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการโหวต เพื่อเลือกเครื่องดนตรีที่จะเล่นเป็นฐานแรกได้

ภาพที่ 27 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพลงกราวนอก (ฉบับสมบูรณ์)

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก นำมาสู่การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย สามารถนำเสนอเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยได้ดังนี้

1. แนวทางการกำหนดแนวคิด ในการกำหนดแนวคิดที่ใช้สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้เพลงไทย ผู้สอนควรกำหนดแนวคิดในลักษณะของความคิดรวบยอด (Concept) โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

1.1 เขียนสั้นแต่ได้ใจความ ในการเขียนแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรทำความเข้าใจอย่างละเอียดและควรเขียนแนวคิดให้ออกมาในรูปประโยคที่สั้น ชัดเจน และตรงประเด็น

1.2 จำนวนข้อ ควรเขียนน้อยข้อแต่ครอบคลุม เขียนให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ฯ ของผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความสามารถของเด็กว่าอยู่ในระดับใด สามารถทำสิ่งใดได้บ้าง จึงขอยกตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ฯ คาบที่ 2 เพลงวันเกิด ที่ผู้วิจัยต้องการเน้นให้เด็กได้ฟังเพลงไทย ร้องเพลงไทย และเคลื่อนไหวตามจังหวะ ดังนั้นแนวคิดที่สอดคล้องในแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ฉบับนี้จึงมี 4 ข้อ ได้แก่ แนวคิดเรื่องการฟังเพลง การร้องเพลง การตบมือตามจังหวะ และการเคลื่อนไหวอย่างเป็นจังหวะ

2. แนวทางการกำหนดจุดประสงค์ คือการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ปัจจัยที่ผู้วิจัยคำนึงถึงคือเรื่อง ความสามารถของเด็กปฐมวัย สาระดนตรี และเพลงไทย ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ก่อนอื่นผู้สอนควรศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในเรื่องพัฒนาการด้านต่าง ๆ ไม่เพียงแต่พัฒนาการด้านร่างกาย แต่ควรศึกษาพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้สอนเห็นจุดเด่นและข้อจำกัดของเด็กวัยนี้ จากนั้นจึงนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์ ยกตัวอย่างกิจกรรมในเพลงวันเกิด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัยและพบว่ากล้ามเนื้อมัดใหญ่ในเด็กปฐมวัยจะพัฒนาได้จากการกระโดด ดังนั้นกิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งยังได้เรื่องพื้นฐานของจังหวะ คือกิจกรรมกระโดดตามจังหวะยืนในเพลงวันเกิด เป็นต้น

2.2 ครอบคลุมทักษะดนตรี การกำหนดจุดประสงค์แผนการจัดการเรียนรู้ฯ กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ควรจัดให้ครอบคลุมทักษะดนตรีในทุก ๆ ด้าน และจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดประเมินผล ดังนี้

2.2.1 การฟัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้

2.2.2 การร้อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถร้องเพลงต้อยตริ่งได้อย่างถูกต้อง

2.2.3 การเล่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและตรงจังหวะ

2.2.4 การเคลื่อนไหว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายและเครื่องดนตรีได้อย่างเป็นจังหวะ

2.2.5 การสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ

2.2.6 การอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้

ซึ่งเด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ได้แต่ต้องเป็นเนื้อหาไม่ยากจนเกินไป โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยมักจะยังอ่านหนังสือไม่ออกหรือใช้ภาษายังไม่คล่อง สำหรับการเรียนดนตรี ตัวโน้ตและสัญลักษณ์ทางดนตรีคือสิ่งที่สำคัญ แต่สำหรับเด็กปฐมวัย สัญลักษณ์ที่สื่อความหมายอย่างง่ายที่ไม่ใช่สัญลักษณ์ทางดนตรีจะมีความเหมาะสมสำหรับทักษะด้านการอ่านของเด็กปฐมวัยมากกว่า เช่น สัญญาณมือ เป็นต้น

นอกจากนี้ทักษะดนตรีที่สามารถมีได้ในทุก ๆ แผนฯ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากคือการฟัง เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากการฟังและการพูด ตัวอย่างเช่น แผนการจัดการเรียนรู้ฯ ทั้ง 5 แผนของผู้วิจัยที่ให้เด็กได้ซึมซับเพลงไทยผ่านการฟังเพลงในกิจกรรมขั้นนำ เมื่อถึงขั้นสอนเด็กสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกตรง ตรงระดับเสียง และสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ในขั้นสรุป นอกจากนี้การฟังเพลง ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฟังที่ผู้สนใจสามารถนำไปปรับใช้ได้ เช่น การฟังเรื่องราว การฟังเรื่องเล่า และการฟังนิทาน เป็นต้น

2.3 ผนวกความเป็นไทย เพราะภาษาแม่ของเด็กที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยคือภาษาไทย จุดประสงค์ที่เกิดขึ้นในแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ฉบับนี้ จึงมีความเหมาะสมที่จะนำเพลงไทยอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยมาเขียนไว้ในจุดประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของโคดายในการนำเพลงพื้นบ้านมาใช้ในการสอนพื้นฐานทางดนตรี ด้วยเหตุผลที่ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นภาษาแม่ทางดนตรีของเด็ก ซึ่งไม่เฉพาะแต่เพลงไทยหรือเพลงจากหนังสือเพลงสยาม

สำหรับเด็กเท่านั้น แต่หมายถึงเพลงที่อยู่ในบริบทชุมชนของผู้สอนท่านอื่น ๆ ด้วย เช่น เพลงร้องเล่น เพลงหยอกล้อ เพลงประกอบการละเล่น ของภาคอื่น ๆ เป็นต้น

3. แนวทางการกำหนดสาระการเรียนรู้ คือการกำหนดเนื้อหาของบทเรียน ควรกำหนดอย่างครอบคลุมและเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้สอน ไม่ควรนำเสนอข้อมูลทุกสาระไว้ในกิจกรรมเดียวและไม่ควรแยกหนึ่งกิจกรรมต่อหนึ่งสาระ ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ผู้วิจัยจึงมีกรอบแนวคิดการกำหนดสาระการเรียนรู้ 3 ด้าน

3.1 บทเพลง หัวใจสำคัญในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ฯ คือบทเพลงไทยที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาจากเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรระบุประวัติความเป็นมา ผู้แต่ง และความหมายของเพลง แต่ไม่ควรนำมาวัดและประเมินผลเพราะสิ่งที่ต้องการให้เด็กสัมฤทธิ์ผลคือทักษะดนตรีทั้ง 6 ด้าน รวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อดนตรีและเพลงไทย

3.2 เนื้อหา โดยหลักการแล้วเด็กวัยนี้สามารถเรียนรู้สาระดนตรีได้อย่างครอบคลุม ทั้งเนื้อหาดนตรีและทักษะดนตรี ซึ่งเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นเรื่องของการเตรียมความพร้อม เช่น เรื่องจังหวะ

3.3 กิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นควรเกิดจากการบูรณาการพัฒนาการในทุก ๆ ด้านเข้าด้วยกัน ไม่ควรแยกเป็นกิจกรรมต่อหนึ่งพัฒนาการ และสามารถจัดได้หลากหลาย เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมนอกห้องเรียน จัดเป็นกลุ่มเล็ก หรือจัดเป็นกลุ่มใหญ่ เช่น ในกิจกรรมเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ที่บูรณาการการฟัง การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์เข้าไว้ด้วยกัน โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ คือนกเขาปีกสีเทาและนกเขาปีกสีเขียว เป็นต้น

4. แนวทางการกำหนดกิจกรรม คือการเขียนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 โดยจะต้องคำนึงถึงความสามารถและพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียน ควรมีการจัดลำดับจากง่ายไปยาก และสอนอย่างมีขั้นตอน จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาลำดับการจัดกิจกรรม ควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ซึ่งสามารถอธิบายแนวทางในการทำกิจกรรมขั้นต่าง ๆ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ขั้นนำ

1. ชวนพูดคุย สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ฯ (ฉบับนำร่อง) ผู้วิจัยเริ่มด้วยเนื้อหาการเรียนการสอนเลย ผู้เชี่ยวชาญจึงแนะนำว่าควรกล่าวทักทายหรือช่วยผู้เรียนพูดคุยเสียก่อน เพราะการพูดคุยจะช่วยลดความตึงเครียดหรือความห่างเหินระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้ ซึ่งปัญหานี้จะเกิดขึ้นกับครูพิเศษมากกว่าครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา การพูดคุยควรจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น การกล่าวทักทาย การเล่ากิจกรรมในวันหยุด เป็นต้น

2. โยงเข้าสู่บทเรียน หลังจากผู้สอนกล่าวทักทายและพูดคุยกับผู้เรียนพอสมควรแล้ว ผู้สอนสามารถโยงเข้าสู่บทเรียนได้ด้วยการถามคำถาม ตัวอย่างเช่น ในกิจกรรมเพลงวันเกิด ผู้วิจัยชวนผู้เรียนพูดคุยว่า “ใครเกิดเดือนนี้บ้าง” ซึ่งผู้เรียนทั้งหมดต่างบอกวันเกิดของตัวเองกันอย่างสนุกสนาน จากนั้นผู้วิจัยจึงชวนผู้เรียนคิดว่าในงานวันเกิดควรมีกิจกรรมใดบ้าง เด็ก ๆ ต่างให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม บางคนบอกว่าต้องเป่าเค้ก บางคนบอกว่าต้องร้องเพลงวันเกิด ผู้วิจัยจึงสมทบไปว่าต้องมีงานปาร์ตี้ด้วย จากนั้นจึงโยงเข้าสู่เพลงวันเกิดและการเคลื่อนไหวในงานปาร์ตี้ เช่น เต้น วิ่ง เล่น และกระโดด และคำสุดท้ายจึงนำเข้าสู่การเคลื่อนไหว

3. เปิดเพลงเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย เสียงเพลงและเด็กเป็นของคู่กัน โดยธรรมชาติเด็กมักชอบฟังนิทานและฟังเพลง ผู้วิจัยจึงให้เด็กฟังเพลงประกอบกับทำกิจกรรมในขั้นนำทุก ๆ ครั้ง เช่น เพลงต้อยตริ่ง เพลงวันเกิด ผู้วิจัยเปิดเพลงพร้อมกับให้เด็กตบมือ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู ผู้วิจัยให้เด็กฟังเพลงและร้องเสียงนกเมื่อจบเพลง เพลงสุพรรณหงส์ ผู้วิจัยให้เด็กชูยางยืดขึ้นและลงตามจังหวะของทำนองเพลง และเพลงกราวนอก ผู้วิจัยในเด็กย้ำเท้าอยู่กับที่และย้ำเท้าไปข้างหน้า เพราะเมื่อเข้าสู่ขั้นสอน เด็กสามารถจำเนื้อเพลงได้และพร้อมเรียนรู้ทักษะดนตรีในด้านอื่น ๆ เป็นผลมาจากการที่เด็กได้คุ้นเคยกับเพลงตั้งแต่ขั้นนำ

ขั้นสอน

1. สอนอย่างเป็นขั้นตอน คือการกำหนดลำดับการสอนอย่างชัดเจน เช่น หากต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผู้สอนควรเริ่มจากการปูพื้นฐานทางความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนเสียก่อน เช่นในกิจกรรมเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ที่ผู้เรียนต้องคิดท่าทางการเคลื่อนไหวอย่างอิสระจากการแปลความหมายของเพลง ซึ่งผู้วิจัยเริ่มต้นการปูพื้นฐานในกิจกรรมนี้ด้วยการ 1) ชวนพูดคุยเรื่องนกเขา เช่น เด็ก ๆ เคยเห็นนกเขาหรือไม่ นกเขาสามารถพบได้ที่ใดบ้าง 2) ชวนเลียนแบบเสียงนกเขาตามจินตนาการ 3) ผู้วิจัยนำผู้เรียนอ่าน

เนื้อเพลงทีละบรรทัด และถามว่าเราสามารถทำท่าทางเลียนแบบนกตรงไหนได้บ้าง 4) แจกอุปกรณ์เพื่อให้เด็กได้สวมบทบาทเป็นนก ได้แก่ ปีกนกเขา หมวกนกเขา เพื่อความสมจริง 5) ให้นักเรียนจินตนาการท่าทางของนกที่พบในเนื้อเพลง ได้แก่ ท่าขัน ท่าบิน และท่าฟัง จากนั้นเมื่อเพลงขึ้นให้ผู้เรียนทำท่าทางอย่างอิสระ ซึ่งในช่วงแรกของเพลงเด็กจะยังไม่กล้าที่จะแสดงออกมากนัก และหันมามองผู้วิจัยบ่อยครั้ง แต่เมื่อเด็กได้เริ่มเคลื่อนไหว ก็สามารถทำท่าทางได้ด้วยตนเองหรือกล้าที่จะแสดงออกมากขึ้น

2. สอนจากง่ายไปยาก ควรมีการจัดลำดับความยาก-ง่าย ของเพลงที่ใช้ในการสอนหรือกิจกรรมที่ใช้ในการสอน เช่น ผู้วิจัยคัดเลือกเพลงไทยจากหนังสือเพลงสยาม จำนวน 5 เพลง ซึ่งผู้วิจัยเรียงลำดับกิจกรรมที่ 1 – 5 โดยใช้ความยาวของโน้ตเพลงเป็นตัวกำหนด ได้แก่ เพลงต้อยตริ่งเป็นเพลงแรกเพราะมีโน้ตเพียง 8 ห้อง เพลงที่สองเพลงวันเกิด มีโน้ต 8 ห้องเช่นกัน เพลงที่สามเพลงนกเขาขันจุ้กกรู มีโน้ต 12 ห้อง เพลงที่สี่เพลงสุพรรณหงส์ มีโน้ต 16 ห้อง และเพลงสุดท้ายเพลงกราวนอก มีโน้ต 24 ห้อง เป็นต้น ผู้สนใจหรือผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม โดยอาจจะจัดลำดับจากกิจกรรมง่ายไปกิจกรรมยาก เช่น เริ่มต้นจากกิจกรรมฟัง แล้วจึงไปร้อง เคลื่อนไหว เล่น สร้างสรรค์ และอ่าน เป็นต้น

ขั้นสรุป

1. นั่งเป็นวงกลม เมื่อจบกิจกรรมทุกครั้งผู้เรียนและผู้สอนควรสรุปกิจกรรมที่ได้ทำในครั้งนี้ โดยลักษณะการนั่งเป็นวงกลม เพราะการนั่งเช่นนี้จะทำให้ทุกคนเห็นหน้ากันชัดเจน ผู้สอนสามารถดูว่าเด็กเข้าใจหรือไม่เข้าใจได้จากแววตา หากมีเด็กบางคนไม่เข้าใจ ผู้สอนสามารถอธิบายทันทีโดยไม่ต้องเดินไปหา เพราะถ้าหากเด็กนั่งเป็นแถวตอนลึก เพื่อนข้างหน้าอาจจะบังทัศนวิสัยและเป็นอุปสรรคในการเรียนได้

2. ช่วยกันตอบคำถาม การช่วยระดมความคิดตรงกับสุภาษิตที่ว่า “สองหัวดีกว่าหัวเดียว” การให้เด็กช่วยกันตอบคำถามจะทำให้เด็กไม่กดดันว่าจะโดนเรียกชื่อตอบหรือไม่ จะตอบผิดหรือไม่ การช่วยกันตอบจะทำให้เด็กมั่นใจและกล้าที่จะตอบคำถามด้วยตัวเอง

3. การเสริมแรง การที่ผู้สอนให้กำลังใจและชื่นชมเมื่อผู้เรียนตอบได้หรือปฏิบัติได้ ยังเป็นสิ่งจำเป็นเสมอสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจ ซึ่งจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจในตนเอง

5. แนวทางการกำหนดสื่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีการชี้แจงวิธีการใช้ก่อนที่ผู้เรียนจะใช้จริง โดยการเลือกสื่อการเรียนรู้ควรคำนึงถึง 3 ประเด็น

5.1 ความชัดเจนในการมองเห็น หากสื่อการสอนเป็นเนื้อเพลง โน้ตเพลง ภาพ คลิปวิดีโอ หรือสัญลักษณ์ทางดนตรี ควรใช้อุปกรณ์ที่จะช่วยในเกิดความชัดเจน ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) เพราะต้องการให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนไม่ว่าจะนั่งอยู่ซ้ายสุดหรือขวาสุดของแถว ซึ่งผลปรากฏว่าเด็กสามารถอ่านเนื้อเพลงและเห็นภาพประกอบกิจกรรมได้อย่างชัดเจน

5.2 ความปลอดภัยในอุปกรณ์ เด็กเล็กและความปลอดภัยเป็นเรื่องที่ครูจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น เพราะหากเกิดอุบัติเหตุย่อมจะส่งผลเสียในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งบางกิจกรรมของผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้วัสดุที่มีความแหลมคม เช่น กิจกรรมในเพลงนกเขาขันจุ้กกรู โดยผู้วิจัยได้นำผ้าโปร่งมาทำเป็นปีกนก ซึ่งจำเป็นต้องใช้เข็มกลัดในการยึดผ้าโปร่งให้ติดไว้ที่ด้านหลังคอเสื้อ เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่สามารถเกิดอันตรายได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ครูสอนนาฏศิลป์คือครูกนกพร จิตต์ถาวร ช่วยในการนำเข็มกลัดยึดระหว่างคอเสื้อของเด็กกับผ้าโปร่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ผู้ที่มีประสบการณ์มาช่วยให้การเตรียมตัวให้กับเด็ก ๆ

ดังนั้นวัสดุที่ไม่ควรนำมาจัดกิจกรรมจึงได้แก่ วัสดุที่มีมุมแหลมคม เช่น แม็ก เข็มหมุด เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เรียนได้ทุกเมื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมจึงได้แก่อุปกรณ์ที่ไม่มีมุมแหลมคม มีน้ำหนักเบา ใช้งานง่าย ไม่ต้องออกแรงมาก เช่น กาว สก็อตเทป กระดาษ กระดาษลัง ผ้า เป็นต้น

5.3 ความเหมาะสมของเครื่องดนตรี ขนาด น้ำหนัก ความยากง่าย เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกเครื่องดนตรีและนำมาจัดกิจกรรมพอสมควร เพราะถ้าหนักเกินไป อาจหล่นใส่ตัวเด็กและก่อให้เกิดอันตรายได้ ถ้าใหญ่เกินไป เด็กไม่สามารถทำได้ก็อาจจะเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ โมโห อาจส่งผลให้ไม่อยากร่วมกิจกรรม หรือถ้าเครื่องดนตรีนั้นเล่นยากเกินไป เด็กทำไม่ได้สักทีก็อาจจะเกิดความเบื่อหน่ายเช่นเดียวกัน

6. แนวทางการกำหนดการวัดและประเมินผล ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 กล่าวว่าการประเมินที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยคือการประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจาก

ผลงาน แต่ไม่ควรใช้แบบทดสอบ สำหรับการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการและเครื่องมือดังนี้

6.1 การสังเกต วิธีการประเมินเช่นนี้สามารถทำได้ขณะที่กิจกรรมกำลังดำเนินไป ทำให้ผู้สอนได้ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง ซึ่งวิธีการสังเกตในแผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย สามารถแยกออกเป็นหลายทักษะ ได้แก่

6.1.1 สังเกตจากการฟัง โดยการสังเกตว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามหรือไม่ หากผู้เรียนเงียบไป ผู้สอนควรเข้าไปสอบถามเพื่อหาสาเหตุว่าเพราะอะไร ในบางครั้งเด็กอาจจะอยู่ในสภาวะที่ไม่พร้อมที่จะเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรสังเกตและหาทางแก้ปัญหา

6.1.2 สังเกตจากการร้องเพลง โดยการสังเกตว่าผู้เรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้อง ตรงตามระดับเสียงหรือไม่ หากมีบางคนไม่พร้อม ครูควรอธิบายทีละคำ และมีการซ้ำทวนอีกรอบ

6.1.3 สังเกตจากการเล่นเครื่องดนตรี โดยสังเกตว่าผู้เรียนสามารถจับเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง และสร้างเสียงด้วยความดังที่เหมาะสม หากมีบางคนทำไม่ได้ ครูควรมีการซ้ำทวนอีกรอบ

6.1.4 สังเกตจากการเคลื่อนไหว ได้แก่ การตบมือ การกระโดด การย่ำเท้า โดยการสังเกตว่าผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวลงจังหวะหรือไม่ หากมีบางคนไม่พร้อม ครูควรมีการซ้ำทวนอีกรอบ

6.1.5 สังเกตจากการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยการสังเกตว่าผู้เรียนสามารถคิดท่าทางอย่างอิสระหรือไม่ หากมีบางคนคิดไม่ออก ครูควรเข้าไปกระตุ้นจินตนาการด้วยการให้เด็กลองนึกภาพตาม แล้วจึงลองทำอีกครั้ง

6.1.6 สังเกตจากการอ่าน โดยการสังเกตว่าผู้เรียนสามารถอ่านเนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญลักษณ์ทางดนตรีได้พร้อมเพรียงกันหรือไม่ หากมีบางคนไม่พร้อม ครูควรมีการซ้ำทวนอีกรอบ

ซึ่งในกิจกรรมเพลงต้อยตริ่งที่มีการทำสัญญาณมือ มีเด็กบางคนลืมท่าบ้าง แต่ผู้วิจัยใช้วิธีซ้ำทวนหลาย ๆ รอบ จึงทำให้เด็กทุกคนสามารถบอกโน้ตและสัญญาณมือที่พบในเพลงต้อยตริ่งได้ในขั้นสรุป

6.2 การสอบถาม วิธีนี้สามารถทำได้ขณะที่กิจกรรมกำลังดำเนินไปและเมื่อจบกิจกรรม การสอบถามจะทำให้ผู้สอนทราบทันทีว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่ผู้สอนต้องการจะสื่อหรือไม่ ดังนั้น ผู้สอนควรสอบถามผู้เรียนเป็นประจำ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนเข้าใจจริง ๆ

6.3 เครื่องมือช่วยในการประเมิน หากผู้สอนเป็นทั้งผู้จัดกิจกรรมและผู้เตรียมอุปกรณ์ อีกทั้งไม่มีผู้ช่วย ควรมีเครื่องมือที่จะช่วยในการนำบันทึกภาพกิจกรรมการสอนเพื่อนำกลับมาประเมินและปรับปรุงกิจกรรมให้ดียิ่งขึ้นในครั้งถัดไป เครื่องมือดังกล่าวได้แก่ เครื่องบันทึกภาพหรือเครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

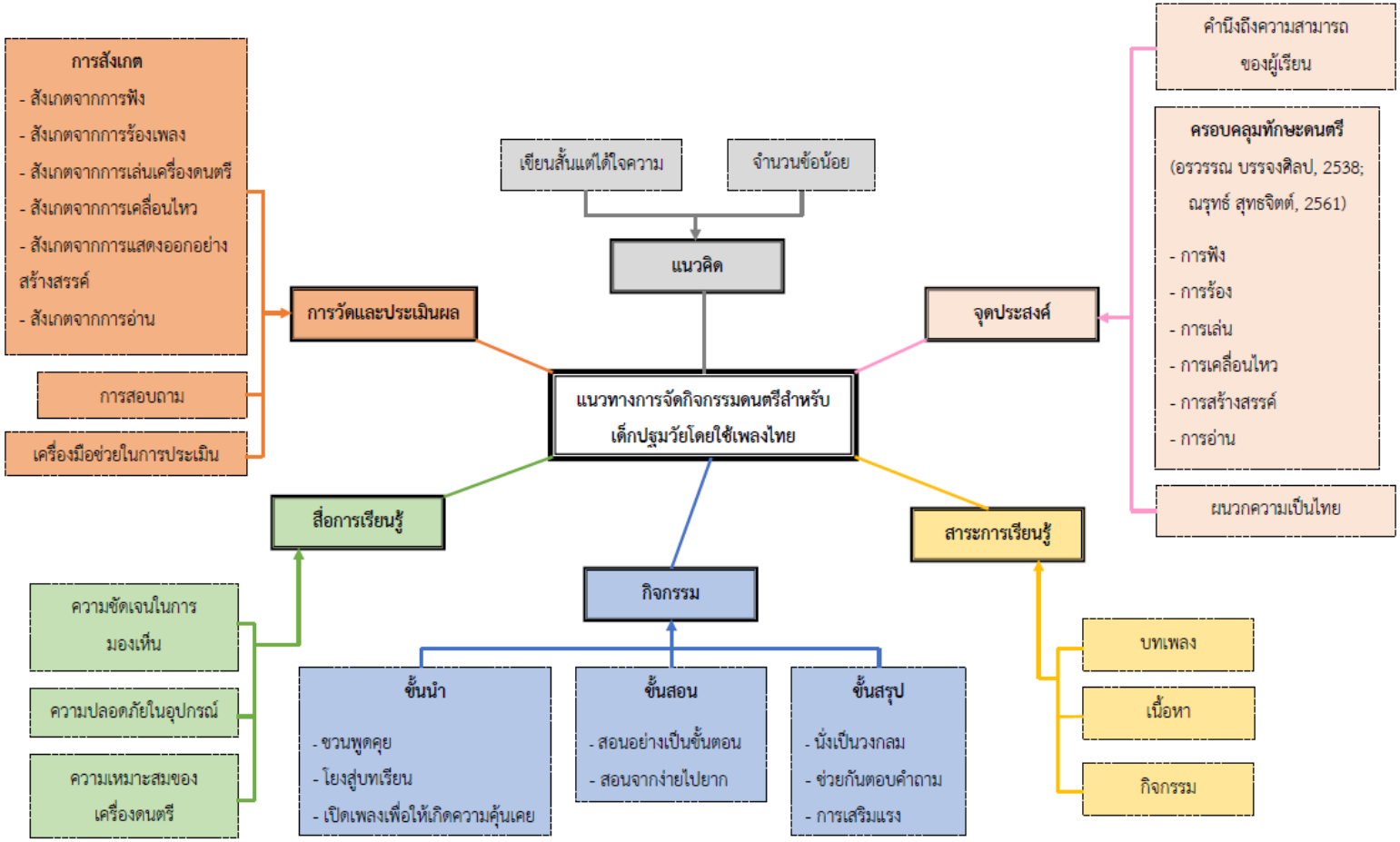

ภาพที่ 28 แผนภาพสรุปแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

บทที่ 5
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญของการวิจัยและนำเสนอตามลำดับดังนี้ ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก
2. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยและนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยและหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (R1) โดยศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์และการคัดเลือกเพลงจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก (D1) จากนั้นนำเพลงที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมากและปานกลางมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง)

ขั้นที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและเก็บข้อมูล (R2) นำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง) ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (D2) นำคำสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับนำร่อง) ให้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง)

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (R3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง) ไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 6 การนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับสมบูรณ์) (D3) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (ระดับความคิดเห็น) และเชิงคุณภาพ (ข้อเสนอแนะ) ของแบบประเมินมาตรประมาณค่า จากนั้นนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ แล้วจึงนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย สามารถสรุปผลการวิจัย โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพลงจากเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก โดยแบ่งการวิเคราะห์เพลงออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์บทเพลงและการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

การวิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง เพลงสยามสำหรับเด็กจำนวน 16 เพลง พบว่าทราบชื่อผู้ประพันธ์ทำนองและเนื้อร้อง จำนวน 7 เพลง

2. ลักษณะเนื้อร้อง แบ่งได้ 3 ลักษณะ โดยเพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเต็มมีจำนวน 10 เพลง โดยเพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย) มีจำนวน 4 เพลง และเพลงที่มีลักษณะการร้องเนื้อเอื้อน มีจำนวน 2 เพลง

3. เนื้อหาของเพลง มีด้วยกัน 4 ประเภท ได้แก่ เพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับธรรมชาติ มีจำนวน 5 เพลง เพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม มีจำนวน 4 เพลง เพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการชื่นชมอวยพร มีจำนวน 4 เพลง และ เพลงที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน มีจำนวน 3 เพลง

4. ความยาวของทำนองเพลง สามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เพลงที่มีความยาว 1-10 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง เพลงที่มีความยาว 11-20 ห้อง มีจำนวน 8 เพลง เพลงที่มีความ

ยาว 21-30 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง เพลงที่มีความยาว 31-40 ห้อง มีจำนวน 2 เพลง และเพลงที่ไม่สามารถระบุจำนวนได้ มีจำนวน 2 เพลง

5. ประเภทของบทเพลง แบ่งได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ เพลงไทย จำนวน 8 เพลง เพลงเฉพาะ จำนวน 2 เพลง เพลงกล่อมเด็ก จำนวน 2 เพลง เพลงรำวง จำนวน 2 เพลง เพลงการละเล่น จำนวน 1 เพลง และเพลงเห่เรือ จำนวน 1 เพลง

6. กิจกรรมการเคลื่อนไหว พบว่ามีด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่ รำวงจำนวน 2 เพลง การละเล่นจำนวน 1 เพลง พายเรือจำนวน 1 เพลง และเพลงที่ไม่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหว มีจำนวน 12 เพลง

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ เพลงส่วนใหญ่มีอัตราจังหวะ 2/4 จำนวน 12 เพลง อัตราจังหวะ 4/4 จำนวน 2 เพลง และจังหวะอิสระ จำนวน 2 เพลง

2. การจัดเรียงของเสียง พบว่าการจัดเรียงของเสียงมีความแตกต่างกัน จึงไม่สามารถจัดกลุ่มของการจัดเรียงเสียงได้ แต่สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาบันไดเสียงได้

3. บันไดเสียง พบว่ามีทั้งหมด 6 บันไดเสียง ได้แก่ C tetratonic, A minor tetratonic, C pentatonic, C hexatonic, A natural minor hexatonic และ C major ซึ่งบันไดเสียงที่พบมากที่สุดคือบันไดเสียง C pentatonic จำนวน 7 เพลง C hexatonic จำนวน 3 เพลง A minor tetratonic จำนวน 2 เพลง C major จำนวน 2 เพลง C tetratoni จำนวน 1 เพลง และ A natural minor hexatonic จำนวน 1 เพลง

4. ช่วงกว้างของเสียง พบว่ามีช่วงเสียงตั้งแต่คู่ 5 - คู่ 13 โดยคู่ที่ 5, 8 และ 10 คู่เสียงละ 3 เพลง คู่ 11 จำนวน 2 เพลง คู่ 6, 7, 9, 12 และ 13 คู่เสียงละ 1 เพลง

5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต พบว่ามีช่วงกลุ่มตัวโน้ตตั้งแต่คู่ 3 - คู่ 9 ซึ่งเพลงส่วนใหญ่อยู่ที่คู่ 5 จำนวน 9 เพลง คู่ 7 มีจำนวน 3 เพลง และ คู่ 3, 6, 8 และ 9 คู่เสียงละ 1 เพลง

6. ลักษณะทำนอง แต่ละบทเพลงมีลักษณะทำนองที่คล้ายกัน ได้แก่ การซ้ำของโน้ต การเรียงลำดับของโน้ต และการกระโดดของโน้ต แตกต่างกันที่ความกว้างของคู่เสียงในการกระโดดของโน้ต พบว่าเพลงที่มีลักษณะทำนองที่กระโดดไม่เกินคู่ 4 มี 3 เพลง กระโดดไม่เกินคู่ 5 มี 9 เพลง กระโดดไม่เกินคู่ 6 มี 3 เพลง และกระโดดไม่เกินคู่ 8 มี 1 เพลง

7. รูปแบบทำนอง มีด้วยกัน 5 ลักษณะ ได้แก่ สังคีตลักษณ์ตอนเดียว (One Part Form) จำนวน 2 เพลง สังคีตลักษณ์สโตรฟิก (Strophic Form) จำนวน 1 เพลง สังคีต

ลักษณ์สองตอน (Binary Form) จำนวน 6 เพลง สังคีตลักษณ์สามตอน (Ternary Form) จำนวน 3 เพลง และสังคีตลักษณ์อิสระ (Through - Compose) จำนวน 4 เพลง

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก โดยแบ่งเพลงออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง และเพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ โดยสามารถประเมินได้ดังนี้

1. เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับมาก มีจำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงวันเกิด เพลงต้อยตริ่ง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู และเพลงกราวนอก
2. เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับปานกลาง มีจำนวน 9 เพลง ได้แก่ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงหงษ์ทอง เพลงกะเกย เพลงร้องแม่ศรี เพลงร้องเชื้อ เพลงเทพทอง เพลงสุพรรณหงส์ เพลงงามแสงเดือน และเพลงคืนเดือนหงาย
3. เพลงมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกบทเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับพอใช้ มีจำนวน 3 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่งนิ่ง

ตอนที่ 2 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

2.1.1 การกำหนดกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย มีด้วยกัน 5 แผน โดยผู้วิจัยกำหนดทักษะในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การฟัง การร้อง และการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การฟัง และการเล่น

2.1.2 การกำหนดองค์ประกอบ

หัวข้อที่สำคัญสำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ได้แก่ แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

2.2 การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับนำร่อง) จากการศึกษาตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 5 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามหัวข้อองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) แนวคิด จับประเด็นให้ดีและครบถ้วน มีความสอดคล้องกับแนวคิด จุดประสงค์ กิจกรรม และการวัดประเมินผล
2) จุดประสงค์ เลือกประเภทของการเขียนจุดประสงค์ให้เหมาะกับผู้เรียน
3) สาระการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมที่เป็นปฏิบัติเป็นหลักและสอนเฉพาะเนื้อหาที่จำเป็น
4) กิจกรรม สอนอย่างเป็นลำดับ มีขั้นตอนที่ชัดเจน มีการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปแล้ว
5) สื่อการเรียนรู้ เป็นรูปธรรม สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้
6) การวัดและประเมินผล ควรสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
7) ลักษณะและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมโดยใช้เพลงไทย ควรใช้ภาษาและควรมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ลักษณะเพลงเนื้อเต็ม ไม่ยาวจนเกินไป สำหรับขั้นตอนควรเริ่มจาก 1) กิจกรรมเตรียมความพร้อม 2) กิจกรรมผ่อนคลาย 3) กิจกรรมทบทวน โดยใช้ธรรมชาติของเด็ก ได้แก่ การเล่น การร้อง การเคลื่อนไหว
8) สิ่งสำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีโดยใช้เพลงไทย ควรเป็นเพลงไทยสำหรับเด็กโดยเฉพาะ เนื้อเพลงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน คำศัพท์เข้าใจง่าย และมีความทันสมัยกับสังคมในปัจจุบัน และสุดท้ายคือการให้เด็กได้เรียนรู้เอกลักษณ์ของชาติไทย

2.3 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยประเมินด้วยแบบประเมินมาตรประมาณค่า 2 ฉบับ คือ ฉบับรายแผนและฉบับภาพรวม ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลจากแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับรายแผน

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

1.5 แผนการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

แนวคิด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

2) ข้อมูลจากแบบประเมินมาตรประมาณค่า ฉบับภาพรวม

2.1 ด้านเนื้อหาดนตรีและบทเพลงไทย ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

2.2 ด้านทักษะดนตรี ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

2.3 ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

2.4 ด้านคุณค่าและประโยชน์การใช้งาน ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 3 ผลการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมสามารถสรุปผลตามประเด็นในการศึกษาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) แนวทางด้านการกำหนดแนวคิด 2) แนวทางด้านการกำหนดจุดประสงค์ 3) แนวทางด้านการกำหนดสาระการเรียนรู้ 4) แนวทางด้านการกำหนดกิจกรรม 5) แนวทางด้านการกำหนดสื่อการเรียนรู้ 6) แนวทางด้านการกำหนดการวัดและประเมินผล

3.1 ด้านการกำหนดแนวคิด

ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ควรคำนึงถึงประเด็นดังนี้ 1) เขียนที่สั้นแต่ได้ใจความ เนื่องจากเป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบตารางจึงทำให้มีพื้นที่จำกัด และ 2) จำนวนข้อไม่มากจนเกินไป เพราะการที่มีจำนวนข้อมากหมายถึงการที่เด็กต้องปฏิบัติมาก การวัดและประเมินผลย่อมจะมากตามไปด้วย ดังนั้นในหนึ่งแผนการจัดการเรียนรู้จึงควรมีประมาณ 3-5 ข้อ

3.2 ด้านการกำหนดจุดประสงค์

ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ควรคำนึงถึงประเด็นดังนี้ 1) ความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องพัฒนาการในด้านต่าง ๆ จุดประสงค์ต้องสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน 2) ครอบคลุมทักษะดนตรี ควรเฉลี่ยทักษะดนตรีให้ครอบคลุมในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ฯ โดยที่เนื้อหาจะต้องไม่ยากและง่ายจนเกินไป และ 3) ผนวกความเป็นไทย ผู้สอนควรกำหนดจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับเพลงไทยสอดแทรกอยู่ในทุก ๆ แผนการจัดการเรียนรู้ฯ เพราะเป้าหมายหลักของหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กคือการเผยแพร่เพลงไทยให้เด็กในปัจจุบันได้รู้จักและคุ้นเคยกับเพลงไทย

3.3 ด้านการกำหนดสาระการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ควรคำนึงถึง 1) บทเพลงหัวใจสำคัญของแผนการเรียนรู้ฯ คือเพลงไทย ดังนั้นในการกำหนดสาระการเรียนรู้ต้องบรรจุเรื่องบทเพลงไทยเข้าไปด้วยทุกครั้ง ซึ่งสาระการเรียนรู้ของเพลงไทยนั้น ๆ ควรประกอบด้วยประวัติความเป็นมา ชื่อผู้แต่ง และความหมายของเพลง 2) เนื้อหา สำหรับการกำหนดเนื้อหาที่จะนำมาสอนเด็กปฐมวัยควรเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องจังหวะ ทำนอง และสัญลักษณ์ทางดนตรีง่าย ๆ และ 3) กิจกรรม ในหนึ่งแผนการ

จัดการเรียนรู้ฯ ควรบูรณาการหลายกิจกรรมเข้าไว้ด้วยกัน ไม่ควรแยกเป็นกิจกรรมต่อหนึ่งพัฒนาการ

3.4 ด้านการกำหนดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ผู้สอนควรวางแผนในทุกครั้งที่จะสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับสาระดนตรีที่ครบถ้วน ลำดับการจัดกิจกรรมจึงควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป แต่ละขั้นมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

ขั้นนำ โดยมีแนวทางดังนี้ 1) ชวนพูดคุย ผู้สอนควรเริ่มต้นคาบด้วยการทักทาย โดยทั่วไปจะเป็นการกล่าวสวัสดี ซึ่งผู้สอนอาจเพิ่มบทสนทนาเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเรียน เช่น วันหยุดสุดสัปดาห์ กิจกรรมยามว่าง เพื่อลดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้เรียน 2) โยงเข้าสู่บทเรียน ต่อจากข้อที่แล้ว การชวนผู้เรียนพูดคุยเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องเรียนแต่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมีประโยชน์เพราะจะทำให้เด็กสนใจและตั้งใจฟังเรื่องที่ครูจะเล่า จากนั้นผู้สอนจึงค่อย ๆ เกริ่นถึงเรื่องที่จะเรียนในวันนี้ เพื่อเป็นการโยงเข้าสู่บทเรียน และ 3) เปิดเพลงเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ครูควรเปิดเพลงให้เด็กได้ฟังผ่านหูตั้งแต่ขั้นนำเพื่อสร้างความคุ้นเคยในทำนองเพลง เมื่อไปถึงขั้นสอนเด็กจะคุ้นเคยสามารถจำเนื้อร้องและร้องเพลงประกอบกับทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้ทันที

ขั้นสอน โดยมีแนวทางดังนี้ 1) สอนอย่างเป็นขั้นตอน ผู้สอนควรกำหนดขั้นตอนในการสอนให้ชัดเจน และ 2) สอนจากง่ายไปยาก พิจารณาได้จากหลายปัจจัย เช่น ความยาวของห้องเพลง ทักษะดนตรี เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขั้นสรุป โดยมีแนวทางดังนี้ 1) นั่งเป็นวงกลม เมื่อจบกิจกรรมควรสรุปสิ่งได้เรียนรู้ไปในวันนี้ การนั่งเป็นวงกลมจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นผู้เรียนได้อย่างชัดเจนทุกคน 2) ช่วยกันตอบคำถาม ผู้สอนสามารถประเมินว่าผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ได้เรียนรู้ในกิจกรรมนี้หรือไม่จากการตอบคำถาม โดยผู้สอนควรจะให้ผู้เรียนช่วยกันตอบคำถามแบบเป็นกลุ่ม เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่กดดันว่าจะโดนเรียกชื่อตอบหรือไม่ จะตอบผิดหรือไม่ และ 3) การเสริมแรง ผู้สอนควรกล่าวชื่นชมเมื่อผู้เรียนตอบคำถามได้หรือปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง เพื่อเป็นกำลังใจให้กับผู้เรียน

3.5 ด้านการกำหนดสื่อการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ควรคำนึงถึง 3 ประเด็น 1) ความชัดเจนในการมองเห็น สื่อการสอนที่เป็นเนื้อเพลง โน้ตเพลง ภาพ คลิปวิดีโอ หรือสัญลักษณ์ทางดนตรี ควรใช้อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยในเกิดความชัดเจน เช่น เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2) ความปลอดภัยในอุปกรณ์ ควรใช้วัสดุที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายคือไม่แหลมคม มีน้ำหนักเบา ใช้งานง่าย และ 3) ความเหมาะสมของเครื่องดนตรี การเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีขนาดและน้ำหนักที่พอเหมาะ และใช้ทักษะการเล่นที่ไม่ยากจนเกินไป

3.6 การกำหนดการวัดและประเมินผล

ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1) การสังเกต ทำให้ผู้สอนได้ประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง การสังเกตในกิจกรรมนี้สามารถสังเกตได้หลายทักษะ เช่น สังเกตจากการฟัง โดยประเมินผลจากการตอบคำถาม, สังเกตการร้องเพลง โดยประเมินจากการร้องเพลงได้ถูกต้อง ตรงตามระดับเสียง เป็นต้น 2) การสอบถาม วิธีนี้จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินผู้เรียนได้ทั้งขณะที่สอนและเมื่อจบกิจกรรม การสอบถามเป็นการตรวจเช็คว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาตรงกับที่ผู้สอนต้องการจะสื่อหรือไม่ และ 3) เครื่องมือช่วยในการประเมิน หากผู้สอนไม่สามารถประเมินผู้เรียนหรือกิจกรรมของตนเองได้ขณะนั้น ควรหาอุปกรณ์ที่จะช่วยให้สามารถประเมินได้ในภายหลัง เช่น การบันทึกภาพ บันทึกเสียง เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

อภิปรายผลการวิจัย

ด้านองค์ประกอบทางดนตรี

จากการวิจัยพบว่าบทเพลงบางเพลง อาทิ เพลงชาติ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงนอนนิ่งนิ่ง ที่ถึงแม้จะมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกเพลงในระดับพอใช้ แต่ผู้สอนสามารถพิจารณาเป็นตัวเลือกในการสอนดนตรีและบูรณาการความรู้ด้านอื่นให้ผู้เรียนในระดับปฐมวัยได้เช่นกัน เช่น เพลงชาติ เป็นเพลงประจำชาติที่คนไทยทุกคนจะต้องร้องได้และใช้ประกอบพิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียน หรือเพลงกล่อมเด็ก ที่เปรียบเสมือนตำราไว้สำหรับช่วยในการอบรมสั่งสอนและช่วยฝึกการฟังให้เด็กเกิดความชินกับเสียงพูด ซึ่งจะส่งผลให้เด็กสามารถพูดได้เร็วมากขึ้น (สุภาพร ฉิมหนู และคณะ, 2561) หากพิจารณาคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของเพลงแล้ว บทเพลงที่กล่าวมานี้สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ในเนื้อหาอื่น ๆ ได้ เช่น การร้อง การเคลื่อนไหว การสอนเรื่องอารมณ์เพลง จังหวะ ความช้า-เร็วของบทเพลง แต่อาจไม่สามารถนำมาใช้ในการประเมินทักษะหรือความสามารถในการร้องของเด็กปฐมวัย เนื่องจากอาจจะมีความซับซ้อนขององค์ประกอบทางดนตรีอยู่ในระดับสูงกว่าปฐมวัย

ด้านบทเพลง

จากการวิจัยพบว่าเพลงไทยส่วนใหญ่ในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กไม่ทราบชื่อผู้ประพันธ์ทำนอง ซึ่งสาเหตุมาจากเพลงเหล่านี้มีมาตั้งแต่สมัยโบราณและสืบทอดต่อ ๆ กันมาแบบมุขปาฐะ ประกอบกับระยะเวลาที่เนิ่นนานอาจทำให้การบันทึกเลือนหายไปหรือไม่เคยมีการบันทึกโน้ตและบันทึกชื่อผู้แต่งเป็นลายลักษณ์อักษรมาก่อน สอดคล้องกับบทความวิจัยของปาหนัน คำฝอย (2554) ที่กล่าวว่าไม่พบหลักฐานการบันทึกโน้ตในสมัยสุโขทัยถึงกรุงธนบุรี มาพบในสมัยรัตนโกสินทร์โดยมีการบันทึกโน้ตเป็นระบบสากล

จากการวิจัยพบว่าประเภทของเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กพบว่าสามารถจัดกลุ่มได้ 6 กลุ่ม แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ลูเซีย ทังสุพานิช และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทินเล็งเห็นได้ว่าเด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้เพลงที่มีความหลากหลายได้ ได้แก่ เพลงเฉพาะ เพลงไทย เพลงการละเล่น เพลงเห่เรือ เพลงกล่อมเด็ก และเพลงรำวง สอดคล้องกับอรอุมา ขำวิจิตร์ (2556 อ้างถึงใน ธัญพร ทองเพ็ง, 2555) ที่กล่าวว่าการเลือกเพลงสำหรับเด็กปฐมวัยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ เช่น เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย เพื่อสอนเนื้อหา เพื่อสอนให้เด็กสามารถร้องเพลงได้ เพื่อให้เด็กฟังแล้วร้องตาม หรือเพื่อให้เด็กฟังอย่างเดียว แต่ผลการศึกษาเพลงที่เด็กชอบฟังหรือเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยของธวัชชัย นาควงษ์ (2543) และไพเราะ พุ่มมั่น (2544) พบว่าเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชีวิตของเด็กหรือเนื้อหาที่เด็กสนใจ ชี้ให้เห็นว่าแนวคิดการคัดเลือกเพลงของผู้สอนแต่ละท่านมีความแตกต่างกัน ดังนั้นแม้ว่าเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กจะมีประเภทของบทเพลงที่หลากหลาย การจะนำเพลงไปใช้จึงขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน ประกอบกับประสบการณ์ของครูเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นไปที่การทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีกับดนตรี (ณัชชา โสคติยานุรักษ์, 2549)

นอกจากนี้เพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กสามารถแบ่งประเภทลักษณะเนื้อร้องออกเป็น 3 แบบ คือ การร้องเนื้อเต็ม, การร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย) และ

การร้องเนื้อเอื้อน จากผลการวิเคราะห์ทั้ง 16 เพลง การร้องเนื้อเต็มมีเพียง 10 เพลง, การร้องเนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย) มีจำนวน 4 เพลง และการร้องเนื้อเอื้อน มีเพียง 2 เพลง ถึงแม้ว่าเด็กปฐมวัยจะไม่เหมาะกับการร้องเพลงที่มีเสียงเอื้อนมากนัก แต่การเอื้อนคือส่วนประกอบที่สำคัญในการสร้างเอกลักษณ์การขับร้องเพลงไทย (ธนรัฐ อยู่สุขเจริญ, 2564) ดังนั้นเมื่อผู้เขียนต้องการรวบรวมเพลงไทยสำหรับเด็กจึงมีบางกรณีมีความจำเป็นต้องนำเพลงไทยที่มีกลิ่นอายของการเอื้อนมาบรรจุไว้ในหนังสือ ซึ่งหากมีผู้สนใจต้องการนำเพลงเหล่านี้มาใช้ในการจัดกิจกรรมกับเด็กปฐมวัยควรพิจารณาความเหมาะสมระหว่างความยาก-ง่ายของเพลงและความสามารถของผู้เรียน หรือผู้สอนอาจนำเพลงไทยเหล่านี้มาปรับ เปลี่ยนหรือประยุกต์ในลักษณะเนื้อร้องที่สะดวกต่อความสามารถในการร้องเพลงของเด็กมากขึ้นคือการร้องเนื้อเต็ม โดยใช้เครื่องดนตรีไทยหรือเครื่องดนตรีสากลในการบรรเลงประกอบกิจกรรม เฉกเช่นเดียวกับเพลงสุนทราภรณ์ที่เกิดจากการนำเครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงในบทเพลงไทย อันเนื่องมากจากอิทธิพลของดนตรีตะวันตกที่แผ่ขยายและได้รับความนิยม จึงเกิดเป็นวงดนตรีสุนทราภรณ์ (สุกรี เจริญสุข, 2532 อ้างถึงใน อรรณพ วรวานิช, 2558) ดังนั้นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้ดีขึ้น

ด้านสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

จากการหาข้อมูลในฐานข้อมูลบทความวิชาการและงานวิจัยในประเทศไทย ยังไม่พบกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่ใช้เพลงไทยจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กในการเรียนการสอน ซึ่งอาจมีผู้สอนที่สนใจและนำเพลงไทยในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กไปใช้ในการเรียนการสอนแต่มิได้เผยแพร่เป็นเอกสารทางวิชาการ หรือมีความเป็นไปได้ที่หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็กไม่เป็นที่แพร่หลายกันในวงการการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่มองว่าเพลงไทยไกลตัวเด็กและยากเกินไปในการนำมาสอน ซึ่งความจริงแล้วมีผู้ที่ให้ความสำคัญกับการประพันธ์เพลงไทยที่เหมาะสำหรับเด็กและจัดกลุ่มเพลงเด็กไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็ก เพลงการละเล่น ซึ่งการนำเพลงไทยมาจัดเป็นกิจกรรมดนตรีเพื่อเด็กปฐมวัยนั้นสอดคล้องกับโคดายที่ให้ความสำคัญกับเพลงพื้นบ้านและได้นำเพลงพื้นบ้านมาใช้ในการสอนพื้นฐานทางดนตรี ด้วยเหตุผลที่ว่าเพลงพื้นบ้านเป็นภาษาแม่ทางดนตรีของเด็ก โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในอนาคตผู้ใหญ่ในวงการการศึกษาจะหัน

กลับมาให้ความสำคัญกับเพลงไทยและบรรจุเพลงไทยลงในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและนำมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นตัวอย่างในการจัดกิจกรรมได้

นอกจากนี้การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับผู้วิจัยเนื่องจากไม่มีตัวอย่างและข้อมูลให้ศึกษามากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาตำราและงานวิจัยที่ใกล้เคียง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรม จากนั้นจึงสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย การวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 1 – 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมให้ครบคลุมทักษะดนตรีทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ สอนให้ผู้เรียนสามารถฟังและร้องเพลงไทย สามารถเคลื่อนไหวได้ลงจังหวะ แสดงออกท่าทางอย่างสร้างสรรค์ เล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องและลงจังหวะ รวมถึงสามารถอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีได้ ทั้งนี้เพลงไทยที่นำมาจัดกิจกรรมเป็นเพลงที่ถูกวิเคราะห์และคัดเลือกอย่างเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย และผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 5 ท่าน

ด้านเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรี

จากการวิจัยพบว่าสื่อการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับนำร่อง) ที่ผู้วิจัยนำไปทดลองจัดกิจกรรมพบว่ามีหลายจุดที่ต้องนำกลับมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในเรื่องความปลอดภัยของอุปกรณ์และเครื่องดนตรี โดยข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญ มีส่วนช่วยทำให้สื่อการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับสมบูรณ์) มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยมากยิ่งขึ้น

จากการวิจัยพบว่าการวัดและประเมินผลของศราพงศ์ อิศรศักดิ์ ณ อยุธยา (2553) กล่าวว่าควรแบ่งการประเมินผลทางดนตรีออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การประเมินผลเกี่ยวกับเนื้อหาดนตรี ได้แก่ จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปพรรณ รูปแบบ สีสัน และลักษณะของเสียง 2) การประเมินผลเกี่ยวกับทักษะดนตรี ได้แก่ ฟัง ร้อง เล่น เคลื่อนไหว สร้างสรรค์ และอ่าน และ 3) การประเมินผลเกี่ยวกับเจตคติทางดนตรี ได้แก่ บทเพลงและประวัติดนตรี ซึ่งผู้วิจัยประเมินผลผู้เรียน 2 ช่วง ได้แก่ ขั้นสอนและขั้นสรุป โดยใช้วิธีสังเกตและสอบถาม ซึ่งจากการวัดและประเมินผลทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ฯ ผู้วิจัยมักจะเน้นการประเมินไปที่ทักษะดนตรีเป็นส่วนมาก รองลงมาคือเนื้อหาดนตรี และสุดท้ายคือเจตคติทางดนตรี ด้วยเหตุผลประกอบที่ว่าเพลงไทยยังห่างไกลจากวิถีชีวิตของเด็ก การจะประเมินเจตคติเด็กปฐมวัยที่มีต่อเพลงไทยจึงต้องใช้เวลาและอาศัยความต่อเนื่อง

จากการศึกษาข้อเสนอแนะหรือหมายเหตุพบว่า สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ฯ โดยทั่วไป หัวข้อนี้จะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่ผู้วิจัยมองว่าเป็นหัวข้อที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะเป็นการนำข้อเสนอแนะและข้อควรระวัง ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญ และจากประสบการณ์ที่ได้นำกิจกรรมไปทดลองใช้ของผู้วิจัย มาใส่ไว้เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนท่านอื่น ๆ ใช้เป็นตัวเลือก สอดคล้องกับประจวบจิตร คำจัตุรัส, 2550 อ้างถึงในนวลจิตต์ เชาวกีรติพงศ์ (2560) ที่กล่าวว่าหมายเหตุคือการเขียนบันทึกปัญหา อุปสรรคที่พบและข้อเสนอแนะที่ได้หลังจากการสอน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งถัดไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในงานวิจัยชิ้นนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับชั้นอนุบาล 1-3 ซึ่งหากนำไปใช้กับผู้เรียนระดับชั้นอื่น ๆ ผู้สอนควรปรับบทเพลง สาระการเรียนรู้ กิจกรรม และการวัดประเมินผลให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน

2. ผู้สอนควรทำความเข้าใจองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียดก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำไปใช้สอนจริง

3. ผู้สอนสามารถเลือกใช้เพลงให้เหมาะสมกับบริบทชุมชนหรือภูมิภาค เพื่อให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมโดยรอบ อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และนำเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรม โดยได้มีการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง) แต่ไม่ได้มีการวัดผลในเชิงปริมาณจากการทดลอง ดังนั้นเพื่อขยายและต่อยอดผลของการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาผลของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับสมบูรณ์) เพื่อทดสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้และนำมาพัฒนาให้เหมาะสมในการสอนต่อไป

2. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงการดนตรีศึกษา ควรมีการศึกษาเพลงไทยจากหนังสือเล่มอื่น ๆ เช่น เพลง

สำหรับเยาวชน เพลงวิทยุโรงเรียน เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการละเล่นเด็กไทย เพลงการละเล่นประเพณีไทย เป็นต้น

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพียง 5 แผน ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้เป็น 1 ภาคเรียน หรือ 16 แผน เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในสถานศึกษาที่มีการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมตลอดภาคเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เกี่ยวข้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชฏาลัมพก์ เหล่าวานิช	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
รองศาสตราจารย์ อรวรรณ บรรจงศิลป	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยา ไล้ทอง	อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ณัชชา เตชะอาภรณ์ชัย	นักวิจัยและอาจารย์พิเศษ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
อาจารย์ จิรกานต์ สิริกวินกอบกุล	นักวิชาการด้านดนตรีศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร. สยา ทันตะเวช	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ วิชชุวรรณ ศรีมาศ	โรงเรียนจิตตเมตต์ (ปฐมวัย)
อาจารย์ กีฏะ เพิ่มพูน	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
อาจารย์ มินตรา ทันตะเวช	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

หนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เพลงสยามสำห
SONGS OF SIAM
FOR CHILDREN

บ.ด.ท.

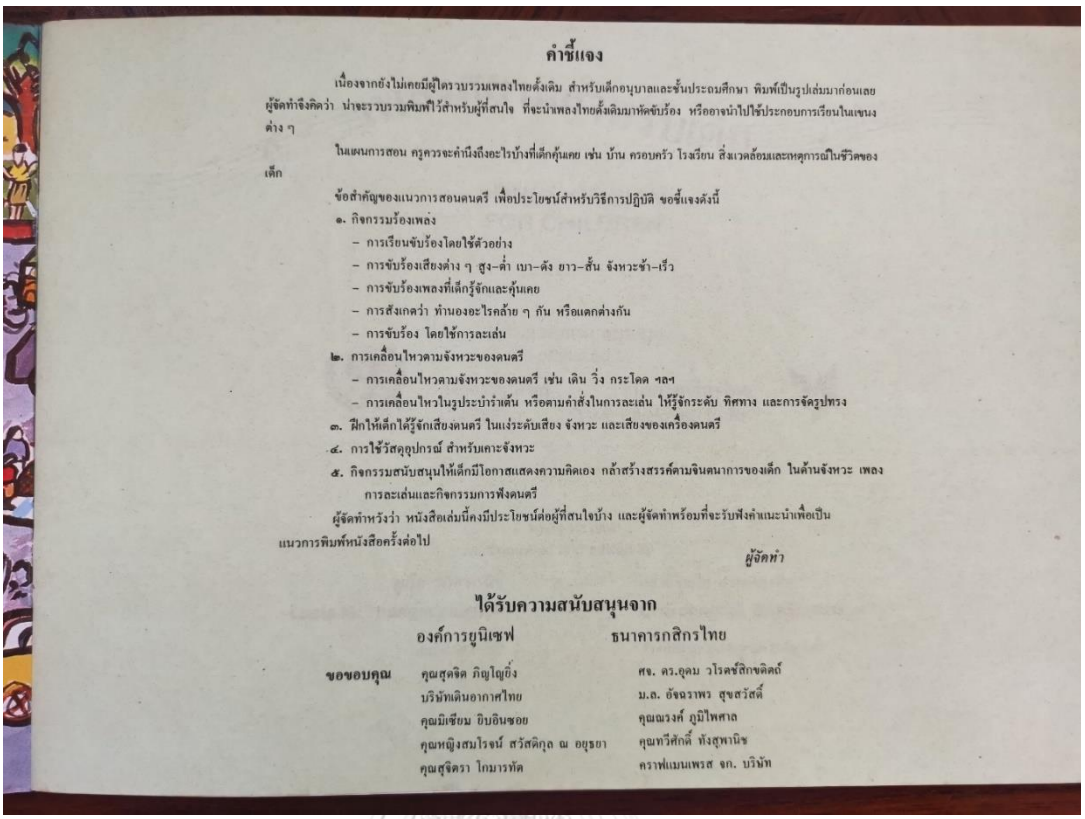

คำชี้แจง

เนื่องจากยังไม่เคยมีผู้ใดรวบรวมเพลงไทยดั้งเดิม สำหรับเด็กอนุบาลและชั้นประถมศึกษา พิมพ์เป็นรูปเล่มมาก่อนเลย ผู้จัดทำจึงคิดว่า น่าจะรวบรวมพิมพ์ไว้สำหรับผู้ที่สนใจ ที่จะนำเพลงไทยดั้งเดิมมาหัดขับร้อง หรืออาจนำไปใช้ประกอบการเรียนในเขตงต่าง ๆ

ในแผนการสอน ครูควรจะคำนึงถึงอะไรบ้างที่เด็กคุ้นเคย เช่น บ้าน ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ในชีวิตของเด็ก

ข้อสำคัญของแนวการสอนดนตรี เพื่อประโยชน์สำหรับวิธีการปฏิบัติ ขอชี้แจงดังนี้

๑. กิจกรรมร้องเพลง
- การเรียนขับร้องโดยใช้ตัวอย่าง
- การขับร้องเสียงต่าง ๆ สูง–ต่ำ เบา–ดัง ยาว–สั้น จังหวะช้า–เร็ว
- การขับร้องเพลงที่เด็กรู้จักและคุ้นเคย
- การสังเกตว่า ทำนองอะไรคล้าย ๆ กัน หรือแตกต่างกัน
- การขับร้อง โดยใช้การละเล่น

๒. การเคลื่อนไหวตามจังหวะของดนตรี
- การเคลื่อนไหวตามจังหวะของดนตรี เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ
- การเคลื่อนไหวในรูปประบำรำเต้น หรือตามคำสั่งในการละเล่น ให้รู้จักระดับ ทิศทาง และการจัดรูปทรง

๓. ฝึกให้เด็กได้รู้จักเสียงดนตรี ในแง่ระดับเสียง จังหวะ และเสียงของเครื่องดนตรี

๔. การใช้วัสดุอุปกรณ์ สำหรับเคาะจังหวะ

๕. กิจกรรมสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเอง กล้าสร้างสรรค์ตามจินตนาการของเด็ก ในด้านจังหวะ เพลง การละเล่นและกิจกรรมการฟังดนตรี

ผู้จัดทำหวังว่า หนังสือเล่มนี้คงมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจบ้าง และผู้จัดทำพร้อมที่จะรับฟังคำแนะนำเพื่อเป็นแนวการพิมพ์หนังสือครั้งต่อไป

ผู้จัดทำ

ได้รับความสนับสนุนจาก

องค์การยูนิเซฟ ธนาคารกสิกรไทย

ขอขอบคุณ

คุณสุดจิต ภิญโญยิ่ง	ศจ. ดร.อุดม วโรดซ์สิกขติดถ์
บริษัทเดินอากาศไทย	ม.ล. อัจฉราพร สุขสวัสดิ์
คุณมิเชียม ยิบอินซอย	คุณณวงศ์ ภูมิไพศาล
คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา	คุณทวีศักดิ์ ทังสุพานิช
คุณสุจิตรา ไกมารทัด	คราฟแมนเพรส จก. บริษัท

เพลงสยามสำหรับเด็ก

SONGS OF SIAM
FOR CHILDREN

ได้รับความสนับสนุนจาก
Co-produced by

องค์การยูนิเซฟ UNICEF

ธนาคารกสิกรไทย THAI FARMERS BANK

รวบรวมโดย
Compiled and edited by

ลูเซีย ทังสุพานิช – **อจ.เจริญใจ สุนทรวาทิน**
Lucia M. Thangsuphanich – **Charoenchai Sundaravadin**

Copyright ©

Printed by Craftsman Press Ltd.

1

หน้า

ภาพโดย Illustrations by:

ปกหน้า

ด.ช.อรุธพล จิรบุญติลก
ร.ร.จิรพลวิทยา จ.ชลบุรี
ระดับอายุ 2-8 ปี

ในปกหน้า

ด.ญ.พรรณทิพย์ คิมหะจันทร์
ร.ร.วัดลาดพร้าว กรุงเทพฯ
ระดับอายุ 9-12 ปี

11

ด.ช.อาทิตย์ ศรีวัฒนประยูร
ร.ร.วัดไผ่เงิน
ระดับอายุ 2-8 ปี

16

ด.ญ.เพ็ญศรี ดันพนม
ร.ร.ศรีสงครามวิทยา จ.เลย
ระดับอายุ 13-16 ปี

19

ด.ช.อาคม ทาบันสี
ร.ร.วัดไผ่เงิน ไชดนาราม
ระดับอายุ 2-8 ปี

25

ด.ช.ปกรณ์ สุปินานนท์
ร.ร.วัดไผ่เงิน ไชดนาราม
กรุงเทพฯ
ระดับอายุ 2-8 ปี

ด.ช.บรรจง บุญชู
ร.ร.ศรีสงครามวิทยา จ.เลย
ระดับอายุ 13-16 ปี

ในปกหลัง

Printed in Thailand 1983

คำนำ

การรวบรวมเพลงไทยดั้งเดิมครั้งนี้ ขอมอบให้กับเด็กไทย จุดมุ่งหมายที่สำคัญของหนังสือเล่มนี้ มีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ

1. เพื่อให้โอกาสเด็ก ๆ ได้พัฒนาสิ่งที่ก่อประโยชน์ โดยอาศัยดนตรีและศิลปเป็นสื่อ
2. เพื่อแนะนำทำนองเพลงไทยดั้งเดิม อันเป็นมรดกล้ำค่าของชาติให้กับเด็ก
3. เพื่อบันทึกทำนองเพลงไทยดั้งเดิมลงเป็นโน๊ต ซึ่งจะได้รักษาทำนองเพลงเหล่านี้ไว้สืบไป
4. เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดความนิยมชมชอบต่อดนตรีไทย และเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาไทยไปในขณะเดียวกัน พร้อมทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อชาวต่างชาติที่จะใช้หนังสือเล่มนี้ เนื่องจากมีการเขียนการออกเสียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ตามกฎเกณฑ์ของสถาบันพระราชบัณฑิต กับทั้งมีคำแปลความหมายของเพลงเป็นภาษาอังกฤษไว้ด้วย

อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน และข้าพเจ้า ขอขอบคุณองค์การยูนิเซฟ และธนาคารกสิกรไทย ที่ให้การสนับสนุนในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ และขอขอบคุณบุคคลและสถาบันต่อไปนี้ที่ให้ความร่วมมือและคำแนะนำ : บริษัทเดินอากาศไทยที่ได้เอื้อเฟื้อรูปวาดของเด็กที่ชนะการประกวดในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี มาเป็นภาพประกอบของหนังสือ คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา จากคณะกรรมการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติที่ได้แต่งเนื้อร้องของเพลงวันเกิด นางมิเซียม ยิบอินซอย นางสุจิตรา โกมารทัต และ ศ.จ.ศว.อุดม วโรดรสิกขดิตถ์

ลูเซีย หังสุพานิช

PREFACE

This collection of original Thai melodies is dedicated to the children of Thailand. The purpose of this book is four-fold :

I. To provide an opportunity for children to develop worthwhile values through musical experiences and through art.
II. To introduce young children to traditional Thai melodies, a valuable part of Thailand's musical heritage.
III. To put traditional Thai melodies in notation so that these melodies may be preserved for posterity.
IV. To develop an appreciation for Thai music and its own style of expression and to reinforce language learning; for the benefit of foreign readers, a transliteration using the Royal Institute form and a free translation of the songs have been included.

Please notice that the Thai percussion instrument called the ching, a pair of small hand cymbals made of thick metal and cup-shaped, may be used.

The ching strokes are indicated with "o" representing the open, undamped sound, and " + " representing the "damped, accented beat." Metronome markings are included to show how slow or how fast the melody is sung.

Achan Charoenchai Sundaravadin and I wish to express here our gratitude to UNICEF and Thai Farmers Bank for co-producing the book and our thanks to Thai Airways for permission to use the children's illustrations selected from the winning entries to the Children's Art Competition to celebrate the Rattanakosin Bicentennial. Our gratitude also goes to Khunying Somrot Sawatdikun na Ayudhya of the Thai National Identity Board for writing the lyrics of the Birthday Song. We also wish to express our thanks to Khun Misiem Yipintsoi, Khun Suchitra Komarathat, and Professor Udom Warosikadet for their advice and kind asistance.

Lucia Menchavez Thangsuphanich

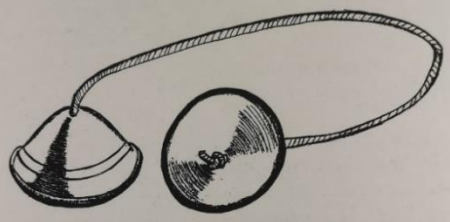

ฉิ่ง - Ching, a pair of small hand cymbals

คำปรารภ

เมื่อ ม.ค. 24 อาจารย์ลูเซียได้มาปรารภกับข้าพเจ้าที่บ้านว่า เหตุใดบทร้องเพลงไทยของนักเรียนอนุบาลและชั้นประถมศึกษาจึงไม่มีเพลงไทยแท้เสียเลย. ข้าพเจ้าก็ตอบไปได้เหมือนกันอาจารย์ลูเซียจึงตั้งใจที่จะทำหนังสือบทร้องสำหรับเด็กที่ให้มีเพลงไทยแท้เหล่านี้และขอร้องให้ข้าพเจ้าช่วยรวบรวมหาบทร้อง และใส่พลงไทยแท้ให้ด้วย.

เมื่อเริ่มทำก็พบว่า การทำเพลงให้เด็กเล็ก ๆ นั้นยากอยู่เหมือนกัน เพราะต้องหาเพลงที่สั้นและง่าย ทั้งต้องมีเนื้อหาสาระที่อบรมสั่งสอนเป็นคติและจริยธรรมต่าง ๆ ในบทเพลงด้วย และบางทีก็ต้องแทรกบทเพลงสนุก ๆ บ้าง บทร้องที่มีลักษณะต่าง ๆ เช่นนี้ให้ครบนั้น หายาก. บทร้องส่วนใหญ่จำเป็นต้องแต่งเป็นกาพย์บ้าง ฉันท์บ้าง เพื่อให้เนื้อเต็มพอดีกับทำนอง เพราะเด็กเล็ก ๆ ยังเอื้อนไม่เป็น จึงต้องใช้เวลาหาและรวบรวมแล้วนำมาบรรจุเพลงให้เหมาะสม

ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณอาจารย์ลูเซียเป็นอย่างยิ่ง. ที่มีปรารถนาดีต่อเด็กไทย และริเริ่มทำหนังสือเพลงไทยเล่มนี้ ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ในการปลูกฝัง วางรากฐานให้เด็กไทยรู้จักเพลงไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้เล่าเรียนฝึกฝนสิ่งที่เป็นของตนเองแท้ ๆ เสียแต่เริ่มต้น. ด้วยเหตุนี้จึงยินดีให้ความร่วมมือกับอาจารย์ลูเซียจัดทำหนังสือ "เพลงสยามสำหรับเด็ก".

เจริญใจ สุนทรวาทิน

Message

In January 1981, Achan Lucia Thangsuphanich visited me in my home to discuss possibilities for research in Thai music. When she asked : "Why are there no children's songs based on Thai traditional melodies in the kindergarten and beginners' level?", I could not answer the question. Realizing that it is impossible to find a book of Thai traditional songs for children, she asked me to help her look for lyrics and melodies suited to children, so that these may be compiled and put down in music notation.

I am grateful to Achan Lucia for initiating this work intended for children. I see the educational and cultural value of introducing to Thai children the traditional songs of Thailand, a part of their own national heritage, and I have therefore gladly committed myself to co-produce this song book for teacher and students.

Charoenchai Sundaravadin

สารบาญ/CONTENTS

คำนำ **PREFACE**

	หน้า	
คำปรารภ	5	Message
สารบาญ	5	Contents
เพลงชาติ	6	The Thai National Anthem
เพลงสรรเสริญพระบารมี	8	The Thai Royal Anthem
เพลงวันเกิด	10	Birthday Song
เพลงหงษ์ทอง	11	The Golden Swan
เพลงด้อยดริ่ง	14	Come, Let Us Read and Write
เพลงกะเกย	15	Game Song
ร้องแม่ศรี	17	Thai Flowers
ร้องเชื้อ	18	What Flower Will You Take ?
เพลงเทพทอง	20	Song of Thanks
เพลงนกเขาขันจุ้กกรู	22	The Bird's Song
เพลงกราวนอก	23	Our School
เพลงสุพรรณหงส์	26	The Royal Barge Song
เพลงกล่อมเด็ก	27	Lullaby
นอนนิ่งนิ่ง	28	Cradle Song
งามแสงเดือน	29	The Beauty of Moonlight
คืนเดือนหงาย	30	Moonlit Night
ชีวประวัติ	31	Biographies

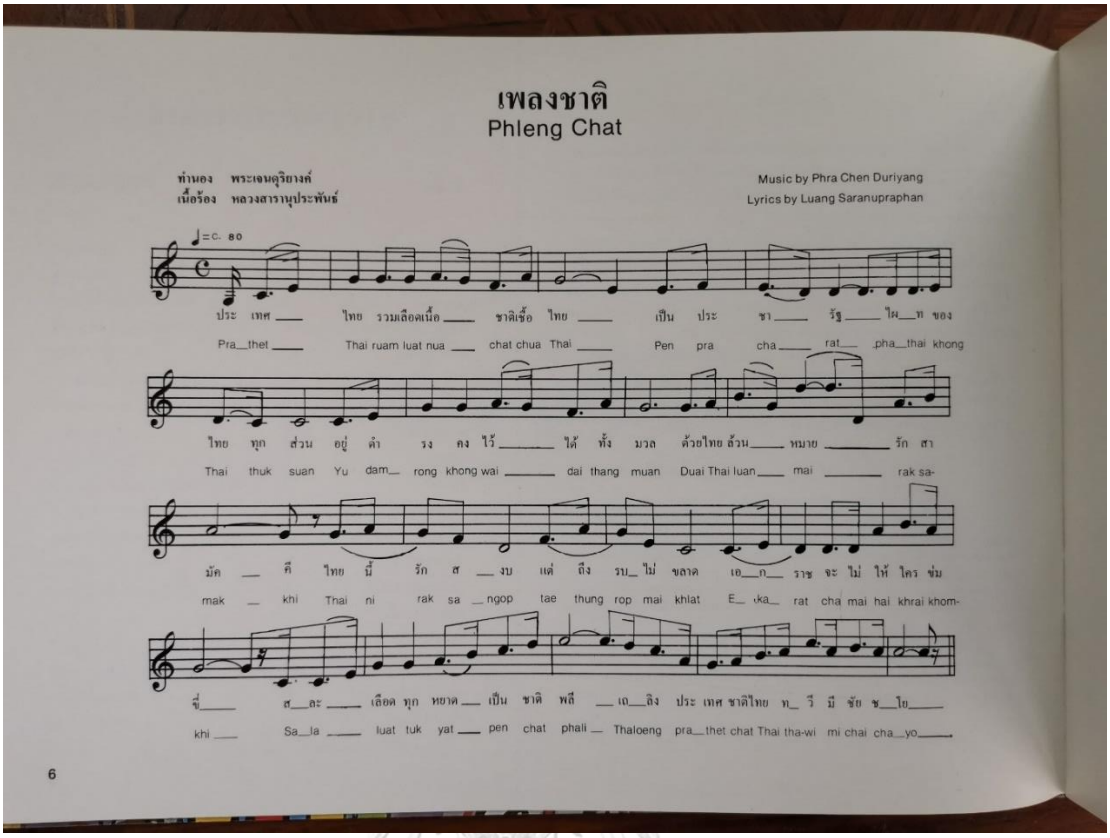

เพลงชาติ
Phleng Chat

ทำนอง พระเจนดุริยางค์
เนื้อร้อง หลวงสารานุประพันธ์

Music by Phra Chen Duriyang
Lyrics by Luang Saranupraphan

♩=c. 80

ประ เทศ ___ ไทย รวมเลือดเนื้อ ___ ชาติเชื้อ ไทย ___ เป็น ประ ชา ___ รัฐ ___ ไผ___ท ของ
Pra__thet ___ Thai ruam luat nua ___ chat chua Thai ___ Pen pra cha ___ rat__ pha__thai khong

ไทย ทุก ส่วน อยู่ ดำ รง คง ไว้ ___ ได้ ทั้ง มวล ด้วยไทย ล้วน ___ หมาย ___ รัก สา
Thai thuk suan Yu dam__ rong khong wai ___ dai thang muan Duai Thai luan ___ mai ___ rak sa-

มัค ___ คี ไทย นี้ รัก ส ___ งบ แต่ ถึง รบ___ ไม่ ขลาด เอ___ก___ ราช จะ ไม่ ให้ ใคร ข่ม
mak ___ khi Thai ni rak sa ___ngop tae thung rop mai khlat E___ka___ rat cha mai hai khrai khom-

ขี่ ___ ส___ละ ___ เลือด ทุก หยาด ___ เป็น ชาติ พลี ___ เถ___ลิง ประ เทศ ชาติไทย ท___ วี มี ชัย ช___ โย ___
khi ___ Sa__la ___ luat tuk yat ___ pen chat phali ___ Thaloeng pra__thet chat Thai tha-wi mi chai cha__yo ___.

6

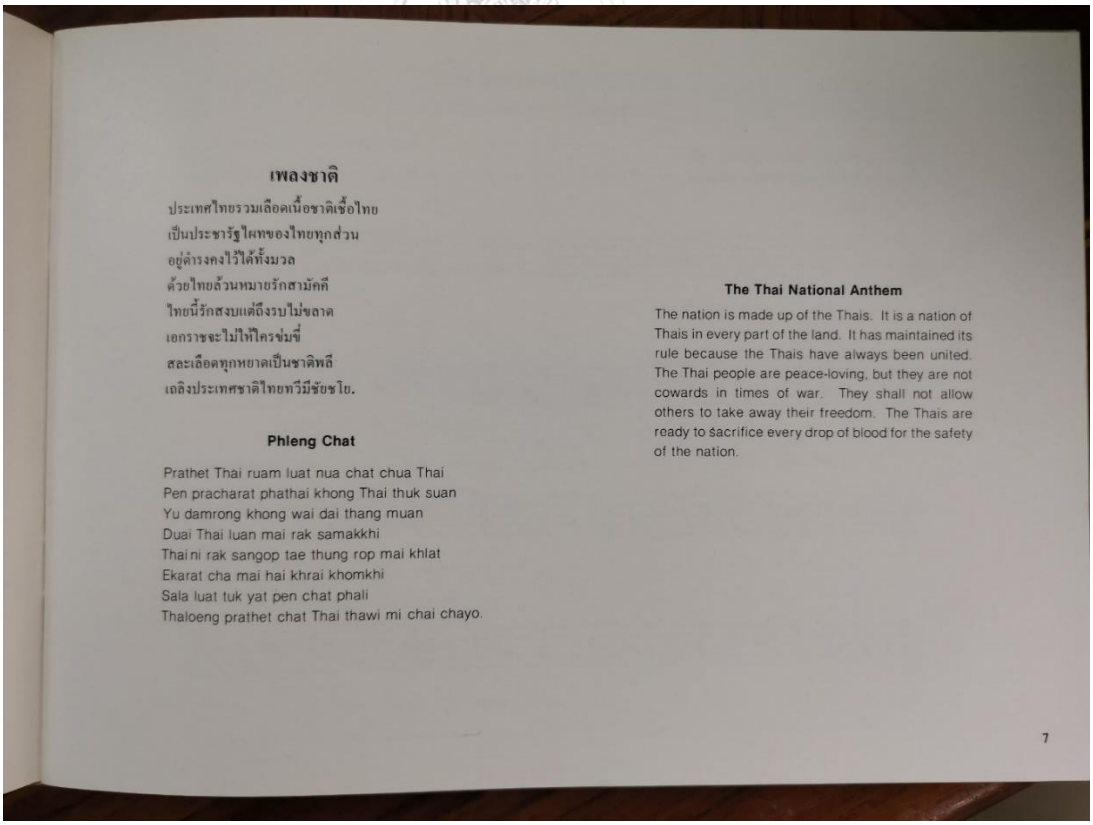

เพลงชาติ

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
เป็นประชารัฐไผทของไทยทุกส่วน
อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล
ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี
ไทยนี้รักสงบแต่ถึงรบไม่ขลาด
เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่
สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี
เถลิงประเทศชาติไทยทวีมีชัยชโย.

Phleng Chat

Prathet Thai ruam luat nua chat chua Thai
Pen pracharat phathai khong Thai thuk suan
Yu damrong khong wai dai thang muan
Duai Thai luan mai rak samakkhi
Thai ni rak sangop tae thung rop mai khlat
Ekarat cha mai hai khrai khomkhi
Sala luat tuk yat pen chat phali
Thaloeng prathet chat Thai thawi mi chai chayo.

The Thai National Anthem

The nation is made up of the Thais. It is a nation of Thais in every part of the land. It has maintained its rule because the Thais have always been united. The Thai people are peace-loving, but they are not cowards in times of war. They shall not allow others to take away their freedom. The Thais are ready to sacrifice every drop of blood for the safety of the nation.

7

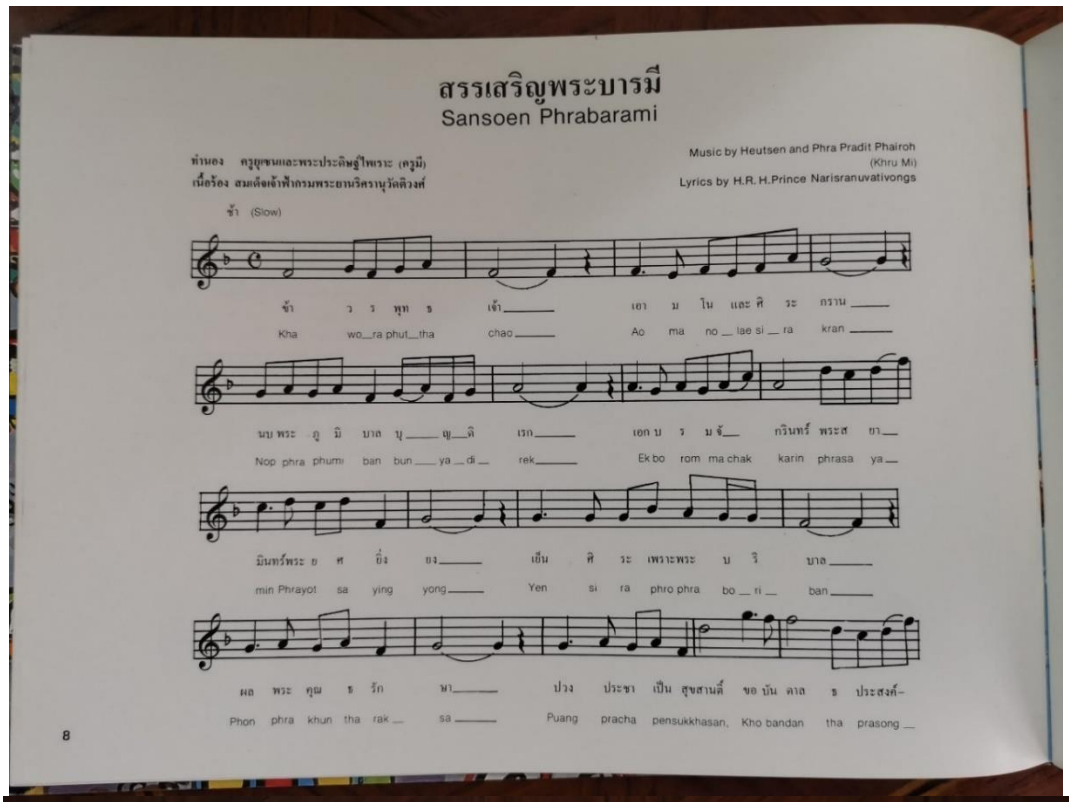

สรรเสริญพระบารมี
Sansoen Phrabarami

ทำนอง ครูยุเซนและพระประดิษฐ์ไพเราะ (ครูมี)
เนื้อร้อง สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์

Music by Heutsen and Phra Pradit Phairoh (Khru Mi)
Lyrics by H.R. H.Prince Narisranuvativongs

ช้า (Slow)

ข้า ว ร พุท ธ เจ้า เอา ม โน และ ศิ ระ กราน
Kha wo_ra phut_tha chao Ao ma no _ lae si _ ra kran

นบ พระ ภู มิ บาล บุ ญ ดิ เรก เอก บ ร ม จั กรินทร์ พระส ยา
Nop phra phumi ban bun ya _ di _ rek Ek bo rom ma chak karin phrasa ya

มินทร์พระ ย ศ ยิ่ง ยง เย็น ศิ ระ เพราะพระ บ ริ บาล
min Phrayot sa ying yong Yen si ra phro phra bo _ ri _ ban

ผล พระ คุณ ธ รัก ษา ปวง ประชา เป็น สุขสานต์ ขอ บัน ดาล ธ ประสงค์-
Phon phra khun tha rak _ sa Puang pracha pensukkhasan, Kho bandan tha prasong _

8

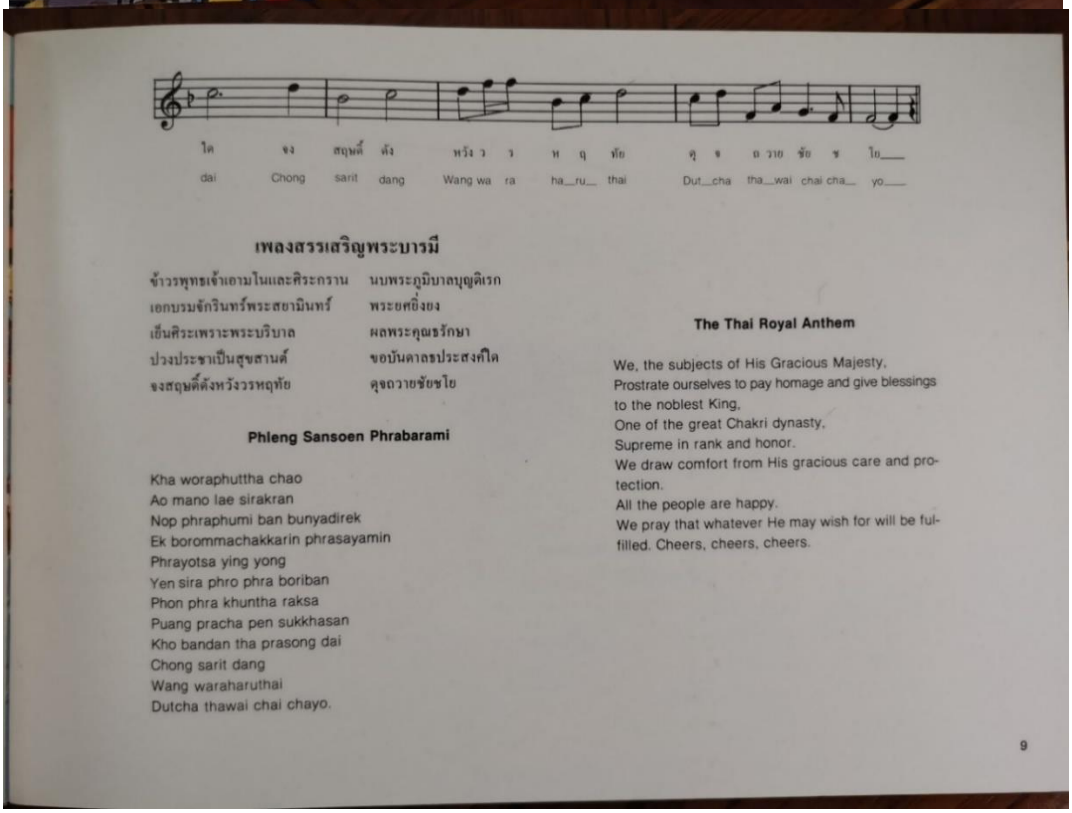

ได จง สฤษดิ์ ดัง หวัง ว ร ห ฤ ทัย ดุ จ ถ วาย ชัย ช โย

dai Chong sarit dang Wang wa ra ha_ru_ thai Dut_cha tha_wai chai cha_ yo

เพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้าวรพุทธเจ้าเอามโนและศิระกราน นบพระภูมิบาลบุญดิเรก
เอกบรมจักรินทร์พระสยามินทร์ พระยศยิ่งยง
เย็นศิระเพราะพระบริบาล ผลพระคุณธรักษา
ปวงประชาเป็นสุขสานต์ ขอบันดาลธประสงค์ได
จงสฤษดิ์ดังหวังวรหฤทัย ดุจถวายชัยชโย

Phleng Sansoen Phrabarami

Kha woraphuttha chao
Ao mano lae sirakran
Nop phraphumi ban bunyadirek
Ek borommachakkarin phrasayamin
Phrayotsa ying yong
Yen sira phro phra boriban
Phon phra khuntha raksa
Puang pracha pen sukkhasan
Kho bandan tha prasong dai
Chong sarit dang
Wang waharuthai
Dutcha thawai chai chayo.

The Thai Royal Anthem

We, the subjects of His Gracious Majesty,
Prostrate ourselves to pay homage and give blessings to the noblest King,
One of the great Chakri dynasty,
Supreme in rank and honor.
We draw comfort from His gracious care and protection.
All the people are happy.
We pray that whatever He may wish for will be fulfilled. Cheers, cheers, cheers.

9

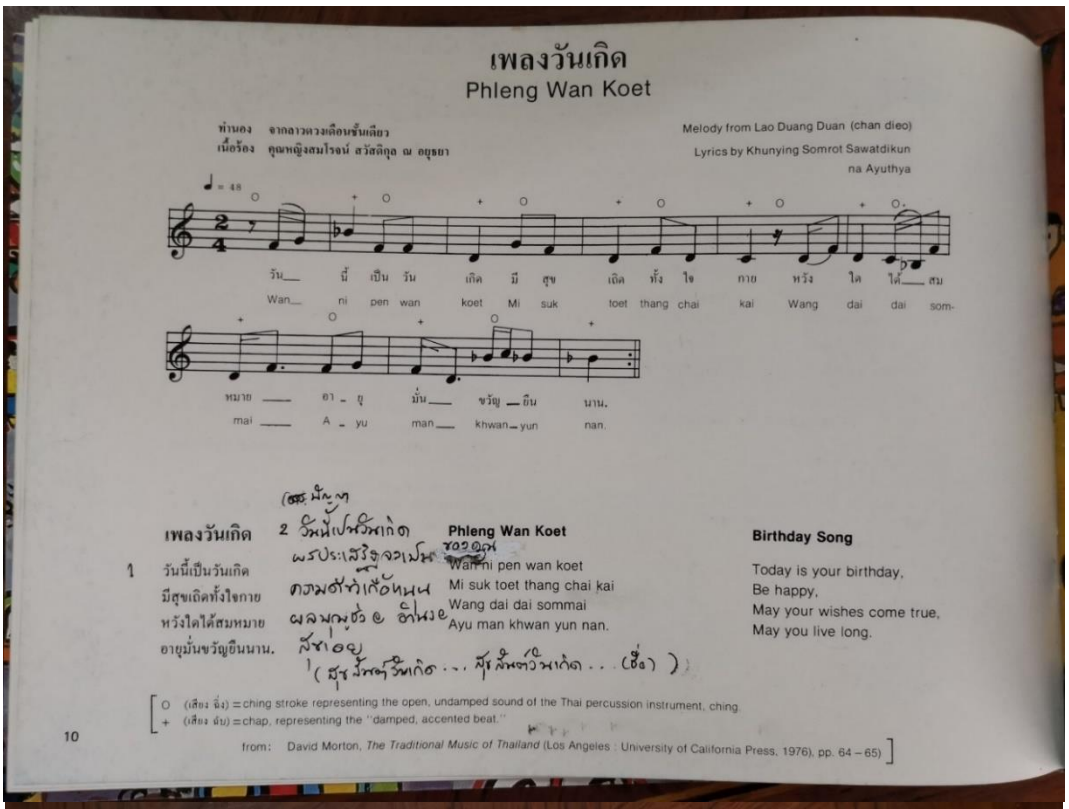

เพลงวันเกิด
Phleng Wan Koet

ทำนอง จากลาวดวงเดือนชั้นเดียว
เนื้อร้อง คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

Melody from Lao Duang Duan (chan dieo)
Lyrics by Khunying Somrot Sawatdikun na Ayuthya

♩ = 48

วัน__ นี้ เป็น วัน เกิด มี สุข เถิด ทั้ง ใจ กาย หวัง ใด ได้__ สม
Wan__ ni pen wan koet Mi suk toet thang chai kai Wang dai dai som-

หมาย ___ อา - ยุ มั่น___ ขวัญ _ยืน นาน.
mai ___ A - yu man___ khwan_yun nan.

เพลงวันเกิด

1 วันนี้เป็นวันเกิด
มีสุขเถิดทั้งใจกาย
หวังใดได้สมหมาย
อายุมั่นขวัญยืนนาน.

2 วันนี้เป็นวันเกิด
ขอจงเป็น
ความสำเร็จสมหมาย
ผลบุญช่วยอำนวย
สิ่งใดดี
(สุขสันต์วันเกิด... สุขสันต์วันเกิด... (ซ้ำ))

Phleng Wan Koet

Wan ni pen wan koet
Mi suk toet thang chai kai
Wang dai dai sommai
Ayu man khwan yun nan.

Birthday Song

Today is your birthday,
Be happy,
May your wishes come true,
May you live long.

[O (เสียง จิ่ง) = ching stroke representing the open, undamped sound of the Thai percussion instrument, ching.
+ (เสียง ฉับ) = chap, representing the "damped, accented beat."

from: David Morton, *The Traditional Music of Thailand* (Los Angeles : University of California Press, 1976), pp. 64 – 65)]

10

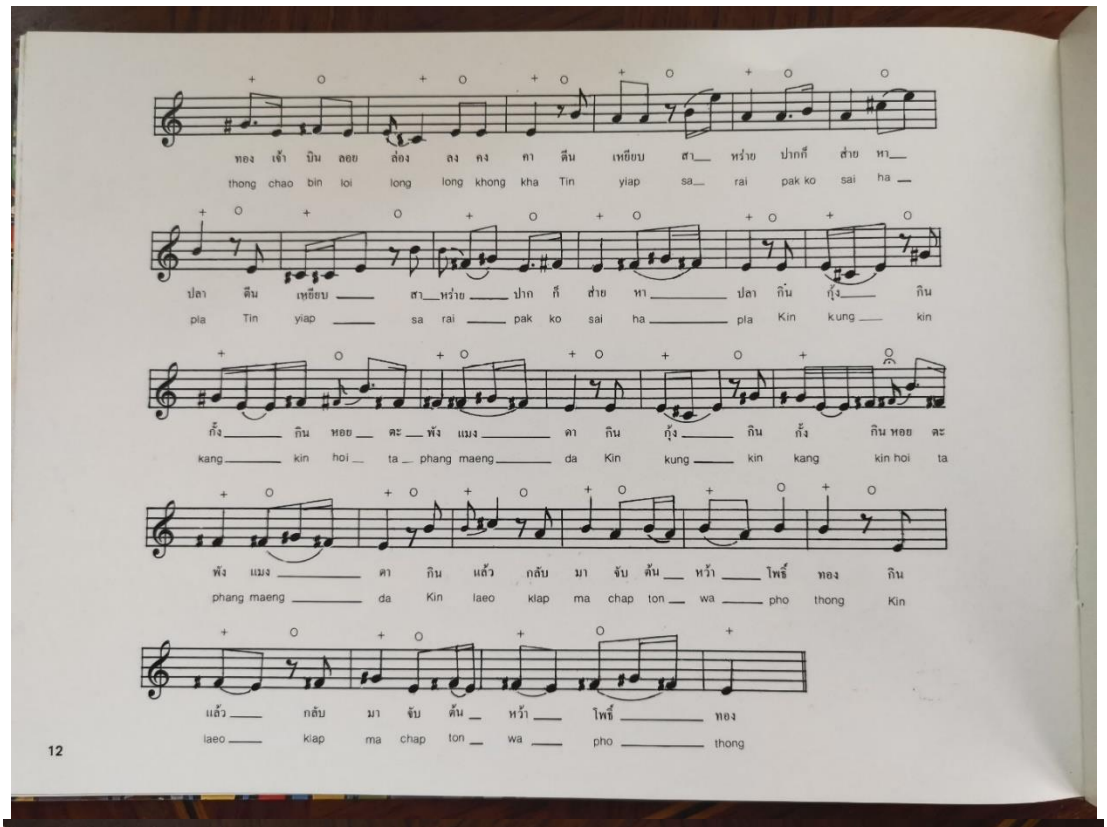

12

เพลงหงษ์ทอง

เจ้าพระยาหงษ์ทอง เจ้าบินลอยล่องลงคงคา
เจ้าพระยาหงษ์ทอง เจ้าบินลอยล่องลงคงคา
ตีนเหยียบสาหร่าย ปากก็ส่ายหาปลา
ตีนเหยียบสาหร่าย ปากก็ส่ายหาปลา
กินกุ้งกินกั้ง กินหอยตะพังแมงดา
กินกุ้งกินกั้ง กินหอยตะพังแมงดา
กินแล้วกลับมา จับต้นหว้าโพธิ์ทอง
กินแล้วกลับมา จับต้นหว้าโพธิ์ทอง

Phleng Hong Thong

Chao phraya hong thong chao bin loi long long khongkha
Chao phraya hong thong chao bin loi long long khongkha
Tin yiap sarai pak ko sai ha pla
Tin yiap sarai pak ko sai ha pla
Kin kung kin kang kin hoi taphang maengda
Kin kung kin kang kin hoi taphang maengda
Kin laeo klap ma chap ton wa pho thong
Kin laeo klap ma chap ton wa pho thong.

The Golden Swan

O golden swan flying down the river,
Setting your feet on the moss and your beak ready to catch fish, mantis shrimps, water shells, water bugs,
Then returning to the Java plum tree.

13

เพลงต้อยตริ่ง
Phleng Toi Taring

ทำนอง เพลงไทยดั้งเดิม
เนื้อร้อง อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน

Thai Traditional Melody
Lyrics by Achan Charoenchai Sundaravadin

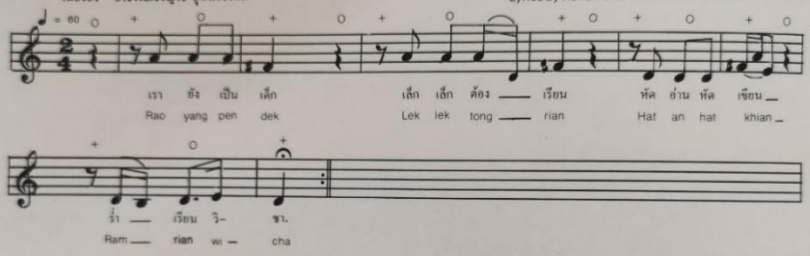

เพลงต้อยตริ่ง

① เรายังเป็นเด็ก
เล็กเล็กต้องเรียน
หัดอ่านหัดเขียน
ร่ำเรียนวิชา

② ตั้งกรงสร้างเสริม
เพิ่มเติมจินตนา
เพื่อเกิดอาชีพหรรษา
เก่งกล้าก้าวไกล

Phleng Toi Taring

Rao yang pen dek
Lek lek tong rian
Hat an hat khian
Ram rian wicha.

Come, Let Us Read and Write

We are small children,
Come, let us read and write,
Come, let us learn.

เพลงกะเกย
Phleng Kakoei

ทำนอง เพลงไทยดั้งเดิม
เนื้อร้อง จากสังข์ศิลป์ชัย

Thai Traditional Melody
Lyrics from the Thai Classical Play,
"Sang-sin-chai"

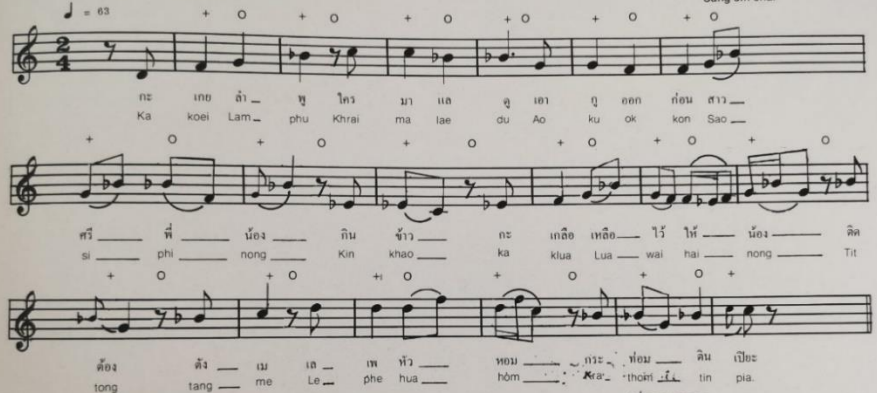

เพลงกะเกย
กะเกยลำพู
ใครมาแลดู
เอากูออกก่อน
สาวศรีพี่น้อง
กินข้าวกะเกลือ
เหลือไว้ให้น้อง
ติดต้องตังเม
เลเพหัวหอม
กระท่อมดินเปียะ

Phleng Kakoei
Kakoei Lamphu
Khrai ma lae du
Ao ku ok kon
Sao si phinong
Kin khao ka klua
Lua wai hai nong
Tit tong tang me
Lephe hua hom
Krathom tin pia.

Game Song

This song was used in the olden times to start out a hide and seek game. First, a child is selected to be the leader. As all the children sing the song, the leader points to each child in succession, in rhythm with the words of the song. The child pointed to on the words "tin pia" becomes the "it". The hide and seek game can then start. The child who is found first becomes the next "it." The game of hide and seek continues.

ร้องแม่ศรี
Rong Mae Sri

ทำนอง เพลงไทยดั้งเดิม
เนื้อร้อง จากสังข์ศิลป์ชัย

Traditional Melody
Lyrics from the Thai Classical Play, "Sang-sin-chai"

♩ = 54

เจ้า	สังข์	เอย	เจ้า	สังข์	ศิลป	ชัย	พี่	จะ	บอก	ดอก	ไม้	ให้	เจ้า	แจ้ง	จิต	ดอก	จิก	ดอก	จอก	ดอก	พุด	ดอก	สาย
Chao	Sang	oei	Chao	Sang	sin	chai	Phi	cha	bok	dok	mai	Hai	chao	chaeng	chit	Dok	chik	dok	chok	dok	phut	dok	sai

หยุด	ดอก	อุต	พิด	ดอก	สะ	ละ	ดอก	สะ	ลิด	เจ้า	คิด	จะ	เอา	อะ	ไร	เอย							
yut	dok	uta	phit	dok	sa	la	dok	sa	lit	Chao	khit	cha	ao	a	rai	oei							

ร้องแม่ศรี

เจ้าสังข์เอย
เจ้าสังข์ศิลป์ชัย
พี่จะบอกดอกไม้
ให้เจ้าแจ้งจิต
ดอกจิกดอกจอกดอกพุด
ดอกสายหยุดดอกอุตพิด
ดอกสละดอกสลิด
เจ้าคิดจะเอาอะไรเอย.

Rong Mae Sri

Chao Sang oei
Chao Sang-sin-chai
Phi cha bok dokmai
Hai chao chaeng chit
Dok chik, dok chok, dok phut,
Dok saiyut, dok utaphit,
Dok sala, dok salit,
Chao khit cha ao arai oei.

Thai Flowers

This song comes from a Thai classical play, "Sang-sin-chai." Chat asks Sang-sin-chai what flowers Sang-sin-chai will take, The names of the Thai flowers are : dok chik, dok chok, dok phut, dok saiyut, dok utaphit, dok sala, dok salit.

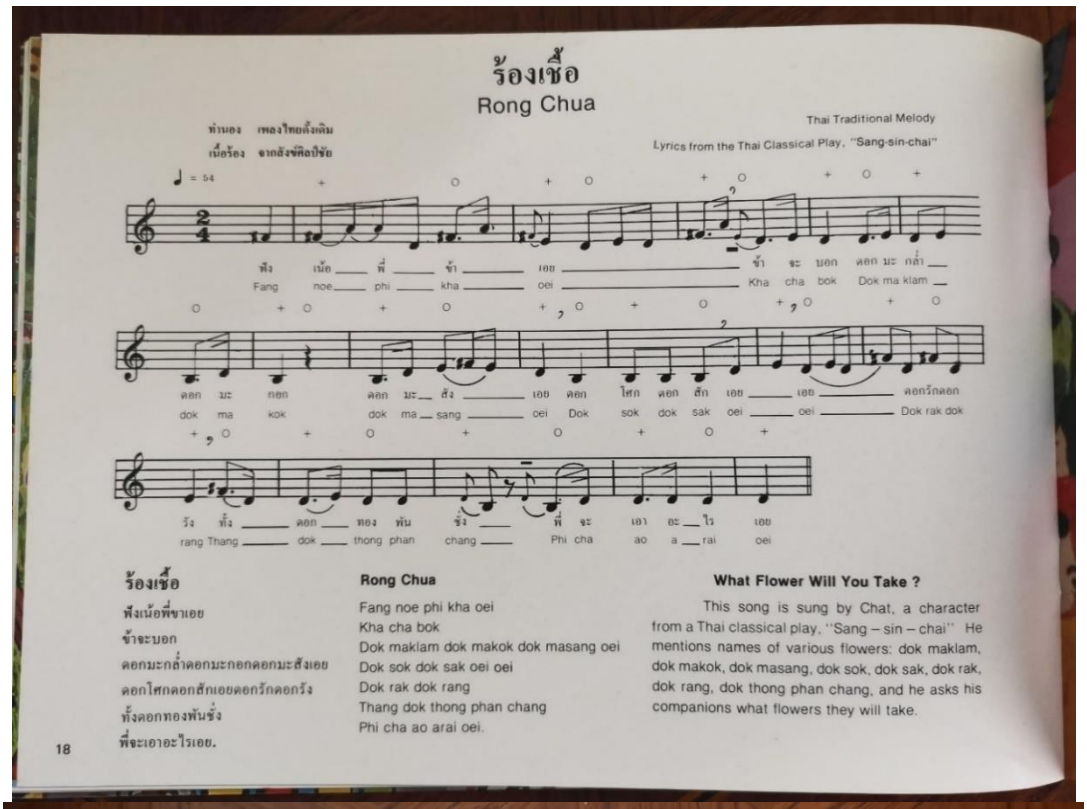

ร้องเชื้อ
Rong Chua

ทำนอง เพลงไทยดั้งเดิม
เนื้อร้อง จากสังข์ศิลป์ชัย

Thai Traditional Melody
Lyrics from the Thai Classical Play, "Sang-sin-chai"

♩ = 54

พึง เน้อ พี่ ข้า เอย ข้า จะ บอก ดอก มะ กล่ำ
Fang noe phi kha oei Kha cha bok Dok ma klam

ดอก มะ กอก ดอก มะ สัง เอย ดอก ไศก ดอก สัก เอย เอย ดอกรักดอก
dok ma kok dok ma sang oei Dok sok dok sak oei oei Dok rak dok

รัง ทั้ง ดอก ทอง พัน ชั่ง พี่ จะ เอา อะ ไร เอย
rang Thang dok thong phan chang Phi cha ao a rai oei

ร้องเชื้อ

พึงเน้อพี่ขาเอย
ข้าจะบอก
ดอกมะกล่ำดอกมะกอกดอกมะสังเอย
ดอกไศกดอกสักเอยดอกรักดอกรัง
ทั้งดอกทองพันชั่ง
พี่จะเอาอะไรเอย.

Rong Chua

Fang noe phi kha oei
Kha cha bok
Dok maklam dok makok dok masang oei
Dok sok dok sak oei oei
Dok rak dok rang
Thang dok thong phan chang
Phi cha ao arai oei.

What Flower Will You Take ?

This song is sung by Chat, a character from a Thai classical play, "Sang – sin – chai" He mentions names of various flowers: dok maklam, dok makok, dok masang, dok sok, dok sak, dok rak, dok rang, dok thong phan chang, and he asks his companions what flowers they will take.

18

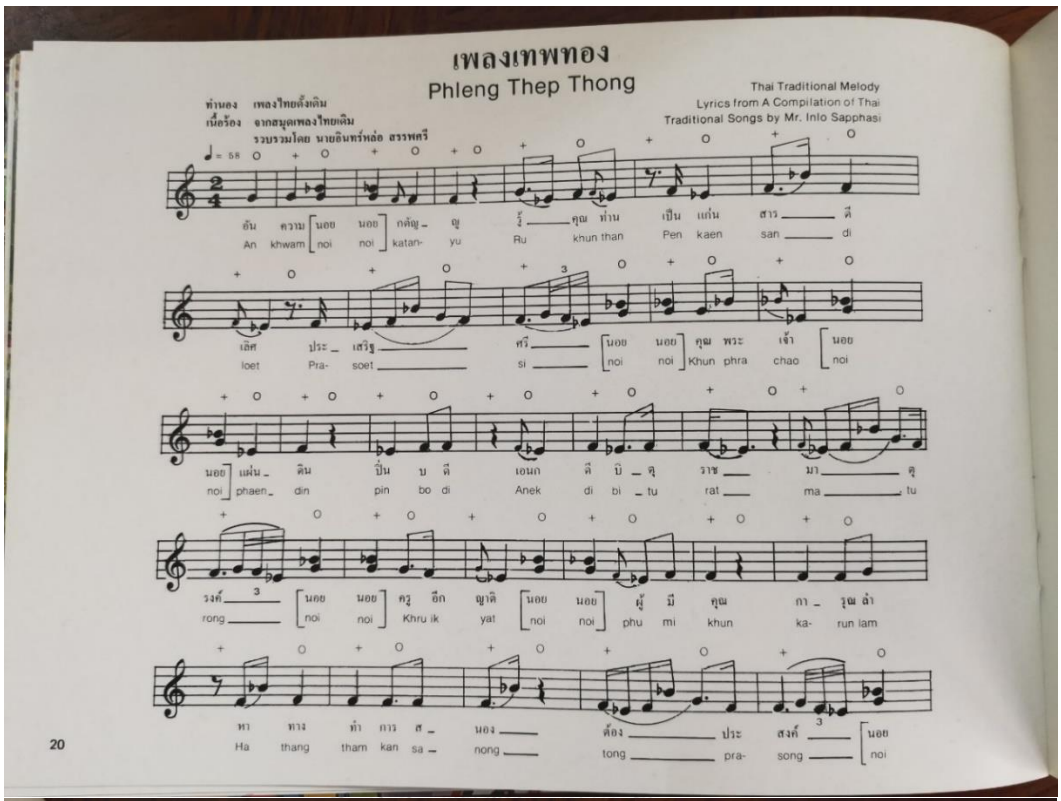
เพลงเทพทอง
Phleng Thep Thong
ทำนอง เพลงไทยดั้งเดิม
เนื้อร้อง จากสมุดเพลงไทยเดิม
รวบรวมโดย นายอินทร์หล่อ สรรพศรี
Thai Traditional Melody
Lyrics from A Compilation of Thai
Traditional Songs by Mr. Inlo Sapphasi
♩= 58
อัน ความ [นอย นอย] กตัญ ญู รู้ คุณ ท่าน เป็น แก่น สาร ดี
An khwam [noi noi] katan- yu Ru khun than Pen kaen san di
เลิศ ประ เสริฐ ศรี [นอย นอย] คุณ พระ เจ้า [นอย
loet Pra- soet si [noi noi] Khun phra chao [noi
นอย] แผ่น ดิน ปิ่น บ ดี เอนก ดี บิ ดุ ราช มา ดุ
noi] phaen din pin bo di Anek di bi tu rat ma tu
รงค์ [นอย นอย] ครู อีก ญาติ [นอย นอย] ผู้ มี คุณ กา รุณ ล้ำ
rong [noi noi] Khru ik yat [noi noi] phu mi khun ka- run lam
หา ทาง ทำ การ ส นอง ต้อง ประ สงค์ [นอย
Ha thang tham kan sa nong tong pra- song [noi
20

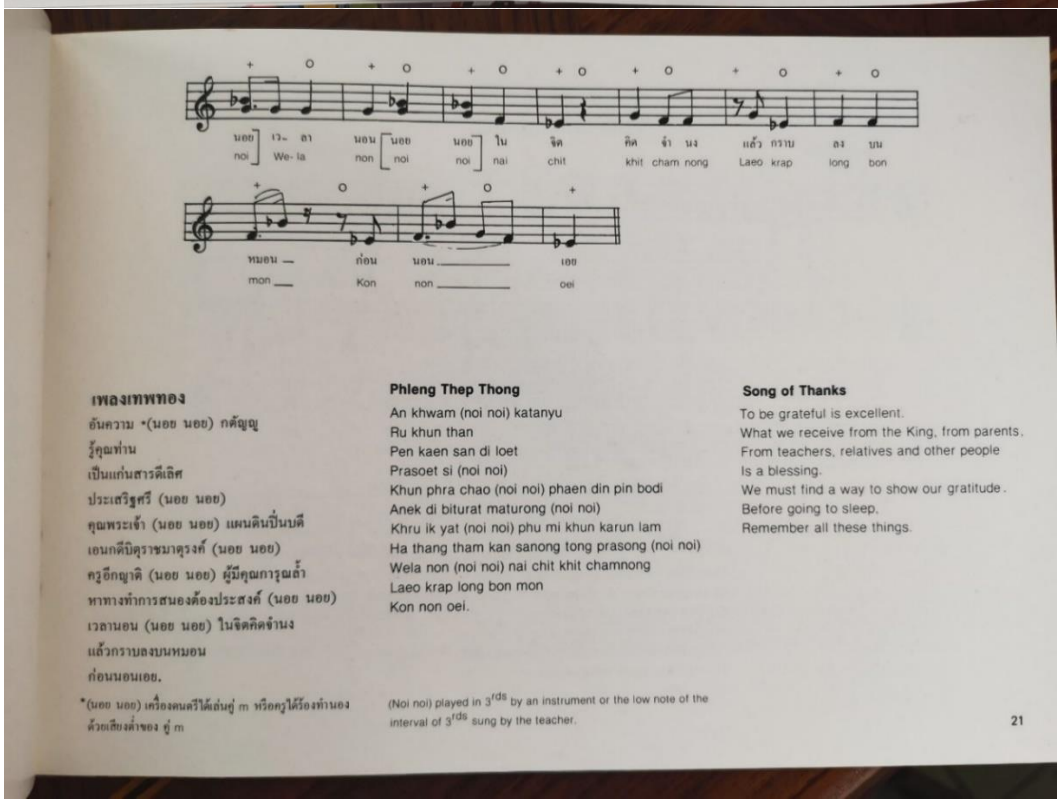
นอย] เว ลา นอน [นอย นอย] ใน จิต คิด จำ นง แล้ว กราบ ลง บน
noi] We- la non [noi noi] nai chit khit cham nong Laeo krap long bon
หมอน ก่อน นอน เอย
mon Kon non oei
เพลงเทพทอง
อันความ *(นอย นอย) กตัญญู
รู้คุณท่าน
เป็นแก่นสารดีเลิศ
ประเสริฐศรี (นอย นอย)
คุณพระเจ้า (นอย นอย) แผนดินปิ่นบดี
เอนกดีบิดุราชมาดุรงค์ (นอย นอย)
ครูอีกญาติ (นอย นอย) ผู้มีคุณการุณล้ำ
หาทางทำการสนองต้องประสงค์ (นอย นอย)
เวลานอน (นอย นอย) ในจิตคิดจำนง
แล้วกราบลงบนหมอน
ก่อนนอนเอย.
*(นอย นอย) เครื่องดนตรีได้เล่นคู่ m หรือครูได้ร้องทำนอง
ด้วยเสียงต่ำของ คู่ m
Phleng Thep Thong
An khwam (noi noi) katanyu
Ru khun than
Pen kaen san di loet
Prasoet si (noi noi)
Khun phra chao (noi noi) phaen din pin bodi
Anek di biturat maturong (noi noi)
Khru ik yat (noi noi) phu mi khun karun lam
Ha thang tham kan sanong tong prasong (noi noi)
Wela non (noi noi) nai chit khit chamnong
Laeo krap long bon mon
Kon non oei.
(Noi noi) played in 3rds by an instrument or the low note of the
interval of 3rds sung by the teacher.
Song of Thanks
To be grateful is excellent.
What we receive from the King, from parents,
From teachers, relatives and other people
Is a blessing.
We must find a way to show our gratitude.
Before going to sleep,
Remember all these things.
21

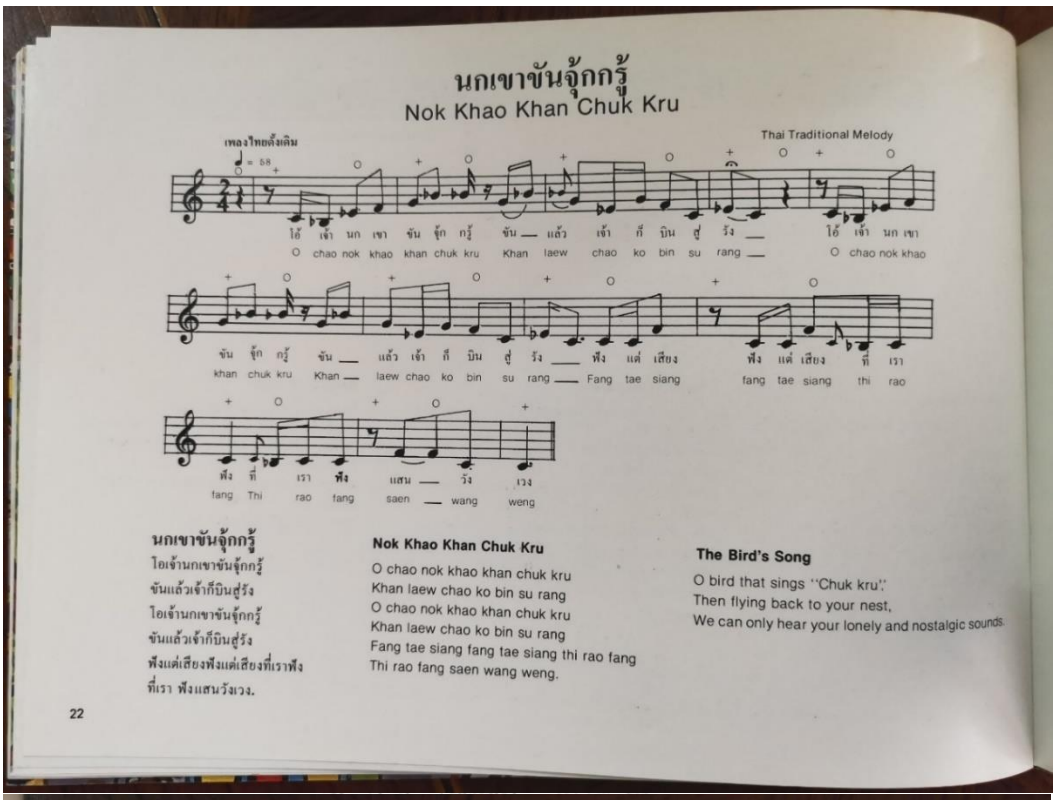

นกเขาขันจุ้กกรู้
Nok Khao Khan Chuk Kru

เพลงไทยดั้งเดิม

Thai Traditional Melody

♩ = 58

โอ้ เจ้า นก เขา ขัน จุ้ก กรู้ ขัน — แล้ว เจ้า ก็ บิน สู่ รัง — โอ้ เจ้า นก เขา
O chao nok khao khan chuk kru Khan laew chao ko bin su rang — O chao nok khao

ขัน จุ้ก กรู้ ขัน — แล้ว เจ้า ก็ บิน สู่ รัง — ฟัง แต่ เสียง ฟัง แต่ เสียง ที่ เรา
khan chuk kru Khan — laew chao ko bin su rang — Fang tae siang fang tae siang thi rao

ฟัง ที่ เรา ฟัง แสน — วัง เวง
fang Thi rao fang saen — wang weng

นกเขาขันจุ้กกรู้
โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู้
ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง
โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู้
ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง
ฟังแต่เสียงฟังแต่เสียงที่เราฟัง
ที่เรา ฟังแสนวังเวง.

Nok Khao Khan Chuk Kru
O chao nok khao khan chuk kru
Khan laew chao ko bin su rang
O chao nok khao khan chuk kru
Khan laew chao ko bin su rang
Fang tae siang fang tae siang thi rao fang
Thi rao fang saen wang weng.

The Bird's Song
O bird that sings "Chuk kru",
Then flying back to your nest,
We can only hear your lonely and nostalgic sounds.

22

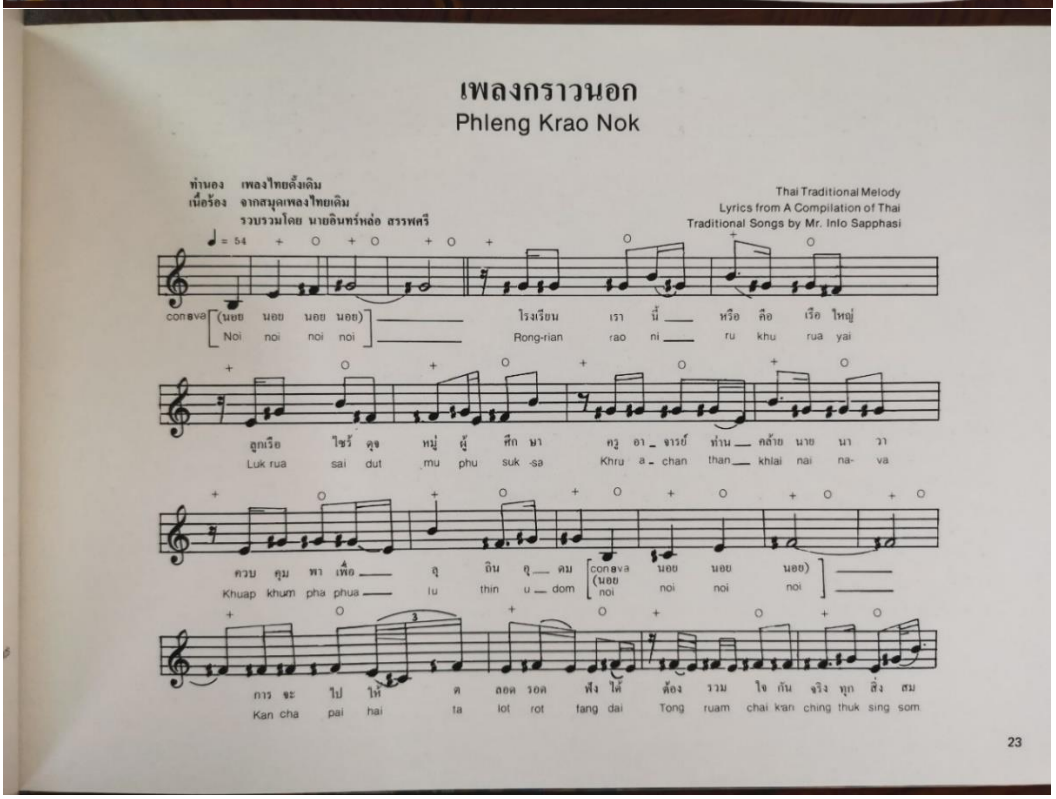

เพลงกราวนอก
Phleng Krao Nok

ทำนอง เพลงไทยดั้งเดิม
เนื้อร้อง จากสมุดเพลงไทยเดิม
รวบรวมโดย นายอินทร์หล่อ สรรพศรี

Thai Traditional Melody
Lyrics from A Compilation of Thai
Traditional Songs by Mr. Inlo Sapphasi

♩ = 54

con8va [(นอย นอย นอย นอย)] — โรงเรียน เรา นี้ — หรือ คือ เรือ ใหญ่
[Noi noi noi noi] — Rong-rian rao ni — ru khu rua yai

ลูกเรือ ใช้ว้ คุจ หมู่ ผู้ ศึก ษา ครู อา - จารย์ ท่าน — คล้าย นาย นา วา
Luk rua sai dut mu phu suk -sa Khru a - chan than — khlai nai na- va

ควบ คุม พา เพื่อ — อุ อิน อุ — ดม [con8va (นอย นอย นอย นอย)] —
Khuap khum pha phua — lu thin u — dom [noi noi noi noi] —

การ จะ ไป ให้ ต ลอด รอด ฟัง ได้ ต้อง รวม ใจ กัน จริง ทุก สิ่ง สม
Kan cha pai hai ta lot rot fang dai Tong ruam chai kan ching thuk sing som

23

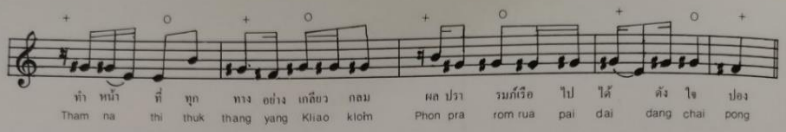

เพลงกราวนอก

•(นอย นอย นอย นอย)
โรงเรียนเรานี้หรือคือเรือใหญ่
ลูกเรือไซร้คุณหมู่ผู้ศึกษา
ครูอาจารย์ท่านคล้ายนายนาวา
ควบคุมพาเพื่อลุถึ่นอุดม (นอย นอย นอย นอย)
การจะไปให้ตลอดรอดฝั่งได้
ต้องร่วมใจกันจริงทุกสิ่งสม
ทำหน้าที่ทุกทางอย่างเกลียวกลม
ผลปรารมก์เรือไปได้ดังใจปอง

Phleng Krao Nok

(Noi noi noi noi)
Rongrian rao ni ru khu rua yai
Luk rua sai dut mu phu suksa
Khru achan than khlai nai nawa 4
Khuap khum pha phua lu thin udom noi)
Kan cha pai hai talot rot fang dai
Tong ruam chai kan ching thuk sing som
Tham na thi thuk thang yang kliao klom
Phon prarom rua pai dai dang chai pong.

Our School

Our school is like a big ship
And the students like sailors
The teacher like a navy captain
Who leads the ship to its destination
To have a smooth journey
All must work together
Do their duties well.
As a result the ship can go on its journey with success.

• (นอย นอย นอย นอย) เครื่องดนตรีได้เล่น คู่ 8 หรือ ครูได้ร้องทำนองด้วยเสียงสูงของ คู่ 8

(Noi noi noi noi), played in octaves by an instrument or the high note of the octave interval sung by the teacher.

24

สุพรรณหงส์
Supannahong

ทำนองและเนื้อร้องจากเพลงเห่เรือ

Traditional Barge Song

♩ = 40

เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ สุ พรรณ
He he he he he he he he he he he Su panna-

หงส์ ทรง พู่ ห้อย งาม ชด ช้อย ลอย หลัง สินธุ์ เพียง
hong song phu hoi Ngam chot choi loi lang sin Phiang

หงส์ ทรง พรหม มินทร์ ลิน ลาศ เลือน เคือน ตา ชม เห่ เห่ เห่ เห่
hong song phrom min Lin lat luan tuan ta chom He he he he

เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่
he he he he he he he

สุพรรณหงส์

(เห่ เห่ เห่ เห่ — เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ — เห่)
สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย
งามชดช้อย ลอยหลังสินธุ์
เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์
ลินลาศเลือนเคือนตาชม.
(เห่ เห่ เห่ เห่ — เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ — เห่)

Supannahong

*(He He He He — He He He He He He — He)
Supannahong song phu hoi
Ngam chot choi loi lang sin
Phiang hong song phrommin
Lin lat luan tuan ta chom.
(He He He He — He He He He He He — He)

The Royal Barge Song

Supannahong, with a tassel that hangs from the bow.
So beautiful to see
As it glides along.

*pronounced as e in hen.

เพลงกล่อมเด็ก
Phleng Klom Dek

ทำนอง เพลงกล่อมเด็กภาคกลาง
เนื้อร้อง เพลงกล่อมเด็กรวบรวมโดย
ศาสตราจารย์ พ.ต.ผะอบ โปษะกฤษณะ

Old Thai Lullaby from Central Thailand
Lyrics from A Compilation of Lullabies
by Major Phaob Posakritsana,
National Cultural Commission

♪ = 42

เอ เอ เอ เจ้า อือ นก
Eh Eh Eh Chao oe nok

เขา เอย ขัน แต่ เช้า จน เย็น แม่ อื้อ จะ ฟัง
khao oei Khan tae chao chon yen Mae oe cha fang

เสียง เล่น เอย เสียง เย็น จับ ใจ
siang len oei Siang yen chap chai

เพลงกล่อมเด็ก

เอ.....เอ.....เอ.....
เจ้าอือนกเขาเอย
ขันแต่เช้าจนเย็น
แม่อือจะฟังเสียงเล่นเอย
เสียงเย็นจับใจ

Phleng Klom Dek

Eh.....Eh.....Eh.....
Chao oe nok khao oei
Khan tae chao chon yen
Mae oe cha fang siang len oei
Siang yen chap chai.

Lullaby

O bird,
Singing from morn til eve,
So pleasant to hear.

นอนนิ่งนิ่ง
Non Ning Ning

ทำนอง เพลงกล่อมเด็กภาคกลาง
เนื้อร้อง เพลงกล่อมเด็กรวบรวมโดย
ศาสตราจารย์ พ.ต.พระอบ โปษะกฤษณะ

Old Thai Lullaby from Central Thailand
Lyrics from A Compilation of Lullabies
by Major Phaob Posakritsana,
National Cultural Commission

♪ = c. 40
ช้า – Very slow

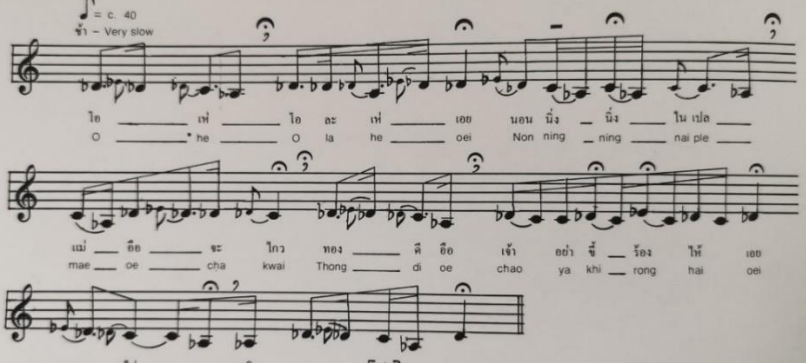

(พ่อ คุณ — ใช้สำหรับเด็กผู้ชาย) pho khun. — used for a boy
(แม่ คุณ — ใช้สำหรับเด็กผู้หญิง) mae khun — used for a girl

เพลงนอนนิ่งนิ่ง

โอ.....เห่.....โอ.....ละเห่.....เอย
นอนนิ่งนิ่ง ในเปลแม่อ๊อจะไกว
ทองดีอ๊อเจ้าอย่าขี้ร้องไห้เอย
นอนไปเถิดนะพ่อคุณ

Phleng Non Ning Ning

O.....*he.....O.....la .....he.....oei
Non ning ning nai ple mae oe cha kwai
Thong di oe chao ya khi rong hai oei
Non pai toet na pho khun.

Cradle Song

O.....he.....O.....la .....he.....oei
Sleep soundly in the cradle, mother will rock,
My precious gold, don't you cry,
Go to sleep, my baby.

*pronounced: as e in hen.

งามแสงเดือน
Ngam Saeng Duan

บทและทำนอง ของ กรมศิลปากร

Lyrics and melody by the Fine Arts Department

♪ = c. 136

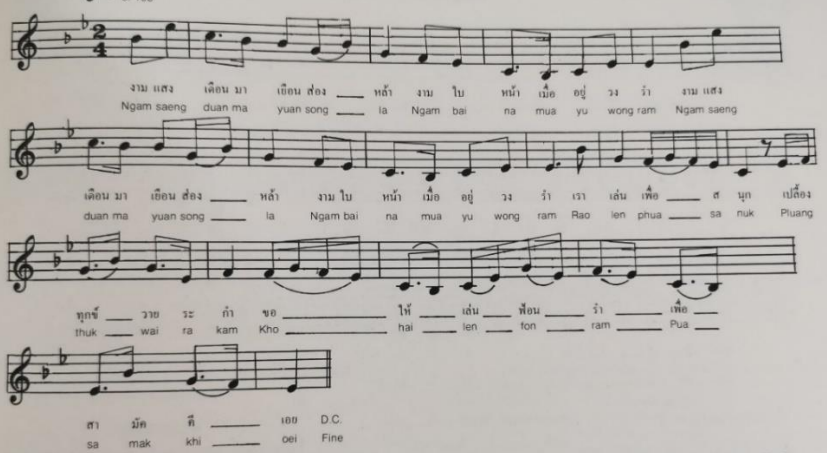

งามแสงเดือน

(2 เที่ยว)

(งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า งามใบหน้าเมื่ออยู่วงรำ)
เราเล่นเพื่อสนุก เปลื้องทุกข์วายระกำ
ขอให้เล่นฟ้อนรำ เพื่อสามัคคี เอย.

จาก รำวง จัดพิมพ์โดย กรมศิลปากร กรุงเทพฯ
from Ramwong (Folk-Dance) Songs published by the Fine Arts Department, Bangkok.

Ngam Saeng Duan

Ngam saeng duan ma yuan song la
Ngam bai na mua yu wong ram
Ngam saeng duan ma yuan song la
Ngam bai na mua yu wong ram
Rao len phua sanuk
Pluang thuk wai rakam
Kho hai len fon ram
Pua samakkhi oei.

The Beauty of Moonlight

The moonlight shining on us is beautiful. And your countenances girls, while you are dancing in this circle are as beautiful and radiant as the moon. Let us dance and enjoy. This will drive our suffering and sorrows away. Come all, and dance for the sake of unity.

คืนเดือนหงาย
Khun Duan Ngai

บทและทำนอง ของ กรมศิลปากร

Lyrics and melody by the Fine Arts Department

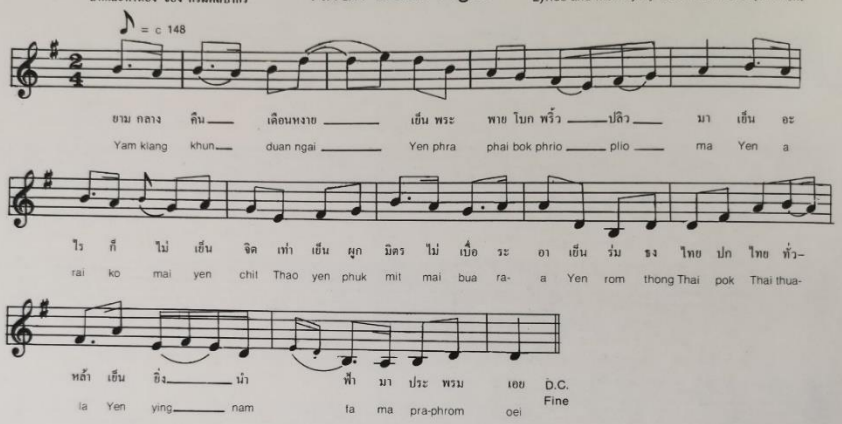

คืนเดือนหงาย

ยามกลางคืนเดือนหงาย
เย็นพระ พาย โบกพริ้วปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต
เท่าเย็นผูกมิตรไม่เบื่อระอา
เย็นร่มธงไทยปกไทยทั่วหล้า
เย็นยิ่งน้ำฟ้ามาประพรมเอย

Khun Duan Ngai

Yam klang khun duan ngai
Yen phra phai bok phrio plio ma
Yen arai ko mai yen chit
Thao yen phuk mit mai bua ra-a
Yen rom thong Thai pok Thai thua la
Yen ying nam fa ma praphrom oei.

Moonlit Night

The moonlit night and the cool breeze give a certain comfort.
But this physical comfort cannot match the happiness we experience in having true friends. And above all, to live in the cool shade of the Thai flag and in its protection is more permanent happiness than the temporary bodily comfort that the cool breeze and "heavenly sprays (dew or rain)" can bring.

จาก รำวง จัดพิมพ์โดย กรมศิลปากร กรุงเทพฯ

from Ramwong (Folk-Dance) Songs published by the Fine Arts Department, Bangkok.

ผู้จัดทำ/EDITORS

ชีวประวัติ/ Biographies

อาจารย์ลูเซีย เมนชาเวส ทังสุพานิช ได้รับปริญญาตรีทางดนตรี จากมหาวิทยาลัย แห่งฟิลิปปินส์ และปริญญาโททางดนตรี สาขาทฤษฎี จากมหาวิทยาลัยฮิ้วสตั้น มณรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา อาจารย์ได้รับทุนการศึกษาในสหรัฐอเมริกาจากสถาบันการศึกษานานาชาติ ซึ่งเป็นทุนของนายโรเบิร์ท อาร์โน และ ทุนของนางนอร์มา เวบบ์ นอกจากนั้นยังได้รับทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮิ้วสตั้น ด้วย

อาจารย์ลูเซียมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมของเยาวชนมานาน 20 ปี เคยเป็นอาจารย์พิเศษบรรยายวิชาดนตรีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอนวิชาดนตรีและเปียนโน ที่โรงเรียนมาแตร์เดอี และสอนวิชาดนตรีที่โรงเรียนนานาชาติ กรุงเทพฯ

นอกเหนือจากการบรรยายและสอนวิชาดนตรีในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แล้ว อาจารย์ยังเป็นนักเปียนโนแสดงร่วมกับนักดนตรีชั้นนำหลายชาติที่มาแสดงในเมืองไทย ระหว่างปี 2509 – 2520

ในปี 2523 จนถึงปัจจุบัน อาจารย์เป็นบุคคลผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมของแค้มป์ดนตรีเพื่อเยาวชนแห่งเอเชีย.

Lucia Menchavez Thangsuphanich holds a Bachelor of Music Degree from the University of the Philippines and a Master of Music Degree in Music Theory, from the University of Houston, U.S.A. She was recipient of an Institute of International Education "Robert Arnow" scholarship, a "Norma Webb" sponsorship, and a University of Houston scholarship.

For the last twenty years, she has devoted much of her time to teaching music to young people at Chulalongkorn University, Mater Dei School, and at International School, Bangkok. She has also figured prominently as pianist for visiting international musicians. Since 1979, she has been instrumental in the development of youth music camps in Asia

อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เป็นศิลปินเอกของดนตรีไทยในด้านการขับร้องและการสืบขอสามสาย ท่านสืบเชื้อสายมาจากตระกูลนักดนตรีไทยที่สำคัญและได้เรียนวิชาดนตรีไทยจากบิดาของท่านเอง คือ พระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทิน) ซึ่งเป็นเจ้ากรมปี่พาทย์หลวงในรัชกาล พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5)

อาจารย์เจริญใจ ได้เคยถวายการสอนดนตรีไทย และการขับร้องแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อาจารย์เคยได้รับรางวัลที่ 1 ในการขับร้อง และได้มีผลงานบันทึกแผ่นเสียงอันพร้อมด้วยคุณภาพไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษามาก ปัจจุบันนี้ท่านเป็นผู้สอนและฝึกซ้อมของวงดนตรีชมรมดนตรีไทยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ

Achan Charoenchai Sundaravadin, a distinguished performer and teacher of Thai classical music, comes from a family of musicians that date back to the reign of Rama III. She received her early training from her father, Phraya Snoh Duriyang, and has devoted her life to the art of Thai classical music. Winner of many awards, Khun Charoenchai has been a vocalist for the Piphat ensemble and she has been called upon to perform leading Thai classical music roles for the Royal Household.

She has taught Her Royal Highness Princess Prathep Rathanarajasuda at Chulalongkorn University, and even today at 68 years of age, she continues to perfect the unique quality of her art through extensive performances, recordings, and teachings. She has recently been selected to serve on the National Identity Board as advisor.

ภาคผนวก ค

ค 1 แบบวิเคราะห์เพลงร้อง ต้นฉบับ

ค 2 แบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

ค 3 เกณฑ์การเลือกเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค 1

<u>แบบวิเคราะห์เพลงร้อง</u>

<u>ตอนที่ 1</u>: วิเคราะห์

1. ชื่อเพลง (แนบโน้ตเพลงมาด้วยแล้ว).....
2. อัตราจังหวะ.....
3. การจัดเรียงของเสียง.....
4. บันไดเสียง.....
5. ช่วงกว้าง.....
6. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต.....
7. ลักษณะทำนอง.....
8. รูปแบบทำนอง.....
9. รูปแบบจังหวะ.....
10. ลักษณะเนื้อร้อง.....
11. ประเภทของบทเพลง ..... ไทย ..... พื้นบ้าน
    ..... ไทยสากล ..... เพลงเด็ก
    ..... อื่น ๆ.....
12. ประพันธ์ทำนอง.....
13. ประพันธ์เนื้อร้อง.....
14. เนื้อหาของเพลง.....
15. กิจกรรมการเคลื่อนไหว .....ไม่มี ..... การเคลื่อนไหว
    ..... การเต้นรำ
    ..... การรำไทย
16. เนื้อเพลงท่อนอื่น .....ไม่มี ..... มี (แนบมากับโน้ตเพลงด้วยแล้ว)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

<u>ตอนที่ 2</u>: ประเมินผล

ข้อมูล/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ชื่อผู้วิเคราะห์เพลง.....วันที่.....

	ฟ,	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’	ม’	ฟ’	ซ’
รอยคะแนน																
ความถี่																

(สงวนสิทธิ์: ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

28 เม.ย 2563

ภาคผนวก ค 2

แบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง .....
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง.....
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง.....
4. ลักษณะเนื้อร้อง.....
5. เนื้อหาของเพลง.....
6. ความยาวของทำนองเพลง.....
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ..... ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ ..... รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ.....
2. การจัดเรียงของเสียง[1].....
3. บันไดเสียง.....
4. ช่วงกว้างของเสียง.....
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต.....
6. ลักษณะทำนอง.....
7. รูปแบบทำนอง.....

	ฟ,	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’	ม’	ฟ’	ซ’
รอยคะแนน[2]																
ความถี่																

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค 3

เกณฑ์การเลือกเพลง

เกณฑ์การเลือกเพลง										
รายชื่อเพลง	ด้านองค์ประกอบของเพลงร้อง								ด้านความยาวของเพลงร้อง	คะแนน
	ทำนอง			จังหวะ	เนื้อร้อง					
	บันไดเสียง	ช่วงกว้างของเสียง	ช่วงกลุ่มตัวโน้ต	อัตราจังหวะ	ลักษณะเนื้อร้อง	เนื้อหาของเนื้อร้อง	ภาษา	รูปแบบทำนอง	จำนวนห้อง	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ฆ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลงในหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

แบบวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีและบทเพลง

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงชาติ
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง พระเจนดุริยางค์
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง หลวงสารานุประพันธ์
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชาติไทย
6. ความยาวของทำนองเพลง 16 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงเฉพาะ
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 4/4
2. การจัดเรียงของเสียง ซ, ล, ด ร ม ฟ ซ ล ท ด’ ร’ ม’
3. บันไดเสียง C major
4. ช่วงกว้างของเสียง ซ, - ม’ (คู่ 13)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ด - ร’ (คู่ 9)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 8)
7. รูปแบบทำนอง aa’bc (Ternary Form)

	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’	ม’
รอยคะแนน*													
ความถี่	1	2	-	8	11	9	5	20	12	5	7	5	7

* รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงสรรเสริญพระบารมี
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง ครูยุเซนและพระประดิษฐ์ไพเราะ (ครูมี)
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง สรรเสริญพระบารมีแห่งพระมหากษัตริย์ไทย
6. ความยาวของทำนองเพลง 22 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงเฉพาะ
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 4/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ท, ด ร ม ฟ ซ ล ด’ ร’
3. บันไดเสียง C major
4. ช่วงกว้างของเสียง ท, - ร’ (คู่ 10)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ด - ด’ (คู่ 8)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 6)
7. รูปแบบทำนอง abcd (Through - Compose)

	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’	ม’	ฟ’	ซ’
รอยคะแนน[2]										
ความถี่	2	18	24	17	3	9	11	-	6	1

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงวันเกิด
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง อวยพรวันเกิด
6. ความยาวของทำนองเพลง 8 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ด ร ม ซ ล ด’ ร’
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ด - ร’ (คู่ 9)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ม – ซ (คู่ 3)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 6)
7. รูปแบบทำนอง ab (Binary Form)

	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’
รอยคะแนน[2]									
ความถี่	1	2	7	-	10	3	-	4	1

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงหงษ์ทอง
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง หงษ์สีทองที่กำลังหาสาหร่ายและสัตว์น้ำกินเป็นอาหาร
6. ความยาวของทำนองเพลง 32 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ล, ด ร ม ฟ ซ ล ด’
3. บันไดเสียง C hexatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ล, - ด’ (คู่ 10)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ซ (คู่ 7)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง aabbccdd (Through - Compose)

	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’
รอยคะแนน[2]										
ความถี่	8	-	40	24	12	9	17	2	-	2

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงต้อยตริ่ง
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง หน้าที่ของเด็กที่สำคัญคือการศึกษา
6. ความยาวของทำนองเพลง 8 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ล, ด ร ม ซ
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ล, - ซ (คู่ 7)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ด - ซ (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง aa'bb' (Binary Form)

	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]							
ความถี่	1	-	7	2	3	-	7

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงกะเกย
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง ใช้ประกอบการละเล่นซ่อนหาในสมัยก่อน
6. ความยาวของทำนองเพลง 18 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงการละเล่น
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ✓ มี
   ..... เต้นรำ ..... รำไทย
   ✓ อื่น ๆ การละเล่นซ่อนแอบ

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ร ม ฟ ซ ล ด’ ร’ ม’ ซ’
3. บันไดเสียง C hexatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ร - ซ’ (คู่ 11)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ซ - ร’ (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง abc (Ternary Form)

	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’	ม’	ฟ’	ซ’
รอยคะแนน[2]											
ความถี่	1	1	4	8	12	-	15	6	4	-	2

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงร้องแม่ศรี
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย)
5. เนื้อหาของเพลง ดอกไม้นานาชนิด
6. ความยาวของทำนองเพลง 16 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ.....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ล, ด ร ม ซ
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ล, - ล (คู่ 8)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ม (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง abcd (Through - Compose)

	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]							
ความถี่	6	-	23	17	8	-	4

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงร้องเชื้อ
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย)
5. เนื้อหาของเพลง ดอกไม้นานาชนิด
6. ความยาวของทำนองเพลง 16 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ด ร ม ซ ล
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ด - ล (คู่ 6)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ม (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง abcd (Through - Compose)

	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]							
ความถี่	9	-	26	12	9	-	4

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงเทพทอง
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย)
5. เนื้อหาของเพลง ความกตัญญูต่อพระเจ้าแผ่นดิน พ่อแม่ และครูบาอาจารย์
6. ความยาวของทำนองเพลง 39 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ.....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ด ร ม ซ
3. บันไดเสียง C tetratonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ด – ซ (คู่ 5)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ด – ซ (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง AA*A'A" (Strophic Form)

	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]					
ความถี่	22	50	32	-	25

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงนกเขาขันจุ้กกรู
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง เสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา
6. ความยาวของทำนองเพลง 12 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ.....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ซ, ล, ด ร ม ซ
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ซ, - ซ (คู่ 8)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ซ (คู่ 7)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 4)
7. รูปแบบทำนอง aab (Binary Form)

	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]								
ความถี่	4	18	-	6	8	8	-	8

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงกราวนอก
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง การอุปมาว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย
6. ความยาวของทำนองเพลง 24 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ✓ เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ..... อื่น ๆ .....
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ซ, ล, ด ร ม ซ
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ซ, - ซ (คู่ 8)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ด – ซ (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 6)
7. รูปแบบทำนอง AB (Binary Form)

	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]								
ความถี่	2	2	-	18	22	37	-	9

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงสุพรรณหงส์
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์[3]
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์[3]
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม (มีเอื้อนบ้างเล็กน้อย)
5. เนื้อหาของเพลง ความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ
6. ความยาวของทำนองเพลง 16 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงเห่เรือ
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ✓ มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ✓ อื่น ๆ พายเรือ

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ม, ซ, ล, ท, ด ร ม ซ
3. บันไดเสียง A natural minor hexatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ม, - ซ (คู่ 10)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ม (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง aBa (Binary Form)

	ม,	ฟ,	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ
รอยคะแนน[2]										
ความถี่	2	-	4	14	2	10	18	21	-	4

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

[3] สืบค้นจาก เว็บไซต์คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก (ม.ป.ป)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงกล่อมเด็ก
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเอื้อน
5. เนื้อหาของเพลง เสียงนกเขาที่ขันตั้งแต่เช้าถึงเย็นและให้ความรู้สึกเย็นจับใจ
6. ความยาวของทำนองเพลง -
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงกล่อมแด็ก
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ จังหวะอิสระ (Free Rhythm)
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ล, ด ร ม
3. บันไดเสียง A minor tetratonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ล, - ม (คู่ 5)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ม (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 4)
7. รูปแบบทำนอง A (One Part Form)

	ล,	ท,	ด	ร	ม
รอยคะแนน[2]					
ความถี่	11	-	12	28	15

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงนอนนิ่งนิ่ง
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง -
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง -
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเอื้อน
5. เนื้อหาของเพลง แม่ที่กำลังไกวเปลเพื่อให้เด็กหลับ
6. ความยาวของทำนองเพลง -
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงกล่อมแด็ก
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ✓ ไม่มี ..... มี
   ..... เต้นรำ .....รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ จังหวะอิสระ (Free Rhythm)
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ล, ด ร ม
3. บันไดเสียง A minor tetratonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ล, - ม (คู่ 5)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ม (คู่ 5)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 4)
7. รูปแบบทำนอง A (One Part Form)

	ล,	ท,	ด	ร	ม
รอยคะแนน[2]					
ความถี่	9	-	18	25	8

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงงามแสงเดือน
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง ครูมนตรี ตราโมท[3]
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง จมื่นมานิตย์นเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์)[3]
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง แสงจันทร์ที่ส่องมายังโลกทำให้โลกนี้ดูสวยงาม ผู้คนที่มาเล่นรำวงยามที่แสงจันทร์ส่องก็มีความงดงามด้วย การรำวงนี้เพื่อให้มีความสนุกสนาน ความสามัคคีกัน และละทิ้งความทุกข์ให้หมดสิ้นไป
6. ความยาวของทำนองเพลง 16 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงรำวงมาตรฐาน
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ✓ มี
   ..... เต้นรำ ✓ รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ซ, ล, ด ร ม ซ ล ด’
3. บันไดเสียง C pentatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ซ, - ด’ (คู่ 11)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ล, - ซ (คู่ 7)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง aabc (Ternary Form)

	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’
รอยคะแนน[2]											
ความถี่	4	8	-	15	10	11	-	11	2	-	2

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

[3] สืบค้นจาก งานวิจัยเรื่องวัจนลีลาในเพลงรำวงมาตรฐาน ของณัฏฐา ระกำพล (2562)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์บทเพลง

1. ชื่อเพลง เพลงคืนเดือนหงาย
2. ผู้ประพันธ์ทำนอง ครูมนตรี ตราโมท[3]
3. ผู้ประพันธ์เนื้อร้อง จมื่นมานิตย์นเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์)[3]
4. ลักษณะเนื้อร้อง เนื้อเต็ม
5. เนื้อหาของเพลง ลมเย็นยามค่ำคืน ไม่เย็นเท่าได้ผูกมิตรกับผู้อื่น
6. ความยาวของทำนองเพลง 12 ห้อง
7. เนื้อร้องใหม่ในทำนองเดิม ✓ ไม่มี ..... มี
8. ประเภทของบทเพลง ..... เพลงไทย ..... เพลงพื้นบ้าน
   ..... เพลงไทยสากล ..... เพลงเด็ก
   ✓ อื่น ๆ เพลงรำวงมาตรฐาน
9. กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ✓ มี
   ..... เต้นรำ ✓ รำไทย
   ..... อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 : วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี

1. อัตราจังหวะ 2/4
2. การจัดเรียงของเสียง[1] ซ, ล, ด ร ม ฟ ซ ล ด’ ร’
3. บันไดเสียง C hexatonic
4. ช่วงกว้างของเสียง ซ, - ร’ (คู่ 12)
5. ช่วงกลุ่มตัวโน้ต ด – ล (คู่ 6)
6. ลักษณะทำนอง การซ้ำ การเรียงลำดับ และการกระโดดของโน้ต (ไม่เกินคู่ 5)
7. รูปแบบทำนอง aa’b (Ternary Form)

	ซ,	ล,	ท,	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด’	ร’
รอยคะแนน[2]												
ความถี่	1	3	-	7	5	7	6	13	9	-	3	1

[1] ผู้วิจัยใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do)

[2] รอยคะแนน หมายถึง รอยขีดที่ใช้ในการบันทึกโน้ตที่ปรากฏในบทเพลง

[3] สืบค้นจาก งานวิจัยเรื่องวัจนลีลาในเพลงรำวงมาตรฐาน ของณัฏฐา ระกำพล (2562)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับนำร่อง)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง และการทำสัญญาณมือ

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนาน จนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวก	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทย ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. นักเรียนรู้จักสัญญาณมือ (Hand signs) และสามารถทำสัญญาณมือได้ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยสำเนียงลาวที่มีมาแต่สมัยโบราณ ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก ว่ามีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำ ของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **Hand signs** การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง ช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทาง จำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครูนำนักเรียนวอร์มเสียงโดยการฝึกทำสัญญาณมือ (Hand signs) จากแผนภาพสัญญาณมือ 2. ครูถามนักเรียนว่ารู้จักเพลงไทยหรือไม่ และให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของเพลงไทยตามที่นักเรียนเข้าใจ 3. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงต้อยตริ่งหรือไม่ 4. ครูเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่ง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 1) เรายังเป็นเด็ก 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา 3. นักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่งตามครูทีละวรรคอีกครั้งโดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะยืน (Beats) อย่างสม่ำเสมอ	1. เครื่องขยายเสียง 2. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) 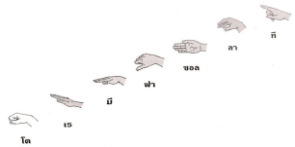 3. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงต้อยตริ่ง 	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตสัญญาณมือ (Hand signs) ว่าถูกต้องตามตัวโน้ตหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

<table>
<tr><th>แนวคิด</th><th>จุดประสงค์</th><th>สาระการเรียนรู้</th><th>กิจกรรม</th><th>สื่อการเรียนรู้</th><th>การวัดและประเมินผล</th></tr>
<tr>
<td>กับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็กสนใจที่จะเรียนรู้ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เด็กอยากที่จะพัฒนาตนเอง และเพลงยังเป็นตัวช่วยที่ดีในการจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโดยผ่านกิจกรรมการร้องเพลง
4. สัญญาณมือ (Hand signs) คือ การทำมือในลักษณะต่าง ๆ เพื่อง่ายต่อการจดจำและการออกเสียงตัวโน้ต</td>
<td></td>
<td></td>
<td>4. นักเรียนร้องโน้ตเพลงด้อยตริ่งตามครูทีละวรรค แบ่งเป็น 1) ซซซม 2) ซซซม 3) ดดดม 4) ดดรด
5. เมื่อนักเรียนร้องเพลงและร้องโน้ตได้คล่องแล้ว ให้นักเรียนลองทำสัญญาณมือ (Hand signs) ทีละวรรคตามครู ดังตาราง
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 1</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>เรา
ยัง
เป็น
เด็ก</td><td>ซ
ซ
ซ
ม</td><td> 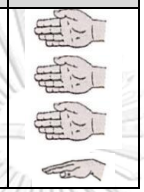 </td></tr>
</table>
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 2</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>เล็ก
เล็ก
ต้อง
เรียน</td><td>ซ
ซ
ซ
ม</td><td> 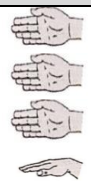 </td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
			วรรคที่ 3 **เนื้อเพลง** / **โน้ต** / **สัญญาณมือ** หัด / ด อ่าน / ด หัด / ด เขียน / ม **เนื้อเพลง** / **โน้ต** / **สัญญาณมือ** ร่ำ / ด เรียน / ด วิ / ร ชา / ด 6. นักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่งพร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) **ขั้นสรุป** 1. นักเรียนช่วยกันร้องเพลงต้อยตริ่งรอบสุดท้ายด้วยความถูกต้องและไพเราะ พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) 2. นักเรียนช่วยกันบอกตัวโน้ตที่พบในเพลงต้อยตริ่ง 3. นักเรียนช่วยกันตอบว่าสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่งว่ามีท่าใดบ้าง 4. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของเนื้อเพลงต้อยตริ่ง		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็กสนใจที่จะ	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทย ได้แก่ เพลงวันเกิด ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. ส่งเสริมการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่และความเข้าใจเรื่องจังหวะ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงวันเกิด** ประพันธ์เนื้อร้องโดย ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยดนตรีไทยหรือชินหูแก่เด็กและประชาชนทั่วไป เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการอวยพรวันเกิด **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น	**ขั้นนำ** 1. ชวนนักเรียนคิดท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ จากนั้นครูนำท่าทางที่นักเรียนร่วมกันคิด ไปเขียนบนกระดานไวท์บอร์ด 2. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงวันเกิดหรือไม่ 3. ครูเปิดเพลงวันเกิดให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงวันเกิดให้นักเรียนฟัง 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงวันเกิด ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน 3. นักเรียนร้องเพลงวันเกิดตามครูทีละวรรคอีกครั้งโดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะยืน (Beats) อย่างสม่ำเสมอ	1. เครื่องขยายเสียง 2. กระดานไวท์บอร์ด 3. ปากกาไวท์บอร์ด 4. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงวันเกิด เพลง วันเกิด - - - - | - - ซ ด์ | - - - ซ | - ซ - ม | - - - ล | - ซ - ม | - - - ซ | - ม - ร | วันนี้ เป็น วันเกิด มี- สุขเถิด ทั้ง ใจกาย - - - - | - ซ - ม | - - - ล | - ซ - ซ | - - - ซ | - ล - ม | - - - ร | - ด์ - ด์ | หวังใด ได้ สมหมาย อา- ยุ มั่น ขวัญ ยืนนาน	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ว่าถูกต้องตามจังหวะหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
เรียนรู้ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เด็กอยากที่จะพัฒนาตนเอง และเพลงยังเป็นตัวช่วยที่ดีในการจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโดยผ่านกิจกรรมการร้องเพลง 4. การเคลื่อนไหวจะช่วยให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ		ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	4. นำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ที่ได้จากการระดมความคิดของนักเรียน มาประกอบการร้องเพลง 5. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่า ๆ กัน 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มร้องเพลง+ปรบมือตามจังหวะยืน 2) กลุ่มเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ และ 3) การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ จากนั้นให้นักเรียนทุกกลุ่มทำกิจกรรมพร้อม ๆ กัน 6. ให้นักเรียนสลับกลุ่มกับเพื่อนเพื่อให้นักเรียนได้ลองร้องเพลงและเคลื่อนไหวจนครบทุกกิจกรรม **ขั้นสรุป** 1. นักเรียนช่วยกันร้องเพลงวันเกิดรอบสุดท้ายด้วยความถูกต้องและไพเราะ 2. นักเรียนช่วยกันตอบว่าการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีอะไรบ้าง 3. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของเนื้อเพลงวันเกิด		

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย
คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู
เรื่องการฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมา	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทยได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้ก-กรู ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากการร่วมกิจกรรม	**เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** เพลงไทยดั้งเดิม ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่า (การแสดงพื้นบ้านภาคใต้ประเภทหนึ่ง) สำหรับบทเดินป่าหรือบทชมธรรมชาติ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การสร้างสรรค์** ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้นและรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น	**ขั้นนำ** 1. ชวนนักเรียนคิดท่าทางและเสียงร้องของสัตว์ เช่น เสือ ลิง นก 2. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงนกเขาขัน-จุ้กกรู หรือไม่ 3. ครูเปิดเพลงนกเขาขันจุ้กกรูให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมาและความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ให้นักเรียนฟัง 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 1) โอเจ้านกเขาขัน-จุ้กกรู้ 2) ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง 3) ฟังแต่เสียงฟังแต่เสียงที่เราฟัง 4) ที่เราฟัง แสนวังเวง 3. นักเรียนร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ตามครูทีละวรรคอีกครั้งโดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะ	1. เครื่องขยายเสียง 2. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพลง นกเขาขันจุ้กกรู - - - - | - - - - | - ล ซ ด | - ร - ม | - ซ - ซ | - ซ - ม | - ด ม ร | - ล - ล โอเจ้านก | เขาขัน | จุ้กกรู้ | ขันแล้ว | เจ้าก็บิน | สู่รัง - - - - | - - - - | - ล ซ ด | - ร - ม | - ซ - ซ | - ซ - ม | - ด ม ร | - ล - ล โอเจ้านก | เขาขัน | จุ้กกรู้ | ขันแล้ว | เจ้าก็บิน | สู่รัง - - - ล | ล ร - - | - ล ล ร | - ซ ล ล | - - - ซ | ล ล - - | - ร - - | - ล - ล ฟัง | แต่เสียง | ฟังแต่เสียง | ที่เราฟัง | ที่ | เราฟัง | แสน | วังเวง	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตว่านักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์ท่าทางจากเนื้อเพลงหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
ผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็กสนใจที่จะเรียนรู้ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เด็กอยากที่จะพัฒนาตนเอง และเพลงยังเป็นตัวช่วยที่ดีในการจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโดยผ่านกิจกรรมการร้องเพลง 4. การสร้างสรรค์ โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ชอบจินตนาการ มีภาพในใจมีความจดจ่อ ที่มักแฝงอยู่ภายในตัวเด็กทุกคน ครูจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง			ยืน (Beats) อย่างสม่ำเสมอ 4. นักเรียนร่วมกันสร้างสรรค์ท่าทางประกอบเนื้อร้อง โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดท่าอย่างอิสระ 5. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงประกอบการทำท่าทาง **ขั้นสรุป** 1. นักเรียนช่วยกันร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรูรอบสุดท้ายด้วยความถูกต้องและไพเราะ 2. นักเรียนช่วยกันตอบว่าสามารถสร้างสรรค์ท่าทางอะไรในเพลงนกเขาขันจุ้กกรูได้บ้าง 3. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของเนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู		

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

เรื่องการฟัง การร้อง และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็ก	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและการร้องเพลง 2. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถร้องเพลงไทยได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ 3. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ 4. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากการร่วมกิจกรรม	**เพลงสุพรรณหงส์** สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่งแกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทำนองและเนื้อร้องของเพลงสุพรรณหงส์มาจากกาพย์เห่เรือ ตอน เห่ชมเรือกระบวน ของ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) การเห่เรือมีจุดประสงค์เพื่อการให้จังหวะแก่ฝีพายจำนวนมาก ในการพายเรือพระราชพิธีซึ่งเป็นพระราชประเพณีดั้งเดิม ในการใช้กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค เพื่อประกอบพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats)	**ขั้นนำ** 1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ด้วยการนำผ้าสีฟ้าขนาดใหญ่วางเปรียบเสมือนแม่น้ำ และนำเรือกระดาษขนาดใหญ่วางทับลงบนผ้าสีฟ้าคล้ายกับเรือกำลังลอยอยู่บนแม่น้ำ 2. ชวนนักเรียนนั่งบนเรือพร้อมกับจินตนาการท่าทางของคนที่กำลังพายเรือ 3. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงสุพรรณหงส์หรือไม่ 4. ครูเปิดเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟังพร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง 2. ครูแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่	1. เครื่องขยายเสียง 2. ผ้าสีฟ้าขนาดใหญ่ 3. เรือกระดาษขนาดใหญ่ 4. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงสุพรรณหงส์ **เพลง สุพรรณหงส์** | - - - ม | - - - ร | - ม - ร | ด ล ด ร | - - - ร | - ร - ร | - ม - ร | ด ล ด ร | | เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ | | - - - - | ม ม ม ซ | - - - ม | - ล - ท | - - - ร | - ม - ด | - ร - ร | - - - ซ | | | สุพรรณหงส์ | ทรง | ชูคือย | งาม | ขดหรือย | ลอยหลัง | สินสู่ | | - - - - | - ม - ซ | - - - ม | - ม - ม | - - - ร | - ด - ร | - ร - ร | - - - ม | | | เพียงเทพย์ | ทรง | พรหมินทร์ | ดิน | ลาดเลี้ยน | เดือนเศา | ชม | | - - - ม | - - - ร | - ม - ร | ด ล ด ร | - - - ร | - ร - ร | - ม - ร | ด ล ด ร | | เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ | เห่ | เห่เห่ | เห่เห่ | เห่เห่เห่เห่ |	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารหรือร้องเพลงได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกจังหวะ ทำนอง ด้วยน้ำเสียงไพเราะหรือไม่ 3. สังเกตว่านักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์ท่าทางหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนสามารถปรบมือได้ตรงจังหวะหรือไม่ 5. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
สนใจที่จะเรียนรู้ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เด็กอยากที่จะพัฒนาตนเอง และเพลงยังเป็นตัวช่วยที่ดีในการจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน โดยผ่านกิจกรรมการร้องเพลง 4. การสร้างสรรค์ โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ชอบจินตนาการ มีภาพในใจ มีความจดจ่อ ที่มักแฝงอยู่ภายในตัวเด็กทุกคน ครูจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง		**การสร้างสรรค์** ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรม ทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้นและรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น	2) สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์ 3) เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเตือนตาชม 4) เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ โดยให้นักเรียนร้องเฉพาะวรรคที่ 1 และ 4 ครูร้องวรรคที่ 2 และ 3 3. นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลงสุพรรณหงส์ด้วยกันอีกครั้ง โดยคำนึงถึงระดับเสียงและความไพเราะ พร้อมปรบมือตามจังหวะยืน (Beats) อย่างสม่ำเสมอ 4. นักเรียนและครูร่วมกันทำท่าทางคนที่กำลังพายเรือโดยพร้อมเพรียงและตรงจังหวะ พร้อมร้องเพลงประกอบเพลง **ขั้นสรุป** 1. นักเรียนและครูช่วยกันร้องเพลงสุพรรณหงส์รอบสุดท้ายด้วยความถูกต้องและไพเราะ 2. นักเรียนช่วยกันตอบว่าสามารถสร้างสรรค์ท่าทางอะไรในเพลงสุพรรณหงส์ได้บ้าง 3. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของเนื้อเพลงสุพรรณหงส์		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

เรื่องการฟังและการเล่น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. เพลงไทยเป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทย และแต่งตามหลักของดนตรีไทย 2. การฟัง เป็นทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการเรียนดนตรี เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ประโยชน์ของการฟังดนตรีที่มีผลต่อสมอง ร่างกาย และอารมณ์ 3. การร้องหรือเสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และอยู่คู่มนุษย์มายาวนานจนเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และเมื่อนำการร้องเพลงมาผนวกกับการสอนจึงได้ประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น ทำให้เด็ก	1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟังเพลงและจังหวะ 2. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะตามจังหวะทำนองของเพลงและตามจังหวะยืน ได้ถูกต้อง 3. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องจังหวะยืน (Beats) 4. นักเรียนรู้จักการแบ่งหน้าที่หรือลำดับก่อนหลังการเล่นเครื่องดนตรีของตนเอง 5. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จากการร่วมกิจกรรม	**เพลงกราวนอก** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประเภทกราว ใช้ประกอบการยกทัพในการแสดงโขน นอกจากนี้เพลงกราวนอกยังใช้เป็นเพลงประจำกัณฑ์มหาราช ในเทศน์มหาชาติ และพิธีไหว้ครูดนตรีและเนื้อหาของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเปรยว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ คน **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเล่น** การเล่นเครื่องดนตรีถือเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่เด็กควรได้ลอง	**ขั้นนำ** 1. ครูจัดเตรียมเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะ ได้แก่ มาราคัส (ลูกแซ็ก) แทมโบรีน (กลองฉิ่ง) และ กรับไม้ 2. ครูถามนักเรียนว่ารู้จักเครื่องดนตรีอะไรบ้าง และแต่ละเครื่องดนตรีมีวิธีการเล่นอย่างไร 3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเครื่องดนตรีที่ชื่นชอบและกลับไปนั่งประจำที่ 4. ครูถามนักเรียนว่าเคยฟังเพลงกราวนอกหรือไม่ 5. ครูเปิดเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟัง พร้อมถามความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพลงมีจังหวะอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร **ขั้นสอน** 1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟัง 2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มมาราคัส (ลูกแซ็ก) 2) แทมโบรีน (กลองฉิ่ง) และ 3) กรับไม้ ครูแนะนำเครื่องดนตรี สาธิตวิธีการจับและเล่นเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง 3. ครูแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ได้แก่	1. เครื่องขยายเสียง 2. มาราคัส (ลูกแซ็ก) 3. แทมโบรีน (กลองฉิ่ง) 4. กรับไม้ขนาดเล็ก 	1. สังเกตว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และสามารถสื่อสารได้หรือไม่ 2. สังเกตว่านักเรียนจับและเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องตามจังหวะทำนองของเพลงและตามจังหวะยืนหรือไม่ 3. สังเกตว่านักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องตามลำดับก่อนหลังหรือไม่ 4. สังเกตว่านักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินขณะร่วมกิจกรรมหรือไม่

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
สนใจที่จะเรียนรู้ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เด็กอยากที่จะพัฒนาตนเอง และเพลงยังเป็นตัวช่วยที่ดีในการจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน โดยผ่านกิจกรรมการร้องเพลง 4. การเล่นเครื่องดนตรีจะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี		ปฏิบัติ เพราะเด็กจะต้องประมวลทักษะความรู้ และความกล้าแสดงออกเพื่อให้ได้ซึ่งเสียงดนตรี ครูจึงควรให้เด็กหัดเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องกระทบหรือเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) เครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง ใช้เพื่อเล่นประกอบจังหวะ ที่มีขนาดและน้ำหนักที่เหมาะกับเด็กปฐมวัย ได้แก่ ไม้เคาะ ฉาบ กลองรำมะนา เป็นต้น 2) เครื่องกระทบที่มีระดับเสียง สามารถบรรเลงเป็นทำนองได้ เช่น ไซโลโฟน ระนาดไทย	1) นอย นอย นอย นอย 2) โรงเรียนเรานี้หรือคือเรือใหญ่ ลูกเรือไซร้ดุจหมู่ผู้ศึกษา ครูอาจารย์ท่านคล้ายนายนาวา ควบคุมพาเพื่อลุถิ่นอุดม 3) นอย นอย นอย นอย 4) การจะไปให้ตลอดรอดฝั่งได้ ต้องร่วมใจกันจริงทุกสิ่งสม ทำหน้าที่ทุกทางอย่างเกลียวกลม ผลปรารมภ์เรือไปได้ดังใจปอง 4. แบ่งกลุ่มซ้อม โดยที่นักเรียนกลุ่มที่ 1 (กลุ่มมาราคัส หรือ ลูกแซ็ก) และ กลุ่มที่ 2 (แทมโบรีน หรือ กลองฉิ่ง) เล่นเครื่องดนตรีตามทำนองเพลง วรรคที่ 1 (นอย นอย นอย นอย) และ วรรคที่ 3 (นอย นอย นอย นอย) พร้อมกันทั้งสองกลุ่ม 5. นักเรียนกลุ่มที่ 3 (กลุ่มกรับไม้) เล่นเครื่องดนตรีตามจังหวะยืน (Beats) วรรคที่ 2 (โรงเรียนเรานี้หรือคือเรือใหญ่ ลูกเรือไซร้ดุจหมู่ผู้ศึกษา ครูอาจารย์ท่านคล้ายนายนาวา ควบคุมพาเพื่อลุถิ่นอุดม) และ วรรคที่ 4 (การจะไปให้ตลอดรอดฝั่งได้ ต้องร่วมใจกันจริงทุกสิ่งสม ทำหน้าที่ทุกทางอย่างเกลียวกลม ผลปรารมภ์เรือไปได้ดังใจปอง) 6. ครูร้องเพลงกราวนอกและนักเรียนเล่นเครื่องดนตรีประกอบ พร้อมกันหนึ่งรอบ 7. ให้นักเรียนสลับเครื่องดนตรีกับเพื่อน	5. โน้ตเพลงและเนื้อเพลงกราวนอก **เพลง กราวนอก** - - - ซ | - - - ด | - - - ร | - - - ม | - - - - | - - - ม | - ม ม ม | - ม - ม นอย | นอย | นอย | นอย | | นอย | นอย นอย นอย | นอย นอย - ม ม ม | - ซ - ซ | - - ม ม | - ร - - | ด ม - ซ | - ร - ร | - - ด ร | - ซ - - โรงเรียนเรา | นี้หรือ | คือเรือ | ใหญ่ | ลูกเรือไซร้ | ดุจหมู่ | ผู้ศึก- | ษา ม - ม ม | - ด - ซ | - - ม ม | - ม - - | ด ม - ม | - ด - ซ | - - - ร | - - ม ม ครูอาจารย์ | ท่านคล้าย | นาย นา- | วา | ควบคุมพา | เพื่อลุ | ถิ่น | อุดม - - - ซ | - - - ด | - - - ด | - - - ร | - - - - | - - - ร | - ร ร ร | - ร - ร นอย | นอย | นอย | นอย | | นอย | นอย นอย นอย | นอย นอย - ร ร ร | - ด ร ด | - - ร ด | - ด - - | - ด ร ร | - ร - ร | - - ม ด | - ซ - - การจะไป | ให้ตลอด | รอดฝั่ง | ได้ | ต้องร่วมใจ | กันจริง | ทุกสิ่ง | สม - ม ด ด | - ซ - ม | - - ร ม | - ม - - | - ซ ม ม | - ม ม ด | - - ม ม | - - - ร ทำหน้าที่ | ทุกทาง | อย่างเกลียว- | กลม | ผลปรารมภ์ | เรือไปได้ | ดังใจ | ปอง	

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
			เพื่อให้นักเรียนได้ลองเล่นเครื่องดนตรีที่หลากหลายจนครบทุกเครื่องดนตรี **ขั้นสรุป** 1. นักเรียนและครูช่วยกันร้องและเล่นเครื่องดนตรีประกอบเพลงกราวนอกรอบสุดท้ายด้วยความถูกต้อง ตรงจังหวะและไพเราะ 2. นักเรียนช่วยกันตอบว่าเครื่องดนตรีที่ได้ลองเล่นในวันนี้ชื่อว่าอะไร วิธีการจับและวิธีการเล่นเป็นอย่างไร		

CHULALONGKORN UNIVERSITY
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

จ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

จ 2 ตารางการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

จ 3 แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale)

- แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับรายแผน
- แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับภาพรวม

จ 4 ตารางการวิเคราะห์แบบประเมินมาตรประมาณค่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก จ 1

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นหรือแนวคิด

ในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

บทนำ

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการวิจัย เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย โดยทำการเก็บข้อมูลจากครูสอนดนตรีเด็กปฐมวัย ประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและแนวทางในการสร้างกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้แสดงความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ คือ <u>ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย</u> ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 21 – 30 ปี
   ☐ 31 – 40 ปี
   ☐ 41 – 50 ปี
   ☐ มากกว่า 50 ปี
3. สาขาวิชาที่จบการศึกษา
   ☐ ปริญญามหาบัณฑิต ด้านดนตรี
   ☐ ปริญญามหาบัณฑิต ด้านดนตรีศึกษา
4. หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่สอน
   ☐ รัฐบาล
   ☐ เอกชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นหรือแนวคิดในการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

1. ท่านคิดว่าการกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อแนวคิดที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
2. ท่านคิดว่าการกำหนดจุดประสงค์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อจุดประสงค์ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
3. ท่านคิดว่าการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสาระการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
4. ท่านคิดว่าการกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
5. ท่านคิดว่าการกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
6. ท่านคิดว่าการกำหนดการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยนำเสนอทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้
7. การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ควรมีลักษณะและขั้นตอนอย่างไร
8. สิ่งที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีโดยใช้เพลงไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คืออะไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....

โรงเรียน.....สังกัด.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันเดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

ผู้สัมภาษณ์

นางสาว ภัทรธีรา ดีสัว

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาดนตรีศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก จ 2

ตารางการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

คำถาม	ชื่อเพลง																								
	เพลงต้อยตริ่ง					เพลงวันเกิด					เพลงนกเขาขันจุ้กกรู					เพลงสุพรรณหงส์					เพลงกราวนอก				
	ผู้เชี่ยวชาญ																								
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

ภาคผนวก จ 3

แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับรายแผน
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฉบับนี้จะถูกนำเสนอเป็นผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใดต่อผู้ประเมิน จึงขอความกรุณาท่านทำแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

ตอนที่ 2 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

ตอนที่ 3 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

ตอนที่ 4 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

ตอนที่ 5 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมในการสร้างแนวทางการจัดกิจกรรมหรือไม่ หากเห็นด้วย ใส่เครื่องหมาย ✓ 5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แนวคิด						
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม						
2. แนวคิดเรื่อง การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง มีความเหมาะสม						
3. แนวคิดเรื่อง การตบมือตามจังหวะของเพลงช่วยให้เด็กเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ มีความเหมาะสม						
4. แนวคิดเรื่อง การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้องไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม						
5. แนวคิดเรื่อง การทำสัญญาณมือ (Hand signs) ทำให้ง่ายต่อการจดจำระดับเสียงของเด็ก มีความเหมาะสม						
จุดประสงค์						
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม						
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ มีความเหมาะสม						
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ มีความเหมาะสม						
4. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้อง มีความเหมาะสม						
5. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้ มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
สาระการเรียนรู้						
1. เพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
2. จังหวะยืน (Beats) ที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
3. ตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งทั้ง 4 ตัวโน้ต ได้แก่ ด ร ม ซ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
4. สัญญาณมือ (Hand signs) ที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งทั้ง 4 ตัวโน้ต ได้แก่ ด ร ม ซ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย **โน้ตเพลง** / **สัญญาณมือ** ด ร ม ซ						
กิจกรรม						
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน						
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำ มีความเหมาะสม						
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม						
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม						
สื่อการเรียนรู้						
1. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) เฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสม **โน้ตเพลง** / **สัญญาณมือ** ด ร ม ซ						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 1 มีความเหมาะสม						
3. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 2 มีความเหมาะสม						
4. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 3 มีความเหมาะสม						
5. เนื้อเพลง โน้ตเพลงและสัญญาณมือ วรรคที่ 4 มีความเหมาะสม						
6. เนื้อเพลงต้อยตริ่ง มีความเหมาะสม						

วรรคที่ 1

เนื้อเพลง	โน้ตเพลง	สัญญาณมือ
เรา	ซ	
ยัง	ซ	
เป็น	ซ	
เด็ก	ม	

วรรคที่ 2

เนื้อเพลง	โน้ต	สัญญาณมือ
เล็ก	ซ	
เล็ก	ซ	
ต้อง	ซ	
เรียน	ม	

วรรคที่ 3

เนื้อเพลง	โน้ต	สัญญาณมือ
หัด	ด	
อ่าน	ด	
หัด	ด	
เขียน	ม	

วรรคที่ 4

เนื้อเพลง	โน้ต	สัญญาณมือ
ร่ำ	ด	
เรียน	ด	
วิ	ร	
ชา	ด	

เพลงต้อยตริ่ง

เรายังเป็นเด็ก
เล็กเล็กต้องเรียน
หัดอ่านหัดเขียน
ร่ำเรียนวิชา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
การวัดและประเมินผล						
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงด้อยตริ่งได้นั้นมีความเหมาะสม						
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้นั้นมีความเหมาะสม						
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม						
4. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียงนั้นมีความเหมาะสม						
5. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้อย่างถูกต้องตามตัวโน้ตนั้นมีความเหมาะสม						
ข้อเสนอแนะ						
1. ผู้สอนสามารถเปลี่ยนชื่อเพลง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงมีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 2 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แนวคิด						
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม						
2. แนวคิดเรื่อง การตบมือตามจังหวะของเพลงช่วยให้เด็กเข้าใจความสม่ำเสมอ ของจังหวะ มีความเหมาะสม						
3. แนวคิดเรื่อง การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม						
4. แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
จุดประสงค์						
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม						
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ มีความเหมาะสม						
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้อง มีความเหมาะสม						
4. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม						
สาระการเรียนรู้						
1. เพลงวันเกิด มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
2. จังหวะยืน (Beats) ที่ใช้ในเพลงวันเกิด มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท คือ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
กิจกรรม						
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน						
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำ มีความเหมาะสม						
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม						
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม						
สื่อการเรียนรู้						
1. ภาพการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ มีความเหมาะสม 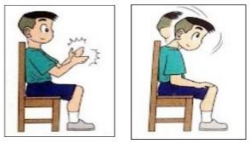 ตบมือ ผงกศีรษะ						
2. ภาพการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสม กระโดดขาคู่ กระโดดไปข้างหน้า						
3. เนื้อเพลงวันเกิด **เพลงวันเกิด** วันนี้เป็นวันเกิด มีสุขเถิดทั้งใจกาย หวังใดได้สมหมาย อายุมั่นขวัญยืนนาน						
การวัดและประเมินผล						
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงวันเกิดได้นั้น มีความเหมาะสม						
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียงนั้นมีความเหมาะสม						
4. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม						
ข้อเสนอแนะ						
1. ผู้สอนสามารถเพิ่มรูปภาพการเคลื่อนไหวทั้งแบบอยู่กับที่และเคลื่อนที่ได้นั้นมีความเหมาะสม						
2. ผู้สอนสามารถตกแต่งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องให้น่าสนใจด้วยการแบ่งฝั่งเปรียบเสมือนดินแดนแห่งการเคลื่อนที่และดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 3 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แนวคิด						
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม						
2. แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสม						
3. แนวคิดเรื่อง การส่งเสริมให้เด็กได้หัดคิดสร้างสรรค์หรือให้อิสระทางความคิด ส่งผลให้เด็กแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ท่าทางการเคลื่อนไหวและความสามารถของตนอย่างเต็มที่ และทำให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้น รวมถึงรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น มีความเหมาะสม						
จุดประสงค์						
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม						
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม						
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระ มีความเหมาะสม						
สาระการเรียนรู้						
1. เพลงนกเขาขันจุ้กกรู มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
2. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3. การสร้างสรรค์ท่าทางและนำมาบูรณาการกับเพลงนกเขาขันจุ้กกรู มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
กิจกรรม						
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน						
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำ มีความเหมาะสม						
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม						
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม						
สื่อการเรียนรู้						
1. หมวกนกเขาปีกสีเทาและหมวกนกเขาปีกสีเขียว มีความเหมาะสม						
2. ผ้าโปร่ง มีความเหมาะสม						
3. ต้นไม้ปลอมหรือต้นไม้กระดาษ มีความเหมาะสม						
4. รังนกกระดาษสีเทาและสีเขียว มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5. เนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู **เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู้ ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู้ ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง ฟังแต่เสียง ฟังแต่เสียงที่เราฟัง ที่เราฟัง แสนวังเวง						
การวัดและประเมินผล						
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรูได้นั้นมีความเหมาะสม						
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระนั้นมีความเหมาะสม						
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถสร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระนั้นมีความเหมาะสม						
ข้อเสนอแนะ						
1. นักเรียนสามารถสลับกันใส่หมวกเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน มีความเหมาะสม						
2. ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ผ้าโปร่งได้หลายวิธี มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 4 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แนวคิด						
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม						
2. แนวคิดเรื่อง การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้องไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม						
3. แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสม						
จุดประสงค์						
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม						
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้องมีความเหมาะสม						
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม						
สาระการเรียนรู้						
1. สาระความรู้เรื่องการเห่เรือในการพายเรือพระราชพิธี มีความเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย						
2. เพลงสุพรรณหงส์ มีความเหมาะสม						
3. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
กิจกรรม						
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน						
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำ มีความเหมาะสม						
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอน มีความเหมาะสม						
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุป มีความเหมาะสม						
สื่อการเรียนรู้						
1. คลิปวิดีโอ มีความเหมาะสม						
2. ภาพเรือสุพรรณหงส์ มีความเหมาะสม						
3. เชือกยางยืด มีความเหมาะสม						
4. ผ้าสีฟ้า มีความเหมาะสม						
5. เรือ มีความเหมาะสม						
6. ไม้พายกระดาษ มีความเหมาะสม						
7. เนื้อเพลงสุพรรณหงส์ มีความเหมาะสม **เพลงสุพรรณหงส์** (เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่) สุพรรณหงส์ ทรงฐู้ห้อย งามขดข้อย ลอยหลังสินธุ์ เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเดือนดาษม (เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่)						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
HULALONGKORN UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
การวัดและประเมินผล						
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ได้นั้นมีความเหมาะสม						
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียงได้นั้นมีความเหมาะสม						
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะมีความเหมาะสม						
ข้อเสนอแนะ						
1. ครูสามารถจัดสรรนักเรียนให้ได้ขึ้นเรือเป็นรอบ ๆ มีความเหมาะสม						
2. ครูสามารถเปลี่ยนจากเรือกระดาษเป็นเก้าอี้สำหรับเด็ก มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 5 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แนวคิด						
1. แนวคิดเรื่อง การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีความเหมาะสม						
2. แนวคิดเรื่อง การเล่นเครื่องดนตรีทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี มีความเหมาะสม						
3. แนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ มีความเหมาะสม						
จุดประสงค์						
1. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ มีความเหมาะสม						
2. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง มีความเหมาะสม						
3. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างตรงจังหวะ มีความเหมาะสม						
4. จุดประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ มีความเหมาะสม						
สาระการเรียนรู้						
1. เนื้อหาของเพลงกราวนอก มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย						
2. จังหวะยืน (Beats) ที่ใช้ในเพลงกราวนอก มีความเหมาะสม						
3. การให้เด็กได้ลองเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะ มีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4. การเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ มีความเหมาะสม						
กิจกรรม						
1. มีคำอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ อย่างชัดเจน						
2. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นนำมีความเหมาะสม						
3. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสอนมีความเหมาะสม						
4. ลำดับการจัดกิจกรรมในขั้นสรุปมีความเหมาะสม						
สื่อการเรียนรู้						
1. ฉิ่ง มีความเหมาะสม						
2. กรับไม้ (ขนาดเล็ก) มีความเหมาะสม						
3. กลอง (ขนาดเล็ก) มีความเหมาะสม						
4. เนื้อเพลงกราวนอก มีความเหมาะสม 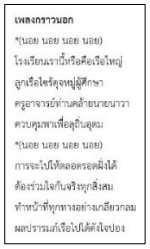 เพลงกราวนอก *(นอย นอย นอย นอย) โรงเรียนเราเอ๋ยหรือคือเรือใหญ่ ลูกเรือไซร้คุณหมู่ผู้ศึกษา ครูอาจารย์ท่านคล้ายนายนาวา ควบคุมพาเพื่อลุถึงฝั่งดง *(นอย นอย นอย นอย) การจะไปให้ตลอดรอดฝั่งได้ ต้องร่วมใจกันจริงทุกสิ่งสม ทำหน้าที่ทุกทางอย่างเกลียวกลม ผลปรรมก็เรือไปได้ดังใจปอง						
การวัดและประเมินผล						
1. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงกราวนอกได้นั้นมีความเหมาะสม						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องได้นั้นมีความเหมาะสม						
3. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ตรงจังหวะได้นั้นมีความเหมาะสม						
4. การวัดและประเมินผลว่านักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะนั้นมีความเหมาะสม						
ข้อเสนอแนะ						
1. ครูสามารถจัดสรรให้นักเรียนได้เล่นเครื่องดนตรีเป็นรอบ ๆ เพื่อให้พอดีกับจำนวนเครื่องดนตรี มีความเหมาะสม						
2. ผู้สอนอาจตัดเชือกฉิ่งออกเพื่อให้นักเรียนมีพื้นที่ในการเคลื่อนไหวหรือเพื่อเอื้อต่อเด็กที่มีรูปร่างใหญ่ มีความเหมาะสม						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก จ 3

แบบประเมินมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับภาพรวม
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทยของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฉบับนี้จะถูกนำเสนอเป็นผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใดต่อผู้ประเมิน จึงขอความกรุณาท่านทำแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบฟอร์มการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินมาตรประมาณค่าของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมในการสร้างแนวทางการจัดกิจกรรมหรือไม่ หากเห็นด้วย ใส่เครื่องหมาย ✓

5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ด้านเนื้อหาดนตรีและบทเพลงไทย						
1. เพลงที่เลือกใช้มีความน่าสนใจ						
2. เพลงที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
3. เนื้อหาด้านดนตรีมีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
4. จังหวะยืน (Beats) , ตัวโน้ต , สัญลักษณ์มือ (Hand signs) , การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ , การสร้างสรรค์ท่าทาง และการเล่นเครื่องดนตรี ที่เลือกมามีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
5. มีการเรียงลำดับจากเนื้อหาง่ายไปเนื้อหายาก						
6. เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับปฐมวัย						
ด้านทักษะดนตรี						
1. ทักษะการฟังส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม						
2. ทักษะการร้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป และยังช่วยให้รู้จักรูปประโยคและจังหวะการพูด						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3. ทักษะการเคลื่อนไหวส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรี โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ						
4. ทักษะการสร้างสรรค์ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกท่าทางได้อย่างอิสระ ส่งผลให้เด็กได้แสดงความรู้สึกนึกคิดและแสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่						
5. ทักษะการเล่นส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง						
6. ทักษะการอ่านส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคุ้นตาและนำไปสู่การปฏิบัติตามสัญลักษณ์ได้อย่างถูกต้อง						
ด้านแผนการจัดการเรียนรู้						
1. ความเหมาะสมของแนวคิดและวัตถุประสงค์ของแต่ละแผน						
2. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์และการวัดประเมินผลของแต่ละแผน						
3. แผนการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย						
4. แผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับชัดเจน						
ด้านคุณค่าและประโยชน์การใช้งาน						
1. มีการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะดนตรีทั้ง 6 ด้าน (การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ การเล่น การอ่าน)						
2. มีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยที่จะได้รู้จักเพลงไทยมากยิ่งขึ้น						
3. มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนวิชาดนตรีปฐมวัยที่สนใจจะนำเพลงไทยไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ตามความเหมาะสม						
4. สามารถนำไปปรับใช้ได้กับการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก จ 4

ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินมาตรประมาณค่า

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเต็ม 25	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ระดับผลการประเมิน
	5	4	3	2	1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ฉ

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรับปรุง)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง การอ่านและการทำสัญญาณมือ

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง 3. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 4. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่าง	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงต้อยตริ่งได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่งได้	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยสำเนียงลาวที่มีมาแต่สมัยโบราณ ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็ก ว่ามีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **สัญลักษณ์มือ** การใช้สัญลักษณ์มือ (Hand signs) แทนระดับเสียง ช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทางจำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกัน พร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของเด็ก เช่น “หนู ๆ รู้ไหม ว่าเด็กมีหน้าที่อะไรบ้าง” เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถาม โดยครูจะสรุปในตอนท้ายว่า “หน้าที่สำคัญของเด็กคือการเรียนหนังสือ” เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้ 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 3. ครูเปิดเพลงต้อยตริ่งอีกครั้ง พร้อมกับพานักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats) 4. ครูอธิบายเรื่องตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำนักเรียนเปล่งเสียงตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ ด ร ม ซ 5. ครูชวนพูดคุยถึงเรื่องการร้องโน้ต โดยสอบถามว่านักเรียนในที่นี้สามารถร้องโน้ตได้	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) เฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ <table><tr><th>ตัวโน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr><tr><td>ด</td><td> </td></tr><tr><td>ร</td><td> </td></tr><tr><td>ม</td><td> </td></tr><tr><td>ซ</td><td> </td></tr></table> 4. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 1 <table><tr><th colspan="3">วรรคที่ 1</th></tr><tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ตเพลง</th><th>สัญญาณมือ</th></tr><tr><td>เรา ยัง เป็น เด็ก</td><td>ซ ซ ซ ม</td><td> 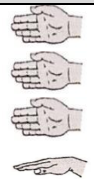 </td></tr></table>	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 4. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 5. นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ได้อย่างถูกต้องตามตัวโน้ต	ผู้สอนสามารถเปลี่ยนชื่อเพลง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง เป็นต้น

<table>
<tr><th>แนวคิด</th><th>จุดประสงค์</th><th>สาระการเรียนรู้</th><th>กิจกรรม</th><th>สื่อการเรียนรู้</th><th>การวัดและประเมินผล</th><th>ข้อเสนอแนะ</th></tr>
<tr>
<td>ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง
5. สัญลักษณ์มือ (Hand signs) ทำให้ง่ายต่อการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ</td>
<td></td>
<td></td>
<td>หรือไม่ ครูมีตัวช่วยที่จะทำให้การจำระดับเสียงง่ายขึ้น นั้นคือ การใช้สัญญาณมือ (Hand signs) โดยครูจะแนะนำเฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ
<table>
<tr><th>โน้ตเพลง</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>ด</td><td> </td></tr>
<tr><td>ร</td><td> </td></tr>
<tr><td>ม</td><td> </td></tr>
<tr><td>ซ</td><td> </td></tr>
</table>
ขั้นสอน
1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงต้อยตริ่ง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เรายังเป็นเด็ก 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา
2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่งเป็นทำนอง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เรายังเป็นเด็ก 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา
3. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 1 คือ ซซซม (ซอล ซอล ซอล มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่
ซอล มี </td>
<td>5. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 2
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 2</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>เล็ก</td><td>ซ</td><td rowspan="4"> 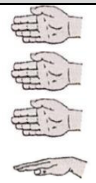 </td></tr>
<tr><td>เล็ก</td><td>ซ</td></tr>
<tr><td>ต้อง</td><td>ซ</td></tr>
<tr><td>เรียน</td><td>ม</td></tr>
</table>
6. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรคที่ 3
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 3</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>หัด</td><td>ด</td><td rowspan="4"> 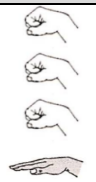 </td></tr>
<tr><td>อ่าน</td><td>ด</td></tr>
<tr><td>หัด</td><td>ด</td></tr>
<tr><td>เขียน</td><td>ม</td></tr>
</table>
7. เนื้อเพลง โน้ตเพลงและสัญญาณมือ วรรคที่ 4
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 4</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>ร่ำ</td><td>ด</td><td rowspan="4"> </td></tr>
<tr><td>เรียน</td><td>ด</td></tr>
<tr><td>วิ</td><td>ร</td></tr>
<tr><td>ชา</td><td>ด</td></tr>
</table></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

<table>
<tr><th>แนวคิด</th><th>จุดประสงค์</th><th>สาระการเรียนรู้</th><th>กิจกรรม</th><th>สื่อการเรียนรู้</th><th>การวัดและประเมินผล</th><th>ข้อเสนอแนะ</th></tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 1</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ตเพลง</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>เรา</td><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>ยัง</td><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>เป็น</td><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>เด็ก</td><td>ม</td><td> </td></tr>
</table>

4. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ คือ ซซซม (ซอล ซอล ซอล มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่
ซอล มี
<table>
<tr><th colspan="3">วรรคที่ 2</th></tr>
<tr><th>เนื้อเพลง</th><th>โน้ต</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>เล็ก</td><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>เล็ก</td><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>ต้อง</td><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>เรียน</td><td>ม</td><td> </td></tr>
</table>

5. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 3 คือ ดดดม (โด โด โด มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่
โด มี
</td>
<td>8. เนื้อเพลงต้อยตริ่ง
เพลงต้อยตริ่ง
เรายังเป็นเด็ก
เล็กเล็กต้องเรียน
หัดอ่านหัดเขียน
ร่ำเรียนวิชา</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			วรรคที่ 3 **เนื้อเพลง** / **โน้ต** / **สัญญาณมือ** หัด ด อ่าน ด หัด ด เขียน ม 6. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 4 คือ ดด รด (โด โด เร โด) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ โด เร **วรรคที่ 4** **เนื้อเพลง** / **โน้ต** / **สัญญาณมือ** รำ ด เรียน ด วิ ร ชา ด **ขั้นสรุป** เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายเนื้อเพลงว่าสื่อถึงอะไร มีโน้ตเพลงตัวไหนบ้าง และสัญญาณมือมีท่าทางใดบ้าง			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 3. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง 4. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงวันเกิดได้อย่างถูกต้อง 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงวันเกิด** ประพันธ์เนื้อร้องโดย ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยดนตรีไทยหรือชินหูแก่เด็กและประชาชนทั่วไป เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการอวยพรวันเกิด **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง และการทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง 2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องวันเกิด เช่น “ใครเกิดวันนี้หรือเกิดเดือนนี้บ้าง” จากนั้นชวนนักเรียนคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างในงานวันเกิด เช่น เป่าเค้ก ร้องเพลง หรือจัดปาร์ตี้ ซึ่งในงานปาร์ตี้วันเกิดเรามักจะเต้น วิ่งเล่น และกระโดด เพื่อความสนุกสนาน จากนั้นจึงนำเข้าสู่การเคลื่อนไหว 3. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ได้แก่ การตบมือ การผงกศีรษะ พร้อมภาพประกอบและสาธิต 4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกระโดดขาคู่ การกระโดดไปข้างหน้า พร้อมภาพประกอบและสาธิต 5. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. ภาพการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ตบมือ ผงกศีรษะ ที่มา : shorturl.at/ktxlX 4. ภาพการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ กระโดดขาคู่ กระโดดไปข้างหน้า ที่มา : shorturl.at/hwxBX 5. เนื้อเพลงวันเกิด **เพลงวันเกิด** วันนี้เป็นวันเกิด มีสุขเถิดทั้งใจกาย หวังใดได้สมหมาย อายุมั่นขวัญยืนนาน	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะ 3. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ	1. ผู้สอนสามารถเพิ่มรูปภาพการเคลื่อนไหวทั้งแบบอยู่กับที่และเคลื่อนที่ได้ตามความเหมาะสม 2. ผู้สอนสามารถตกแต่งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องให้น่าสนใจด้วยการแบ่งฝั่ง เปรียบเสมือนดินแดนแห่งการเคลื่อนที่และดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ		วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	6. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 7. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงวันเกิด พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงวันเกิดให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 8. ครูเปิดเพลงวันเกิดอีกครั้ง พร้อมกับพานักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats) **ขั้นสอน** 1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวันเกิด ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน 2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงวันเกิดเป็นทำนอง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน 3. เมื่อนักเรียนร้องเพลงวันเกิดได้คล่องแล้ว ครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวันเกิด พร้อมกับทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่อย่างลงจังหวะ 4. ครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวันเกิด พร้อมกับทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่อย่างลงจังหวะ			

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยแบ่งเป็นฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องเรียน 6. จากนั้นให้นักเรียนทำการเคลื่อนไหวทีละกลุ่ม โดยให้อีกกลุ่มนั่งเป็นผู้ชม 7. เมื่อทำครบทั้ง 2 กลุ่มแล้ว ให้นักเรียนสลับฝั่งและทำซ้ำอีกครั้งหนึ่ง **ขั้นสรุป** เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ว่ามีท่าใดบ้าง และนักเรียนคิดว่านอกเหนือจากท่าที่ครูยกตัวอย่างมานั้นมีท่าทางใดบ้าง			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ 3. การส่งเสริมให้เด็กได้หัดคิดสร้างสรรค์หรือให้อิสระทางความคิด ส่งผลให้เด็กแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ท่าทางการเคลื่อนไหวและ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ 3. เพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระ	**เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** เพลงไทยดั้งเดิม ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่า (การแสดงพื้นบ้านภาคใต้ประเภทหนึ่ง) สำหรับบทเดินป่าหรือบทชมธรรมชาติ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น **การสร้างสรรค์** ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้นและรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง 2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 3. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเสียงของนกเขา เช่น “เด็ก ๆ ทราบหรือไม่ว่านกเขาร้องอย่างไร” โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง 4. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาและความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยที่ครูเป็นผู้ร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู หลังจากครูร้องเพลงจบ ให้นักเรียนร้อง	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. หมวกนกเขาปีกสีเทาและหมวกนกเขาปีกสีเขียว ที่มา : https://bit.ly/3K79Drf , https://bit.ly/3M9zKQ4 4. ผ้าโปร่ง 	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ 3. นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ท่าทางเลียนแบบเนื้อร้องได้อย่างอิสระ	1. นักเรียนสามารถสลับกันใส่หมวกเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน 2. การใช้ผ้าโปร่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น จับผ้าด้วยนิ้วชี้และนิ้วโป้งทั้ง 2 มือ

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ และทำให้เด็กเข้าใจดนตรีได้มากขึ้น รวมถึงรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น			เสียงนกตามจินตนาการที่ละคน สลับกันจนครบทุกกลุ่มและทุกคน 6. ครูจัดเตรียมสถานที่ โดยการนำต้นไม้ปลอมหรือต้นไม้กระดาษที่ประดับด้วยรังนกสีเทา 1 ต้น และรังนกสีเขียว 1 ต้น วางไว้ด้านซ้ายและด้านขวาของห้อง **ขั้นสอน** 1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพื่อให้เด็กได้เข้าใจเนื้อหาของเพลง 2. ครูแจกอุปกรณ์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะได้หมวกนกเขาที่มีปีกสีเทาและอีกกลุ่มจะได้หมวกนกเขาที่มีปีกสีเขียว โดยให้นักเรียนใส่ไว้บนศีรษะและผ้าโปร่งสำหรับทำเป็นปีกนก 3. ครูอธิบายกิจกรรมให้นักเรียนฟัง ได้แก่ 1) เมื่อนักเรียนได้ยินเสียงเพลงดังขึ้น ให้นักเรียนจินตนาการท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ เช่น ท่าขัน ท่าบิน ท่าฟัง 2) เมื่อได้ยินเนื้อเพลงคำว่า “สู่รัง” ให้นักเรียนทำท่าทางที่นักเรียนจินตนาการ และไปยังต้นไม้ที่มีสีรังเหมือนสีหมวกของตนเอง 3) เมื่อเพลงดังขึ้นอีกรอบ ให้นักเรียนออกจากรัง และทำท่าทางประกอบตามเพลงเหมือนข้อที่ 1) และ 2) 4. ครูเปิดเพลงนกเขาขันจุ้กกรู จากนั้นให้เด็กเริ่มทำท่าทางประกอบอย่างอิสระ	5. ต้นไม้ 2 ต้น 6. รังนกกระดาษสีเทาและสีเขียว 2 รัง 7. เนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู **เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู้ ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง โอเจ้านกเขาขันจุ้กกรู้ ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง ฟังแต่เสียง ฟังแต่เสียงที่เราฟัง ที่เราฟัง แสนวังเวง		

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			ขั้นสรุป เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนมานั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองว่ามีท่าใดบ้าง เสียงนกเขาในเพลงขันว่าอย่างไร			

CHULALONGKORN UNIVERSITY
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องและท่องเพลงสุพรรณหงส์ได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**การเห่เรือ** การเห่เรือมีจุดประสงค์เพื่อการให้จังหวะแก่ฝีพายจำนวนมาก ในการพายเรือพระราชพิธี ซึ่งเป็นพระราชประเพณีดั้งเดิม ในการใช้กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค เพื่อประกอบพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย **เพลงสุพรรณหงส์** สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่ง แกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทำนองและเนื้อร้องของเพลงสุพรรณหงส์มาจากกาพย์เห่เรือตอน เห่ชมเรือกระบวน ของ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง 2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 3. ทบทวนการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ้กกรู 4. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องพระราชพิธีของไทยว่าเด็ก ๆ รู้จักพระราชพิธีใดบ้าง จากนั้นจึงโยงเข้าสู่การเห่เรือ ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเรื่องการเห่เรือ โดยการเปิดคลิปวิดีโอการพายเรือพระราชพิธี 5. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. คลิปวิดีโอ 4. ภาพเรือสุพรรณหงส์ ที่มา : https://bit.ly/3C7KXw0 5. เชือกยางยืด 	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 3. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ	1. เรือ 1 ลำ สำหรับนักเรียน 5 คน หากมีนักเรียนจำนวนมากให้สลับกันทำกิจกรรมเป็นรอบ ๆ 2. ครูสามารถเปลี่ยนจากเรือเป็นเก้าอี้สำหรับเด็กได้

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
กล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ		**การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	6. ครูเปิดเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง พร้อมกับแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ตามโน้ตเพลงและเนื้อเพลงสุพรรณหงส์ ได้แก่ 1) เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ 2) สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อย ลอยหลังสินธุ์ 3) เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเดือนตาชม 4) เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ 7. ครูให้นักเรียนจำลองว่าตนเองเป็นฝีพาย โดยให้นักเรียนทั้งหมดจับเชือกยางยืดที่ถูกนำมาต่อกันเป็นวงกลมซึ่งเปรียบเสมือนเรือลำใหญ่ จากนั้นครูร้องเนื้อเพลงทีละวรรค โดยเริ่มจาก - วรรคที่ 1 ครูและนักเรียนจับเชือกยางยืดด้วยมือทั้งสองข้าง หันหน้าเข้าหาเชือกในลักษณะวงกลม ชูมือขึ้น–ลง ตามทำนองเสียงสูง-ต่ำของเพลง โดยมีครูเป็นผู้สาธิต (ดังภาพ) 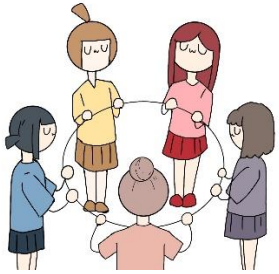	6. ผ้าสีฟ้า 7. เรือ 8. ไม้พายกระดาษ 9. เนื้อเพลงสุพรรณหงส์ **เพลงสุพรรณหงส์** (เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่) สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อย ลอยหลังสินธุ์ เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเดือนตาชม (เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ - เห่)		

Chulalongkorn University

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			- วรรคที่ 2,3 ครูและนักเรียนจับเชือกยางยืดด้วยมือทั้งสองข้างในลักษณะหันข้าง ลำตัวอยู่ด้านนอกของเชือก ก้าวเท้าพร้อมยกมือไปด้านหน้า ก้าวเท้าพร้อมส่งมือไปด้านหลัง ตามทำนองของเพลงเป็นจังหวะ โดยมีครูเป็นผู้สาธิต (ดังภาพ) - วรรคที่ 4 ครูและนักเรียนจับเชือกยางยืดด้วยมือทั้งสองข้าง หันหน้าเข้าหาเชือกในลักษณะวงกลม ชูมือขึ้น–ลง ตามทำนองเสียงสูง-ต่ำของเพลง โดยมีครูเป็นผู้สาธิต (ดังภาพ) 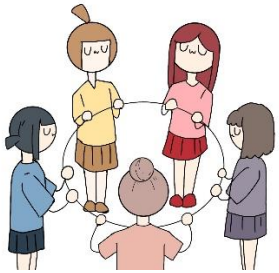			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			8. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ 1) ผ้าสีฟ้าเปรียบเสมือนแม่น้ำ 2) วางเรือทับลงบนผ้าสีฟ้าคล้ายกับเรือกำลังลอยอยู่บนแม่น้ำ 3) วางไม้พายกระดาษตามจำนวนนักเรียนไว้ข้างเรือ **ขั้นสอน** 1. ครูพานักเรียนขึ้นเรือ ครั้งละ 5 คน โดยครูจะอยู่ด้านหน้าของเรือ 2. ครูนำนักเรียนร้องเนื้อเพลงทีละวรรค โดยเริ่มจากวรรคที่ 1 ประกอบกับทำท่าทางประกอบตามครู ได้แก่ การยกมือทั้งสองข้างขึ้น – ลง ตามทำนองเสียงสูง - ต่ำของเพลง ดังภาพ 3. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวรรคที่ 2 ประกอบกับทำท่าทางประกอบตามครู ในช่วงนี้ให้นักเรียนหยิบไม้พาย ทั้งสองแถวถือไม้พายในลักษณะท่าเตรียม 			

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			ครูนำนักเรียนพายเรือให้ตรงจังหวะของเนื้อเพลง นักเรียนที่อยู่แถวซ้าย ดึงไม้พายเฉียงเข้าหาตัวฝั่งซ้าย และนักเรียนที่อยู่แถวขวา ดึงไม้พายเฉียงเข้าหาตัวฝั่งขวา ทำสองท่าสลับกันไป-มา (ท่าเตรียม-ท่าพาย) ให้ตรงจังหวะจนจบวรรค 4. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวรรคที่ 3 ประกอบกับทำท่าทางประกอบคล้ายกับขั้นตอนที่ 3 เมื่อจบวรรค ให้นักเรียนวางไม้พายไว้ข้างลำตัว 5. สุดท้าย ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวรรคที่ 4 ประกอบกับทำท่าทางประกอบคล้ายกับวรรคที่ 1			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			 ขั้นสรุป เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนมานั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายท่าทางที่ใช้ประกอบการพายเรือและบอกความรู้ที่ได้ชมคลิปการเห่เรือ			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการเล่น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเล่นเครื่องดนตรีทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างตรงจังหวะ 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงกราวนอก** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประเภทกราว ใช้ประกอบการยกทัพในการแสดงโขน นอกจากนี้เพลงกราวนอกยังใช้เป็นเพลงประจำกัณฑ์มหาราช ในเทศน์มหาชาติ และพิธีไหว้ครูดนตรีและเนื้อหาของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเปรยว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ คน **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเล่น** การเล่นเครื่องดนตรีถือเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่เด็กควรได้ลองปฏิบัติ เพราะเด็กจะต้องประมวลทักษะ ความรู้ และ	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) 2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 3. ทบทวนการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ้กกรู 4. ทบทวนการร้องและการท่องเพลงสุพรรณหงส์ พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ได้แก่ ท่ายกมือทั้งสองข้างขึ้น – ลง ท่าเตรียม และท่าพาย 5. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงกราวนอก พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ 6. ครูชวนนักเรียนย่ำเท้าอยู่กับที่ในจังหวะ	1. เครื่องขยายเสียง 2. เครื่องขยายภาพ 3. ฉิ่ง 4. กรับไม้ (ขนาดเล็ก) 5. กลอง (ขนาดเล็ก) 	1. นักเรียนอธิบายความหมายของเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ตรงจังหวะ 4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างตรงจังหวะ	1. หากมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเป็นรอบ ๆ เพื่อให้พอดีกับจำนวนเครื่องดนตรี 2. ผู้สอนอาจตัดเชือกฉิ่งออกเพื่อให้นักเรียนมีพื้นที่ในการเคลื่อนไหวหรือเพื่อเอื้อต่อเด็กที่มีรูปร่างใหญ่

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
		ความกล้าแสดงออกเพื่อให้ได้ซึ่งเสียงดนตรี ครูจึงควรให้เด็กหัดเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องกระทบหรือเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) เครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง ใช้เพื่อเล่นประกอบจังหวะ ที่มีขนาดและน้ำหนักที่เหมาะกับเด็กปฐมวัย ได้แก่ ไม้เคาะ ฉาบ กลองรำมะนา เป็นต้น 2) เครื่องกระทบที่มีระดับเสียง สามารถบรรเลงเป็นทำนองได้ เช่น ไซโลโฟน ระนาดไทย **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น การปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่องเดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	ยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อให้เด็กได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ 7. ครูชวนนักเรียนจินตนาการว่ากำลังจะเดินไปโรงเรียน โดยเริ่มจากเรียงแถวหน้ากระดาน และสมมติว่าท้ายห้องคือโรงเรียน จากนั้นครูและนักเรียนย่ำเท้าเป็นจังหวะยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อไปยังโรงเรียนและย้ำเท้ากลับมาที่เดิมอย่างเป็นจังหวะจนจบเพลง เพื่อให้เด็กได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ **ขั้นสอน** 1. ครูแนะนำการเล่นเครื่องดนตรี ได้แก่ ฉิ่ง กรับไม้ กลอง โดยสาธิตวิธีการจับและการเล่นที่ถูกวิธี จากนั้นครูวางเครื่องดนตรีเป็น 3 กลุ่ม และให้เด็กทุกคนมาลองเล่นเครื่องดนตรีที่ตนเองสนใจ 2. ครูและนักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยที่ครูวางเครื่องดนตรีในตำแหน่งที่ห่างกัน ดังภาพ 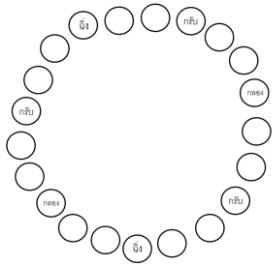	6. เนื้อเพลงกราวนอก **เพลงกราวนอก** *(นอย นอย นอย นอย) โรงเรียนเรานี้หรือคือเรือใหญ่ ลูกเรือไซร้ดุจหมู่ผู้ศึกษา ครูอาจารย์ท่านคล้ายนายนาวา ควบคุมพาเพื่อลุถึงอุดม *(นอย นอย นอย นอย) การจะไปให้ตลอดรอดฝั่งได้ ต้องร่วมใจกันจริงทุกสิ่งสม ทำหน้าที่ทุกทางอย่างเกลียวกลม ผลปรารมภ์เรือไปได้ดังใจปอง		

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			จากนั้นครูร้องเพลงหรือเปิดเพลง และให้นักเรียนเล่นเครื่องดนตรีตามจังหวะยืน (Beats) โดยครูอาจจะแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค และเมื่อนักเรียนเล่นเครื่องดนตรีจบ 1 วรรค ให้นักเรียนส่งเครื่องดนตรีให้เพื่อนคนถัดไป หรือเมื่อจบเพลง 1 รอบ ให้นักเรียนส่งเครื่องดนตรีให้เพื่อนคนถัดไป ดังนั้นนักเรียนทุกคนจะได้เล่นเครื่องดนตรีครบทุกชิ้น **ขั้นสรุป** เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเครื่องดนตรีที่ได้เล่นในวันนี้ชื่อว่าอะไร วิธีการจับและวิธีการเล่นเป็นอย่างไร นักเรียนชอบเครื่องดนตรีชิ้นไหนมากที่สุด			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ช

ภาพการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรี
สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับปรังปรุง)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

เพลงต้อยตริ่ง **คลิปการจัดกิจกรรมเพลงต้อยตริ่ง**

ขั้นนำ

1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกัน พร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของเด็ก เช่น “หนู ๆ รู้ไหม ว่าเด็กมีหน้าที่อะไรบ้าง” เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถาม โดยครูจะสรุปในตอนท้ายว่า “หน้าที่สำคัญของเด็กคือการเรียนหนังสือ” เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้

2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

3. ครูเปิดเพลงต้อยตริ่งอีกครั้ง พร้อมกับพานักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats)

4. ครูอธิบายเรื่องตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำนักเรียนเปล่งเสียงตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ ด ร ม ซ

5. ครูชวนพูดคุยถึงเรื่องการร้องโน้ต โดยสอบถามว่านักเรียนในที่นี้สามารถร้องโน้ตได้หรือไม่ ครูมีตัวช่วยที่จะทำให้การจำระดับเสียงง่ายขึ้น นั้นคือ การใช้สัญญาณมือ (Hand signs) โดยครูจะแนะนำเฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ

ขั้นสอน

1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงต้อยตริ่ง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เรายังเป็นเด็ก 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา

2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่งเป็นทำนอง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เรายังเป็นเด็ก 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา

3. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 1 คือ ซซซม (ซอล ซอล ซอล มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ ซอล มี

4. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 2 คือ ซซซม (ซอล ซอล ซอล มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ ซอล มี

5. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 3 คือ ดดดม (โด โด โด มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ โด มี

6. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรคที่ 4 คือ ดดรด (โด โด เร โด) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ โด เร

ขั้นสรุป

เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายเนื้อเพลงว่าสื่อถึงอะไร มีโน้ตเพลงตัวไหนบ้าง และสัญญาณมือมีท่าทางใดบ้าง

เพลงวันเกิด **คลิปการจัดกิจกรรมเพลงวันเกิด**

ขั้นนำ

1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง และการทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง

2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องวันเกิด เช่น “ใครเกิดวันนี้หรือเกิดเดือนนี้บ้าง” จากนั้นชวนนักเรียนคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างในงานวันเกิด เช่น เป่าเค้ก ร้องเพลง หรือจัดปาร์ตี้ ซึ่งในงานปาร์ตี้วันเกิดเรามักจะเต้น วิ่งเล่น และกระโดด เพื่อความสนุกสนาน จากนั้นจึงนำเข้าสู่การเคลื่อนไหว

3. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ได้แก่ การตบมือ การผงกศีรษะ พร้อมภาพประกอบและสาธิต

4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกระโดดขาคู่ การกระโดดไปข้างหน้า พร้อมภาพประกอบและสาธิต

5. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่

6. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

7. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงวันเกิด พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงวันเกิดให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

8. ครูเปิดเพลงวันเกิดอีกครั้ง พร้อมกับพานักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats)

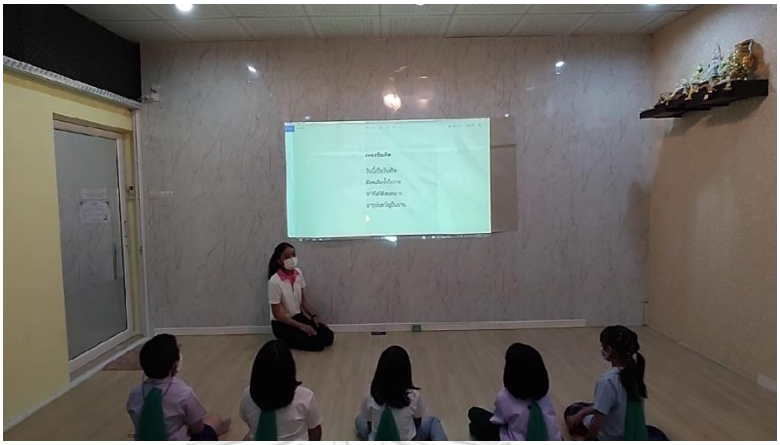

ขั้นสอน

1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวันเกิด ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน

2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงวันเกิดเป็นทำนอง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน

3. เมื่อนักเรียนร้องเพลงวันเกิดได้คล่องแล้ว ครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวันเกิด พร้อมกับทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่อย่างลงจังหวะ

4. ครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวันเกิด พร้อมกับทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่อย่างลงจังหวะ

5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยแบ่งเป็นฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องเรียน

6. จากนั้นให้นักเรียนทำการเคลื่อนไหวทีละกลุ่ม โดยให้อีกกลุ่มนั่งเป็นผู้ชม

7. เมื่อทำครบทำ 2 กลุ่มแล้ว ให้นักเรียนสลับฝั่งและทำซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นสรุป

เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ว่ามีท่าใดบ้าง และนักเรียนคิดว่านอกเหนือจากท่าที่ครูยกตัวอย่างมานั้นมีท่าทางใดบ้าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เพลงนกเขาขันจุ้กกรู **คลิปการจัดกิจกรรมเพลงนกเขาขันจุ้กกรู**

ขั้นนำ

1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง

2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

3. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเสียงของนกเขา เช่น “เด็ก ๆ ทราบหรือไม่ว่านกเขาร้องอย่างไร” โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง

4. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาและความหมายของเพลงนกเขาขันจุ้กกรู ให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยที่ครูเป็นผู้ร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู หลังจากครูร้องเพลงจบ ให้นักเรียนร้องเสียงนกตามจินตนาการที่ละคน สลับกันจนครบทุกกลุ่มและทุกคน

6. ครูจัดเตรียมสถานที่ โดยการนำต้นไม้ปลอมหรือต้นไม้กระดาษที่ประดับด้วยรังนกสีเทา 1 ต้น และรังนกสีเขียว 1 ต้น วางไว้ด้านซ้ายและด้านขวาของห้อง

ขั้นสอน

1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพื่อให้เด็กได้เข้าใจเนื้อหาของเพลง

2. ครูแจกอุปกรณ์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะได้หมวกนกเขาที่มีปีกสีเทา และอีกกลุ่มจะได้หมวกนกเขาที่มีปีกสีเขียว โดยให้นักเรียนใส่ไว้บนศีรษะ และผ้าโปร่งสำหรับทำเป็นปีกนก

3. ครูอธิบายกิจกรรมให้นักเรียนฟัง ได้แก่ 1) เมื่อนักเรียนได้ยินเสียงเพลงดังขึ้น ให้นักเรียนจินตนาการท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ เช่น ท่าขัน ท่าบิน ท่าฟัง 2) เมื่อได้ยินเนื้อเพลงคำว่า “สู่รัง” ให้นักเรียนทำท่าทางที่นักเรียนจินตนาการ และไปยังต้นไม้ที่มีสีรังเหมือนสีหมวกของตนเอง 3) เมื่อเพลงดังขึ้นอีกรอบ ให้นักเรียนออกจากรัง และทำท่าทางประกอบตามเพลงเหมือนข้อที่ 1) และ 2)

4. ครูเปิดเพลงนกเขาขันจุ้กกรู จากนั้นให้เด็กเริ่มทำท่าทางประกอบอย่างอิสระ

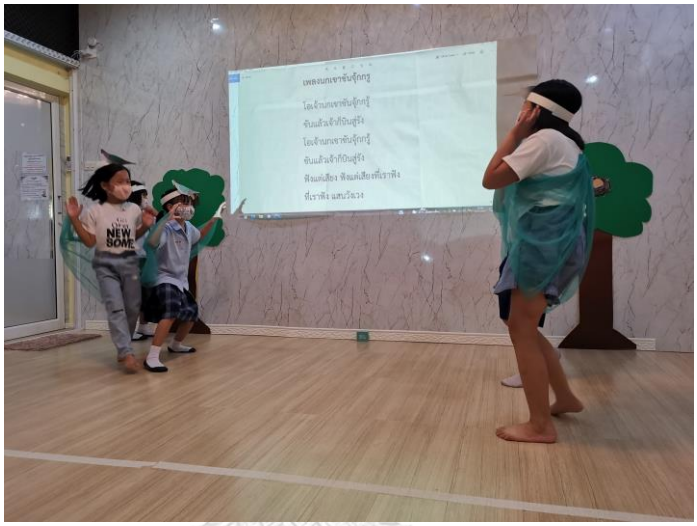

ขั้นสรุป

เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนมานั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองว่ามีท่าใดบ้าง เสียงนกเขาในเพลงขันว่าอย่างไร

เพลงสุพรรณหงส์ **คลิปการจัดกิจกรรมเพลงสุพรรณหงส์**

ขั้นนำ

1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง

2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

3. ทบทวนการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ้กกรู

4. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องพระราชพิธีของไทยว่าเด็ก ๆ รู้จักพระราชพิธีใดบ้าง จากนั้นจึงโยงเข้าสู่การเห่เรือ ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเรื่องการเห่เรือ โดยการเปิดคลิปวิดีโอการพายเรือพระราชพิธี

5. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

6. ครูเปิดเพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง พร้อมกับแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ตามโน้ตเพลงและเนื้อเพลงสุพรรณหงส์ ได้แก่ 1) เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ 2) สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อย ลอยหลังสินธุ์ 3) เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเตือนตาชม 4) เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ เห่ – เห่

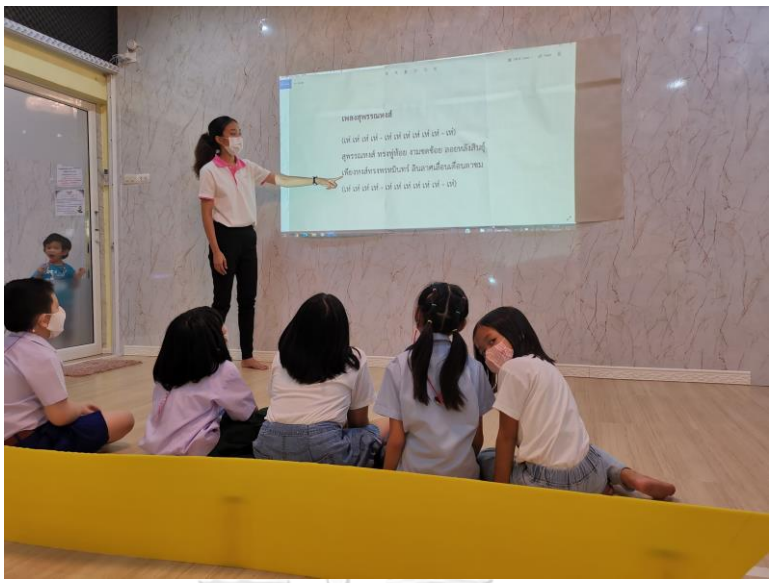

7. ครูให้นักเรียนจำลองว่าตนเองเป็นฝีพาย โดยให้นักเรียนทั้งหมดจับเชือกยางยืดที่ถูกนำมาต่อกันเป็นวงกลมซึ่งเปรียบเสมือนเรือลำใหญ่ จากนั้นครูร้องเนื้อเพลงทีละวรรค โดยเริ่มจาก

- วรรคที่ 1 ครูและนักเรียนจับเชือกยางยืดด้วยมือทั้งสองข้าง หันหน้าเข้าหาเชือกในลักษณะวงกลม ชูมือขึ้น–ลง ตามทำนองเสียงสูง-ต่ำของเพลง โดยมีครูเป็นผู้สาธิต

- วรรคที่ 2,3 ครูและนักเรียนจับเชือกยางยืดด้วยมือทั้งสองข้างในลักษณะหันข้าง ลำตัวอยู่ด้านนอกของเชือก ก้าวเท้าพร้อมยกมือไปด้านหน้า ก้าวเท้าพร้อมส่งมือไปด้านหลัง ตามทำนองของเพลงเป็นจังหวะ โดยมีครูเป็นผู้สาธิต

- วรรคที่ 4 ครูและนักเรียนจับเชือกยางยืดด้วยมือทั้งสองข้าง หันหน้าเข้าหาเชือกในลักษณะวงกลม ชูมือขึ้น–ลง ตามทำนองเสียงสูง-ต่ำของเพลง เหมือนวรรคที่ 1

8. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ 1) ผ้าสีฟ้าเปรียบเสมือนแม่น้ำ 2) วางเรือทับลงบนผ้าสีฟ้าคล้ายกับเรือกำลังลอยอยู่บนแม่น้ำ 3) วางไม้พายกระดาษตามจำนวนนักเรียนไว้ข้างเรือ

ขั้นสอน

1. ครูพานักเรียนขึ้นเรือ ครั้งละ 5 คน โดยครูจะอยู่ด้านหน้าของเรือ

2. ครูนำนักเรียนร้องเนื้อเพลงทีละวรรค โดยเริ่มจากวรรคที่ 1 ประกอบกับทำท่าทางประกอบตามครู ได้แก่ การยกมือทั้งสองข้างขึ้น – ลง ตามทำนองเสียงสูง - ต่ำของเพลง ดังภาพ

3. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวรรคที่ 2 ประกอบกับทำท่าทางประกอบตามครู ในช่วงนี้ให้นักเรียนหยิบไม้พาย ทั้งสองแถวถือไม้พายในลักษณะท่าเตรียม

ครูนำนักเรียนพายเรือให้ตรงจังหวะของเนื้อเพลง นักเรียนที่อยู่แถวซ้าย ดึงไม้พายเฉียงเข้าหาตัวฝั่งซ้าย

ทำสองท่าสลับกันไป-มา (ท่าเตรียม-ท่าพาย) ให้ตรงจังหวะจนจบวรรค

4. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวรรคที่ 3 ประกอบกับทำท่าทางประกอบคล้ายกับขั้นตอนที่ 3 เมื่อจบวรรค ให้นักเรียนวางไม้พายไว้ข้างลำตัว

5. สุดท้าย ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวรรคที่ 4 ประกอบกับทำท่าทางประกอบคล้ายกับวรรคที่ 1

ขั้นสรุป

เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนมานั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันอภิปรายท่าทางที่ใช้ประกอบการพายเรือ และบอกความรู้ที่ได้ชมคลิปการเห่เรือ

เพลงกราวนอก **คลิปการจัดกิจกรรมเพลงกราวนอก**

ขั้นนำ

1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับทำสัญญาณมือ (Hand signs)

2. ทบทวนการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

3. ทบทวนการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ้กกรู

4. ทบทวนการร้องและการท่องเพลงสุพรรณหงส์ พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ได้แก่ ท่ายกมือทั้งสองข้างขึ้น – ลง ท่าเตรียม และท่าพาย

5. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงกราวนอก พร้อมกับเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมา ผู้แต่งและความหมายของเพลงกราวนอกให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

6. ครูชวนนักเรียนย่ำเท้าอยู่กับที่ในจังหวะยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อให้เด็กได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่

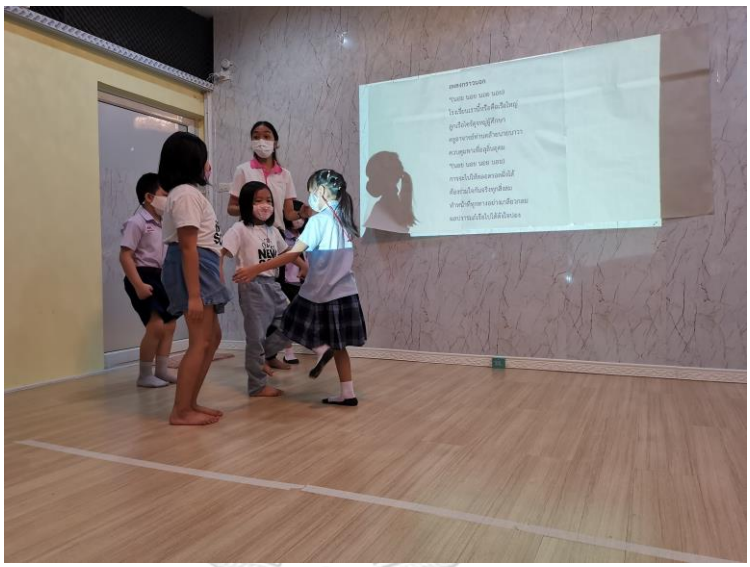

7. ครูชวนนักเรียนจินตนาการว่ากำลังจะเดินไปโรงเรียน โดยเริ่มจากเรียงแถวหน้ากระดาน และสมมติว่าท้ายห้องคือโรงเรียน จากนั้นครูและนักเรียนย่ำเท้าเป็นจังหวะยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อไปยังโรงเรียนและย่ำเท้ากลับมาที่เดิมอย่างเป็นจังหวะจนจบเพลง เพื่อให้เด็กได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำการเล่นเครื่องดนตรี ได้แก่ ฉิ่ง กรับไม้ กลอง โดยสาธิตวิธีการจับและการเล่นที่ถูกวิธี จากนั้นครูวางเครื่องดนตรีเป็น 3 กลุ่ม และให้เด็กทุกคนมาลองเล่นเครื่องดนตรีที่ตนเองสนใจ

2. ครูและนักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยที่ครูวางเครื่องดนตรีในตำแหน่งที่ห่างกัน จากนั้นครูร้องเพลงหรือเปิดเพลง และให้นักเรียนเล่นเครื่องดนตรีตามจังหวะยืน (Beats) โดยครูอาจจะแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค และเมื่อนักเรียนเล่นเครื่องดนตรีจบ 1 วรรค ให้นักเรียนส่งเครื่องดนตรีให้เพื่อนคนถัดไป หรือเมื่อจบเพลง 1 รอบ ให้นักเรียนส่งเครื่องดนตรีให้เพื่อนคนถัดไป ดังนั้นนักเรียนทุกคนจะได้เล่นเครื่องดนตรีครบทุกชิ้น

ขั้นสรุป

เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเครื่องดนตรีที่ได้เล่นในวันนี้ชื่อว่าอะไร วิธีการจับและวิธีการเล่นเป็นอย่างไร นักเรียนชอบเครื่องดนตรีชิ้นไหนมากที่สุด

ภาคผนวก ซ

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย (ฉบับสมบูรณ์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 1 เพลงต้อยตริ่ง

เรื่องการฟัง การร้อง และการอ่าน

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การอ่านช่วยให้เข้าใจรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนระดับเสียง 3. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 4. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะยืน 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงต้อยตริ่งได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่งได้	**เพลงต้อยตริ่ง** เพลงไทยที่มีมาแต่สมัยโบราณ ประพันธ์เนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงหน้าที่ของเด็กที่ต้องศึกษาหาความรู้ หัดอ่านและหัดเขียนหนังสือ **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **ตัวโน้ต** สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความ สูง-ต่ำของเสียง ถูกกำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ด ร ม ฟ ซ ล ท **สัญญาณมือ (Hand signs)** การใช้สัญลักษณ์มือ แทนระดับเสียง ช่วยในการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วยโน้ตและท่าทาง จำนวน 7 ตัว	**ขั้นนำ** 1. ครู นักเรียน กล่าวทักทายซึ่งกันและกัน พร้อมกับแนะนำตัว ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการชวนพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของนักเรียน เช่น “หนู ๆ รู้ไหม ว่าตนเองมีหน้าที่อะไรบ้าง” เมื่อนักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ครูควรกล่าวคำชื่นชมและสรุปในตอนท้ายว่า “หน้าที่สำคัญของนักเรียนคือการเรียนหนังสือ” เพื่อโยงเข้าสู่เพลงที่จะทำกิจกรรมในวันนี้ 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงต้อยตริ่ง พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ดั้งเดิม) ให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่า เพลงต้อยตริ่งเป็นเพลงไทยที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ แต่งเนื้อร้องโดยอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน ความหมายของเพลงพูดถึงหน้าที่ของเด็กที่จะต้องทำ ได้แก่ การเรียนหนังสือ การหัดอ่านและหัดเขียน	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ดั้งเดิม) 5. สื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ใหม่) หมายเหตุ : จัดทำขึ้นเนื่องจากในตอนท้ายของเพลงต้นฉบับมีการทอดลง นักเรียนอาจเกิดการสับสนได้	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การอ่านโน้ตและการอ่านสัญญาณมือ 3. การตบมือให้ตรงกับจังหวะยืน 4. การร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 5. การทำสัญญาณมือ (Hand signs)	1. ครูควรให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโน้ตและสัญญาณมือทั้ง 7 เสียง 2. ครูสามารถเปลี่ยนชื่อเพลงเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงได้ เช่น เพลงต้อยตริ่งมีเนื้อหาที่สื่อความหมายถึงหน้าที่ของนักเรียน นั้นคือการศึกษาหาความรู้ ชื่อเพลงจึงอาจเปลี่ยนจากต้อยตริ่ง เป็น หน้าที่เด็กไทย เป็นต้น

<table>
<tr><th>แนวคิด</th><th>จุดประสงค์</th><th>สาระการเรียนรู้</th><th>กิจกรรม</th><th>สื่อการเรียนรู้</th><th>การวัดและประเมินผล</th><th>ข้อเสนอแนะ</th></tr>
<tr>
<td>ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้นักเรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง
5. สัญลักษณ์มือ (Hand signs) ทำให้ง่ายต่อการจดจำระดับเสียงต่าง ๆ</td>
<td></td>
<td></td>
<td>3. ครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงต้อยตริ่ง (ใหม่) พร้อมกับนำนักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats)
4. ครูอธิบายเรื่องตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำนักเรียนเปล่งเสียงตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่งให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ ด ร ม ซ
5. ครูชวนพูดคุยถึงเรื่องการร้องโน้ต โดยสอบถามว่านักเรียนในที่นี้สามารถร้องโน้ตได้หรือไม่ ครูมีตัวช่วยที่จะทำให้การจำระดับเสียงง่ายขึ้น นั่นคือ การใช้สัญญาณมือ (Hand signs) โดยครูจะแนะนำเฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ
<table>
<tr><th>โน้ตเพลง</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>ม</td><td> </td></tr>
<tr><td>ร</td><td> </td></tr>
<tr><td>ด</td><td> </td></tr>
</table>

ขั้นสอน
1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงต้อยตริ่ง ทีละวรรค โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) เรายังเป็นนักเรียน 2) เล็ก ๆ ต้องเรียน 3) หัดอ่านหัดเขียน 4) ร่ำเรียนวิชา
2. ครูนำนักเรียนร้องเพลงต้อยตริ่งเป็นทำนองทีละวรรค</td>
<td>6. แผนภาพสัญญาณมือ (Hand signs) เฉพาะตัวโน้ตที่ใช้ในเพลงต้อยตริ่ง ได้แก่ ด ร ม ซ
<table>
<tr><th>โน้ตเพลง</th><th>สัญญาณมือ</th></tr>
<tr><td>ซ</td><td> </td></tr>
<tr><td>ม</td><td> </td></tr>
<tr><td>ร</td><td> </td></tr>
<tr><td>ด</td><td> </td></tr>
</table>

7. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรค 1
<table>
<tr><th colspan="5">วรรคที่ 1</th></tr>
<tr><td>เนื้อเพลง</td><td>เรา</td><td>ยัง</td><td>เป็น</td><td>เด็ก</td></tr>
<tr><td>โน้ตเพลง</td><td>ซ</td><td>ซ</td><td>ซ</td><td>ม</td></tr>
<tr><td>สัญญาณมือ</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
</table>

8. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรค 2
<table>
<tr><th colspan="5">วรรคที่ 2</th></tr>
<tr><td>เนื้อเพลง</td><td>เล็ก</td><td>เล็ก</td><td>ต้อง</td><td>เรียน</td></tr>
<tr><td>โน้ตเพลง</td><td>ซ</td><td>ซ</td><td>ซ</td><td>ม</td></tr>
<tr><td>สัญญาณมือ</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			3. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรค 1 คือ ซซซม (ซอล ซอล ซอล มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ ซอล มี **วรรคที่ 1** **เนื้อเพลง**: เรา, ยัง, เป็น, เด็ก **โน้ตเพลง**: ซ, ซ, ซ, ม **สัญญาณมือ**: 4. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรค 2 คือ ซซซม (ซอล ซอล ซอล มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ ซอล มี **วรรคที่ 2** **เนื้อเพลง**: เล็ก, เล็ก, ต้อง, เรียน **โน้ตเพลง**: ซ, ซ, ซ, ม **สัญญาณมือ**: 5. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงต้อยตริ่ง วรรค 3 คือ ดดดม (โด โด โด มี) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่ โด มี **วรรคที่ 3** **เนื้อเพลง**: หัด, อ่าน, หัด, เขียน **โน้ตเพลง**: ด, ด, ด, ม **สัญญาณมือ**:	9. เนื้อเพลง โน้ตเพลง และสัญญาณมือ วรรค 3 **วรรคที่ 3** **เนื้อเพลง**: หัด, อ่าน, หัด, เขียน **โน้ตเพลง**: ด, ด, ด, ม **สัญญาณมือ**: 10. เนื้อเพลง โน้ตเพลงและสัญญาณมือ วรรค 4 **วรรคที่ 4** **เนื้อเพลง**: ร่ำ, เรียน, วิ, ชา **โน้ตเพลง**: ด, ด, ร, ด **สัญญาณมือ**: 11. เนื้อเพลงต้อยตริ่ง **เพลงต้อยตริ่ง** เรา ยัง เป็น เด็ก เล็ก เล็ก ต้อง เรียน หัด อ่าน หัด เขียน ร่ำ เรียน วิ ชา 		

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<table>
<tr><th>แนวคิด</th><th>จุดประสงค์</th><th>สาระการเรียนรู้</th><th>กิจกรรม</th><th>สื่อการเรียนรู้</th><th>การวัดและประเมินผล</th><th>ข้อเสนอแนะ</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>6. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตเพลงด้อยตริ่ง วรรค 4 คือ ดดรด (โด โด เร โด) จากนั้นครูนำนักเรียนทำสัญญาณมือ 2 เสียง ได้แก่
โด เร
<table>
<tr><th colspan="5">วรรคที่ 4</th></tr>
<tr><td>เนื้อเพลง</td><td>ร่ำ</td><td>เรียน</td><td>วิ</td><td>ชา</td></tr>
<tr><td>โน้ตเพลง</td><td>ด</td><td>ด</td><td>ร</td><td>ด</td></tr>
<tr><td>สัญญาณมือ</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
</table>

ขั้นสรุป
เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม พร้อมกับช่วยกันบอกเนื้อเพลงว่าสื่อถึงอะไร มีโน้ตเพลงตัวไหนบ้าง และสัญญาณมือมีท่าทางใดบ้าง</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 2 เพลงวันเกิด

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การตบมือตามจังหวะเพลงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสม่ำเสมอของจังหวะ 3. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้องไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้นักเรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถตบมือได้ตรงจังหวะยืน 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงวันเกิดได้อย่างถูกต้อง 4. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงวันเกิด** ประพันธ์เนื้อร้องโดย ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยดนตรีไทยหรือชินหูแก่เด็กและประชาชนทั่วไป เนื้อหาของเพลงสื่อถึงการอวยพรวันเกิด **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ หรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนการร้องเพลงต้อยตริ่งประกอบกับตบมือ และการทำสัญญาณมือ (Hand signs) ในเพลงต้อยตริ่ง 2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องวันเกิด เช่น “ใครเกิดวันนี้หรือเกิดเดือนนี้บ้าง” จากนั้นชวนนักเรียนคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างในงานวันเกิด เช่น เป่าเค้ก ร้องเพลง หรือจัดปาร์ตี้ ซึ่งในงานปาร์ตี้วันเกิดเรามักจะเต้น วิ่งเล่น และกระโดด เพื่อความสนุกสนาน จากนั้นจึงนำเข้าสู่การเคลื่อนไหว 3. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ได้แก่ การผงกศีรษะ พร้อมภาพประกอบและสาธิต 4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกระโดดขาคู่ พร้อมภาพประกอบและสาธิต 5. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ดั้งเดิม) 5. สื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ใหม่) หมายเหตุ : จัดทำขึ้นเนื่องจากในตอนท้ายเพลงของต้นฉบับมีการทอดลง นักเรียนอาจเกิดการสับสนได้ 6. ภาพการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ ผงกศีรษะ ที่มา : shorturl.at/ktxlX	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การตบมือให้ตรงกับจังหวะยืน 3. การร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 4. การเคลื่อนไหวร่างกายให้ลงจังหวะ	1. ครูสามารถเพิ่มรูปภาพหรือสาธิตการเคลื่อนไหวทั้งแบบอยู่กับที่และเคลื่อนที่ ได้ตามความเหมาะสม 2. ครูสามารถตกแต่งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องให้น่าสนใจด้วยการแบ่งฝั่ง เปรียบเสมือนดินแดนแห่งการเคลื่อนที่และดินแดนแห่งการไม่เคลื่อนที่ 3. ครูสามารถเพิ่มกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ได้ หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมข้างต้นจนคล่องแล้ว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
4. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ			6. ครูนำนักเรียนทั้งหมดทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 7. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงวันเกิด พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ดั้งเดิม) ให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่าประพันธ์เนื้อร้องโดยท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เพลงนี้ถูกแต่งขึ้นเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา (วันเกิด) ของกรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเพื่อให้คนไทยได้เกิดความคุ้นเคยกับดนตรีไทย ความหมายของเพลงคือการอวยพรให้มีความสุขกาย สุขใจ คิดหวังสิ่งใดสมปรารถนา และมีอายุยืนนาวเนื่องในวันเกิด 8. ครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ใหม่) จากนั้นจึงฉายเนื้อเพลงวันเกิด โดยแบ่งเป็น 4 วรรค ได้แก่ 1) วันนี้เป็นวันเกิด 2) มีสุขเถิดทั้งใจกาย 3) หวังใดได้สมหมาย 4) อายุมั่นขวัญยืนนาน **เพลง วันเกิด** วันนี้ เป็นวันเกิด มีสุขเถิด ทั้งใจกาย หวังใด ได้สมหมาย อายุมั่น ขวัญยืนนาน	7. ภาพการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ กระโดดขาคู่ ที่มา : shorturl.at/hwxBX 8. เนื้อเพลงวันเกิด **เพลง วันเกิด** วันนี้ เป็นวันเกิด มีสุขเถิด ทั้งใจกาย หวังใด ได้สมหมาย อายุมั่น ขวัญยืนนาน		

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			9. ครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงวันเกิด (ใหม่) พร้อมกับนำนักเรียนตบมือตามจังหวะยืน (Beats) จนคล่อง **ขั้นสอน** 1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงวันเกิด ทีละวรรค 2. เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเพลงคล่องแล้ว ครูนำนักเรียนร้องเพลงวันเกิดเป็นทำนอง ทีละวรรค 3. เมื่อนักเรียนร้องเพลงวันเกิดได้คล่องแล้ว ครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวันเกิด พร้อมกับทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่อย่างลงจังหวะ 4. ครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวันเกิด พร้อมกับทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่อย่างลงจังหวะ 5. จากนั้นแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยแบ่งเป็นฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของห้องเรียน 6. นักเรียนทำการเคลื่อนไหวทีละกลุ่ม โดยให้อีกกลุ่มร้องเพลงประกอบ 7. เมื่อทำครบทำ 2 กลุ่มแล้ว ให้นักเรียนสลับฝั่งและทำซ้ำอีกครั้งหนึ่งหรือจนกว่าจะคล่อง			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			ขั้นสรุป เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันบอกท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ ว่ามีท่าใดบ้าง และนักเรียนคิดว่านอกเหนือจากท่าที่ครูยกตัวอย่างมานั้นมีท่าทางใดบ้าง			

CHULALONGKORN UNIVERSITY
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 3 เพลงนกเขาขันจุ้กกรู

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ 3. การส่งเสริมให้นักเรียนได้หัดคิดสร้างสรรค์หรือให้อิสระทางความคิด ส่งผลให้นักเรียนแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ท่าทางการเคลื่อนไหวและความสามารถของตน	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ 3. เพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ	**เพลงนกเขาขันจุ้กกรู** เพลงนกเขาขันจุ้กกรูเป็นเพลงไทยดั้งเดิม ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่า (การแสดงพื้นบ้านภาคใต้ประเภทหนึ่ง) สำหรับบทเดินป่าหรือบทชมธรรมชาติ เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเสียงร้องและกิจวัตรประจำวันของนกเขา **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น **การสร้างสรรค์** ครูสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเคาะจังหวะ การแต่งทำนอง การแต่งเพลง การคิดท่าเต้น การเล่นบทบาทสมมติ การฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนกิจกรรมล่าสุด คือการร้องเพลงวันเกิด พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ 2. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเสียงของนกเขา เช่น “นักเรียน ๆ ทราบหรือไม่ว่านกเขาร้องอย่างไร” โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง โดยครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ร่วมกันตอบคำถาม 3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยที่ครูเป็นผู้ร้องเพลงนกเขาขันจุ้กกรู หลังจากครูร้องเพลงจบ ให้นักเรียนร้องเสียงนกตามจินตนาการทีละคน สลับกันจนครบทุกกลุ่มและทุกคน 4. จากนั้นครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงนกเขาขันจุ้กกรู พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงนกเขาขันจุ้กกรูให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่าเป็นเพลงไทยเดิมดั้งเดิม	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงนกเขาขันจุ้กกรู 5. หมวกนกเขาปีกสีเทาและหมวกนกเขาปีกสีเขียว 6. ผ้าโปร่ง 	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การเคลื่อนไหวร่างกายตามอิสระ 3. การสร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ	1. นักเรียนสามารถสลับกันใส่หมวกเพื่อให้เกิดความสนุกสนานได้ 2. หมวกนกสามารถมีได้หลายสีและหลายขนาด 3. ควรใช้วัสดุที่มีคุณภาพ 4. การใช้ผ้าโปร่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ใช้ผ้าโปร่งยาว 1 ผืน ผูกปลายผ้าที่นิ้วกลางทั้ง 2 มือ แล้วกางแขนไป-มา หรือใช้ผ้าโปร่งเล็ก 2 ผืน จับผ้าโดยใช้นิ้วชี้และนิ้วโป้งทั้ง 2 มือ แล้วชูไป-มา เป็นต้น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
อย่างเต็มที่ และทำให้นักเรียนเข้าใจดนตรีได้มากขึ้น รวมถึงรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น		นักเรียนเข้าใจดนตรีได้มากขึ้นและรู้จักบูรณาการดนตรีกับสิ่งอื่น	ทำนองเพลงใช้ประกอบการแสดงลิเกป่าซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านของภาคใต้ ความหมายของเพลงกล่าวถึงเสียงขันของนกเขาที่ขันว่า “จุ้กกรู” ที่ฟังแล้วให้ความรู้สึกวังเวง 5. ครูจัดเตรียมสถานที่ โดยการนำต้นไม้ที่ประดับด้วยรังนกสีเทา 1 ต้น และรังนกสีเขียว 1 ต้น วางไว้ด้านซ้ายและด้านขวาของห้อง **ขั้นสอน** 1. ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจเนื้อหาของเพลง 2. ครูแจกอุปกรณ์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะได้หมวกนกเขาที่มีปีกสีเทา และอีกกลุ่มจะได้หมวกนกเขาที่มีปีกสีเขียว โดยให้นักเรียนใส่ไว้บนศีรษะ และผ้าโปร่งสำหรับทำเป็นปีกนก 3. ครูอธิบายกิจกรรมให้นักเรียนฟัง คือ 1) เมื่อนักเรียนได้ยินเสียงเพลงดังขึ้น ให้นักเรียนจินตนาการท่าทางประกอบเพลงได้อย่างอิสระ เช่น ท่าขัน ท่าบิน ท่าฟัง 2) เมื่อได้ยินเนื้อเพลงคำว่า “สู่รัง” ให้นักเรียนทำท่าบินที่นักเรียนจินตนาการ และบินไปยังต้นไม้ที่มีสีรังเหมือนสีหมวกของตนเอง	7. ต้นไม้ 2 ต้น 8. รังนกกระดาษสีเทาและสีเขียว 2 รัง 9. เนื้อเพลงนกเขาขันจุ้กกรู **เพลง นกเขาขันจุ้กกรู** โอเจ้านกเขาขัน จุ้กกรู ขันแล้ว เจ้าก็บินสู่รัง โอเจ้านกเขาขัน จุ้กกรู ขันแล้ว เจ้าก็บินสู่รัง ฟังแต่เสียง ฟังแต่เสียง ที่เราฟัง ที่เราฟัง แสน วังเวง		

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			3) เมื่อเพลงดังขึ้นอีกรอบ ให้นักเรียนออกจากรัง และทำท่าทางประกอบตามเพลงเหมือนข้อที่ 1) และ 2) 4. จากนั้นครูจึงเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงนกเขาขันจุ้กกรูจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำท่าทางประกอบเพลงอย่างอิสระ **ขั้นสรุป** เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนมานั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันบอกท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองว่ามีท่าใดบ้างและเสียงนกเขาในเพลงขันว่าอย่างไร			

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 4 เพลงสุพรรณหงส์

เรื่องการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การร้องเพลงทำให้นักเรียนสามารถเปล่งเสียงร้องได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน ช่วยให้นักเรียนรู้จักจังหวะการพูด รวมถึงรูปประโยคที่ถูกต้อง 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงสุพรรณหงส์ได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**การเห่เรือ** การเห่เรือมีจุดประสงค์เพื่อการให้จังหวะแก่ฝีพายจำนวนมาก ในการพายเรือพระราชพิธี ซึ่งเป็นพระราชประเพณีดั้งเดิมในการใช้กระบวนพยุหยาตราทางชลมารคเพื่อประกอบพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย **เพลงสุพรรณหงส์** สุพรรณหงส์เป็นชื่อเรือพระที่นั่งแกะสลักโขนเรือเป็นรูปหงส์ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทำนองและเนื้อร้องของเพลงสุพรรณหงส์มาจากกาพย์เห่เรือ ตอน เห่ชมเรือกระบวน ของ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่ลอยอยู่บนแม่น้ำ **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่ง	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนกิจกรรมล่าสุดคือการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองในเพลงนกเขาขันจุ๊กกรู 2. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการเสด็จไปยังที่ต่าง ๆ ของพระมหากษัตริย์ ซึ่งแบ่งเป็นทางบกและทางน้ำ จากนั้นจึงโยงเข้าสู่การเห่เรือ โดยครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เรือสุพรรณหงส์ให้นักเรียนดู 3. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงสุพรรณหงส์ พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงสุพรรณหงส์ให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นของเพลงว่า เพลงสุพรรณหงส์มาจากชื่อเรือสุพรรณหงส์ ซึ่งเรือนี้ใช้สำหรับการเดินทางทางน้ำของพระมหากษัตริย์ เพลงสุพรรณหงส์จึงใช้สำหรับการให้จังหวะแก่คนที่พายเรือ ผู้ประพันธ์เพลงนี้คือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ ความหมายของเพลงกล่าวถึงการเปรียบเทียบความงามของเรือสุพรรณหงส์ที่เคลื่อนไปบนผิวน้ำ ดุจพญาหงส์อันเป็นพาหนะของพระพรหม	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงสุพรรณหงส์ 5. สื่อวิดีทัศน์เรือสุพรรณหงส์ 6. ภาพเรือสุพรรณหงส์ ที่มา : https://bit.ly/3F4u2Ma	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การร้องเพลงได้ถูกต้องตามระดับเสียง 3. การเคลื่อนไหวร่างกายได้ลงจังหวะ	1. เรือ 1 ลำ สำหรับนักเรียน 5 คน หากมีนักเรียนจำนวนมาก ให้สลับกันทำกิจกรรมเป็นรอบหรือฐาน 2. ครูสามารถเปลี่ยนจากเรือเป็นเก้าอี้เด็กหรือเก้าอี้ม้าได้ 3. ครูสามารถเปลี่ยนจากริบบิ้นเป็นผ้าโปร่งหรือพาราชูตได้ตามความเหมาะสม ที่มา: https://bit.ly/3vVxbK9

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
ได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ		กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	ตามคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ฮินดู 4. ครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงสุพรรณหงส์และเนื้อเพลงสุพรรณหงส์ พร้อมแบ่งเพลงออกเป็น 4 วรรค ดังภาพ เพลง สุพรรณหงส์ สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อยลอยหลัง สินธุ์ เพียงหงส์ ทรงพรหมินทร์ สินลาดเลื่อนเดือนดา ขม 5. ครูเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงสุพรรณหงส์ พร้อมกับนำนักเรียนร้องเฉพาะท่อนเห่ **ขั้นสอน** เนื่องจากจำนวนที่นั่งของเรือมีจำกัด ดังนั้นครูสามารถจัดกิจกรรมออกเป็นฐาน จำนวน 2 ฐาน คือฐานริบบิ้นและฐานเรือ 1. ครูแนะนำกิจกรรม “ฐานริบบิ้น” อุปกรณ์คือริบบิ้นยาวที่นำมาปลายมาต่อกันเป็นวงกลมวงใหญ่ โดยในเพลงวรรคที่ 1 ให้นักเรียนจับริบบิ้นด้วยมือทั้งสองข้าง หันหน้าเข้าหาเชือกในลักษณะวงกลม ชูมือขึ้น–ลง ตามทำนองเสียงสูง-ต่ำของเพลง ดังภาพ 	7. ริบบิ้น ที่มา: https://bit.ly/39jlunF 8. ผ้าสีฟ้า 9. เรือ 10. ไม้พาย 11. เนื้อเพลงสุพรรณหงส์ เพลง สุพรรณหงส์ สุพรรณหงส์ ทรงพู่ห้อย งามชดช้อยลอยหลัง สินธุ์ เพียงหงส์ ทรงพรหมินทร์ สินลาดเลื่อนเดือนดา ขม		

CHULALONGKORN UNIVERSITY จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			วรรคที่ 2,3 ให้นักเรียนจับริบบิ้นด้วยมือทั้งสองข้างในลักษณะหันข้าง ลำตัวอยู่ด้านนอกริบบิ้น ก้าวเท้าพร้อมยกมือไปด้านหน้า สลับกับ ก้าวเท้าพร้อมส่งมือไปด้านหลัง ตามทำนองของเพลงเป็นจังหวะ ดังภาพ และวรรคสุดท้าย วรรค 4 ทำในลักษณะเดียวกับวรรคที่ 1 2. ครูแนะนำกิจกรรม “ฐานเรือ” อุปกรณ์คือผ้าสีฟ้า เรือ และไม้พาย โดยที่เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมฐานเรือทุกคนจะต้องลงไปนั่งบนเรือและถือไม้พายคนละ 1 เล่ม โดยเริ่มจากเพลงวรรคที่ 1 ให้นักเรียนยกมือทั้งสองข้างขึ้น–ลง ตามทำนองเสียงสูง–ต่ำของเพลง ดังภาพ วรรคที่ 2,3 ถือไม้พายในลักษณะท่าเตรียม จากนั้นดึงไม้พายเฉียงเข้าหาตัวในลักษณะท่าพาย ให้ตรงจังหวะจนจบวรรค ดังภาพ			

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			 ท่าเตรียม **ท่าพาย** และวรรคสุดท้าย วรรค 4 ทำในลักษณะเดียวกับวรรคที่ 1 3. เมื่อนักเรียนเข้าใจกิจกรรมทั้ง 2 ฐานแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กันจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าประจำฐาน ครูเปิดเพลงสุพรรณหงส์และเมื่อนักเรียนได้ยินเสียงเพลงจึงเริ่มทำกิจกรรม โดยที่เมื่อถึงท่อนเห่ ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันร้องเพลงไปพร้อม ๆ กัน 4. เมื่อจบเพลง ครูจะให้นักเรียนทำซ้ำจนคล่องหรือเปลี่ยนฐานก็ได้ **ขั้นสรุป** เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนมานั่งเป็นวงกลมพร้อมกับช่วยกันบอกท่าทางที่ใช้ประกอบการพายเรือและประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนปฐมวัยโดยใช้เพลงไทย

คาบที่ 5 เพลงกราวนอก

เรื่องการฟัง การเคลื่อนไหว และการเล่น

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
1. การฟังจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2. การเล่นเครื่องดนตรีทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี 3. การเคลื่อนไหวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะจะทำให้เกิดการขยับกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ อีกทั้งทำให้นักเรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของจังหวะ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของเพลงได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและตรงจังหวะ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเป็นจังหวะ	**เพลงกราวนอก** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประเภทกราวใช้ประกอบการยกทัพในการแสดงโขน นอกจากนี้เพลงกราวนอกยังใช้เป็นเพลงประจำกัณฑ์มหาราช ในเทศน์มหาชาติ และพิธีไหว้ครูดนตรี เนื้อหาของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเปรยว่าโรงเรียนเปรียบเหมือนเรือ นักเรียนเปรียบเหมือนลูกเรือ ครูเปรียบเหมือนคนขับเรือ และการจะไปถึงฝั่งได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ คน **จังหวะ** ความสม่ำเสมอของดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับเวลา มีสัดส่วนที่พอเหมาะ ในที่นี้หมายถึง จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอหรือที่เรียกกันว่า จังหวะยืน (Beats) **การเล่น** การเล่นเครื่องดนตรีถือเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่นักเรียนควรได้ลองปฏิบัติ เพราะนักเรียนจะต้องประมวลทักษะ ความรู้ และความกล้าแสดงออกเพื่อให้ได้ซึ่งเสียงดนตรี	**ขั้นนำ** 1. ทบทวนกิจกรรมล่าสุดคือการร้องเพลงสุพรรณหงส์ พร้อมทำท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ได้แก่ ท่ายกมือทั้งสองข้างขึ้น – ลง ท่าเตรียม และท่าพาย 2. ครูแนะนำเพลงไทยที่จะนำมาจัดกิจกรรมในครั้งนี้ให้นักเรียนรู้จัก ได้แก่ เพลงกราวนอก พร้อมกับเปิดสื่อวิดีทัศน์เพลงกราวนอกให้นักเรียนฟัง เมื่อเพลงจบ ครูถามความคิดเห็นนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพลงสื่อความหมายถึงอะไร พร้อมเล่าประวัติความเป็นมาของเพลงว่าเพลงกราวนอกเป็นเพลงไทยโบราณ ใช้บรรเลงประกอบการแสดงโขน แต่ความหมายของเพลงในที่นี้กล่าวถึงการเปรียบเทียบโรงเรียนเหมือนกันเรือใหญ่ ครูมีหน้าที่ขับเรือ เพื่อที่จะส่งลูกเรือหรือนักเรียนไปให้ถึงฝั่ง 3. ครูชวนนักเรียนย่ำเท้าอยู่กับที่ในจังหวะยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ 4. ครูชวนนักเรียนจินตนาการว่ากำลังจะเดินไป	1. เครื่องขยายภาพ (โปรเจคเตอร์) 2. เครื่องขยายเสียง (ลำโพง) 3. คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ค 4. สื่อวิดีทัศน์เพลงกราวนอก 5. ฉิ่งนิ้วมือ 6. กรับไม้ (ขนาดเล็ก) 7. กลอง (ขนาดเล็ก) 	สังเกตพฤติกรรมดนตรีดังต่อไปนี้ 1. การตอบคำถามหรือบอกความหมายของเพลง 2. การเล่นเครื่องดนตรีได้ตรงตามจังหวะยืน 3. การเคลื่อนไหวร่างกายได้ลงจังหวะ	1. หากมีนักเรียนจำนวนมาก ครูควรจัดกิจกรรมเป็นรอบ ๆ เพื่อให้พอดีกับจำนวนเครื่องดนตรี 2. ในการเล่นกิจกรรมเป็นฐาน ครูสามารถให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการโหวต เพื่อเลือกเครื่องดนตรีที่จะเล่นเป็นฐานแรกได้

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
		นักเรียนจึงควรได้หัดเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องกระทบหรือเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) เครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง ใช้เพื่อเล่นประกอบจังหวะ ที่มีขนาดและน้ำหนักที่เหมาะกับนักเรียนปฐมวัย ได้แก่ ไม้เคาะ ฉาบ กลองรำมะนา เป็นต้น 2) เครื่องกระทบที่มีระดับเสียง สามารถบรรเลงเป็นทำนองได้ เช่น ไซโลโฟน ระนาดไทย **การเคลื่อนไหว** สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา และการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ เช่น ย่อง เดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับทักษะดนตรี ได้แก่ การแสดงออกทางท่าทางจากการตีความตามบทเพลง การเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะ การเล่นเกมประกอบการเคลื่อนไหว เป็นต้น	โรงเรียน โดยเริ่มจากเรียงแถวหน้ากระดานและสมมติว่าท้ายห้องคือโรงเรียน จากนั้นครูและนักเรียนย่ำเท้าเป็นจังหวะยืน (Beats) ประกอบเพลงกราวนอก เพื่อไปยังโรงเรียนและย่ำเท้ากลับมาที่เดิมอย่างเป็นจังหวะจนจบเพลง เพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับจังหวะและทำนองเพลง โดยการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ **ขั้นสอน** เนื่องจากกิจกรรมนี้เน้นเรื่องการเล่นเครื่องดนตรี ซึ่งเครื่องดนตรีมีด้วยกัน 3 ชนิด ได้แก่ ฉิ่งนิ้วมือ กรับไม้ และกลอง ครูจึงควรจัดกิจกรรมออกเป็นฐาน จำนวน 3 ฐาน โดยเครื่องดนตรี 1 ชนิด เท่ากับ 1 ฐาน ดังภาพ 1. ครูแนะนำเครื่องดนตรีทั้ง 3 ชนิด พร้อมกับสาธิตวิธีการเล่นที่ถูกต้อง 2. ครูนำนักเรียนทดลองเล่นเครื่องดนตรีทีละฐานจนครบทั้ง 3 ฐาน 3. ครูเปิดเพลงกราวนอก พร้อมกับนำนักเรียนทั้งหมดเล่นเครื่องดนตรีตามจังหวะยืน โดยการทำทีละฐาน จนครบทุกฐาน	8. เนื้อเพลงกราวนอก **เพลง กราวนอก** (นอย นอย นอย นอย) คนดี โรงเรียนเรานี้หรือ คือเรือใหญ่ ลูกเรือไหร้ดุจหมู่ ผู้ศึกษา ครูอาจารย์ท่านคล้าย นายนาวา ควบคุมพาเพื่อลู ถึน ลุคม (นอย นอย นอย นอย) คนดี การจะไปให้ตลอด รอดฝั่งได้ ต้องร่วมใจกันจริง ทุกสิ่งสม ทำหน้าที่ทุกทาง อย่างเกลียวกลม ผลปรารมภ์เรือไปได้ ดังใจ ปะ		

แนวคิด	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
			ขั้นสรุป เมื่อจบกิจกรรม ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเครื่องดนตรีที่ได้เล่นในวันนี้ชื่อว่าอะไร วิธีการจับเป็นอย่างไร และวิธีการเล่นเป็นอย่างไร นักเรียนชอบเครื่องดนตรีชิ้นไหนมากที่สุด			

CHULALONGKORN UNIVERSITY
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Campbell, P. S., & Scott-Kassner, C. (2002). *Music in childhood : from preschool through the elementary grades* (2nd ed.): Schirmer/Thomson Learning.

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). รายงาน “การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ” (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บริษัท ดับบลิว เจ พร็อพเพอตี้ จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กัญฐิตา โกมลพันธุ์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้เพลงไทยสำหรับเด็กเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานสำหรับครูประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.

คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก. (ม.ป.ป). บทความเกี่ยวกับขบวนพยุหยาตราทางชลมารค. สืบค้นจาก http://phralan.in.th/coronation/vocabdetail.php?id=961

จิรภัทร แก้วกู่. (2547). หลักและวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริภัณฑ์ ออฟเซ็ท ขอนแก่น.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2537). หลักการของโคดายสู่การปฏิบัติ: วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคดาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2540). กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). ดนตรีศึกษา : หลักการและสาระสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2563). แบบวิเคราะห์เพลงร้อง. เอกสารประกอบการสอนวิชาแนวคิดโคดาย1 (2737632 Kodaly Concept I).

ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2549). ทฤษฎีดนตรี (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฏฐา ระกำพล. (2562). วัจนลีลาในเพลงรำวงมาตรฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพร สุดดี. (2562). ทักษะและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนรัฐ อยู่สุขเจริญ. (2564). เสียงเอื้อนในเพลงไทย. วารสารแก่นดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 3(2), 65-90.

ธวัชชัย นาควงษ์. (2541). การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวคิดของโคได. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธวัชชัย นาควงษ์. (2543). การสอนดนตรีสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธัญพร ทองเพ็ง. (2555). บทเพลงแห่งสติ : การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรีและการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลจิตต์ เชาวกีรติพงศ์. (2560). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์. *Veridian-E-Journal Silpakorn University,* 10(1), 111-127.

นันทิรัตน์ คมขำ. (2539). การศึกษาการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นาถศจี สงค์อินทร์ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ สุภัทรา คงเรือง. (2561). การพัฒนาหนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง Big & Small book เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านของเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Brain-based learning. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(1), 101-115.

ปาหนัน คำฝอย. (2554). การพัฒนาระบบบันทึกโน้ตเพลงไทยเดิมสู่มาตรฐานสากล. วารสารปาริชาต, 24(1), 108-122.

พงษ์ลดา นาควิเชียร. (2537). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของโคดาย กับการสอนตามแนวคิดของเบอร์เกตันและบอร์ดแมน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพเราะ พุ่มมั่น. (2544). การพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาสู่ผลงานทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.

มานพ วิสุทธิแพทย์. (2556). ทฤษฎีการวิเคราะห์เพลงไทย. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.

มาลินี จุฑะรพ. (2539). จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.

มีเกียรติ เวสารัช และคณะ. (2556). การศึกษาผลการใช้สื่อการเรียนการสอนดนตรี ด้วยวิธีนำภาพแสดงแทนสัญลักษณ์ตัวโน้ต ในการเล่นอังกะลุง เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านตัวโน้ตของนักเรียน ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 3 โรงเรียนสมิทธิพงษ์ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. ว.มรม. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 7(3), 73-82.

ยุพิน รัตน์เถลิงศักดิ์. (2543). การวิเคราะห์เพลงที่ใช้กิจกรรมการสอนร้องเพลง ในโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2528). กิจกรรมสำหรับเด็กก่อยวัยเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.

ลูเซีย ทังสุพานิช และเจริญใจ สุนทรวาทิน. (2526). เพลงสยามสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: คราฟท์แมน เพรส.

ศราพงศ์ อิศรศักดิ์ ณ อยุธยา. (2553). การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยของครูโรงเรียนเอกชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศศิธร บุญญเขตต์. (2556). การสร้างแบบทดสอบวัดความพร้อมด้านการฟัง สำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดอำเภอพบพระสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1), 37-48.

สมชาย อมะรักษ์. (2532). ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

สำลี รักสุทธีและคณะ. (2545). แนวการศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับครูทำไม่ยากอย่างที่คิด). กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา จำกัด.

สิชฌน์เศก ย่านเดิม. (2558). แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 19(2), 21-31.

สุภางค์ จันทรานิช. (2561). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรีรัตนา ศรีรัตนฆร. (2553). โรงเรียนดนตรีบ้านเก่งขิม. สืบค้นจาก http://www.baankengkhim.com

สุวิมล ติรกานันท์. (2557). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรณพ วรวานิช. (2558). การบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากลในประเทศไทย : กรณีศึกษา วงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16(2).

อรวรรณ บรรจงศิลป. (2538). การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรวรรณ บรรจงศิลป. (2550). การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สมาคมครูดนตรี (แห่งประเทศไทย).

อัญชนา สุตมาตร. (2546). การศึกษาหลักสูตรและกระบวนการศึกษาดนตรีสำหรับปฐมวัยของสถาบันจินตการดนตรี สถาบันดนตรีมีฟ้า และสถาบันดนตรีเคพีเอ็น. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล.

เอกรินทร์ สี่มหาศาล. (2545). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : แนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ภัทรธีรา ดีสัว
วัน เดือน ปี เกิด	14 มิถุนายน 2538
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่อยู่ปัจจุบัน	5/495 หมู่ 3 หมู่บ้านนันทวัน 5 ถ.เลียบวารี แขวงโคกแฝด เขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10530
ผลงานตีพิมพ์	- บทความวิชาการ วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการบรรเลงขิมของเด็กปฐมวัย - บทความวิจัย วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์เพลงไทยที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจากหนังสือเพลงสยามสำหรับเด็ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY